

AS “ATTĪSTĪBAS FINANŠU INSTITŪCIJA ALTUM”

Konsolidētais un atsevišķais gada pārskats
par gadu, kas noslēdzās 2021.gada 31.decembrī

(8. pārskata periods)

SATURA RĀDĪTĀJS**Lapa**

Altum Koncerns	2
Vadības ziņojums	3 - 11
Informācija par vadību	12
Paziņojums par vadības atbildību	13
Finanšu pārskati:	
Visaptverošo ienākumu pārskats	14
Finanšu stāvokļa pārskats	15
Konsolidētais kapitāla un rezervju izmaiņu pārskats	16
Sabiedrības kapitāla un rezervju izmaiņu pārskats	16
Naudas plūsmas pārskats	17
Finanšu pārskatu pielikumi	18 - 113
Revidentu ziņojums	114 - 118
Citi pielikumi Gada pārskatam	119 – 145

AS "Attīstības finanšu institūcija Altum"
Doma laukums 4, Rīga, LV-1050, Latvija
tālrunis: + 371 67774010
fakss: + 371 67820143
Reģistrācijas Nr.: 50103744891
www.altum.lv

Altum Koncerns

MISIJA "Mēs palīdzam Latvijai augt!"

VĪZIJA "Sadarbības partneris un finanšu eksperts tautsaimniecības attīstībā"

VĒRTĪBAS "Izcilība / Komanda / Atbildība"

AS "Atfīstības finanšu institūcija Altum", kas ir Altum Koncerna mātes uzņēmums, ir Latvijas valstij piederoša finanšu institūcija, kas īsteno atbalsta un attīstības programmas finanšu instrumentu un grantu veidā, realizējot valsts politiku tautsaimniecībā, kā arī nodrošinot citu normatīvajos aktos noteikto deleģēto valsts uzdevumu izpildi. Altum darbības pamatmērķis ir tirgus nepilnību novēršana dažādu atbalsta instrumentu formā, sekmējot tautsaimniecības attīstību.

Ilgtermiņa mērķi periodā līdz 2021. gadam

Saskaņā ar apstiprināto AS "Atfīstības finanšu institūcija Altum" Stratēģiju 2019.-2021. gadam, ir izvirzīti sekojoši stratēģiskās attīstības virzieni un būtiskākie ilgtermiņa mērķi:

- Galvenais finanšu mērķis ir, realizējot valsts atbalsta programmas, nodrošināt pozitīvu Altum kapitāla atdevi.
- Galvenais nefinanšu mērķis ir atbalsēt un veicināt finanšu pieejamību uzņēmējdarbībā un sekmēt tautsaimniecības attīstību.
- Altum prioritārie virzieni ietver garantiju izsniegšanu un apkalpošanu, riska kapitāla investīcijas, energoefektivitātes programmu realizāciju gan daudzdzīvokļu māju siltināšanā, gan uzņēmumu segmentā, Latvijas Zemes fonda attīstību, kā arī jaunu projektu uzsākšanu, attīstot piedāvāto finanšu instrumentu klāstu.
- Galvenie darbības virzieni: atbalsts uzņēmējiem, lauksaimniekiem un noteiktām personu kategorijām; energoefektivitāte; Latvijas Zemes fonda pārvaldība.

Vadības ziņojums

Darbība pārskata periodā

2021.gadā AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" koncerns (turpmāk Koncerns) un Koncerna mātes sabiedrība AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" (turpmāk Sabiedrība) ir nodrošinājusi stabilus finanšu rezultātus un strādājuši ar 13,8 milj. eiro peļņu.

Galvenie finanšu un darbības rādītāji

Balsīts uz attiecīgo gadu auditēto finanšu pārskatu datiem

	2021.gads	2020.gads	2019.gads
Galvenie finanšu dati			
Neto procentu ieņēmumi (EUR, tūkst.)	16 717	14 572	11 569
Peļņa no pamatdarbības	13 829	5 539	8 131
Peļņa pārskata periodā (EUR, tūkst.)	13 829	5 539	8 131
Izdevumu un ieņēmumu attiecība (IIA)	39.46%	47.51%	52.58%
Darbinieku skaits	226	211	203
Kopā aktīvi (EUR, tūkst.)	976 204	850 704	560 061
Finanšu parādsaistības	360 909	342 490	217 943
Kapitāls bez pārvērtēšanas rezerves (KBPR) / Kopējie pārvaldītie aktīvi (KPA) *	33.82%	33.56%	29.40%
Kapitāls un rezerves (EUR, tūkst.)	440 736	382 594	232 738
Riska segums, kopā: (EUR, tūkst.)			
Riska seguma rezerve	159 196	112 567	99 778
Riska seguma rezerve, kas izmantota uzkrājumiem	(29 496)	(28 197)	(27 829)
Portfeļa zaudējumu rezerve (speciālais rezerves kapitāls)	159 700	102 264	15 507
Portfeļa zaudējumu rezerve, kas tiks izmantota uzkrājumu segšanai pie gada peļņas sadales	(3 446)	(6 429)	-
Likviditātes rādītājs 180 dienām **	518%	464%	582%
Pamatdarbības neto naudas plūsma (EUR, tūkst.)	49 555	21 966	39 813
Neto naudas plūsma finansēšanas darbības rezultātā (EUR, tūkst.)	43 768	165 800	18 700
Neto naudas plūsma ieguldīšanas darbības rezultātā (EUR, tūkst.)	4 553	(4 016)	(11 230)
Atbalsta instrumenti kopā (bruto vērtībā EUR, tūkst.), no tiem	979 130	872 302	667 649
Finanšu instrumenti bruto vērtībā (EUR, tūkst.) ***			
Kredīti (bez reversās nomas darījumiem)	315 674	302 481	225 144
Garantijas	414 978	359 605	284 232
Riska kapitāla fondi	85 973	73 165	68 331
Zemes fonds, t.sk.	79 163	68 258	39 634
- reversās nomas darījumi	32 999	31 500	15 268
- ieguldījumu īpašumi	46 164	36 758	24 366
Kopā	895 788	803 509	617 341
Līgumu skaits	30 978	26 578	22 437
Jaunu darījumu apjomi (EUR, tūkst.) (pa finanšu instrumentiem) ***			
Kredīti (bez reversās nomas darījumiem)	100 966	138 238	64 320
Garantijas	126 997	137 425	98 240
Riska kapitāla fondi	29 158	14 014	9 022
Zemes fonds, t.sk.	10 595	28 191	16 384
- reversās nomas darījumi	3 254	16 796	7 239
- ieguldījumu īpašumi	7 341	11 395	9 145
Kopā	267 716	317 868	187 966
Līgumu skaits	6 579	6 147	5 559
Kopējais ieguldījums tautsaimniecībā, ieskaitot finansējuma saņēmēju līdzdalību, pēc izsniegtajiem apjomiem pārskata periodā (EUR, tūkst.)	791 646	696 306	531 661
Piesaisītā privātā finansējuma sviras koeficients	177%	114%	142%
Valsts atbalsta programmu apjoms uz 1 darbinieku, (EUR, tūkst.)	3 964	3 808	3 041
Moody's Investors Service piešķirtais ilgtermiņa kredītrēitings	Baa1	Baa1	Baa1

* KPA ņemot vērā ārpusbilancē uzskaitīto garantiju apjomu.

** Likviditātes rādītāja aprēķinā ņemta vērā līdzšinējā pieredze un vadības aplēse par sagaidāmajiem garantiju pieprasījumu apmēriem un termiņiem.

*** Ņemot vērā apjoma būtiskumu, darbības apjomos tiek uzrādīts arī Zemes fonda portfelis, kurš sastāv no reversās nomas darījumiem un ieguldījumu īpašumiem. Tā kā reversās nomas darījumi pēc uzskaites principiem un atbilstības SFPs tiek uzskaitīti pie aizdevumiem, kredītu apjoms šajā tabulā tiek samazināts par reversās nomas darījumu apjomu, jo attiecīgi tiek uzrādīts Zemes fonda portfelis.

Rādītāju skaidrojums pieejams sadaļā *Citi pielikumi Gada pārskatam*.

Vadības ziņojums (turpinājums)

Darbības apjomi

Koncerna galvenās darbības jomas aptver garantiju izsniegšanu, kredītēšanu, ieguldījumus kapitāla instrumentos, Latvijas zemes fonda darījumus (turpmāk tekstā – Zemes fonds) un grantu apkalpošanu, kas kopumā veido Koncerna atbalsta instrumentu portfeli.

2021.gada 31.decembrī Koncerna atbalsta instrumentu bruto portfelis ir 979,1 milj. eiro (2020.gada 31.decembrī: 872,3 milj. eiro), no kura finanšu instrumentu bruto portfelis sastāda 895,8 milj. eiro, ko veido 30,978 projekti (2020.gada 31.decembrī: 803,5 milj. eiro un 26,578 projekti).

2021.gadā Koncerna finanšu instrumentu portfelis pieauga par 92,3 milj. eiro (+11.4%) pēc apjoma un par 4,400 (+16.6%) pēc projektu skaita. Koncerna finanšu instrumentu portfeļa pieaugums 2021.gadā bija ievērojami mazāks nekā 2020.gadā, kad, strauji pieaugot pieprasījumam pēc specializētajiem finanšu instrumentiem Covid-19 negatīvās ietekmes mazināšanā uzņēmējdarbības sektorā, portfelis pieauga par 186 milj. eiro (+30.2%). Koncerna finanšu instrumentu portfeļa pieaugumu 2021.gadā nodrošināja programmas, kas nav saistītas ar atbalsta sniegšanu Covid-19 seku pārvarēšanai, šai Koncerna finanšu instrumentu portfeļa daļai pieaugot par 88,2 milj. eiro, kas ir par 5,7 milj. eiro vairāk nekā 2020.gadā, kad ikdienas atbalsta programmu ietvaros Koncerna finanšu instrumentu portfelis pieauga par 82,5 milj. eiro.

No finanšu instrumentiem vislielāko pieaugumu 2021.gadā sasniedza garantiju portfelis, palielinoties par 55,4 milj. eiro (+15.2%), kas ir mazāk nekā 2020.gadā, kad garantiju portfelis pieauga par 75,4 milj. eiro (+26.5%). Savukārt, garantiju portfelī esošo projektu skaits pieauga par 4,080 projektiem (+21.2%), kas ir vairāk nekā 2020.gadā, kad garantiju portfelī esošais projektu skaits pieauga par 3,650 projektiem (+23.4). Garantiju portfeļa pieaugumu 2021.gadā nodrošināja Mājokļu garantijas ģimenēm ar bērniem un Mājokļu garantijas jauniem speciālistiem (+33,2 milj. eiro), ko ietekmēja būtiskais pieprasījuma pieaugums mājokļu tirgū, kā arī kredītu garantijas komersantiem un portfeļgarantijas (+27 milj. eiro), jo, izmantojot straujo atgūšanos tautsaimniecībā pēc krituma 2020.gadā, uzņēmumi aktīvi investē un papildina apgrozāmos līdzekļus. Savukārt, pieprasījums pēc Covid-19 krīzes garantiju instrumentiem ir būtiski nokrities, portfeļa apjoms 2021.gadā ir samazinājies par 4,9 milj. eiro.

Kredītportfelis 2021.gadā ir palielinājies par 13,2 milj. eiro (+4.4%) pēc apjoma un par 153 (+2.4%) pēc projektu skaita, kas ir mazāk nekā iepriekšējā gadā, kad kredītportfelis pieauga par 77,3 milj. eiro (+34.4%) pēc apjoma un 274 (+4.5%) pēc kredītportfelī esošo darījumu skaita. Arī kredītportfeļa dinamika ir cieši saistīta ar pieprasījumu pēc Covid-19 krīzes aizdevumu instrumentiem. Tā pieprasījums 2020.gadā pēc šiem instrumentiem bija milzīgs, taču 2021.gadā tas ir ievērojami samazinājies. Kredītportfeļa pieaugumu 2021.gadā nodrošināja aizdevumu programmas, kas nav saistītas ar Covid-19 negatīvās ietekmes mazināšanu, tādās kā aizdevumi lauksaimniecības zemes iegādei ar mērķi ražot lauksaimniecības produkciju (+11,6 milj. eiro), MVU izaugsmes aizdevumi (+10,6 milj. eiro), aizdevumi daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes uzlabošanai (+5,1 milj. eiro). Tikmēr Covid-19 atbalsta programmu aizdevumu portfelis 2021.gadā ir samazinājies par 6 milj. eiro.

Riska kapitāla fondu apjoms 2021.gadā ir pieaudzis par 12,8 milj. eiro (+17.5%), kas ir ievērojami vairāk nekā 2020.gadā, kad riska kapitāla fondu apjoms pieauga par 4,8 milj. EUR (+7.1%). Riska kapitāla fondu apjoma lielāko pieaugumu nodrošināja ieguldījumi AIF "Altum kapitāla fonds".

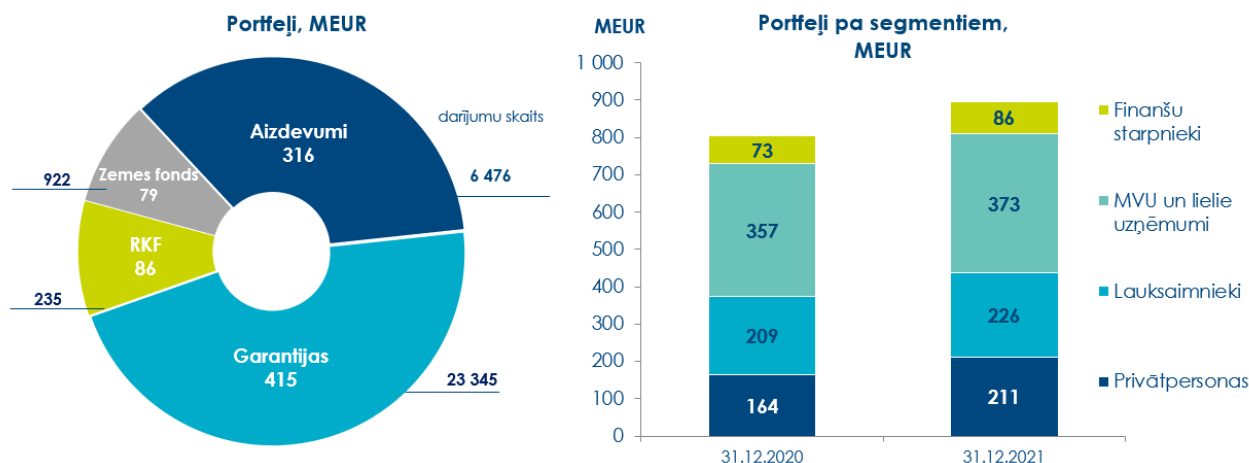
Neskatoties uz to, ka 2021.gadā pieprasījums pēc Zemes fonda pakalpojumiem ir bijis mazāks nekā 2020.gadā, Zemes fonda darbības apjomi turpina augt un tā portfelis 2021.gadā ir pieaudzis par 10,9 milj. eiro (+16%) pēc apjoma un par 200 (+27.7%) pēc projektu skaita.

2021.gada 31.decembrī Zemes fonda bilancē ir uzskaitīti 1,202 īpašumi ar kopējo zemes platību 23,439 ha, 79,2 milj. eiro vērtībā, t.sk. ieguldījuma īpašumi, kas iznomāti lauksaimniekiem ir 13,778 ha, 46.2 milj. eiro vērtībā (2020.gada 31.decembrī – 10,964 ha, 36,8 milj. eiro), un noslēgtie reversās nomas darījumi ir 9,661 ha, 33 milj. eiro vērtībā (2020.gada 31.decembrī – 9,140 ha, 31,5 milj. eiro).

Segmentu griezumā lielākais Koncerna portfelis izveidots Mazo, vidējo un lielo uzņēmumu (MVU un lielo uzņēmumu) segmentā – 42%, savukārt, segmenti Lauksaimnieki veido – 25%, Privātpersonas – 23% un Finanšu starpnieki – 10%.

Vadības ziņojums (turpinājums)

Darbības apjomi (turpinājums)

Koncerns 31.12.2021

2021.gadā visos segmentos bija vērojams apjoma pieaugums. Lielāko apjoma pieaugumu sasniedza segments Privātpersonas, šī segmenta portfeļim pieaugot par 46,9 milj. eiro (+28.6%), kas ir ievērojami vairāk nekā 2020.gadā, kad šī segmenta apjoms pieauga par 25,2 milj. eiro (+18.2%). Privātpersonu portfeļu pieaugumu galvenokārt nodrošināja pieprasījuma pieaugums pēc Mājokļu garantijām, kā arī Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes uzlabošanas programmas garantijām un aizdevumiem. Segmentā Lauksaimnieki un segmentā MVU un lielle uzņēmumi 2021.gadā apjoma pieaugums ir bijis attiecīgi 16,7 milj. eiro un 15,9 milj. eiro, tomēr šis pieaugums ir bijis ievērojami mazāks nekā 2020.gadā, kad segments Lauksaimnieki pieauga par 42,6 milj. eiro bet MVU un lielle uzņēmumi - par 114 milj. eiro, ko nodrošināja Koncerna finanšu instrumentu ietvaros sniegtais atbalsts uzņēmējiem Covid-19 negatīvo seku mazināšanā. Savukārt segmenta Finanšu starpnieki apjoms 2021.gadā ir pieaudzis par 12,8 milj. eiro, kas ir ievērojami vairāk nekā 2020.gadā, kad šī segmenta apjoms pieauga par 4,3 milj. eiro. Šī segmenta apjoma pieaugumu 2021.gadā, lielākoties, nodrošināja Altum Kapitāla fonds, kas ir viens no Altum finanšu instrumentiem Covid-19 ietekmes pārvarēšanai uzņēmumiem, kas vīrusa ietekmes rezultātā ir gatavi pielāgot savu līdzšinējo darbību, mainot biznesa modeli, pielāgojot produktu izstrādi, ieviešot jaunas tehnoloģijas, izejot jaunus eksporta tirgos, kā arī veicinot to izaugsmi.

Jaunu darījumu apjoms

2021.gadā izsniegtais finansējums valsts atbalsta programmu īstenošanai ir 267,7 milj. eiro, no tiem 47.4% (127 milj. eiro) izsniegti garantiju programmās, 37.7% (100,9 milj. eiro) – aizdevumu programmās, 10.9% (29,2 milj. eiro) – riska kapitāla fondu ieguldījumos un 4% (10,6 milj. eiro) – Zemes fonda darījumu īstenošanai. Kopā ir atbalstīti 6,579 projekti.

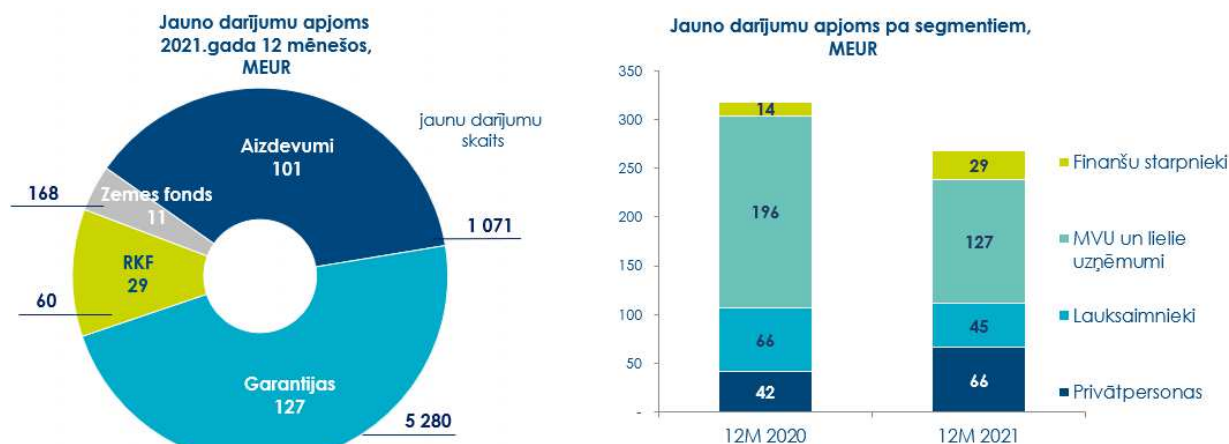
Kopumā jauno darījumu apjoms 2021.gadā ir par 15.7% mazāks nekā 2020.gadā, kad, strauji reaģējot uz Covid-19 pasludināšanu par globālu pandēmiju 2020.gada marta vidū un ekonomiskās situācijas krasu lejupslīdi, Koncerns aktīvi iesaistījās Covid-19 negatīvās ietekmes mazināšanā uzņēmējdarbības sektorā, izveidojot specializētus finanšu instrumentus, kas rezultējās ar būtisku jauno darījumu apjoma pieaugumu dēļ Koncerna īstenotajām valsts atbalsta programmām uzņēmējiem Covid-19 ietekmes seku mazināšanā. 2021.gadā ir būtisks pieprasījuma samazinājums pēc specializētajiem finanšu instrumentiem Covid-19 ietekmes seku mazināšanai. Ja 2020.gadā jauno darījumu apjoms specializēto Covid-19 ietekmes pārvarēšanas finanšu instrumentu ietvaros sasniedza 105,7 milj. eiro, tad 2021.gadā šo programmu ietvaros jauno darījumu apjoms ir 45,3 milj. eiro. Savukārt, 2021.gadā ikdienas programmu ietvaros jauno darījumu apjoms ir 222,4 milj. eiro, kas ir nedaudz vairāk nekā 2020.gadā, kad ikdienas programmu ietvaros jauno darījumu apjoms bija 212,2 milj. eiro.

Pārskata periodā vislielākais jauno darījumu apjoms ir segmentā MVU un lielle uzņēmumi, sastādot 47.4% no visiem jaunajiem darījumiem, segmentos Privātpersonas – 24.7%, Lauksaimnieki – 17% un Finanšu starpnieki – 10.9%.

2021.gadā lielākais jauno darījumu apjoma pieaugums ir bijis segmentā Privātpersonas, kurā jauno darījumu apjoms ir bijis par 24,4 milj. eiro lielāks nekā 2020.gadā, un segmentā Finanšu starpnieki, kurā jauno darījumu apjoms ir bijis par 15,1 milj. eiro lielāks nekā 2020.gadā. Savukārt, segmentā MVU un lielle uzņēmumi jauno darījumu apjoms 2021.gadā ir bijis par 69,6 milj. eiro mazāks nekā 2020.gadā, un segmentā Lauksaimnieki jauno darījumu apjoms 2021.gadā ir bijis par 20,1 milj. eiro mazāks nekā 2020.gadā.

Vadības ziņojums (turpinājums)

Jaunu darījumu apjoms (turpinājums)

Koncerns 31.12.2021

2021.gadā izsniegtas jaunas garantijas par 127 milj. eiro, kas ir par 7,6% (-10,4 milj. eiro) mazāk nekā 2020.gadā, jo būtiski samazinājies pieprasījums pēc Covid-19 krīzes programmu garantijām. Lielākais no jauna izsniegto garantiju apjoms 2021.gadā tika sasniegts komersantu kredītu garantiju programmā (44,5 milj. eiro), Mājokļu garantiju programmā ģimenēm ar bērniem un Mājokļu garantijas jauniekiem speciālistiem (43 milj. eiro), Covid-19 krīzes garantiju programmās (10,7 milj. eiro) un Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes uzlabošanas garantiju programmā (10,7 milj. eiro).

Nēmot vērā biznesa specifiku, izsniedzot apgrozāmo līdzekļu aizdevumu garantijas, garantijas banku izsniegtajām garantijām un investīciju aizdevumu garantijas, esošajiem klientiem ir nepieciešama regulāra izsniegtās garantijas pārskatīšana un pagarināšana. Šāda veida darījumi netiek iekļauti no jauna izsniegto garantiju apjomā, jo tiek uzskatīti par garantiju pagarinājumu, tomēr šādu darījumu apjoms ir diezgan ievērojams, 2021.gadā pagarinot garantijas 65,3 milj. eiro apjomā.

2021.gadā no jauna izsniegto aizdevumu apjoms ir 100,9 milj. EUR, kas ir par 27% (-37,3 milj. eiro) mazāk nekā 2020.gadā, jo būtiski samazinājies pieprasījums pēc Covid-19 krīzes programmas aizdevumiem. Lielākais jauno darījumu apjoms 2021.gadā tika izsniegts MVU izaugsmes aizdevumu projektu īstenošanai (32,2 milj. eiro), Covid-19 krīzes aizdevumu programmā (18,7 milj. eiro), lauksaimniecības zemes iegādei ar mērķi ražot lauksaimniecības produkciju (17,8 milj. eiro), lauksaimnieku apgrozāmo līdzekļu finansēšanai (9,2 milj. eiro).

Sniedzot valsts atbalstu mājokļa iegādei ģimenēm ar bērniem, līdz 2021.gada 31.decembrim Mājokļu garantiju programmas ietvaros ģimenēm ar bērniem kopā izsniegtas 19,490 garantijas 150,6 milj. eiro apjomā. 2021.gadā šajā programmā kopējais izsniegto garantiju apjoms sasniedza 34,2 milj. eiro, kas ir par 51% vairāk nekā 2020.gadā, kad Covid-19 pandēmijas un valstī noteikto ierobežojumu dēļ diezgan būtiski samazinājās iedzīvotāju ekonomiskā aktivitāte. Programmas piedāvātās garantijas, kas palīdz risināt hipotekāro aizdevumu saņemšanai nepieciešamās pirmās iemaksas sakrāšanas grūtības, izmanto ģimenes visā Latvijā. Savukārt, jaunaunieki speciālistiem līdz 2021.gada 31.decembrim kopā izsniegtas 4,386 garantijas 35,1 milj. eiro apjomā, tai skaitā, 2021.gadā izsniegtas 1,011 garantija 8,8 milj. eiro apjomā.

Ieviešot Eiropas Investīciju fonda (EIF) COSME un EaSI garantijas aizdevumiem, kuru summa nepārsniedz 25 tūkst. eiro, Koncerns ir sniedzis atbalstu 680 projektiem (COSME – 95 projekti, EaSI – 585 projekti) par kopējo summu 9,7 milj. eiro. Ja aizdevums ir atbilstošs COSME vai EaSI garantiju nosacījumiem, tad starta un mikro aizdevumi, aizdevumi lauksaimnieku apgrozāmiem līdzekļiem vai mazie aizdevumi lauku teritorijās tiek piešķirti bez papildus nodrošinājuma, tikai ar personīgo galvojumu un ar zemāku aizdevuma procenta likmi, salīdzinot ar citiem nenodrošinātajiem aizdevumiem.

2021.gadā riska kapitāla fondu ietvaros Sabiedrības daļas veiktie ieguldījumi sastāda 29,2 milj. eiro, no kuriem Altum Kapitāla fonda ietvaros Sabiedrība ir veikusi 14,9 milj. eiro lielu ieguldījumu, 4.paaudzes riska kapitāla fondu ietvaros 8 milj. eiro, Trīs jūru iniciatīvas investīciju fondā 2,9 milj. eiro, savukārt, Baltijas Inovāciju fonda un Baltijas Inovāciju fonda 2 ietvaros attiecīgi 2,2 milj. eiro un 1,2 milj. eiro.

Vadības ziņojums (turpinājums)

Jaunu darījumu apjoms (turpinājums)

Lai gan Zemes fonda ietvaros veikto darījumu aktivitātes temps atsevišķos periodos samazinājās, 2021.gada beigās situācija tirgū mainījās, un strauji pieauga darījumu skaits ar ieguldījumu īpašumiem, kā arī bija jūtams, ka pakāpeniski atjaunojas interese par reversās nomas darījumiem. Kopumā 2021.gadā Zemes fonda ietvaros noslēgti zemes iegādes un reversās nomas darījumi par 10,6 milj. eiro, kas ir par 17,6 milj. eiro mazāk nekā 2020.gadā, kas izskaidrojams ar salīdzinoši labu, lauksaimniecībai labvēlīgu 2020.gadu, līdz ar to bija atjaunojusies pašu lauksaimnieku pirkspēja, kas samazināja pieprasījumu pēc papildus finansējuma.

Nefinanšu instrumentu portfelis

Lai nodrošinātu klientiem ērtāku piekļuvi atbalsta instrumentiem, Koncerns / Sabiedrība papildus finanšu instrumentiem apkalpo arī grantu programmas – Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes (DME) programmas grantus, Sociālās uzņēmējdarbības grantus, Eiropas vietējā enerģētikas atbalsta programmas grantus (saīsinājumā – ELENA), atbalsta programmas "BALSTS" ietvaros grantus mājokļa iegādei vai būvniecībai ģimenēm, kurās aug trīs un vairāk bērnu, Kultūras atbalsta programmas grantus, paredzot atbalstu aizdevuma un granta veidā (kombinētais finanšu instruments), kur grants nepārsniedz 40% no kopējās atbalsta summas, kā arī atbalsta programmas grantus privātmāju energoefektivitātes paaugstināšanai, kurā pieteikumu pieņemšana tika uzsākta 27.maijā un jau no pirmajām tās darbības dienām guva lielu iedzīvotāju interesi, līdz 1.jūlijam saņemot 392 privātmāju īpašnieku pieteikumus. Tā kā programmas finansējuma apjoms ir ierobežots un tiek plānots, ka atbalstu varēs nodrošināt aptuveni 243 projektiem, no 1.jūlija jaunu projektu pieteikumu pieņemšana tika apturēta. Ņemot vērā iedzīvotāju interesi par šīs programmas ietvaros sniegto atbalstu, tika izstrādāti priekšlikumi un 2022.gada 8.martā Ministru kabinets apstiprināja grozījumus šajā atbalsta programmā, piešķirot papildu finansējumu 3,27 milj. eiro apmērā programmas turpināšanai, kā arī paplašinot potenciālo atbalsta saņēmēju loku un paredzot atbalstu arī saules paneļu uzstādīšanai privātmājās, par ko šobrīd novērojama ļoti liela interese.

Īstenojot DME programmu, līdz 2021.gada 31.decembrim kopā ir piešķirti 445 granti par summu 97,7 milj. eiro, no tiem 2021.gadā piešķirti 107 granti par kopējo summu 25,5 milj. eiro. Kopš 2020.gada 18.decembra DME programmā jauni projektu pieteikumi vairs netiek pieņemti un šobrīd notiek iesniegto projektu izvērtēšana, grantu piešķiršana un projektu realizācija.

Atbalsta programmas privātmāju energoefektivitātes paaugstināšanai ietvaros 2021.gadā kopumā noslēgti 202 finansiālā atbalsta grantu līgumi par 1 milj. eiro.

Sociālās uzņēmējdarbības grantu programmas ietvaros līdz 2021.gada 31.decembrim kopā piešķirti 147 granti par 9,3 milj. eiro.

Lai veicinātu un atbalstītu energoefektivitātes projektu izstrādi, energoefektivitātes aizdevumiem kā papildus atbalstu Koncerns, sadarbībā ar Eiropas Investīciju banku, sniedz uzņēmumiem grantu eksperimentā un energoefektivitātes projektu sagatavošanas izmaksu segšanai. ELENA programmas ietvaros līdz 2021.gada 31.decembrim kopā piešķirti 69 granti par 824 tūkst. eiro.

Kopš 2020.gada novembra jaunās atbalsta programmas "BALSTS" ietvaros Koncerns uzsāka pieteikumu pieņemšanu neatmaksājamas valsts subsīdijas jeb grantu izsniegšanai mājokļa iegādei vai būvniecībai ģimenēm, kurās aug trīs un vairāk bērnu. Līdz 2021.gada 31.decembrim kopā piešķirts 569 granti par 4,7 milj. eiro, no tiem 2021.gadā piešķirti 508 granti par kopējo summu 4,2 milj. eiro.

2021.gada 31.decembrī grantu portfelis apkalpošanā ir 83,3 milj. eiro.

Jaunie produkti un darbības efektivitātes paaugstināšana

Kopš 2020.gada marta Koncerns ir aktīvi iesaistījies Covid-19 negatīvās ietekmes mazināšanā uzņēmējdarbības sektorā. Lai turpinātu sniegt atbalstu Covid-19 pandēmijas ietekmētajiem uzņēmumiem, Covid-19 krīzes atbalsta programmu termiņi ir pagarināti līdz 2022.gada 30.jūnijam.

2021.gadā daļā no aktīvajām programmām ir veiktas izmaiņas attiecīgajos Ministru kabineta noteikumos ar mērķi nodrošināt, ka Koncerna realizētās atbalsta programmas ir pieejamākas plašākam atbalsta saņēmēju lokam, pilnveidojot atbalsta saņemšanas nosacījumus. Paralēli ir turpinājies darbs pie jaunu, konkrētu klientu grupām nozīmīgu atbalsta programmu izstrādes un ieviešanas:

- Lielo investīciju aizdevumu programma ar kapitāla atlaidi vidējiem un lielajiem komersantiem: programmas ietvaros uzņēmējiem būs pieejams aizdevums ar kapitāla atlaidi līdz 10 milj. eiro apmērā jeb pēc noteiktu mērķu sasniegšanas un kritēriju izpildes 3 gadu periodā pēc projekta realizācijas tiks samazināta aizdevuma pamatsumma par apjomu līdz 30% dzīvotspējīgu uzņēmējdarbības projektu, kuru minimālā attiecināmo izmaksu summa ir 10 milj. eiro, īstenošanai. Pieteikumu pieņemšana ir uzsākta 2022.gada 19.janvārī. Koncerns nodrošinās projektu finansēšanu ar aizdevumu potenciālās

Vadības ziņojums (turpinājums)

Jaunie produkti un darbības efektivitātes paaugstināšana (turpinājums)

kapitāla atlaides apmērā, savukārt pārējais finansējums piesaistāms no citiem finansētājiem. Jaunā programma atšķiras no līdzšinējām uzņēmumu atbalsta programmām ar ietverto kapitāla atlaidi jeb aizdevuma pamatsummas pilnīgu vai daļēju samazinājumu (dzēšanu). Kas nozīmē to, ka uzņēmums, sasniedzot projekta mērķus un izpildot noteiktus kritērijus, var pretendēt uz aizdevumu ar kapitāla atlaidi jeb dzēst Koncerna piešķirto aizdevuma daļu.

- Privātmāju energoefektivitātes atbalsta programma: tās ietvaros paredzēts piešķirt portfelgarantiju, tehnisko palīdzību un grantu privātmājas energoefektivitātes paaugstināšanai. Maksimālais tehniskās palīdzības apjoms vienam atbalsta saņēmējam paredzēts līdz 1 000 eiro, savukārt, grants par dzīvojamās mājas energoefektivitātes klases paaugstināšanu vienam atbalsta saņēmējam ir paredzēts 5 000 eiro apmērā. Programmas ietvaros 2021.gada 27.maijā tika uzsākta pieteikumu pieņemšana projektiem privātmāju energoefektivitātes paaugstināšanai, bet jau 2021.gada 1.jūlijā iedzīvotāju lielās intereses dēļ (saņemto pieteikumu apjoms pārsniedza pieejamo finansējumu) jaunu pieteikumu pieņemšana tika apturēta. Ņemot vērā iedzīvotāju interesi par šīs programmas ietvaros sniegto atbalstu, tika izstrādāti priekšlikumi un 2022.gada 8.martā Ministru kabinets apstiprināja grozījumus šajā atbalsta programmā, piešķirot papildu finansējumu 3,27 milj. eiro apmērā programmas turpināšanai, kā arī paplašinot potenciālo atbalsta saņēmēju loku un paredzot atbalstu arī saules panelu uzstādīšanai privātmājās, par ko šobrīd novērojama ļoti liela interese. Vienlaikus tika apstiprināti grozījumi Ministru kabineta 2014.gada 19.augusta noteikumos Nr. 500 "Vispārīgie būvnoteikumi", lai atvieglotu būvniecības procesu saules panelu uzstādīšanai. Turpmāk privātmāju īpašnieki varēs saņemt atbalstu ne tikai energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumiem, bet arī mikroģenerācijas elektroenerģijas ražošanas tehnoloģisko iekārtu uzstādīšanai – saules panelu un nelielu vēja ģeneratoru uzstādīšanai. Pieteikumu pieņemšanu Altum sāks 2022.gada aprīļa otrajā pusē.
- Kultūras atbalsta programma: no 2021.gada 19.maija mākslas, izklaides un atpūtas pasākumu organizatori var pieteikties atbalsta programmai, ko izstrādājusi Kultūras ministrija sadarbībā ar Koncernu, lai stimulētu jaunu pasākumu rīkošanu, paredzot atbalstu aizdevuma un granta veidā (kombinētais finanšu instruments) komersantiem, kuru pamatdarbība ir saistīta ar mākslas, izklaides un atpūtas pasākumiem. Kopējais atbalsta apjoms paredzēts 6 milj. eiro, kas tiek sniegts aizdevuma un granta veidā, kur grants nepārsniedz 40% no kopējās atbalsta summas.
- Daudzdzīvokļu māju remontu aizdevumu programma: tās ietvaros ir izveidots Remonta fonds finansējumam remontu un citu saistīto izmaksu segšanai daudzdzīvokļu mājām. No 2021.gada 8.septembra šajā programmā ir atvērta pieteikšanās un tās kopējais finansējums ir 31 miljons eiro, kas pieejams aizdevuma veidā. Finansējums ir paredzēts daudzdzīvokļu māju koplietošanas telpu remontam un apkārtējās teritorijas labiekārtošanai, tādiem darbiem kā, piemēram, ūdensvada vai jumta nomaiņa, bērnu vai sporta laukuma ierīkošana, mājas fasādes atjaunošana un citiem darbiem, kas uzlabo mājas stāvokli un veido patīkamāku dzīves vidi. Šī programma darbojas arī kā papildinājums esošajai Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes programmai, kuras ietvaros projektos nereti rodas neattiecināmās izmaksas, kuru finansēšanai var izmantot jauno programmu.

Īstenojot Koncerna darbības efektivitātes paaugstināšanas un automatizācijas ietvaros ieviesto centralizēto mazo aizdevumu (summā līdz 25 tūkst. eiro) pieteikumu izskatīšanu, 2021.gadā 34% no piešķirto aizdevumu skaita (ņemot vērā Covid-19 krīzes aizdevumus) tika izvērtēti attālināti, neiesaistot pieteikumu izvērtēšanas procesā reģionu darbiniekus, kas ir nedaudz mazāk nekā 2020.gadā, kad attālināti tika izvērtēti 36% no piešķirto aizdevumu skaita. Salīdzinot ar darbības rādītājiem 2020.gadā piešķirto aizdevumu kopsumma kopā gan centralizēti attālinātajā izvērtēšanā, gan reģionos 2021.gadā ir samazinājusies par 2% jeb par 1,05 milj. eiro un piešķirto aizdevumu skaits ir samazinājies par 8%. Vidējā aizdevuma summa reģionos ir palielinājusies no 80 tūkst. eiro 2020.gadā uz 85 tūkst. eiro 2021.gadā, savukārt vidējā aizdevuma summa centralizēti attālinātajā izvērtēšanā 2021.gadā bija 13,9 tūkst. eiro, kas ir nedaudz lielāka nekā 2020.gadā, kad vidējā aizdevuma summa centralizēti attālinātajā izvērtēšanā bija 13,7 tūkst. eiro..

Vienlaikus, rīkojoties atbildīgi pret darbinieku un klientu veselību un sekojot atbildīgo institūciju rekomendācijām par rīcībām, kas palīdzētu samazināt vīrusa izplatības riskus, no 2020.gada 13.marta Koncerns visus pakalpojumus turpina sniegt attālināti, izmantojot klientu portālu mans.altum.lv, kā arī tālruna un video konsultācijas, tādējādi nodrošinot nepārtrauktu piekļuvi Koncerna sniegtajiem pakalpojumiem.

Ilgtermiņa finansējums

Lai nodrošinātu finansējuma struktūras diversifikāciju, 2017.gada oktobrī Koncerns veica pirmo pārvedamo parāda vērtspapīru emisiju zaļo obligāciju veidā 20 milj. eiro apjomā. Līdz 2021.gada 31.decembrim kopējais Altum izlaisto obligāciju apjoms, kas kotētas Nasdaq Riga biržā Baltijas vērtspapīru sarakstā, bija 85 milj. eiro.

Vadības ziņojums (turpinājums)

Ilgtermiņa finansējums (turpinājums)

Turpinot ilgtermiņa daļību kapitāla tirgos, 2021.gada 1.oktobrī Altum emitēja 5 gadu obligācijas par kopējo summu 20 milj. eiro ar fiksētu gada procentu likmi 0.443% un ienesīgumu līdz dzēšanai 0.443% (ISIN LV0000870095), kas ir labākie finanšu nosacījumi līdz šim īstenotajās emisijās. Ar šo Koncerns sāka savu trešo obligāciju emisiju programmu EUR 75 000 000 apmērā. Baltijas investori par šo emisiju izrādīja būtisku interesi un parakstītais apjoms vairāk nekā 3 reizes pārsniedza emitēto apjomu. Obligācijas iegādājās 15 Baltijas institucionālie investori: 70% no kopējā apjoma iegādājās aktīvu pārvaldības fondi, 18% - bankas un 9% - apdrošināšanas sabiedrības.

2021.gada 2.pusgadā tika aktualizēts ALTUM Zaļo obligāciju ietvars, ņemot vērā 2021.gada jūnijā Starptautiskās Kapitāla tirgus asociācijas (ICMA) publicētos Zaļo un sociālo obligāciju principus. Lai nodrošinātu investoriem pārlicību, ka zaļo obligāciju finansējumu Altum ieguldīs videi draudzīgos projektos un nodrošinās noteiktu vides mērķu sasniegšanu, CICERO (Starptautiskais klimata un vides izpētes centrs/ Center for International Climate and Environmental Research, Oslo) 2021.gada decembrī sniedza neatkarīgu atzinumu par aktualizēto ALTUM Zaļo obligāciju ietvaru un saņēma CICERO "Vidēji zaļo" vērtējumu, kas līdzvērtīgs iepriekš saņemtajam 2017.gadā.

2021.gada septembrī kā pirmais uzņēmums no Latvijas Altum ar savu zaļo obligāciju emisiju pievienojās Nasdaq Sustainable Bond Network pasaulē.

Reitings

Starptautiskā kredītreitingu aģentūra Moody's Investors Service ("Moody's") 2021.gada 12.augustā publicēja aktualizētu analītisko ziņojumu par Sabiedrības kredītspējas novērtēšanu.

2019.gada 25.martā Moody's Investors Service ("Moody's") pārspīrināja Sabiedrības (Koncerna mātes sabiedrībai) ilgtermiņa kredītreitingu Baa1, bāzes kredītnovērtējumu (baseline credit assessment, BCA) paaugstinot no Ba2 uz Baa3. Īstermiņa reitings apstiprināts P-2. Ilgtermiņa kredītreitings ir ar stabilu perspektīvas novērtējumu.

Starptautiskās kredītreitingu aģentūras Moody's ilgtermiņa kredītreitingu Baa1 Sabiedrība sākotnēji saņēma 2017.gada jūnijā. Moody's ilgtermiņa kredītreitings Baa1 Sabiedrībai ir viens no augstākajiem Latvijas kapitālsabiedrībām piešķirtajiem.

Augstais reitings ļauj sekmīgāk realizēt Koncerna ilgtermiņa stratēģiju finansējuma piesaisti, esot regulāram kapitāla tirgus dalībniekam un emitējot obligācijas.

Risku vadība

Atbilstošas risku pārvaldības nodrošināšanai, Koncernā ir izveidota Risku vadības sistēma, kas nodrošina preventīvu risku vadību, kā arī savlaicīgu korektīvo pasākumu ieviešanu risku mazināšanai vai novēršanai. Uzņemoties riskus, Koncerns saglabā ilgtermiņa spēju īstenot tā darbībai noteiktos mērķus un uzdevumus.

Risku pārvaldībai Koncerns pielieto dažādas risku vadības metodes un instrumentus, kā arī nosaka riska limitus un ierobežojumus. Risku vadības metodes tiek izvēlētas, ņemot vērā konkrēta riska būtiskumu un ietekmi uz Koncerna darbību.

Ņemot vērā Koncerna darbību paaugstināta riska jomās, realizējot valsts atbalsta programmas, Koncernā 2021.gada 31.decembrī ir izveidots riska segums 286 milj. eiro apmērā (2020.gada 31.decembrī: 180 milj. EUR), kas pieejams atbalsta programmu sagaidāmo kredītzaudējumu segumam. Sagaidāmie zaudējumi tiek aplēsti pirms attiecīgās atbalsta programmas ieviešanas un daļa no publiskā finansējuma, kas tiek saņemts attiecīgās atbalsta programmas ietvaros sagaidāmo kredītriska zaudējumu segumam, tiek novirzīts Riska segumam. Riska segumu veido Riska seguma rezerves un Portfeļa zaudējumu rezerves (speciālais rezerves kapitāls) kopsumma, no kuras atskaitīti izveidotie uzkrājumi sagaidāmo kredītzaudējumu segšanai.

Ieguldījums ilgtspējībā

Ilgspējība ir galvenā Altum uzņēmējdarbības un stratēģijas daļa, un tā kļūst par svarīgu stratēģisko virzītājspēku banku nozarē, kā arī attīstības finanšu institūcijām Eiropā. Altum uzņemas atbildību par savas ikdienas darbības ilgtermiņa ekonomisko, vides un sociālo ietekmi un pastāvīgi strādā, lai samazinātu savu ietekmi uz vidi un sniegtu pozitīvu ieguldījumu ilgtspējīgā attīstībā, veidojot ilgtspējīgu stratēģiju un rīkojoties atbildīgi savā uzņēmējdarbībā. Turklāt Altum plāno veicināt savu klientu pāreju uz ilgtspējīgu ekonomiku un atbalstīt viņus šajā procesā.

Vadības ziņojums (turpinājums)

Ieguldījums ilgtspējībā (turpinājums)

Koncerns jau trešo gadu pēc kārtas startēja Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūta (Institute for Corporate Sustainability and Responsibility) organizētajā Ilgtspējas indeksā, 2021.gadā saņemot augsto platfina novērtējumu. Ilgtspējas indeksa vērtējums ir viena no uzskatāmām izpausmēm tam neredzamajam ikdienas darbam, ko uzņēmumi realizē, ievērojot korporatīvās ilgtspējas un atbildības principus, sabalansējot akcionāru, darbinieku, klientu, apkārtējās vides, biznesa partneru un citu pušu intereses ar ilgtspējīgas darbības nosacījumiem, tādā veidā kļūstot par nākotnes līderiem.

Ilgtspējība Altum balstās uz ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem (IAM), kas atspoguļo pasaules kopīgo plānu nabadzības izskausšanai, nevienlīdzības apkarošanai un klimata pārmaiņu apturēšanai līdz 2030.gadam.

Sākot ar 2021.gada sākumu, Altum vadība kā vienu no prioritātēm ir izvirzījusi ilgtspējīgu finansējumu un ESG aspektu integrāciju kredītrisku vadībā un biznesa procesos.

Altum ambīciju līmenis attiecībā uz ilgtspējīgu finansējumu tiek īstenots brīvprātīgi, un to nosaka (i) ieinteresēto pušu, piemēram, investoru, kredītreitingu aģentūru, starptautisko aizdevēju, Nasdaq, gaidas uz Altum kā attīstības finanšu institūciju, kam ir ļoti būtiska ietekme uz Latvijas tautsaimniecību, un (ii) atbilstības prasības publiskajam finansējumam, kas pieejams no ES Kohēzijas politikas un/vai Atveseļošanas un noturības mehānisma instrumenta, kas sniedz ieguldījumu Ilgtspējīgas Eiropas investīciju plānā/zaļā kursa investīciju plānā, kur Altum ieņem kritiski svarīgu lomu finanšu instrumentu īstenošanā MVU sektorā Latvijā. Altum ambīciju līmeni ietekmē arī ilgtspējīgas finansēšanas regulējums, kas jau ir spēkā daļai Altum portfeļa (kā piemēram, portfelim, kas finansēts ar zaļajām obligācijām) un sagaidāmais Taksonomijas normatīvais regulējums. Lai arī tas nav saistoši Altum, taču Altum savā ikdienas darbībā ievēro starptautisko finanšu institūciju sektora praksi, tādejādi šobrīd ir izskatītas EBA (Eiropas Banku iestādes) vadlīnijas par ESG aspektu integrāciju kredītriska pārvaldībā, tostarp aizdevumu izsniegšanā un uzraudzībā, un izvērtēta to tālāka integrācija Altum kredītriska pārvaldības procesos.

Lai sastādītu Altum ilgtspējas būtiskuma matricu un nodefinētu ambīciju līmeni attiecībā uz ilgtspējīgu finansējumu aizdevumu portfeli, 2021.gada rudenī tika veikta Altum ieinteresēto pušu aptauja.

Altum apņemas sekojot labākajiem nozares piemēriem Eiropā, kas ir pauduši savu stingru nostāju, definējot sasniedzamos mērķus un neatbalstāmās nozares un projektus neatkarīgi no finansējuma izcelsmes un jau šobrīd nefinansē enerģijas ražošanas projektus, kuros izmanto fosilo kurināmo Cita starpā Altum apņemas noteikt ambīciju līmeni, kur Zaļo aktīvu koeficients jaunajiem aizdevumiem un esošajam aizdevumu portfelim tiktu noteikts gan 3 gadu periodam, gan līdz 2030.gadam.

Visas jaunās programmas, kuru ietvaros būs pieejams finansējums no Eiropas Atjaunošanas un noturības mehānisma plāna (ANM), no atbalstāmo aktivitāšu viedokļa ir ar ilgtspējas uzsvāru, tikai dažādos aspektos un ir iedalāmas (i) klimata programmas, kas atbilst Taksonomijas vides mērķu prasībām, (ii) digitalizācijas programma ar mērķi celt produktivitāti un (iii) īres namu programma ar sociālo mērķi – mazināt nevienlīdzību.

Nākotnes perspektīva

2021.gada 3.ceturksnī noritēja aktīvs darbs pie Koncerna vidēja termiņa stratēģijas izstrādes laika posmam 2022. – 2024. gadam un tika sagatavots Stratēģijas projekts, uzsverot ilgtspējīga finansējuma un ESG aspektu nozīmi gan produktu līmenī, gan ESG aspektu pilnīgu integrāciju Altum kredītriska pārvaldībā. Koncerna stratēģija tika apstiprināta 2022.gada 9.marta Padomes sēdē.

Koncerns turpina nostiprināt savu lomu kā galvenais valdības partneris finanšu instrumentu programmu īstenošanai ar Eiropas Savienības (turpmāk – ES) līdzfinansējumu. 2022.gadā turpināsies arī sagatavošanās darbs, lai uzsāktu finanšu instrumentu atbalsta programmas jaunā ES kohēzijas politikas 2021.-2027.gada plānošanas perioda ietvaros. Kopumā Eiropas Atjaunošanas un noturības mehānisma plāna (ANM) un ES kohēzijas politikas 2021.-2027.gada plānošanas perioda ietvaros finanšu instrumentu veidā būs pieejami vismaz 650 milj. eiro. 2021.gadā sadarbībā ar Ekonomikas ministriju notika četru jaunu atbalsta programmu nosacījumu izstrāde, kuru ietvaros būs pieejams finansējums no Eiropas Atjaunošanas un noturības mehānisma plāna, kura mērķis ir novērst Covid-19 pandēmijas radīto kaitējumu ekonomikai un sociālajai jomai, stimulētu Eiropas atgūšanos, finansēt klimata pārmaiņas mazinājošus projektus, kā arī aizsargātu un radītu darbavietas. Tāpat arī ir paredzēts, ka šo atbalsta programmu īstenošanai būs iespējams piesaistīt finansējumu gan kapitāla tirgū, gan aizņemoties finansējumu no starptautiskajām finanšu institūcijām. 2022.gada 1.pusgadā ir plānots apstiprināt šo programmu Ministru kabineta noteikumus, kas ļautu uzsākt programmu īstenošanu 2022.gadā ar sekojošu finansējumu no ANM - energoefektivitātes uzlabošanai daudzdzīvokļu ēkām (57 milj. eiro), energoefektivitātes paaugstināšanai uzņēmumiem un pārejai uz atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju izmantošanu (81 milj. eiro), pārejai uz digitālo uzņēmējdarbību (45 milj. eiro) un īres namu finansēšana (43 milj. eiro).

Vadības ziņojums (turpinājums)

Nākotnes perspektīva (turpinājums)

Lai sagatavotos Eiropas Savienības jaunās InvestEU programmas ieviešanai, turpinājās 2019.gadā uzsāktais sagatavošanās process Koncerna darbības atbilstības novērtēšanai (Pillar Assessment). Altum plāno pieteikties InvestEU ieviešanas partnera lomai, tādējādi palielinot jaunu specializētu un piemērotu finanšu instrumentu piedāvājumu Latvijas uzņēmumiem. Projekta turpmākai virzībai 2021.gada 3.ceturksnī tika sagatavots InvestEU pīlāru novērtējuma pieteikums. 2022.gada marta sākumā saņemts Eiropas Komisijas atbildīgā ģenerāldirektorāta Altum juridiskās un finanšu atbilstības pozitīvs novērtējums, kas ļauj tagad uzsākt īsto pīlāru novērtējumu.

Ukrainā notiekošais karš un ar to saistītās sankcijas, kas vērstas pret Krievijas Federāciju, kā arī pret Baltkrieviju, var ietekmēt Grupu / Sabiedrību, kā arī atstāt iespējamo sociālo un ekonomisko ietekmi Latvijā un reģionā. Tas var novest pie būtiskām aktīvu un saistību uzskaites vērtības korekcijām nākamā finanšu gada laikā. Grupa / Sabiedrība neizsniedz aizdevumus tieši uzņēmumiem Ukrainā, Krievijas Federācijā un Baltkrievijā. Koncerns / Sabiedrība sagaida, ka tas varētu ietekmēt uzkrājumus paredzamajiem kredītzaudējumiem kredītu eksporta garantijām, kur Altum klientu darījumu partneri ir Ukrainas, Krievijas Federācijas un Baltkrievijas rezidenti. Šādu eksporta kredīta garantiju riska darījumu apjoms uz Ukrainu, Krievijas Federāciju un Baltkrieviju 2021.gada 31.decembrī attiecīgi bija 399 tūkst. eiro, 763 tūkst. eiro un 425 tūkst. eiro. Vadība ir aplēsusi, ka sagaidāmie kredītzaudējumi no prasībām par izsniegtajām eksporta kredīta garantijām 2021.gada 31.decembrī varētu būt 1,587 tūkst. eiro. Vadība sagaida, ka var tikt ietekmēti pieņēmumi un aplēses, kas izmantotas, veidojot uzkrājumus sagaidāmajiem kredītzaudējumiem aizdevumu un garantiju portfeļiem, kā arī ieguldījumu asociētajos uzņēmumos uzskaites vērtību. Šobrīd vadība nevar droši aplēst netiešo ietekmi, jo notikumi risinās katru dienu. Tomēr Koncerns / Sabiedrība 2022.gada aprīlī izvērtēs sagaidāmos kredītzaudējumus, ņemot vērā jaunākās makroekonomiskās prognozes. Neskatoties uz to, šo finanšu pārskatu datumā Koncerns / Sabiedrība turpina pildīt savas saistības to termiņos un tāpēc turpina piemērot darbības turpināšanas principu.

Reinis Bērziņš
Valdes priekšsēdētājs

2022.gada 30.martā

Informācija par vadību

Padome

Vārds, uzvārds	Ieņemamais amats	Iecelšanas datums	Amata pilnvaru termiņa beigu datums
Līga Kļaviņa	Padomes priekšsēdētāja	28.12.2019.	27.12.2022.
Jānis Šnore	Padomes loceklis	28.12.2019.	27.12.2022.
Ilze Baltābola	Padomes loceklis	22.03.2022.	21.03.2023. *

* uz laiku (līdz 1 gadam), līdz tiks atlasīts kandidāts Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā noteiktajā kārtībā.

Pārskata periodā nav notikušas izmaiņas Sabiedrības Padomes sastāvā.

Valde

Vārds, uzvārds	Ieņemamais amats	Iecelšanas datums	Amata pilnvaru termiņa beigu datums
Reinis Bērziņš	Valdes priekšsēdētājs	27.05.2021.	26.05.2024.
Jēkabs Krieviņš	Valdes loceklis	27.05.2021.	26.05.2024.
Inese Zīle	Valdes locekle	27.05.2021.	26.05.2024.
Aleksandrs Bimbirulis	Valdes loceklis	26.06.2020.	31.03.2022.
Ieva Jansone-Buka	Valdes loceklis	18.03.2021.	17.03.2024.

Pārskata periodā nav notikušas izmaiņas Sabiedrības Valdes sastāvā. Aleksandrs Bimbirulis 2022.gada 31.martā atstās Valdes locekļa amatu.

Paziņojums par vadības atbildību

Rīgā

2022.gada 30.martā

AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" (turpmāk tekstā – Sabiedrība) Padome un Valde (turpmāk tekstā – Vadība) ir atbildīga par Sabiedrības finanšu pārskatu sagatavošanu un par Sabiedrības un tās meitas uzņēmumu (turpmāk tekstā – Koncerns) konsolidēto finanšu pārskatu sagatavošanu, kā arī par informāciju, kas ir pievienota Citos finanšu pārskata pielikumos.

Finanšu pārskati un to pielikumi, kas ir iekļauti no 14. līdz 113. lappusei, ir sagatavoti, balstoties uz pirmdokumentiem un atspoguļo faktisko un patieso Sabiedrības un Koncerna finanšu stāvokli 2021.gada 31.decembrī un 2020.gada 31.decembrī, un to darbību rezultātus, izmaiņas pašu kapitālā un naudas plūsmas minētajā datumā noslēgtajos gados.

Iepriekšminētie finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem, pamatojoties uz uzņēmējdarbības turpināšanas principu. Vadības lēmumi un pieņēmumi attiecībā uz šo pārskatu sagatavošanu ir bijuši piesardzīgi un saprātīgi.

Vadība ir atbildīga par atbilstošas grāmatvedības uzskaites nodrošināšanu, Koncerna aktīvu saglabāšanu, kā arī par krāpšanas un citas negodīgas rīcības atklāšanu un novēršanu. Vadība ir arī atbildīga par Koncerna un Sabiedrības darba vadīšanu saskaņā ar Latvijas Republikas Attīstības finanšu institūcijas likumu, citiem Latvijas Republikas likumiem, kā arī Eiropas Savienības regulām, kas ir piemērojamas Sabiedrībai.

Reinis Bērziņš
Valdes priekšsēdētājs

Visaptverošo ienākumu pārskats

visas summas ir tūkstošos eiro

	Pielikumi	Koncerns 01.01.2021.- 31.12.2021.	Koncerns 01.01.2020.- 31.12.2020.	Sabiedrība 01.01.2021.- 31.12.2021.	Sabiedrība 01.01.2020.- 31.12.2020.
Procentu ieņēmumi	4	18 857	16 442	18 857	16 442
Procentu izdevumi	5	(2 140)	(1 870)	(2 140)	(1 870)
Neto procentu ieņēmumi		16 717	14 572	16 717	14 572
					-
Ieņēmumi par valsts atbalsta programmu īstenošanu	6	4 446	6 526	5 718	6 526
Kompensējamie izdevumi par valsts atbalsta programmu īstenošanu	7	(3 829)	(5 950)	(5 101)	(5 950)
Neto ieņēmumi par VAP īstenošanu		617	576	617	576
					-
Peļņa / (zaudējumi) no darījumiem ar vērtspapīriem un ārvalstu valūtu	8	51	(56)	51	(56)
Peļņas / (Zaudējumu) daļa no ieguldījumiem asociētā uzņēmumā un pārējos ieguldījumos	17, 18	(1 382)	(2 094)	(1 652)	(2 094)
Peļņas daļa no ieguldījumiem asociētā uzņēmumā patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu pārskatā	17	2 817	288	2 817	288
Peļņa, no kuras atskaitīti zaudējumi no saistībām patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu pārskatā	30	1 321	1 908	1 591	1 908
Citi ieņēmumi	9	3 221	3 053	3 221	3 053
Citi izdevumi	10	(1 509)	(1 065)	(1 509)	(1 145)
Pamatdarbības ienākumi pirms pamatdarbības izdevumiem		21 853	17 182	21 853	17 102
					-
Personāla izmaksas	11	(5 795)	(5 416)	(5 795)	(5 416)
Administratīvie izdevumi	12	(1 893)	(1 831)	(1 893)	(1 831)
Nemateriālo aktīvu un pamatlīdzekļu nolietojums	23, 24	(935)	(916)	(935)	(916)
Vērtības samazināšanās ienākumi / (zaudējumi), neto	13	599	(3 480)	599	(3 400)
Peļņa pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa		13 829	5 539	13 829	5 539
					-
Pārskata perioda peļņa		13 829	5 539	13 829	5 539
Citi visaptverošie ienākumi:		(515)	(1 426)	(515)	(1 426)
Posteņi, kas nākamajos periodos pārklasificējami peļņā vai zaudējumos Neto zaudējumi no finanšu aktīviem, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējos ienākumos	38	(515)	(1 426)	(515)	(1 426)
Kopā pārskata perioda visaptverošie ienākumi		13 314	4 113	13 314	4 113
Peļņa attiecināma uz:					
Uzņēmuma akcionāri		13 829	5 539	-	-
Nekontrolējoša līdzdalība		-	-	-	-
Pārskata perioda peļņa		13 829	5 539	-	-
Kopējie visaptverošie ienākumi attiecināmi uz:					
Uzņēmuma akcionāri		13 314	4 113	-	-
Nekontrolējoša līdzdalība		-	-	-	-
Kopā pārskata perioda visaptverošie ienākumi		13 314	4 113	-	-

Pielikumi no 18. līdz 113. lapai ir neatņemama šo finanšu pārskatu sastāvdaļa.

Reinis Bērziņš
Valdes priekšsēdētājs

Kaspars Gibeiko
Galvenais grāmatvedis

2022.gada 30.martā

Finanšu stāvokļa pārskats

visas summas ir tūkstošos eiro

	Pielikumi	Koncerns 31.12.2021.	Koncerns 31.12.2020	Sabiedrība 31.12.2021.	Sabiedrība 31.12.2020
Aktīvi					
Prasības pret kredītiestādēm un Valsts kasi	14	455 006	359 949	455 006	359 949
Patiesā vērtībā vērtētie finanšu aktīvi, kuru patiesās vērtības izmaiņas tiek atzītas peļņā vai zaudējumos	16	-	5 425	-	-
Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējos ienākumos – ieguldījumu vērtspapīri	15	14 051	36 958	14 051	36 958
Amortizētā vērtībā novērtētie finanšu aktīvi:					
ieguldījumu vērtspapīri	15	37	441	37	441
Kredīti un debitoru parādi	19	330 530	313 268	330 530	313 268
Granti	20	45 397	31 107	45 397	31 107
Nākamo periodu izdevumi	26	642	749	642	749
Uzkrātie ieņēmumi	27	1 424	772	1 424	772
Pārējie ieguldījumi	18	8 936	7 503	8 936	7 503
Ieguldījumi asociētos uzņēmumos					
ieguldījumi, kas novērtēti pēc pašu kapitāla metodes	17	51 727	32 969	51 727	32 969
ieguldījumi, kas novērtēti pēc patiesās vērtības ar izmaiņām peļņā vai zaudējumos metodes	17	13 222	15 019	13 222	15 019
Līdzdalība meitas uzņēmumu pamatkapitālā	22	-	-	-	4 879
Ieguldījuma īpašumi	21	46 164	36 758	46 164	36 758
Pamatlīdzekļi	24	4 570	4 717	4 570	4 717
Nemateriālie aktīvi	23	1 256	1 398	1 256	1 398
Pārējie aktīvi	25	3 242	3 671	3 242	3 636
Kopā aktīvi		976 204	850 704	976 204	850 123
Saistības					
Saistības pret kredītiestādēm	28	53 416	65 855	53 416	65 855
Saistības pret vispārējām valdībām	29	121 348	103 520	121 348	103 520
Amortizētā vērtībā novērtētās finanšu saistības - emitētie parāda vērtspapīri	34	85 558	65 522	85 558	65 522
Nākamo periodu ieņēmumi		5 747	4 991	5 747	4 991
Uzkrātie izdevumi	33	806	857	806	937
Uzkrājumi	31	34 466	32 501	34 466	32 501
Atbalsta programmu finansējums	30	230 287	191 963	230 287	191 963
Pārējās saistības	32	3 840	2 901	3 840	2 901
Kopā saistības		535 468	468 110	535 468	468 190
Kapitāls un rezerves					
Akciju kapitāls	35	204 862	204 862	204 862	204 862
Rezerves	36	221 347	170 321	221 347	170 319
Finanšu aktīvu patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējo ienākumu pārvērtēšanas rezerve	38	698	1 213	698	1 213
Uzkrātā peļņa		13 829	5 539	13 829	5 539
Neto aktīvi, kas attiecināmi uz Sabiedrības īpašniekiem		440 736	381 935	440 736	381 933
Nekontrolējoša līdzdalība		-	659	-	-
Kopā kapitāls un rezerves		440 736	382 594	440 736	381 933
Kopā pasīvi un kapitāls		976 204	850 704	976 204	850 123

Pielikumi no 18. līdz 113. lapai ir neatņemama šo finanšu pārskatu sastāvdaļa.

Reinis Bērziņš
Valdes priekšsēdētājs

Kaspars Gibeiko
Galvenais grāmatvedis

2022.gada 30.martā

Konsolidētais kapitāla un rezervju izmaiņu pārskats

visas summas ir tūkstošos eiro

	Attiecināms uz Sabiedrības akcionāriem				Nekontrolējoša līdzdalība	Kapitāls un rezerves kopā
	Akciju kapitāls	Rezerves	Finanšu aktīvu patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējo ienākumu pārvērtēšanas rezerve	Nesadalītā peļņa		
2020.gada 1.janvārī	204 862	16 565	2 638	8 131	542	232 738
Pārskata perioda peļņa	-	-	-	5 539	-	5 539
Citi visaptveroši ienākumi	-	-	(1 425)	-	-	(1 425)
Kopējie visaptverošie ienākumi	-	-	(1 425)	5 539	-	4 114
Rezerves kapitāla palielināšana	-	145 626	-	-	-	145 626
2019.gada Sabiedrības peļņas sadale	-	8 131	-	(8 131)	-	-
Nekontrolējoša līdzdalība	-	-	-	-	117	117
2020.gada 31.decembrī	204 862	170 321	1 213	5 539	659	382 594
Pārskata perioda peļņa	-	-	-	13 829	-	13 829
Citi visaptveroši ienākumi	-	-	(515)	-	-	(515)
Kopējie visaptverošie ienākumi	-	-	(515)	13 829	-	13 314
Rezerves kapitāla palielināšana (37.pielikums)	-	45 489	-	-	-	45 489
2020.gada Sabiedrības peļņas sadale	-	5 539	-	(5 539)	-	-
Speciālā rezerves kapitāla pārdale uz Vispārējo rezerves kapitālu pie 2020.gada peļņas sadales	-	6 429	-	-	-	6 429
Speciālā rezerves kapitāla pārdale uz Vispārējo rezerves kapitālu pie 2020.gada peļņas sadales	-	(6 429)	-	-	-	(6 429)
Nekontrolējoša līdzdalība	-	(2)	-	-	(659)	(661)
2021.gada 31.decembrī	204 862	221 347	698	13 829	-	440 736

Pielikumi no 18. līdz 112. lapai ir neatņemama šo finanšu pārskatu sastāvdaļa.

Sabiedrības kapitāla un rezervju izmaiņu pārskats

visas summas ir tūkstošos eiro

	Akciju kapitāls	Rezerves	Finanšu aktīvu patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējos ienākumos pārvērtēšanas rezerve	Nesadalītā peļņa	Kapitāls un rezerves kopā
2020.gada 1.janvārī	204 862	16 563	2 638	8 131	232 194
Pārskata gada peļņa	-	-	-	5 539	5 539
Citi visaptveroši ienākumi	-	-	(1 425)	-	(1 425)
Kopējie visaptverošie ienākumi	-	-	(1 425)	5 539	4 114
Rezerves kapitāla palielināšana	-	145 626	-	-	145 626
2019.gada Sabiedrības peļņas sadale	-	8 131	-	(8 131)	-
2020.gada 31.decembrī	204 862	170 319	1 213	5 539	381 933
Pārskata gada peļņa	-	-	-	13 829	13 829
Citi visaptveroši ienākumi	-	-	(515)	-	(515)
Kopējie visaptverošie ienākumi	-	-	(515)	13 829	13 314
Rezerves kapitāla palielināšana	-	45 489	-	-	45 489
2020.gada Sabiedrības peļņas sadale	-	5 539	-	(5 539)	-
Speciālā rezerves kapitāla pārdale uz Vispārējo rezerves kapitālu pie 2020.gada peļņas sadales	-	6 429	-	-	6 429
Speciālā rezerves kapitāla pārdale uz Vispārējo rezerves kapitālu pie 2020.gada peļņas sadales	-	(6 429)	-	-	(6 429)
2021.gada 31.decembrī	204 862	221 347	698	13 829	440 736

Pielikumi no 18. līdz 113. lapai ir neatņemama šo finanšu pārskatu sastāvdaļa.

Naudas plūsmas pārskats

visas summas ir tūkstošos eiro

	Pielikumi	Koncerns 01.01.2021.- 31.12.2021.	Koncerns 01.01.2020.- 31.12.2020.	Sabiedrība 01.01.2021.- 31.12.2021.	Sabiedrība 01.01.2020.- 31.12.2020.
Nauda un tās ekvivalenti pārskata perioda sākumā		359 949	176 199	359 949	176 047
Naudas plūsmas pamatdarbības rezultātā					
Peļņa pirms nodokļiem		13 829	5 539	13 829	5 539
Nemateriālo aktīvu un pamatlīdzekļu nolietojums	23,24	935	916	935	916
Procentu ieņēmumi	4	(18 857)	(16 441)	(18 857)	(16 441)
Saņemtie procenti		16 334	13 002	16 334	13 002
Procentu izdevumi	5	2 140	1 870	2 140	1 870
Samaksātie procenti		(1 297)	(1 328)	(1 297)	(1 328)
Vērtības samazināšanās zaudējumu (samazinājums) / pieaugums	13	(599)	3 480	(599)	3 400
Naudas un tās ekvivalentu pieaugums pamatdarbības rezultātā pirms izmaiņām aktīvos un saistībās		12 485	7 038	12 485	6 958
Prasību pret kredītiestādēm samazinājums		-	5 000	-	5 000
Kredītu (palielinājums)	19	(17 262)	(93 569)	(17 262)	(93 569)
Grantu (palielinājums)	20	(14 447)	(14 084)	(14 447)	(14 084)
Saistību pret kredītiestādēm un vispārējam valdībām palielinājums	28, 29	5 388	53 561	5 388	53 561
Nākamo periodu ieņēmumu un uzkrāto izdevumu pieaugums		626	2 280	626	2 360
Nākamo periodu izdevumu un uzkrāto ieņēmumu (palielinājums) / samazinājums	26,27	(545)	822	(545)	822
Pārējo aktīvu samazinājums	25	394	(101)	394	(66)
Pārējo saistību pieaugums		62 916	61 019	62 916	60 995
Pamatdarbības neto naudas plūsma		49 555	21 966	49 555	21 977
Naudas plūsma ieguldīšanas darbības rezultātā					
Ieguldījumu vērtspapīru pārdošana	15	23 500	12 830	23 500	12 830
Pamatlīdzekļu un nemateriālo aktīvu iegāde	23,24	(824)	(1 037)	(824)	(1 037)
Ieguldījumu īpašumu iegāde	21	(7 150)	(11 696)	(7 150)	(11 696)
Ieguldījumu īpašumu pārdošana	21	211	42	211	42
Pārējie ieguldījumi	18	(4 723)	(7 252)	(4 723)	(7 252)
Ieguldījumi asociētos uzņēmumos, neto	17	(6 355)	4 305	(6 355)	4 305
Meitas uzņēmumu ieguldījumi uzņēmumu kapitāldaļās	16	(2 924)	(1 208)	-	-
Ieguldījumi meitas uzņēmumos	22	-	-	(2 924)	(1 067)
Ieguldīšanas darbības neto naudas plūsma		1 735	(4 016)	1 735	(3 875)
Naudas plūsma finansēšanas darbības rezultātā					
Emitētie parāda vērtspapīri	34	20 845	20 174	20 845	20 174
Rezerves kapitāla palielināšana	36	22 923	145 626	22 923	145 626
Finansēšanas darbības neto naudas plūsma		43 768	165 800	43 768	165 800
Naudas un tās ekvivalentu palielinājums		95 058	183 750	95 058	183 902
Nauda un tās ekvivalenti pārskata perioda beigās		455 007	359 949	455 007	359 949

Pielikumi no 18. līdz 113. lapai ir neatņemama šo finanšu pārskatu sastāvdaļa.

Finanšu pārskatu apstiprināšana

Šos finanšu pārskatus Koncerna / Sabiedrības Vadība apstiprinājusi 2022.gada 30.martā. Latvijas Republikas Komerclikums, kā arī Attīstības finanšu institūcijas likums nosaka, ka akcionāru sapulcei ir tiesības pieņemt lēmumu par finanšu pārskatu apstiprināšanu.

1 Vispārēja informācija

(1) Informācija par Sabiedrību

Šie finanšu pārskati satur finanšu informāciju par akciju sabiedrību "Attīstības finanšu institūcija Altum" (turpmāk – Sabiedrība) un tās meitas uzņēmumiem (turpmāk — Koncerns). Lai izpildītu likuma prasības, konsolidētajos finanšu pārskatos ir iekļauti atsevišķie Sabiedrības finanšu pārskati. Sabiedrība ir Koncerna mātes uzņēmums.

AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" ir Latvijas valstij piederoša kapitālsabiedrība, kas ar atbalsta finanšu instrumentiem - aizdevumiem, garantijām un ieguldījumiem riska kapitāla fondos - nodrošina finanšu resursu pieejamību uzņēmumiem un mājāsaimniecībām, jomās, kuras valsts izvirzījusi kā atbalstāmas un svarīgas, tādējādi veicinot tautsaimniecības attīstību un sekmējot privātā kapitāla un finanšu resursu mobilizēšanu. Starptautiskā kredītreitingu aģentūra Moody's Investors Service 2019.gada 25.martā pārapstiprināja Sabiedrības ilgtermiņa kredītreitingu Baa1 ar stabili perspektīvas novērtējumu. Moody's Sabiedrībai piešķirtais reitings ir viens no augstākajiem Latvijas kapitālsabiedrībām piešķirtajiem kredītreitingiem.

Akciju sabiedrība "Attīstības finanšu institūcija Altum" ir izveidota 2013.gada 27.decembrī ar Ministru kabineta lēmumu. Sabiedrības dibināšanas mērķis – apvienot trīs iepriekš patstāvīgi darbojošās valsts atbalstu sniezošās kapitālsabiedrības vienā institūcijā un turpmāk koncentrēt vienuviet valsts resursus finanšu instrumentu valsts atbalsta un attīstības programmu īstenošanai. Sabiedrības darbību regulē tās īpašais likums - Attīstības finanšu institūcijas likums. Sabiedrības statūtus apstiprina Ministru kabinets. Visas Sabiedrības balsstiesīgās akcijas pieder Latvijas valstij. Akciju turētāji ir Attīstības finanšu institūcijas likumā noteiktās ministrijas ar sekojošu akciju turēšanas sadalījumu – Finanšu ministrija 40%, Ekonomikas ministrija – 30%, Zemkopības ministrija – 30%.

Koncerns / Sabiedrība kā finanšu institūcija neveic ar finanšu un kapitāla tirgu saistītu regulētu darbību, tāpēc Koncernam / Sabiedrībai nav saistošas kapitāla pietiekamības prasības. Tomēr Koncerns / Sabiedrība savā darbībā ievēro labāko finanšu un kapitāla tirgus praksi attiecībā uz iekšējo kontroli, risku pārvaldību un darbības atbilstību.

Koncerns ir veicis ieguldījumu alternatīvo ieguldījumu fondā "Altum kapitāla fonds" (Fonds), kas reģistrēts 2020.gada 31.jūlijā. Fonds ir izveidots ar mērķi atbalstīt labi pārvaldītus, perspektīvus lielos uzņēmumus (Midcap) Covid-19 ietekmes pārvarēšanai, kas vīrusa ietekmes rezultātā ir gatavi pielāgot līdzšinējo darbību, mainot biznesa modeli, pielāgojot produktu izstrādi, ieviešot jaunas tehnoloģijas, izejojot jaunus eksporta tirgos, veicinot to izaugsmi. Fonda ieguldītais kapitāls tika pilnībā parakstīts 2020.gada 16.septembrī, sasniedzot EUR 100 miljonus, no kuriem lielāko daļu (EUR 51,1 miljons jeb 51,1%) veido lielākie privātie pensiju fondi, un EUR 48,9 miljonus veido Sabiedrības ieguldītais publiskais finansējums. Sabiedrība ir arī Fonda pārvaldnieks, kas reģistrēts Finanšu un kapitāla tirgus komisijā 2020.gada 26.maijā.

1 Vispārēja informācija (turpinājums)

Zemāk norādītie riska kapitāla fondi – meitas uzņēmumi un asociētie uzņēmumi – tiek klasificēti kā meitas uzņēmums vai asociētais uzņēmums tikai un vienīgi finanšu uzskaites mērķiem (turpinājums).

Nosaukums	Juridiskā adrese	Ieguldījuma % kapitālā
<u>Riska kapitāla fondi, kas tika klasificēti kā meitas uzņēmumi līdz 2021.gada 31.decembrim, pēc kontroles izvērtējuma uz 2021.gada 31.decembri, klasificēti kā asociētie uzņēmumi *</u>		
KS Overkill Ventures Fund I	Dzirnavu iela 105, Rīga, Latvija, LV-1011	100
KS Buildit Latvia Pre-Seed Fund	Sporta iela 2, Rīga, Latvija, LV-1013	100
KS Commercialization Reactor Pre-seed Fund	Brīvības gatve 300 -9, Rīga, Latvija	100
KS INEC 1	Krišjāņa Barona iela 32-7, Rīga, Latvija, LV-1011	75
KS INEC 2	Krišjāņa Barona iela 32-7, Rīga, Latvija, LV-1011	90
<u>Riska kapitāla fondi, kas klasificēti kā asociētie uzņēmumi</u>		
KS Overkill Ventures Fund II	Dzirnavu iela 105, Rīga, Latvija, LV-1011	80
KS Buildit Latvia Seed Fund	Sporta iela 2, Rīga, Latvija, LV-1013	80
KS Commercialization Reactor Seed Fund	Brīvības gatve 300 -9, Rīga, Latvija	80
KS ZGI-4	Daugavgrīvas iela 21, Rīga, Latvija, LV-1048	60
FlyCap Mezzanine Fund II	Matrožu iela 15A, Rīga, Latvija, LV-1048	60
KS Balticcap Latvia Venture Capital Fund	Jaunmoku iela 34, Rīga, Latvija, LV-1046	67
KS Imprimatur Capital Technology Venture Fund	Elizabetes iela 85a-18, Rīga, Latvija, LV-1050	67
KS Imprimatur Capital Seed Fund	Elizabetes iela 85a-18, Rīga, Latvija, LV-1050	100
KS ZGI-3	Daugavgrīvas iela 21, Rīga, Latvija, LV-1048	95
KS FlyCap investment Fund	Matrožu iela 15A, Rīga, Latvija, LV-1048	95
KS Expansion Capital fund	Krišjāņa Barona iela 32-7, Rīga, Latvija, LV-1011	95
Baltic Innovation Fund	European Investment Fund, 37B, avenue J.F. Kennedy, L-2968 Luxembourg	20
KS AIF "Altum kapitāla fonds"	Doma laukums 4, Rīga, Latvija, LV-1050	48.9

* Skatīt 2.pielikuma 2.piezīmes (i).punktu.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums

(1) Vispārējās uzrādīšanas pamatprincipi

Koncerna un Sabiedrības finanšu pārskati sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS), ņemot vērā uzņēmējdarbības turpināšanas principus. Finanšu pārskatu sastādīšanā, ņemot vērā uzņēmējdarbības turpināšanas principu, vadība ir apsvērusi Koncerna/Sabiedrības finanšu stāvokli, finanšu resursu pieejamību un veikusi ārējo faktoru ietekmes uz Koncerna/Sabiedrības nākotnes darbību analīzi. Detalizētāku informāciju par Ukrainas konflikta ietekmi uz Koncernu / Sabiedrību skatīt 42.pielikumā.

Koncerna un Sabiedrības finanšu pārskati ir sastādīti saskaņā ar sākotnējo izmaksu uzskaites principu, papildus pielietojot pārvērtēšanu pēc patiesās vērtības finanšu aktīviem ar pārvērtēšanu pārējos visaptverošajos ienākumos, atvasinātiem finanšu instrumentiem, kā arī ieguldījumu īpašumiem un valsts atbalsta finansējumam.

Finanšu pārskatu sagatavošana saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem ietver aplēses un pieņēmumus, kas ietekmē aktīvu un saistību vērtību un ārpusbilances aktīvus un saistības finanšu pārskatu sastādīšanas datumā, kā arī pārskata periodā atzītos ienākumus un izdevumus. Lai arī šādas aplēses ir balstītas uz Vadībai pieejamo ticamāko informāciju par attiecīgajiem notikumiem un darbībām, faktiskie rezultāti var atšķirties no šīm aplēsēm (2.pielikuma 16.piezīme).

Finanšu pārskati ir sastādīti tūkstošos eiro, ja vien nav norādīts citādāk. Sabiedrības un tās meitas uzņēmumu uzskaites valūta ir eiro; Sabiedrības un Koncerna uzrādīšanas valūta arī ir eiro.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(2) Konsolidācija un ieguldījumi asociētajos uzņēmumos

(i) Konsolidācija

Konsolidētie finanšu pārskati iekļauj Sabiedrības un tās meitas uzņēmumu finanšu pārskatus uz 2021.gada 31.decembrī.

Meitas uzņēmumi ir Koncerna kontrolē esoši uzņēmumi. Koncerns kontrolē kādu uzņēmumu, ja minētais uzņēmums ir pakļauts Koncernam vai ja Koncernam, pamatojoties uz tā līdzdalību, ir tiesības saņemt mainīgu attiecīgā uzņēmuma peļņas daļu, kā arī ja Koncernam ir iespējas izmantot savas tiesības ietekmēt minētās peļņas apmēru. Uzskatāms, ka kontrole pastāv, ja mātes uzņēmumam (i) ir tiesības vadīt uzņēmuma, kurā tam ir līdzdalība, attiecīgās darbības, kuras būtiski ietekmē minētā uzņēmuma peļņu, (ii) ir ietekme vai tiesības uz uzņēmuma mainīgo peļņu, pamatojoties uz savu līdzdalību tajā un ja (iii) mātes uzņēmumam ir iespējas izmantot savas tiesības, lai ietekmētu uzņēmuma, kurā tam ir līdzdalība, peļņas apmēru.

Mātes uzņēmuma un konsolidēto meitas uzņēmumu finanšu pārskati attiecas uz vienu un to pašu periodu un ir sagatavoti saskaņā ar Koncernam piemērojamām grāmatvedības politikām. Meitas uzņēmums tiek iekļauts konsolidētajos finanšu pārskatos no iegādes brīža, kas ir datums, kad mātes uzņēmums iegūst kontroli pār meitas uzņēmumu. Meitas uzņēmums ir iekļauts konsolidētajos finanšu pārskatos līdz datumam, kad beidz pastāvēt kontrole pār uzņēmumu. Koncerna uzņēmumi ir uzskaitīti 22.pielikumā. Ikgadējā novērtējuma rezultātā, vai pastāv kontrole vai būtiska ietekme pār meitas uzņēmumiem (skatīt 2.pielikuma (16).piezīmes (vii).punktu), Sabiedrības meitas uzņēmumi nav klasificēti kā meitas uzņēmumi 2021.gada 31.decembrī. Attiecīgi Vispārējo ienākumu pārskatā ir iekļauti šo uzņēmumu finanšu rezultāti 2021.gadā līdz 2021.gada 30.decembrim un finanšu stāvokļa pārskats 2021.gada 31.decembrī ir tikai Sabiedrības finansiālais stāvoklis.

Konsolidācijā neietver Koncerna uzņēmumu savstarpējos darījumus, savstarpējos atlikumus un to darījumos nerealizēto peļņu un zaudējumus.

Sabiedrības līmenī ieguldījumi meitas uzņēmumu kapitālā pēc to sākotnējās atzīšanas iegādes vērtībā vēlāk tiek uzskaitīti pēc pašu kapitāla metodes (2.pielikuma 6.piezīmes (iii).punkts). Daļa no ieguldījumiem riska kapitāla fondos ir klasificēta kā ieguldījumi meitas kapitālos. Detalizētu informāciju skatīt 22.pielikumā.

(ii) Ieguldījumi asociētajos uzņēmumos

Asociētie uzņēmumi ir visi tie uzņēmumi, kuros Koncernam ir būtiska ietekme, bet nav kontroles.

Koncerns / Sabiedrība zaudē būtisku ietekmi pār uzņēmumu, kad tas zaudē tiesības piedalīties uzņēmuma finanšu un pamatdarbības politikas lēmumu pieņemšanā. Būtiskas ietekmes zaudēšana var notikt ar vai bez izmaiņām absolūtā vai relatīvā līdzdalības apjomā.

Koncerns / Sabiedrība ieguldījumus asociētajos uzņēmumos novērtē sekojoši: (i) ieguldījumus asociētajos uzņēmumos, kas tiek novērtēti pēc pašu kapitāla metodes (skatīt 2.pielikuma 6.piezīmes (i).punktu) un (ii) ieguldījumus asociētajos uzņēmumos, kas tiek novērtēti pēc patiesās vērtības ar pārvērtēšanu peļņā vai zaudējumus metodes (skatīt 2.pielikuma 6.piezīmes (ii).punkts). Detalizēto informāciju par ieguldījumu asociētajos uzņēmumos sadalījumu pēc novērtēšanas metodes skatīt 17.pielikumā.

(3) Ārvalstu valūtu pārvērtēšana

Pārskata periodā darījumi ārvalstu valūtā tiek pārvērtēti eiro pēc darījuma dienā spēkā esošā Eiropas Centrālās Bankas noteiktā ārvalstu valūtas maiņas kursa. Monetārie aktīvi un pasīvi, kā arī ārpusbilances prasības un saistības ārvalstu valūtās tiek pārvērtētas eiro pēc Eiropas Centrālās Bankas noteiktā ārvalstu valūtu kursa pārskata perioda beigās. Ar ārvalstu valūtu kursu izmaiņām saistītie ienākumi vai zaudējumi tiek iekļauti pārskata perioda peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Nemonetārās pozīcijas, kas tiek vērtētas pēc to iegādes vērtības ārvalstu valūtā, tiek pārvērtētas, izmantojot sākotnējo darījumu datumos noteikto ārvalstu valūtas maiņas kursu. Nemonetārās pozīcijas, kas tiek vērtētas pēc to patiesās vērtības ārvalstu valūtā, tiek pārvērtētas, izmantojot patiesās vērtības noteikšanas datumā noteikto ārvalstu valūtas maiņas kursu. Patiesajā vērtībā novērtēto nemonetāro pozīciju pārvērtēšanas peļņu vai zaudējumus klasificē atbilstoši pozīcijas patiesās vērtības izmaiņu peļņas vai zaudējumu atzīšanai (t.i. pozīciju, kuru patiesās vērtības pieaugums vai zaudējums tiek atzīts visaptverošo ienākumu pārskatā, pārvērtēšanas atšķirības arī tiek atzītas attiecīgi visaptverošo ienākumu pārskatā).

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(3) Ārvalstu valūtu pārvērtēšana (turpinājums)

Pielietotie ārvalstu valūtu kursi nozīmīgākajām valūtām pārskata perioda beigās bija šādi:

31.12.2021	31.12.2020
1 USD = EUR 1.13260	1 USD = EUR 1.22710
1 GBP = EUR 0.84028	1 GBP = EUR 0.89903

(4) Ieņēmumu un izdevumu atzīšana

Koncerna / Sabiedrības ienākumu un izdevumu uzskaitē balstās uz uzkrāšanas principu, t.i., ienākumi un izdevumi, kas attiecas uz pārskata periodu, tiek atspoguļoti visaptverošo ienākumu pārskatā neatkarīgi no to saņemšanas vai maksāšanas datuma.

(i) Ieņēmumi un izdevumi ārvalstu valūtā

Ieņēmumi un izdevumi ārvalstu valūtā tiek aprēķināti un atspoguļoti eiro pēc Eiropas Centrālās bankas noteiktā ārvalstu valūtas maiņas kursa attiecīgajā dienā.

Darījumu ārvalstu valūtās ieņēmumi un izdevumi tiek atzīti pārskata perioda peļņā vai zaudējumos.

(ii) Procentu ienākumi un izdevumi

Procentu ienākumi un izdevumi tiek atzīti peļņā vai zaudējumos visiem procentus nesošiem instrumentiem, pamatojoties uz uzkrāšanas principu, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi. Efektīvās procentu likmes metode ir finanšu aktīva vai finanšu saistības amortizētās iegādes vērtības aprēķina metode, kas balstīta uz procentu ieņēmumu un izdevumu atzīšanu attiecīgajā periodā. Efektīvā procentu likme paredz, ka nākotnē paredzētie maksājumi vai saņemamā nauda tiek precīzi diskontēti finanšu instrumenta sagaidāmajā dzīves laikā vai, kur nepieciešams, īsākā laika periodā līdz finanšu aktīva vai finanšu saistības neto bilances vērtībai. Aprēķinot efektīvo procentu likmi, Koncerns/Sabiedrība aplēš naudas plūsmas, balstoties uz finanšu instrumenta līgumā paredzētajiem nosacījumiem (piemēram, priekšapmaksas iespējas), bet neņem vērā nākotnes zaudējumus. Aprēķins ietver visus maksājumus, kas veikti vai saņemti starp līgumslēdzēju pusēm, un ir efektīvās procentu likmes neatņemama sastāvdaļa, tajā skaitā darījuma veikšanas izmaksas un citas prēmijas vai diskontus.

Uzkrātie procenti par kredītiem tiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā un procentu uzkrāšanai tiek izmantota "30/360" vai "faktiskās dienas/360" dienu uzskaites metode, kas ir atrunāta līgumos ar klientiem.

Attiecībā uz līgumsodiem (nokavējuma procentiem) tiek izmantoti šādi principi:

- līgumsodi tiek aprēķināti par katru dienu un tiek uzskaitīti ārpusbilancē (tiek atzīti noteiktā laika brīdī);
- atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā tikai pēc klienta iemaksas (tiek atzīti noteiktā laika brīdī);
- tiek piemērots papildu termiņš (grace days) – t.i., ja klients 3 dienu laikā pēc grafika datuma pilnā apmērā samaksā visu summu, līgumsodi netiek aprēķināti.

Ar kredītu izsniegšanu un apkalpošanu saistītie komisijas naudas ienākumi tiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā, ievērojot šādus principus:

- aizdevumu noformēšanas un izsniegšanas komisijas (ieskaitot pieteikumu izskatīšanas maksu) kopā ar saistītajām tiešajām izmaksām – visa aizdevuma termiņa laikā, piemērojot efektīvās procentu likmes metodi;
- pārējās komisijas (aizdevumu konta apkalpošana, nosacījumu maiņa, rezervēšanas maksa, u.c.) – attiecīgās komisijas iekasēšanas dienā (tiek atzīti noteiktā laika brīdī).

Ar finanšu garantiju un galvojumu izsniegšanu un apkalpošanu saistītie komisijas naudas ienākumi tiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā, ievērojot šādus principus:

- komisijas par izsniegtajām finanšu garantijām – atbilstoši 2.pielikuma 5.piezīmes (xvii).punktā aprakstītajiem principiem (tiek atzīti laika gaitā);
- pārējās komisijas – attiecīgās komisijas iekasēšanas dienā (tiek atzīti noteiktā laika brīdī).

Ja Riska seguma rezerve vai Portfeļa zaudējumu rezerve sedz kredītriska piecenojumu, tad attiecīgi aizdevumu procenti un ar finanšu garantiju izsniegšanu saistītie komisijas naudas ienākumi no klientiem to neietver (skatīt 2.pielikuma 16.piezīmes (i) punktu un 30.pielikumu).

Pārējie komisijas naudas ienākumi un izdevumi, kas neattiecas uz finanšu garantijām, tiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā attiecīgajā darījuma veikšanas brīdī.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(5) Finanšu instrumenti - sākotnējā atzīšana un turpmākā novērtēšana

(i) Sākotnējā atzīšana

Finanšu instrumenti patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu aprēķinā (PVPZ) sākotnēji tiek uzskaitīti patiesajā vērtībā. Pārējie finanšu instrumenti tiek sākotnēji uzskaitīti patiesajā vērtībā, kas koriģēta par darījuma izmaksu summu. Patieso vērtību, veicot sākotnējo atzīšanu, vislabāk pamato darījuma cena. Gadījumos, kad darījuma cena ir zemāka par garantijas patieso vērtību sakarā ar to, ka cenu starpību sedz publiskais finansējums sagaidāmajiem kredītzaudējumiem, kas klasificēti Riska seguma rezervē, pirmās dienas zaudējumi tiek tieši attiecināti uz Riska seguma rezervi (skatīt arī 2.pielikuma 16.piezīmes (i).punktu). Gadījumos, kad darījuma cena ir zemāka par garantijas patieso vērtību sakarā ar to, ka cenu starpība tiek segta ar valsts finansējumu sagaidāmajiem kredītzaudējumiem, kas klasificēti Portfeļa zaudējumu rezervē (speciālais rezerves kapitāls pašu kapitālā), pirmās dienas zaudējumi tiek segti no peļņa vai zaudējumiem un tiks segta no Portfeļa zaudējumu rezerves, pārskaitot uz nesadalīto peļņu vai vispārējo rezerves kapitālu pēc attiecīgā gada pārskatu apstiprināšanas saskaņā ar attiecīgā akcionāra lēmumu (skatīt arī 2.pielikuma 16.piezīmes (i).punktu).

Pēc sākotnējās atzīšanas sagaidāmie kredītzaudējumi (SKZ) tiek atzīti finanšu aktīviem, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā (AV), un ieguldījumiem parāda vērtspapīros, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējos ienākumos (PVCVI), nekavējoties atzīstot zaudējumus grāmatvedībā.

Visi finanšu aktīvu pirkšanas un pārdošanas darījumi, kas pieprasa piegādi saskaņā ar pieņemtajiem tirgus principiem ("parastā" pirkšana un pārdošana) tiek uzskaitīti darījuma datumā, kas ir datums, kurā Koncerns/Sabiedrība apņemas piegādāt finanšu aktīvu. Pārējie pirkumi tiek atzīti tad, kad Koncerns/Sabiedrība kļūst par instrumenta līguma nosacījumu līgumslēdzēju pusi.

(ii) Finanšu aktīvi – klasifikācija un turpmākā novērtēšana – novērtēšanas kategorijas

Koncerns / Sabiedrība iedala finanšu aktīvus šādās novērtēšanas kategorijās: PVPZ, PVCVI un AV. Finanšu aktīvu klasifikācija un turpmākā novērtēšana ir atkarīga no Koncerna / Sabiedrības uzņēmējdarbības modeļa saistīto aktīvu portfeļa pārvaldībai un finanšu aktīva naudas plūsmas īpatnībām.

(iii) Finanšu aktīvi – klasifikācija un turpmākā novērtēšana – komercdarbības modelis

Komercdarbības modelis parāda, kā Koncerns / Sabiedrība pārvalda aktīvus, lai radītu naudas plūsmas – neatkarīgi no tā vai Koncerna / Sabiedrības mērķis ir:

- (a) tikai iekasēt līgumiskās naudas plūsmas no aktīviem ("turēti, lai iekasētu līgumiskās naudas plūsmas"), vai
- (b) iekasēt gan līgumiskās naudas plūsmas, gan naudas plūsmas, kas rodas no aktīvu pārdošanas ("turēti, lai iekasētu līgumiskās naudas plūsmas un pārdotu") vai,
- (c) ja nav piemērojams ne (a), ne (b) variants, finanšu aktīvi tiek klasificēti kā daļa no "cita" uzņēmējdarbības modeļa un novērtēti PVPZ.

Komercdarbības modelis tiek noteikts aktīvu grupai (portfeļa līmenī), balstoties uz visiem atbilstošajiem pierādījumiem par darbībām, kuras Koncerns / Sabiedrība apņemas, lai sasniegtu mērķi, kas izvirzīts vērtējuma datumā pieejamajam portfelim. Faktori, kurus Koncerns / Sabiedrība apsver, nosakot komercdarbības modeli, ietver: portfeļa mērķi un saturu, iepriekšējo pieredzi par attiecīgo aktīvu naudas plūsmu iekasēšanu, risku novērtēšanu un pārvaldību un aktīvu snieguma novērtējumu. Būtiskākos pieņēmumus, uz kuriem Koncerns / Sabiedrība balstās, nosakot savu finanšu aktīvu komercdarbības modeļus, skatīt 2.pielikuma 16.piezīmē.

(iv) Finanšu aktīvi – klasifikācija un turpmākā novērtēšana – naudas plūsmu iezīmes

Ja komercdarbības modelis paredz turēt aktīvus, lai iekasētu līgumiskās naudas plūsmas, vai turēt līgumiskās naudas plūsmas un pārdot, Koncerns / Sabiedrība izvērtē vai naudas plūsmas ir tikai pamatsummas un procentu maksājumi (VPPM). Nosakot, vai finanšu aktīvu ar iegultajiem atvasinātajiem instrumentiem naudas plūsmas atbilst VPPM iezīmei, tie tiek izvērtēti kopumā. Sagatavojot izvērtējumu, Koncerns / Sabiedrība ņem vērā, vai līgumiskās naudas plūsmas atbilst vienkārša aizdevuma noteikumiem, t.i., procenti iekļauj tikai atbildību par kredītrisku, naudas laukvērtību, citus vienkārša aizdevuma riskus un peļņas normu.

Ja līgumiskie noteikumi ievieš riska vai svārstīguma apdraudējumu, kas ir pretrunā ar vienkārša aizdevuma noteikumiem, finanšu aktīvs tiek klasificēts un novērtēts PVPZ. VPPM izvērtējums tiek sagatavots, veicot aktīva sākotnējo atzīšanu, un turpmāk netiek mainīts. Būtiskākos pieņēmumus, uz kuriem Koncerns / Sabiedrība balstās, veicot savu finanšu aktīvu VPPM testu, skatīt 2.pielikuma 16.piezīmē.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums

(turpinājums)

(5) Finanšu instrumenti - sākotnējā atzīšana un turpmākā novērtēšana (turpinājums)

(v) Finanšu aktīvi – pārklasifikācija

Finanšu instrumenti tiek pārklasificēti tikai tad, kad pilnībā mainās komercdarbības modelis, kas tiek izmantots portfeļa pārvaldīšanai. Pārklasificēšana tiek piemērota ar nākotnes datumu un stājas spēkā, sākot no pirmā pārskata perioda pēc komercdarbības modeļa maiņas.

(vi) Finanšu aktīvu vērtības samazināšanās – uzkrājumi sagaidāmiem kredītzaudējumiem

Uzkrājumi kredītzaudējumiem tiek atzīti AV un PVCVI klasificētiem finanšu aktīviem, kā arī tādiem ne-finanšu aktīviem kā granti, kas atzīti AV. Uzkrājumi kredītzaudējumiem, saistībā ar kredītu un grantu izsniegšanu un iespējamām saistībām, kas izriet no finanšu garantiju līgumiem, tiek atzīti kā uzkrājumi. Uzkrājumu veidošanas principi sagaidāmajiem kredītzaudējumiem ārpusbilances posteņiem un iespējamām saistībām ir tādi paši kā principi un metodes, kādas tiek piemērotas bilancē uzskaitītajiem darījumiem.

Sagaidāmie kredītzaudējumi tiek novērtēti saskaņā ar sagaidāmo kredītzaudējumu modeli. Sagaidāmie kredītzaudējumi (SKZ) ir objektīva un uz varbūtību balstīta summa, kas tiek noteikta, izvērtējot virkni iespējamo galarezultātu un ņemot vērā visu saprātīgo un pamatojamo informāciju, kas ir pieejama bez pārmērīgam izmaksām vai pūlēm pārskata datumā, tajā skaitā pagātnes notikumus, pašreizējos apstākļus un saprātīgas un pamatojamas nākotnes ekonomisko apstākļu prognozes, kas varētu ietekmēt nākotnes naudas plūsmu paredzamo saņemšanu. Šādi kredītzaudējumi tiek novērtēti atkarībā no tā, vai ir bijis ievērojams kredītriska pieaugums kopš instrumenta sākotnējās atzīšanas.

1.posms. Iekļauj finanšu instrumentus, kam nav bijis ievērojams kredītriska pieaugums kopš sākotnējās atzīšanas, un tos instrumentus, kas saskaņā ar Koncerna / Sabiedrības politiku tiek novērtēti kā zema riska instrumenti pārskata datumā.

2.posms. Iekļauj finanšu instrumentus, kuru kredītkvalitāte ir būtiski pasliktinājusies kopš sākotnējās atzīšanas, bet kuriem nav objektīvu aizdevuma vērtības samazināšanās pierādījumu.

3.posms. Iekļauj finanšu instrumentus, kuriem ir konstatētas vērtības samazināšanās pazīmes.

12 mēnešu SKZ tiek atzīti 1.posma instrumentiem un visa darbības laika SKZ tiek atzīti 2.posma un 3.posma instrumentiem. Visa darbības laika SKZ ir zaudējumi, kas izriet no visiem finanšu instrumenta līguma darbības periodā iespējamiem saistību neizpildes gadījumiem, bet 12 mēnešu SKZ ir daļa no visa darbības laika SKZ, kas izriet no tiem saistību neizpildes gadījumiem, kas var iestāties 12 mēnešu laikā pēc finanšu pārskata sagatavošanas datuma. Līdz ar to 12 mēnešu SKZ nav tuvāko 12 mēnešu laikā paredzamā skaidras naudas nepietiekamība vai finanšu aktīvu, par kuriem ir izteiktas prognozes, ka tie neizpildīs savas saistības tuvāko 12 mēnešu laikā.

Sagaidāmo kredītzaudējumu noteikšana

Koncerns / Sabiedrība novērtē SKZ attiecībā uz finanšu aktīviem, kas ir individuāli nozīmīgi, un grupās attiecībā uz finanšu aktīviem, kuri nav atsevišķi nozīmīgi un kuriem ir līdzīgas kredītriska pazīmes.

SKZ finanšu aktīviem, kas tiek vērtēti grupās, aprēķina kā saistību neizpildes varbūtības ("PD"), riska darījumu ar saistību neizpildi ("EAD") un zaudējumu dēļ, kas saistīti ar saistību nepildīšanu ("LGD") diskontēto reizinājumu. PD parāda varbūtību, ka aizņēmējs nepildīs savas saistības nākamā 12 mēnešu laikā vai atlikušajā saistību darbības laikā. EAD ir sagaidāmais riska darījums apmērs saistību neizpildes laikā, ņemot vērā plānotos pamatsummas un procentu atmaksājumus, kā arī paredzamo turpmāko aizdevumu saistību izņemšanu. LGD atspoguļo sagaidāmos zaudējumus no riska darījuma saistību neizpildes brīdī, ņemot vērā tādas faktorus kā darījuma partnera īpašības, nodrošinājumu un produkta veidu.

SKZ nosaka, prognozējot PD, LGD un EAD katram nākamajam mēnesim visā paredzamajā darbības laikā. Trīs parametri tiek reizināti kopā un koriģēti ņemot vērā nākotnes informāciju. Tādējādi tiek nodrošināts efektīvs ikmēneša SKZ aprēķins, kas tiek diskontēts līdz pārskata datumam, izmantojot sākotnējo faktisko procentu likmi un sasummēts. Visu mēnešu summa atlikušajā paredzamā dzīves laikā veido dzīves cikla SKZ un nākamā 12 mēnešu summa - 12 mēnešu SKZ. Koncerns / Sabiedrība izmanto viena scenārija paredzamās naudas plūsmas metodi, kas tiek koriģēta pielietojot alternatīvus makroekonomisko faktoru scenārijus, piemēram, iekšzemes kopprodukta un nekustamā īpašuma cenu izmaiņām gada griezumā. PD un LGD iegūst no finanšu aktīvu vēsturiskās informācijas. "Punkta laikā" varbūtības (PD pašreizējos ekonomiskajos apstākļos, pretstatā ekonomikas ciklam neitrālam "caur ciklu" PD) izmanto PD noteikšanai.

Koncerns / Sabiedrība novērtē būtiskus riska darījumus, kuriem ir vērtības samazināšanās pazīmes, atsevišķi, neizmantojot modelētus datus. Uzkrājumi SKZ šādiem riska darījumiem tiek aprēķināti, izmantojot diskontētās paredzamās naudas plūsmas.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(5) Finanšu instrumenti - sākotnējā atzīšana un turpmākā novērtēšana (turpinājums)

(vi) Finanšu aktīvu vērtības samazināšanās – uzkrājumi sagaidāmiem kredītzaudējumiem (turpinājums)

Saistību neizpildes un finanšu aktīvu, kuriem ir samazināta kredītvērtība, definīcija

Saistību neizpilde ir PD un LGD ievades dati, kas ietekmē SKZ novērtēšanu. Finanšu aktīvi, kam ir konstatētas kredītvērtības samazināšanās pazīmes, ir iekļauti 3.posmā. Saistību neizpilde un kredītvērtības samazināšanās pazīmes kredītiem iestājas, ja darījuma pamatsummas vai procentu maksājums ir nokavēts par vairāk nekā 90 dienām, kļūst ticams, ka aizņēmējs sāks bankrota procedūru vai veiks vai ir veicis kāda cita veida finansiāla vai juridiska rakstura reorganizāciju, aizņēmējs ir pasludināts par bankrotējušu vai līdzvērtīgu bankrotējušam, ir veikta darījuma pārstrukturēšana ekonomisku vai juridisku iemeslu dēļ, kas saistīta ar aizņēmēja finansiālajam grūtībām, vai ir sagatavots izvērtējums, kas norāda, ka aizņēmējs, visticamāk, nespēs nokārtot savas saistības, kā paredzēts. Izvērtējot, vai aizņēmējs spēs nokārtot savas saistības, Koncerns / Sabiedrība ņem vērā gan kvalitatīvos, gan kvantitatīvos faktorus, tai skaitā, bet neaprobežojoties ar tā paša aizņēmēja citu saistību termiņa kavējuma statusu vai neveiktu maksājumu, paredzamu bankrotu un finanšu nolīgumu pārkāpumiem. Instrumentu pārstāj uzskatīt par saistības nepildīšu vai ar samazinātu kredītvērtību tad, kad visas nokavētās summas ir atmaksātas, ir pietiekami pierādījumi, kas apliecina, ka nākotnes naudas plūsmu nesamaksāšanas risks ir ievērojami samazinājies un nav citu kredītvērtības samazināšanās pazīmju.

Kredītriska būtiska palielinājuma kopš sākotnējās atzīšanas noteikšana

Koncerns / Sabiedrība izvērtē kredītriska izmaiņas attiecībā uz katru finanšu instrumentu individuāli. Finanšu instrumentu pārstāj uzskatīt par ievērojamu kredītriska palielinājumu piedzīvojošu, kad nav izpildījies neviens no indikatoriem, kas norāda uz būtisku kredītriska pieaugumu (SICR).

2.posmā ietver finanšu instrumentus, kuru kredītkvalitāte ir būtiski pasliktinājusies kopš sākotnējās atzīšanas, bet kuriem nav objektīvu vērtības samazināšanās pierādījumu. Koncerns / Sabiedrība nosaka, ka būtisks kredītkvalitātes kritums ir saistīts ar kavējuma dienu statusa vai reitinga statusa izmaiņu: kredītiem un garantijām Koncerns / Sabiedrība piemēro 31+ kavēto dienu statusu vai iekšējā kredītreitinga būtisku samazinājumu. Ieguldījumi vērtspapīros un aizdevumi kredītiestādēm tiek ietverti 1. posmā, ja to ārējais kredītreitings ir A3/A- vai lielāks, savukārt, ārējā reitinga pasliktināšanās par vismaz diviem punktiem (Baa1/BBB+ un zemāk) nozīmē to pārcelšanu no 1.posma uz 2.posmu. Koncerns / Sabiedrības nosaka, ka kredītkvalitātes kritums ir saistīts arī ar izmaiņām kvalitatīvajos kredītriska indikatoros, piemēram, izmaiņas aizņēmēja finanšu rādītājos, līguma nosacījumu pārkāpšana, nozarei specifiskos datus, utt.

Paredzamais darbības laiks

Finanšu instrumenta paredzamais darbības laiks ir būtisks, gan izvērtējot ievērojamu kredītriska pieaugumu, kur tiek ņemtas vērā saistību neizpildes varbūtības izmaiņas paredzamajā darbības laikā, gan visa darbības laika SKZ novērtēšanā. Paredzamais līguma darbības laiks tiek noteikts saskaņā ar katra līguma termiņu. Nosakot paredzamo darbības laiku, tiek ņemti vērā visi līguma noteikumi, tai skaitā priekšapmaksas un līguma un finansējuma pagarināšanas iespējas, kas ir saistošas Koncernam / Sabiedrībai

Līgumu izmaiņas

Ja aizdevums tiek izmainīts, bet netiek izslēgts, ievērojamus kredītriska palielinājumus vērtības samazināšanās vajadzībām turpina vērtēt, pretstatot sākotnējās atzīšanas kredītriskam. Izmaiņas automātiski nenoved pie kredītriska samazinājuma un turpinās visu kvantitatīvo un kvalitatīvo indikatoru izvērtēšana.

Aplēses

Lai noteiktu SKZ apmēru, Koncerns / Sabiedrība izmanto gan modeļus, gan ekspertu kredītvērtējumu. SKZ aplēšanas process ietver ekspertu vērtējumu, kura apjomu ietekmē modeļa rezultāti, būtiskums un detalizētas informācijas pieejamība. Modelis sniedz vadlīnijas un pārredzamību par to, kā ekonomiskie notikumi varētu ietekmēt finanšu aktīvu vērtības samazināšanos. Eksperta vērtējumu var piemērot modelētajam iznākamam ar mērķi iekļaut modelī tādu faktoru aplēsto ietekmi, kuri modelī nav ņemti vērā. Šādu vērtējuma korekciju SKZ, kuri noteikti saskaņā ar modeli, var piemērot būtiskiem riska darījumiem darījumu partnera līmenī. Par korekcijām lemj attiecīgā komiteja, izmantojot modeļa SKZ kā vadlīnijas.

Uzkrājumu SKZ atzīšana

AV novērtētajiem finanšu aktīviem kredītzaudējumu atskaitījumi tiek uzrādīti Koncerna / Sabiedrības finanšu stāvokļa pārskatā kā aktīvu bruto uzskaites vērtības samazinājums.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums

(turpinājums)

(5) Finanšu instrumenti - sākotnējā atzīšana un turpmākā novērtēšana (turpinājums)

Uzkrājumu SKZ atzīšana (turpinājums)

Attiecībā uz aizdevumu saistībām un finanšu garantiju līgumiem, šādi atskaitījumi tiek uzrādīti kā saistības (uzkrājumi) Koncerna / Sabiedrības finanšu stāvokļa pārskatā.

Parāda instrumentiem, kas novērtēti PVCVI (ieguldījumu vērtspapīri) amortizētās vērtības, kas samazināta par kredītzaudējumu atskaitījumiem SKZ, izmaiņas tiek atzītas kā peļņa vai zaudējumi, un citas izmaiņas bruto uzskaites vērtībā tiek atzītas CVI kā ieņēmumi, no kuriem atskaitīti PVCVI novērtēto parāda instrumentu zaudējumi.

Norakstīšana samazina finanšu aktīva bruto uzskaites vērtību. Norakstītās summas tiek atzītas tad, kad ir noteikta galīgā zaudējuma summa, un veido summu pirms iepriekšējo uzkrājumu izmantošanas. Turpmākā norakstīto summu vai kredītzaudējumu atskaitījumu atgūšana tiek atzīta peļņas vai zaudējumu pārskatā.

(vii) Finanšu aktīvi – norakstīšana

Finanšu aktīvi tiek norakstīti pilnībā vai daļēji tad, kad Koncerns / Sabiedrība ir izmēlusi visas praktiskās atgūšanas iespējas un ir secinājusi, ka nav pamata uzskatīt, ka summas tiks atgūtas. Norakstīšana ir izslēgšanas notikums. Koncerns / Sabiedrība var norakstīt finanšu aktīvus, kas joprojām atrodas piedziņas procesā, ja Koncernam/Sabiedrībai ir mērķis atgūt līgumiski piekritošās summas, par kurām nav pamata uzskatīt, ka tās tiks atgūtas.

(viii) Finanšu aktīvi – izslēgšana

Koncerns / Sabiedrība izslēdz finanšu aktīvus, kad:

- aktīvi ir dzēsti vai beidzas tiesības saņemt naudas plūsmas no aktīviem vai
- Koncerns / Sabiedrība nodod tiesības uz naudas plūsmām no finanšu aktīviem vai noslēdz attiecīgu vienošanos, vienlaicīgi (i) nododot visus būtiskos aktīva īpašumtiesībām raksturīgos riskus un atdevi, vai (ii) ne nododot, ne saglabājot visus būtiskos aktīva īpašumtiesībām raksturīgos riskus un atdevi, ne arī saglabājot kontroli. Kontrole tiek saglabāta, ja darījuma otrai pusei nav praktiskas iespējas pilnībā pārdot aktīvu nesaistītai trešajai pusei bez nepieciešamības uzlikt pārdošanas darījumam papildu ierobežojumus.

(ix) Finanšu aktīvi – izmaiņas

Koncerns / Sabiedrība mēdz atkārtoti vienoties vai savādāk izmainīt finanšu aktīvu līgumiskos noteikumus. Koncerns / Sabiedrība novērtē, vai līguma naudas plūsmas izmaiņas ir būtiskas, cita starpā ņemot vērā visus jaunus līguma noteikumus, kas būtiski ietekmē aktīva riska profilu, būtiskas izmaiņas procentu likmēs, izmaiņas valūtā, jaunu nodrošinājumu vai kredīta uzlabošanu, kas ievērojami ietekmē kredītrisku, kas saistīts ar aktīvu vai ievērojamu aizdevuma pagarinājumu, ja aizņēmējam nav finansiālas grūtības.

Ja mainītie nosacījumi būtiski atšķiras, tiesības uz naudas plūsmu no sākotnējā aktīva zaudē spēku un Koncerns / Sabiedrība vairs neatzīst sākotnējo finanšu aktīvu un atzīst jaunu aktīvu tā patiesajā vērtībā. Pārskatīšanas datums tiek uzskatīts par sākotnējās atzīšanas datumu turpmāku vērtības samazināšanās aprēķināšanas nolūkos, ieskaitot to, vai ir noticis būtisks kredītriska pieaugums (SICR). Koncerns / Sabiedrība arī vērtē, vai jaunais aktīvs atbilst SPPI kritērijam. Jebkura starpība starp sākotnējā aktīva atzīšanas pārtraukšanu un jaunā būtiski mainītā aktīva patieso vērtību tiek atzīta peļņā vai zaudējumos.

Koncerns / Sabiedrība mēdz atkārtoti vienoties vai savādāk izmainīt finanšu aktīvu līgumiskos noteikumus. Situācijā, kad atkārtotu vienošanos nosaka darījuma puses finansiālās grūtības un nespēja veikt maksājumus, par kuriem tika panākta sākotnējā vienošanās, Koncerns / Sabiedrība salīdzina sākotnējās un pārskatītās prognozētās naudas plūsmas ar aktīviem un konstatē, vai aktīva riski un atdeve ir būtiski mainījušies līguma izmaiņu rezultātā. Ja izmaiņas prognozēto naudas plūsmu pašreizējā vērtībā nav nozīmīgas, izmainītais aktīvs ievērojami neatšķiras no sākotnējā aktīva un izmaiņu dēļ izslēgšana nenotiek. Koncerns / Sabiedrība pārrēķina bruto uzskaites vērtību, diskontējot izmainītās līgumiskās naudas plūsmas ar sākotnējo efektīvo procentu likmi (vai pirktā vai iniciēto finanšu aktīvu ar samazinātu kredītvērtību (POCI) aizdevuma koriģēto efektīvo procentu likmi) un atzīst izmaiņas ieņēmumus vai zaudējumus peļņas vai zaudējumu pārskatā.

(x) Finanšu saistības – novērtēšanas kategorijas

Finanšu saistības tiek klasificētas kā turpmāk novērtētas AV, izņemot finanšu saistības, kas novērtētas PVPZ – šī klasifikācija tiek piemērota atvasinātajiem instrumentiem, atbalsta programmu finansējumam.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(5) Finanšu instrumenti - sākotnējā atzīšana un turpmākā novērtēšana (turpinājums)

(xi) Finanšu saistības – izslēgšana

Finanšu saistības tiek izslēgtas tad, kad tās tiek dzēstas, t.i., kad līgumā noteiktais pienākums ir izpildīts, anulēts vai tam ir beidzies termiņš.

(xii) Prasības pret kredītiestādēm un Valsts kasi

Prasības pret kredītiestādēm un Valsts kasi tiek atzītas, kad Koncerns / Sabiedrība pārskaita naudu darījumā iesaistītajai kredītiestādei bez nodoma pārdot no darījuma izrietošo nekotēto neatvasināto prasību, ko paredzēts atgūt fiksētos vai noteiktos datumos. Prasības pret kredītiestādēm tiek uzskaitītas amortizētajā iegādes vērtībā. Pozīcija *Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi* ietver naudas līdzekļus un pieprasījuma noguldījumus kredītiestādēs ar sākotnējo dzēšanas termiņu līdz 3 mēnešiem (skatīt 14.pielikumu) un pieprasījuma noguldījumus Valsts kasē un citās kredītiestādēs ar sākotnējo dzēšanas termiņu virs 3 mēnešiem.

(xiii) Atvasinātie finanšu instrumenti

Atvasinātie finanšu instrumenti, tajā skaitā valūtas mijmaiņas līgumi, sākotnēji tiek atzīti to patiesajā vērtībā un turpmāk tiek pārvērtēti to patiesajā vērtībā. Patiesā vērtība tiek noteikta pēc kotētām tirgus cenām vai diskontētas naudas plūsmas modeļiem. Visi atvasinātie līgumi tiek atspoguļoti kā aktīvi, ja to patiesā vērtība ir pozitīva, un kā saistības, ja to patiesā vērtība ir negatīva. Izmaiņas patiesajā vērtībā tiek iekļautas peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Koncerns / Sabiedrība neizmanto riska ierobežošanas uzskaiti.

(xiv) Ieguldījumu vērtspapīri

Balstoties uz komercdarbības modeli un naudas plūsmu iezīmēm, Koncerns / Sabiedrība klasificē ieguldījumus vērtspapīros kā uzskaitītus AV vai PVCVI.

Ieguldījumu vērtspapīri vai parāda vērtspapīri tiek uzskaitīti AV, ja tie tiek turēti līgumisko naudas plūsmu iekasēšanai, ja naudas plūsmas ir VPPM un ja tās nav brīvprātīgi norādītas PVPZ, lai ievērojami samazinātu uzskaites neatbilstības. Daļa no Koncerna / Sabiedrības turētajiem fiksēta ienākuma vērtspapīriem ir iekļauti šajā kategorijā.

Parāda vērtspapīri tiek uzskaitīti PVCVI, ja tie tiek turēti līgumisko naudas plūsmu iekasēšanai un pārdošanai, ja naudas plūsmas ir VPPM un ja tās nav norādītas PVPZ. Procentu ieņēmumi no šiem aktīviem tiek aprēķināti, izmantojot efektīvo procentu likmes metodi, un tiek atzīti peļņā vai zaudējumos. Uzkrājumi vērtības samazinājumam, kas tiek aplēsti, izmantojot paredzamo kredītzaudējumu modeli, tiek atzīti gada peļņā vai zaudējumos. Pārējās izmaiņas uzskaites vērtībā tiek atzītas CVI. Kad parāda vērtspapīrs tiek izslēgts, kumulatīvie ieņēmumi vai zaudējumi, kas iepriekš tika atzīti CVI, tiek pārklassificēti no CVI uz peļņu vai zaudējumiem. Valsts parādzīmes, fiksēta ienākuma vērtspapīri ir iekļauti šajā finanšu aktīvu novērtēšanas kategorijā.

(xv) Aizdevumi

Šīs sadaļas izpratnē aizdevumi (kredīti) ir:

- tiešās kreditēšanas produkti, t.i., Koncerns / Sabiedrība izsniedz kredītu aizņēmējam, kas ir līdzekļu gala saņēmējs. Tiešās kreditēšanas produkti ietver reversās nomas darījumu;
- netiešās kreditēšanas produkti, t.i., Koncerns / Sabiedrība izsniedz kredītu aizņēmējam, kas ir starpnieks. Starpnieks izsniedz saņemto kredītu tālāk aizņēmējiem, kas ir līdzekļu gala saņēmēji. Koncerns / Sabiedrībā atzīst tikai tādu aizdevuma vērtības samazināšanās zaudējumus, kas radušies (i) aizņēmēja maksātpējas problēmu gadījumā vai (ii) gan starpnieka maksātpējas problēmu gadījumā, gan gala saņēmēja maksātpējas problēmu gadījumā atbilstoši riska daļas proporcijai.

Aizdevumi tiek atzīti Koncerna / Sabiedrības finanšu pārskatos, pamatojoties uz naudas izsniegšanas brīdi. Apstiprinātie, bet vēl neizsniegtie aizdevumi tiek uzskaitīti ārpusbilances saistībās.

Balstoties uz komercdarbības modeli un naudas plūsmu iezīmēm, Koncerns / Sabiedrība klasificē aizdevumus kā novērtētus AV. Tādējādi aizdevumi tiek turēti līgumisko naudas plūsmu iekasēšanai.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(5) Finanšu instrumenti - sākotnējā atzīšana un turpmākā novērtēšana (turpinājums)

(xv) Aizdevumi (turpinājums)

Saistības par kredītu izsniegšanu

Koncerns / Sabiedrība uzņemas saistības, lai izsniegtu aizdevumus. Saistības ir neatsaucamas vai ir atsaucamas tikai, reaģējot uz būtiskām nelabvēlīgām izmaiņām. Saņemtas komisijas vai maksas par aizdevumu piešķiršanu tiek lineāri amortizētas par visu saistību termiņu. Turpmāk šis aizdevumu saistību maksas tiek atliktas un iekļautas aizdevumu uzskaites vērtībā pie sākotnējās atzīšanas. Pārskata perioda beigās saistības tiek novērtētas par sākotnējās atzīšanas summas atlikušo neamortizēto atlikumu (ārpusbilancē), kas pieskaitīta zaudējumu atskaitījumu summa (bilancē), kuru aprēķina, balstoties uz sagaidāmo kredītzaudējumu modeli, ja vien saistības neparedz izsniegt aizdevumu ar procentu likmi zem tirgus vērtības, kad novērtējums ir lielāks no šīm divām summām.

Aizdevumu saistību uzskaites vērtība tiek uzrādīta kā ārpusbilances saistības.

Attiecībā uz līgumiem, kas iekļauj gan aizdevumu, gan izsniedzamo aizdevumu saistības un kur Koncerns / Sabiedrība nevar nodalīt SKZ par izsniedzamo aizdevumu komponenti no aizdevuma komponentes, SKZ par izsniedzamo aizdevumu saistībām tiek atzīti kopā ar aizdevuma kredītzaudējumiem. Līdz apmēram, kādā kombinētie SKZ pārsniedz aizdevuma bruto uzskaites vērtību, tie tiek atzīti kā saistības.

Reversā noma

Reversā noma ir lauksaimniecības zemes iegādes darījums, kas īpašuma pārdevējam līgumā paredz nomas un atpakaļpirkšanas tiesības. Tika secināts, ka reversās nomas darījumi praktiski vienmēr nomniekam nodrošina atpakaļpirkšanas iespēju. Saskaņā ar SFPS tika secināts, ka uz reverso nomu neattiecas nomas definīcija, jo nomnieks saglabā aktīva lietošanas tiesības un tās netiek nodotas citam. Reversās nomas darījuma būtība atbilst finanšu aktīva definīcijai, kur pirkuma cena ir nomniekam izsniegts ilgtermiņa aizdevums (tiesības saņemt naudu tuvākā nākotnē), bet zeme pilda nodrošinājuma lomu. Vadība novērtē vērtības samazināšanos un nepieciešamību veidot uzkrājumus vērtības samazinājumam finanšu pārskata sagatavošanas datumā tāpat kā pārējiem aizdevumiem. Vērtības samazināšanās novērtējums un aprēķins ir daļēji saistīts ar ķīlas vērtējumu.

Pārņemtās ķīlas

Pārņemtās ķīlas veido kustamā manta, zeme un ēkas, kas ir pārņemtas parādu piedziņas procesā un kuras tiek turētas ar mērķi realizēt tās parastās uzņēmējdarbības gaitā. Skatīt 2.pielikuma 9.piezīmes (v).punktu.

(xvi) Granti

Apkalpojot grantus, Koncerns / Sabiedrība darbojas kā aģents. Koncerns / Sabiedrība avansa maksājumus klientiem izmaksā pa daļām. Grantu līgumos starp Sabiedrību un finansējuma sniedzējiem (piešķirējiem) ir noteikts, ka Koncerns / Sabiedrība grantus klientiem izsniedz avansā, un reizi ceturksnī iesniedz pārskatu finansējuma sniedzējiem par izmaksātajiem grantiem.

Granti, kas tiek izmaksāti klientiem, tiek atzīti kā nefinanšu aktīvi AV. Saņemot apstiprinājumu no finansējuma sniedzēja par izmaksāto grantu atbilstību, avansa samaksātie granti tiek izslēgti no nefinanšu aktīviem, un attiecīgās atbalsta programmas finansējuma atlikums tiek samazināts par apstiprināto summu. Granti, kas piešķirti klientiem, bet vēl nav izmaksāti, tiek uzskaitīti Koncerna / Sabiedrības ārpusbilancē.

Uzkrājumi SKZ tiek aprēķināti gan attiecībā uz avansā izmaksātajiem grantiem, kas atzīti kā nefinanšu aktīvi, gan attiecībā uz grantiem ārpusbilancē.

(xvii) Finanšu garantijas

Saskaņā ar finanšu garantijām Koncernam/Sabiedrībai ir jāveic noteikti maksājumi, lai kompensētu garantijas turētāja zaudējumus, kurus tas cietis tāpēc, ka norādītais parādnieks savlaicīgi neveic maksājumu atbilstoši parāda instrumenta sākotnējiem vai izmainītajiem noteikumiem. Finanšu garantijas sākotnēji atzīst patiesajā vērtībā, kuru parasti apliecina saņemto maksājumu summa. Šī summa tiek amortizēta lineāri visā garantijas periodā. Katra pārskata perioda beigās garantijas tiek novērtētas par lielāko summu no (i) zaudējumu atskaitījumu summas par garantēto risku, kas noteikts, balstoties uz paredzamo zaudējumu modeli un (ii) sākotnējās atzīšanas summas atlikušo neamortizēto atlikumu. Papildus SKZ zaudējumu atskaitījumi tiek atzīti par saņemamajām maksām, kas tiek atzītas finanšu stāvokļa pārskatā kā aktīvs.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(5) Finanšu instrumenti - sākotnējā atzīšana un turpmākā novērtēšana (turpinājums)

(xvii) Finanšu garantijas (turpinājums)

Finanšu garantiju līgumu uzskaites vērtība tiek atspoguļota ārpusbilances saistībās. Skatīt 37.pielikumu.

Maksājumi, kurus Koncerns/Sabiedrība veic, lai kompensētu garantijas turētājam zaudējumus, ir iekļauti pozīcijā Citi aktīvi (25.pielikums).

(xviii) Finanšu saistības, kas atspoguļotas amortizētajā vērtībā

Finanšu saistības, kas atspoguļotas amortizētajā vērtībā, galvenokārt ietver saistības pret Valsts kasi un kredītiestādēm. Šādas saistības tiek sākotnēji atzītas darījuma izmaksu vērtībā. Turpmāk finanšu saistības tiek novērtētas amortizētajā vērtībā un starpība starp neto ieņēmumiem un dzēšanas vērtību tiek atzīta peļņā vai zaudējumos par aizņēmumu periodu, izmantojot efektīvo procentu metodi, kā arī atskaitot jebkādas vērtības samazināšanas summas. Gadījumos, kad aizņēmumi tiek atmaksāti pirms termiņa, jebkura starpība starp atmaksāto summu un uzskaites summu nekavējoties tiek atzīta peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

(xix) Emitētie parāda vērtspapīri

Koncerns / Sabiedrība atzīst emitētos parāda vērtspapīrus datumā, kad attiecīgās summas tiek saņemtas. Pēc sākotnējās atzīšanas, kad šīs finanšu saistības ir tikušas uzrādītas patiesajā vērtībā, ieskaitot tiešās darījuma izmaksas, tās vēlāk tiek uzrādītas amortizētajā vērtībā, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi. Pārdodot emitētos parāda vērtspapīrus ar diskontu, starpība tiek amortizēta, piemērojot efektīvās procentu likmes metodi līdz brīdim, kamēr parādam iestājas termiņš, un iekļauta visaptverošā ienākumu pārskatā kā procentu izdevumi.

(xx) Finanšu saistības, kas norādītas PVPZ

Veicot sākotnējo atzīšanu, Koncerns / Sabiedrība norāda saistības, piemēram, atbalsta programmu finansējumu, PVPZ. Šādu saistību ieņēmumi un zaudējumi tiek atspoguļoti peļņā vai zaudējumos. Skatīt 2.pielikuma 15.piezīmi.

(6) Ieguldījumi riska kapitāla fondos

Koncerna / Sabiedrības ieguldījumus riska kapitāla fondos (RKF) uzskata par ieguldījumiem asociētos uzņēmumos, ieguldījumiem Baltijas Inovāciju fondā, ieguldījumiem meitas uzņēmumos vai pārējiem ieguldījumiem. Saskaņā ar SFPS Nr.9, iepriekšminētie ieguldījumi kļūst par finanšu aktīviem, kas uzskaitīti vai nu patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu visaptverošajos ienākumos vai patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos. Nevienā gadījumā nav iespējams minētos aktīvus uzskaitīt pēc izmaksām, ja vien tiek lēsts, ka izmaksas ir tuvu to patiesajai vērtībai. Līdz ar to, aprēķinot RKF neto aktīvu vērtību (NAV), ir jāņem vērā šo ieguldījumu patiesā vērtība. Koncerna / Sabiedrības finanšu pārskatos ir uzrādīta NAV, ņemot vērā fondu patiesās vērtības korekcijas, t.i., ieguldījumu kapitāla instrumentos patieso vērtību. Detalizēta grāmatvedības politika par katru no ieguldījumiem riska kapitāla fondos ir aprakstīta zemāk.

(i) Ieguldījumi asociētos uzņēmumos, izņemot ieguldījumus Baltijas Inovāciju fondā

Koncerna / Sabiedrības ieguldījumi asociētos uzņēmumos, kas ietver ieguldījumus RKF un AIF "Altum kapitāla fonds", tiek uzskaitīti pēc pašu kapitāla metodes, izņemot ieguldījumus Baltijas Inovāciju fondā.

Ieguldījumi asociētajos uzņēmumos Koncernā / Sabiedrībā sākotnēji tiek atzīti iegādes vērtībā. Turpmākam novērtējumam tiek izmantota pašu kapitāla metode: Koncerns / Sabiedrība savā bilancē atzīst RKF vērtību kā proporcionālu daļu no RKF NAV. Ja nepieciešams, NAV tika koriģēta, lai atspoguļotu Koncerna / Sabiedrības grāmatvedības politikas, t.i., SFPS. RKF NAV galvenokārt sastāvēja no RKF ieguldījumiem pašu kapitāla instrumentos un izsniegtajiem aizdevumiem, kā arī no uzņemtajām saistībām. RKF NAV ir balstīta uz patiesās vērtības noteikšanu RKF aktīviem un saistībām. Koncerns / Sabiedrība var koriģēt patieso vērtību, lai asociēto uzņēmumu grāmatvedības politikas pielāgotu Koncerna / Sabiedrības grāmatvedības politikai.

Ieguldījuma asociētajā uzņēmumā uzskaites vērtība ietver izmaiņas Koncerna / Sabiedrības NAV asociētajā uzņēmumā kopš iegādes datuma. Izmaiņas NAV, kas radušās no RKF darbības rezultātiem, tiek iekļautas Koncerna / Sabiedrības peļņas vai zaudējumu aprēķinā kā peļņas vai zaudējumu daļa no ieguldījumiem asociētajā uzņēmumā.

Realizētie ienākumi, kas tiek saņemti no asociētā uzņēmuma, tiek atzīti par RKF vērtības samazinājumu.

Asociētā uzņēmuma un Koncerna finanšu pārskati aptver to pašu pārskata periodu.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(6) Ieguldījumi riska kapitāla fondos (turpinājums)

(i) Ieguldījumi asociētos uzņēmumos, izņemot ieguldījumus Baltijas Inovāciju fondā (turpinājums)

Koncerns / Sabiedrība izmanto daļu no atbalsta programmu finansējuma, t.i., Riska seguma rezervi (skatīt 2.pielikuma 16.piezīmes (i).punktu), lai kompensētu riska kapitāla fondu vērtības izmaiņas. Riska segšanas mehānisms ir attiecināms tādiem 2. un 3.paaudzes riska kapitāla fondiem kā BaltCap Latvia Venture Capital Fund, Imprimatur Capital Technology Venture Fund, Imprimatur Capital Seed Fund, ZGI-3 Fund, FlyCap Investment Fund I un Expansion Capital Fund, kā arī uz daļu no tādiem 4.paaudzes riska kapitāla fondiem kā Overkill Ventures Fund II, Buildit Latvia Seed Fund, Commercialization Reactor Seed Fund, ZGI-4 fund un FlyCap Mezzanine Fund II.

Koncerns / Sabiedrība izmanto Portfeļa zaudējuma rezervi (skatīt 2.pielikuma 16.piezīmes (i).punktu), lai kompensētu AIF "Altum kapitāla fonds" vērtības izmaiņas.

(ii) Ieguldījumi Baltijas Inovāciju fondā

Ieguldījumi Baltijas Inovāciju fondā tiek novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos. Vadība ir veikusi sekojošu novērtējumu, lai atbilstītu šādu novērtēšanu:

- SGS Nr.28 izpratnē, Sabiedrības Finanšu starpnieku daļa un Baltijas inovāciju fonds atbilst riska kapitāla organizācijas definīcijai vai ir salīdzināmas ar tām struktūrām;
- SGS Nr.28 izpratnē, ieguldījumi Baltijas Inovāciju fondā jāklasificē kā ieguldījumi asociētos uzņēmumos;
- Baltijas Inovāciju fonds savus ieguldījumus vērtē patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos saskaņā ar SGS Nr.39. SGS / SFPS Nr.9.

Iepriekš minētie secinājumi jāva Sabiedrībai izdarīt izņēmumu attiecībā uz Baltijas Inovāciju fondu novērtējumu, kas paredzēts SGS Nr.28 un tā finanšu pārskatos, novērtēt Baltijas Inovāciju fondu un tā ieguldījumus, piemērojot SFPS Nr.9 un nolemt ieguldījumus Baltijas Inovāciju fondā noteikt patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos.

Koncerns / Sabiedrība izmanto daļu no atbalsta programmas finansējuma, t.i., Riska seguma rezervi (skatīt 2.pielikuma 16.piezīmes (i).punktu), lai kompensētu riska kapitāla fondu vērtības izmaiņas. Kopš 2017.gada decembra minētais riska segšanas mehānisms ir attiecināms arī uz Baltijas Inovāciju fondu par summu, kas nepārsniedz 2 milj. eiro.

(iii) Ieguldījumi meitas uzņēmumos

Sabiedrības ieguldījumi meitas uzņēmumos, kas ir ieguldījumi attiecīgajos riska kapitāla fondos, tiek uzskaitīti pēc pašu kapitāla metodes. Ieguldījumi meitas uzņēmumos sākotnēji tiek atzīti iegādes vērtībā. Turpmākam novērtējumam tiek izmantota pašu kapitāla metode: Sabiedrība savā bilancē atzīst RKF vērtību kā proporcionālu daļu no RKF NAV. NAV tika koriģēta, lai atspoguļotu Sabiedrības grāmatvedības politikas, t.i., SFPS. RKF NAV galvenokārt sastāvēja no RKF ieguldījumiem pašu kapitāla instrumentos un izsniegtajiem aizdevumiem, kā arī no uzņemtajām saistībām. RKF NAV ir balstīta uz patiesās vērtības noteikšanu, kuru Sabiedrība var koriģēt, lai meitas uzņēmumu grāmatvedības politikas pielāgotu Sabiedrības grāmatvedības politikai.

Ieguldījuma meitas uzņēmumā uzskaites vērtība ietver izmaiņas Sabiedrības NAV meitas uzņēmumā kopš iegādes datuma. Izmaiņas NAV, kas radušās no RKF darbības rezultātiem, tiek iekļautas Sabiedrības peļņas vai zaudējumu aprēķinā kā peļņas vai zaudējumu daļa no ieguldījumiem meitas uzņēmumos.

(iv) Meitas uzņēmumu ieguldījumi uzņēmumos

Meitas uzņēmumu ieguldījumi uzņēmumos tiek novērtēti PVPZ, izņemot, kad Koncerns, veicot sākotnējo atzīšanu, izlemj neatsaucami norādīt ieguldījumus uzņēmumos PVCVI. Nosakot Koncerna tiesības saņemt maksājumus, dividendes arvien tiek atzītas peļņā vai zaudējumos, izņemot, ja tās atspoguļo ieguldījuma atgūšanu, nevis ieguldījuma peļņu.

(v) Pārējie ieguldījumi

Pārējie ieguldījumi ietver ieguldījumus Baltijas Inovāciju fondā 2 un ieguldījumus Trīs jūru iniciatīvas ieguldījumu fondā.

Pārējie ieguldījumi sākotnēji tiek atzīti iegādes vērtībā. Pārējie ieguldījumi tiek novērtēti patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņā vai zaudējumos.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(6) Ieguldījumi riska kapitāla fondos (turpinājums)

(vi) Citi grāmatvedības jautājumi

Riska kapitāla fondu pārvaldības maksas, kas ir attiecināmas uz finanšu pārskata periodu (iepriekšējiem periodiem), pielīdzina maksai par saņemtajiem pakalpojumiem un iekļauj peļņā vai zaudējumos.

Saskaņā ar LR Ekonomikas ministriju noslēgto 2015.gada 23.decembrī līguma Nr. 2015/15 "Par ieguldījumu fonda īstenošanu" jauno redakciju, Koncernam / Sabiedrībai no LR Ekonomikas ministrijas finansējuma tiek kompensēti:

- 2., 3. un 4.paaudzes RKF pārvaldnieku pārvaldīšanas maksas par finansēšanas vadības instrumentu ieviešanu (skatīt 6., 7. un 30.pielikumus). Šis risku seguma mehānisms attiecas tikai uz visu paaudžu riska kapitāla fondiem (skatīt 17.pielikumu), kā arī uz Baltijas Inovāciju fondu no 2017.gada decembra;
- Visas izmaksas, tajā skaitā, pārvaldīšanas maksu, kas rodas Koncernam / Sabiedrībai kā AIF "Altum kapitāla fonds" investoram sedz Portfeļa zaudējumu rezerves no 2020.gada septembra (skatīt 17.pielikumu);
- finansēšanas vadības instrumentu ieguldījumu vērtības samazinājumi vērtēšanas vai pārvērtēšanas rezultātā (skatīt 17.pielikumu). Šis risku seguma mehānisms attiecas tikai uz 2., 3. un 4.paaudzes RKF, kā arī AIF "Altum kapitāla fonds" (skatīt 17.pielikumu).

(7) Aktīvu un saistību patiesā vērtība

Patiesā vērtība ir cena, par kādu aktīvu var pārdot vai samaksāt par saistības nodošanu organizētā darījumā starp tirgus dalībniekiem novērtēšanas datumā. Finanšu aktīvu un saistību, ieskaitot atvasinātos finanšu instrumentus, patiesās vērtības tiek noteiktas, izmantojot aktīvā tirgū kotētas tirgus cenas. Ja finanšu aktīva vai saistības tirgus nav aktīvs (kā arī biržā nekotētām akcijām), Koncerns/Sabiedrība nosaka patieso vērtību, izmantojot vērtēšanas modeļus, tajā skaitā diskontētās naudas plūsmas analīzi, iespēju līgumu cenošanas modeļus un nesen veiktus salīdzināmus darījumus. Ja pēc Koncerna/Sabiedrības vadības domām finanšu aktīvu un saistību patiesā vērtība būtiski atšķiras no to bilancē uzrādītās vērtības, tad šo aktīvu un pasīvu patiesā vērtība tiek atsevišķi atspoguļota finanšu pārskata pielikumos.

Koncerns / Sabiedrība novērtē finanšu instrumentus, piemēram, atvasinātos finanšu instrumentus, daļu no ieguldījumiem vērtspapīros, ieguldījumus Baltijas Inovāciju fondā, nefinanšu aktīvus, piemēram, ieguldījumu īpašumus, ieguldījumus alternatīvajos ieguldījumu fondos, un finanšu saistības, piemēram, Atbalsta programmu finansējums, patiesajā vērtībā katrā bilances datumā. Informācija par finanšu un nefinanšu aktīviem un saistībām, kas novērtēti patiesajā vērtībā vai kuru patiesā vērtība ir norādīta, ir apkopota turpmāk tekstā norādītajos pielikumos:

Informācija par vērtēšanas metodēm, būtiskākajām aplēsēm un pieņēmumiem	2.pielikuma 5., 6., 8., 9., 15., 16.piezīmes
Kvantitatīva informācija par patiesās vērtības noteikšanas hierarhiju	40.pielikums
Ieguldījumu īpašumi	2.pielikuma 9.piezīmes (iv).punkts
Finanšu instrumenti, tajā skaitā tie, kas tiek uzskaitīti amortizētajā vērtībā	2.pielikuma 5.piezīme

(8) Finanšu aktīvu un saistību savstarpējais ieskaits

Finanšu aktīvi un saistības tiek savstarpēji ieskaitīti un finanšu stāvokļa pārskatā uzrādīti neto vērtībā gadījumos, ja pastāv juridiskas tiesības veikt šo posteņu ieskaitu un ir paredzēts dzēst šos posteņus to neto vērtībā vai arī vienlaikus realizēt aktīvus un saistības.

(9) Nefinanšu aktīvi – sākotnējā atzīšana un turpmākā novērtēšana

(i) Nemateriālie aktīvi

Iegūtās datorprogrammas un to licences tiek atzītas kā nemateriālie aktīvi pēc to pašizmaksas, ieskaitot pirkšanas cenu un izmaksas, kas saistītas ar datorprogrammu sagatavošanu to paredzētajai izmantošanai. Nemateriālie aktīvi tiek amortizēti visā to lietderīgās izmantošanas laikā (5 gados), atskaitot vērtības samazināšanos, ja ir vērtības samazināšanās pazīmes. Izmaksas, kas saistītas ar datorprogrammu uzturēšanu tiek atzīstas izmaksās to rašanās brīdī.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(9) Nefinanšu aktīvi – sākotnējā atzīšana un turpmākā novērtēšana (turpinājums)

(ii) Pamatlīdzekļi un to nolietojums

Pamatlīdzekļi tiek uzskaitīti to iegādes vērtībā, no kuras atskaitīts uzkrātais nolietojums un vērtības samazināšanās, ja tāda ir konstatēta. Nolietojumu aprēķina pēc lineārās metodes attiecīgo pamatlīdzekļu lietderīgās izmantošanas perioda garumā, lai norakstītu pamatlīdzekļu vērtību līdz to aplēstajai atlikušajai vērtībai lietderīgās izmantošanas perioda beigās. Aktīvu atlikušās vērtības un lietderīgās izmantošanas laiki tiek pārskatīti un nepieciešamības gadījumā koriģēti katrā pārskata datumā.

Nolietojuma aprēķinā izmanto šādas likmes:

Pamatlīdzekļu kategorija	Nolietojums procentos
Ēkas un zeme	2% gadā
Mēbeles un aprīkojums	10 - 20% gadā
Datori un iekārtas	16.67 – 33.33% gadā
Transportlīdzekļi	20% gadā
Ieguldījumi nomāto telpu rekonstrukcijā	pēc noslēgto nomas līgumu termiņa

Ja pamatlīdzekļa atgūstamā vērtība kļūst mazāka par tā bilances vērtību, šī pamatlīdzekļa bilances vērtība tiek samazināta līdz tā atgūstamajai vērtībai. Pamatlīdzekļi tiek periodiski pārskatīti, lai noteiktu to vērtības samazināšanos.

Turpmākās izmaksas tiek iekļautas aktīva bilances vērtībā vai atzītas kā atsevišķs aktīvs tikai, kad pastāv liela varbūtība, ka ar šo posteni saistītie nākotnes saimnieciskie labumi ietilps Koncernā/Sabiedrībā un šī posteņa izmaksas var ticami noteikt.

Peļņa vai zaudējumi, kas rodas, pamatlīdzekļus pārdodot vai norakstot, ir starpība starp pārdošanas ieņēmumiem un pamatlīdzekļu bilances vērtību un tiek iekļauti pamatdarbības ieņēmumos vai izdevumos. Citi pamatlīdzekļu uzturēšanas un remontu izdevumi tiek ieskaitīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā to rašanās brīdī.

(iii) Nefinanšu aktīvu vērtības samazināšanās

Katrā finanšu stāvokļa pārskata datumā Koncerns / Sabiedrība izvērtē, vai pastāv kāda aktīva vērtības samazināšanās pazīme. Ja šādas pazīmes eksistē vai ja jāveic aktīva ikgadējā vērtības samazināšanās pārbaude, Koncerns / Sabiedrība aplēš attiecīgā aktīva atgūstamo summu. Aktīva atgūstamā summa ir aktīva vai naudu ienesošās vienības patiesā vērtība, no kuras atņemtas pārdošanas izmaksas, vai tā lietošanas vērtība atkarībā no tā, kura no šīm summām ir lielāka. Ja aktīva vai naudu ienesošās vienības bilances vērtība ir lielāka par to atgūstamo summu, tiek atzīta aktīva vērtības samazināšanās un aktīva uzskaites vērtība tiek norakstīta līdz tā atgūstamajai summai. Nosakot lietošanas vērtību, aplēstās nākotnes naudas plūsmas tiek diskontētas līdz to tagadnes vērtībai, izmantojot pirms nodokļa diskonta likmi, kas atspoguļo pašreizējo tirgus vērtējumu naudas vērtībai laikā un aktīvam raksturīgos riskus. Lai noteiktu patieso vērtību mīnus pārdošanas izmaksas, tiek izmantots atbilstošs vērtēšanas modelis. Šajos aprēķinos izmanto arī vērtēšanas multiplikatorus, biržās kotēto meitas uzņēmumu akciju cenas vai citus pieejamus patiesās vērtības rādītājus.

Katrā finanšu stāvokļa pārskata datumā tiek izvērtēts, vai nav kādas pazīmes, kas liecina, ka iepriekšējos periodos atzīti zaudējumi no vērtības samazināšanās aktīvam, izņemot nemateriālo vērtību, varētu būt samazinājušies vai vairs nepastāvēt. Ja šādas pazīmes ir, Koncerns / Sabiedrība aplēš attiecīgā aktīva vai naudu ienesošās vienības atgūstamo summu. Iepriekš atzītie zaudējumi no vērtības samazināšanās tiek reversēti tikai tādā gadījumā, ja kopš pēdējās reizes, kad tika atzīti zaudējumi no vērtības samazināšanās, ir notikušas izmaiņas tajos pieņēmumos, uz kuru pamata tika noteikta aktīva atgūstamā summa. Šīs aktīva vērtības reversās koriģēšanas rezultātā tā bilances vērtība nedrīkst pārsniegt ne tā atgūstamo summu, ne arī tādu bilances vērtību, kas būtu noteikta, atskaitot nolietojumu, ja aktīvam iepriekšējos gados nebūtu atzīti zaudējumi no vērtības samazināšanās. Šāda vērtības reversā korekcija tiek atzīta peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Zaudējumi no nemateriālās vērtības samazināšanās nevar tikt reversēti nākamajos periodos.

(iv) Ieguldījuma īpašumi

Nefinanšu aktīvus, tādus kā ieguldījuma īpašumus, veido zeme un ēkas, kuras tiek turētas ar mērķi gūt nomas ienākumu vai vērtības pieaugumu, vai abiem mērķiem, un kurus Koncerns / Sabiedrība neizmanto savām vajadzībām, kā arī netur pārdošanai. Īpašumi, kas tiek turēti nomas bez izpirkuma tiesībām vajadzībām, tiek uzskaitīti kā ieguldījumu īpašumi tikai un vienīgi tad, ja tie atbilst ieguldījuma īpašumu definīcijai.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(9) Nefinanšu aktīvi – sākotnējā atzīšana un turpmākā novērtēšana (turpinājums)

(iv) Ieguldījuma īpašumi (turpinājums)

Ieguldījuma īpašumi tiek atspoguļoti to patiesajā vērtībā. Patiesā vērtība balstās uz aktīva tirgus cenām, kuras nepieciešamības gadījumā tiek koriģētas par jebkādam izmaiņām īpašuma būtībā, izvietojumā vai stāvoklī. Ieguldījumu īpašumu patiesā vērtība balstās uz neatkarīga eksperta, kam ir atzīta un atbilstoša kvalifikācija un aktuāla pieredze darbā ar vērtējamo ieguldījumu īpašuma kategoriju konkrētajā atrašanās vietā, vērtējumu. Ja šāda informācija nav pieejama, Koncerns / Sabiedrība pielieto alternatīvas novērtējuma metodes, piemēram, diskontētās naudas plūsmas metodi. Izmaiņas ieguldījumu īpašumu patiesajā vērtībā tiek atzītas peļņas vai zaudējumu aprēķinā kā daļa no pamatdarbības ieņēmumiem.

Peļņa vai zaudējumi no ieguldījumu īpašumu pārdošanas tiek atzīti pārdošanas brīdī kā starpība starp pārdošanas ieņēmumiem un ieguldījumu īpašuma uzskaites vērtību (patieso vērtību).

(v) Pārņemtās ķīlas (iekļautas postenī Pārējie aktīvi)

Pārņemtās ķīlas veido kustamā manta, zeme un ēkas, kas ir pārņemtas parādu piedziņas procesā un kuras tiek turētas ar mērķi realizēt tās parastās uzņēmējdarbības gaitā. Pārņemtās ķīlas tiek atspoguļotas zemākajā no izmaksu vērtības vai neto pārdošanas vērtības. Neto pārdošanas vērtība ir Koncerna / Sabiedrības parastās uzņēmējdarbības gaitā aplēstā pārdošanas cena mīnus pārdošanas izmaksas.

Pārņemtajām ķīlām nolietojums netiek aprēķināts. Izmaiņas pārņemto ķīlu uzskaites vērtībā tiek atzītas peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Pārņemto ķīlu uzskaites vērtība tiek pārskatīta katrā pārskata perioda datumā, lai nodrošinātu tā uzrādīšanu zemākajā no izmaksu vai neto realizācijas vērtības. Pārņemtās ķīlas veido pārņemtie īpašumi pārdošanai tuvākajā laikā.

Realizētie ieņēmumi no pārņemto ķīlu pārdošanas tiek atzīti pārdošanas brīdī kā starpība starp pārņemto ķīlu pārdošanas cenu un uzskaites vērtību pārdošanas darījuma brīdī.

(vi) Pārdošanai turētie aktīvi

Ilgtermiņa ieguldījumi vai atsavināšanas grupas, kas klasificētas kā turētas pārdošanai, tiek novērtētas zemākajā no uzskaites vērtības un patiesās vērtības, kas samazināta par pārdošanas izmaksām. Ilgtermiņa ieguldījumi un atsavināšanas grupas tiek klasificētas kā turētas pārdošanai, ja to uzskaites vērtība tiks atgūta, veicot pārdošanas darījumu, nevis ilgstošas lietošanas rezultātā. Šis nosacījums tiks uzskatīts par izpildītu tikai tadā gadījumā, ja pārdošanas darījuma varbūtība ir liela un attiecīgais aktīvs vai atsavināšanas grupa ir pieejama tūlītējai pārdošanai to pašreizējā stāvoklī. Jābūt vadības lēmumam pārdot attiecīgo aktīvu, turklāt pārdošanas darījumam jātiek atzītam par pabeigtu viena gada laikā no klasifikācijas datuma.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(10) Noma

Koncerns / Sabiedrība atzīst lietošanas tiesību aktīvus, kas apzīmē tiesības izmantot bāzes aktīvu, un nomas saistības, kas atspoguļo pienākumu veikt nomas maksājumus. Koncerns / Sabiedrība piemēro izņēmumus īstermiņa nomai un mazvērtīgu priekšmetu nomai.

Koncerns / Sabiedrība izmantoja vienkāršotu pieeju un nekorģēja salīdzinošo informāciju. Lietošanas tiesību aktīvi tika novērtēti vienādi ar nomas saistībām sākotnējās piemērošanas dienā. Sākotnējās piemērošanas kumulatīvā ietekme nebija būtiska, līdz ar to netika atzīta kā nesadalītās peļņas sākuma bilances korekcija.

Saskaņā ar SFPS Nr.16, līgums ir vai ietver nomu, ja līgums dod tiesības kontrolēt identificēta aktīva izmantošanu uz noteiktu laiku apmaiņā pret atlīdzību. Lai novērtētu, vai līgums ir nomas līgums vai ietver nomu, Koncerns / Sabiedrība novērtē, vai:

- līgums paredz identificēta aktīva izmantošanu, t.i., aktīvu var tieši vai netieši noteikt un tam jābūt fiziski atdalāmam vai jāatspoguļo praktiska visa aktīva jauda no fiziski atdalāmā aktīva. Ja iznomātājam ir ievērojamas tiesības aktīvu aizstāt, aktīvs nav identificējams;
- Koncernam / Sabiedrībai ir tiesības gūt visus ekonomiskos labumus no identificējamā aktīva lietošanas tā lietderīgās lietošanas laikā;
- Koncernam / Sabiedrībai ir tiesības noteikt identificējamā aktīva izmantošanu. Koncernam / Sabiedrībai ir tiesības noteikt veidu, kādā aktīvs tiks izmantots, gadījumos, kad tas var izlemēt, kā un kādam mērķim aktīvs tiks izmantots. Ja ir iepriekš noteikti attiecīgie lēmumi par to, kā un kādam nolūkam tiek izmantots aktīvs, Koncernam / Sabiedrībai jānovērtē, vai Koncerns / Sabiedrība izmanto aktīvu, vai arī Koncerns / Sabiedrība ir izstrādājis aktīvu tādā veidā, kas nosaka, kā un kādam mērķim aktīvs tiks izmantots.

Ieviešot SFPS Nr.16, Koncerns / Sabiedrība izmantoja vienotu atzīšanas un novērtēšanas pieeju visiem nomas līgumiem ar līdzīgām pazīmēm (ar dažiem izņēmumiem) un veica novērtējumu par identificētajām lietošanas tiesībām, to neatceļamiem nomas noteikumiem (ieskaitot pagarināšanas un izbeigšanas iespējas) un nomas maksājumi (ieskaitot fiksētos un mainīgos maksājumus utt.).

Noma tiek atzīta par lietošanas tiesībām aktīviem un atbilstošajām nomas saistībām dienā, kad nomāti aktīvi ir pieejami Koncerna / Sabiedrības lietošanai. Aktīva lietošanas tiesību izmaksas sastāv no:

- nomas saistību sākotnējā novērtējuma summas,
- visiem nomas maksājumiem, kas veikti pirms nomas, atskaitot saņemtos nomas veicināšanas maksājumus,
- sākotnējām tiešajām izmaksām.

Aktīva lietošanas tiesības tiek atzītas un klasificētas atbilstoši pamatlīdzekļu grupām – ēkas un zeme, transportlīdzekļi un biroja aprīkojums.

Lietošanas tiesību aktīvs tiek nolietots, izmantojot lineāro metodi no nomas sākuma datuma līdz aktīva lietderīgās lietošanas laika beigām vai no nomas sākuma datuma līdz nomas termiņa beigām, ja aktīvu nav paredzēts izpirkt. Lietošanas tiesību aktīvs tiek periodiski samazināts par zaudējumiem no vērtības samazināšanās, ja tādas ir, un tiek koriģēts, ņemot vērā nomas saistību pārvērtēšanu.

Aktīvi un saistības, kas rodas nomas sākuma datumā, tiek novērtēti apjomā, kas vienāds ar atlikušo nomas maksājumu pašreizējo vērtību, diskontējot ar Koncernā / Sabiedrībā noteikto procentu likmi līdzīgiem Koncerna / Sabiedrības aizņēmumiem. Nomā saistības ietver šādu nomas maksājumu pašreizējo fiksēto nomas maksājumi (ieskaitot nemainīgus nomas maksājumus pēc būvības), no kura atskaitīti visi saņemtie nomas veicināšanas maksājumi;

- fiksētie nomas maksājumi (ieskaitot nemainīgus nomas maksājumus pēc būvības), no kura atskaitīti visi saņemtie nomas veicināšanas maksājumi,
- mainīgie nomas maksājumi, kuru pamatā ir indekss vai likme,
- summas, kuras Koncernam / Sabiedrībai ir jāmaksā saskaņā ar atlikušās vērtības garantijām,
- izpirkuma tiesības nomas līguma beigās, ja Koncerns / Sabiedrība ir pamatoti pārliecināti, ka izmantos šo iespēju,
- soda naudas par nomas līguma izbeigšanu, ja ir pamatoti uzskatīti, ka Koncerns / Sabiedrība izmantos šo iespēju.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(10) Noma (turpinājums)

Nomas saistības tiek pārvērtētas, kad notiek izmaiņas nomas maksājumos nākotnē, mainoties indeksam vai likmei, ko izmanto, lai noteiktu, kad mainās Koncerna / Sabiedrības aplēse par gaidāmajiem maksājumiem vai kad Koncerns / Sabiedrība maina savu aplēsi attiecībā uz tiesībām izmantot izpiršanas iespēju, vai nomas termiņa pagarināšanas vai izbeigšanas dēļ. Kad nomas saistības tiek pārvērtētas, tiek veikta atbilstoša lietošanas tiesību aktīva uzskaites vērtības korekcija vai arī starpība atzīta visaptverošo ienākumu pārskatā, ja lietošanas tiesību aktīva uzskaites vērtība samazinās līdz nullei.

Katrs nomas maksājums tiek sadalīts starp nomas saistībām un procentu izdevumiem par nomu. Procentu izdevumi par nomu tiek atzīti visaptverošo ienākumu pārskatā nomas termiņa laikā, lai veidotu nemainīgu periodisko procentu likmi par atlikušajām nomas saistībām katrā periodā.

Nomas maksājumi, kas saistīti ar īstermiņa nomu, tiek atzīti par izdevumiem visaptverošo ienākumu pārskatā, izmantojot lineāro metodi. Īstermiņa nomas ir nomas, kuru nomas termiņš sākuma datumā ir 12 mēneši vai mazāk.

(11) Uzņēmumu ienākuma nodoklis

Pārskata gada uzņēmumu ienākuma nodokļa izmaksas ir iekļautas finanšu pārskatā, pamatojoties uz Koncerna / Sabiedrības saskaņā ar Latvijas Republikas nodokļu normatīvajiem aktiem veiktajiem aprēķiniem.

Uzņēmumu ienākuma nodoklis tiek aprēķināts par sadalīto peļņu, kurai piemēro nodokļa likmi 20% no to bruto summas vai "20/80" no neto izdevumiem. Uzņēmuma nodoklis par sadalīto peļņu tiek atzīts brīdī, kad Sabiedrības kapitāldaļu turētāji pieņem lēmumu par peļņas sadali.

Uzņēmumu ienākuma nodoklis par sadalīto peļņu tiek uzrādīts peļņas vai zaudējumu aprēķina rindā "Uzņēmumu ienākuma nodoklis", atšifrējot nodokļa summas sastāvu finanšu pārskata pielikumā.

Saskaņā ar AFI likuma 15.panta 2.daļas 5.punktu, Koncerna / Sabiedrības pārskata gada peļņa tiek ieskaitīta rezerves kapitālā, lai nodrošinātu Koncerna / Sabiedrības finanšu stabilitāti un ilgtspējīgu darbību, kā arī lai mazinātu apstiprināto atbalsta programmu risku ietekmi.

(12) Uzkrājumi

Koncerns / Sabiedrība izmanto ārpusbilances finanšu instrumentus, kas ietver finanšu garantijas, saistības par kredītu izsniegšanu, grantu izsniegšanu kā arī saistības par ieguldījumiem asociētajos uzņēmumos un pārējos ieguldījumos (32.pielikums). Uzkrājumu, tai skaitā, uzkrājumu sagaidāmajiem kredītzaudējumiem, veidošanas principi saistībām par kredītu izsniegšanu, grantu izsniegšanu un finanšu garantijām ir aprakstīti 2.pielikuma 5.piezīmes (vi).punktā.

(13) Uzkrātās darbinieku atvaļinājumu izmaksas

Uzkrātās darbinieku atvaļinājumu izmaksas tiek atzītas pēc uzkrāšanas principa. Uzkrāto darbinieku atvaļinājumu izmaksu apjoms tiek aprēķināts, pamatojoties uz Koncernā / Sabiedrībā ietilpstošo darbinieku nopelnīto, bet neizmantoto atvaļinājuma dienu skaitu un ievērojot šādus principus:

- uzkrātās izmaksas tiek veidotas darbinieku visu neizmantoto atvaļinājumu dienu apmaksai;
- vienas neizmantotās atvaļinājuma dienas vērtība tiek noteikta kā štata darbinieku vidējā amatalga dienā uz pārskata gada beigām, kam pieskaitītas attiecīgās sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas;
- izmaiņas uzkrātajās izmaksās tiek atspoguļotas peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

(14) Darbinieku labumi

Koncerns / Sabiedrība veic sociālās apdrošināšanas maksājumus valsts pensiju apdrošināšanai un valsts fondēto pensiju shēmā saskaņā ar Latvijas likumdošanu. Valsts fondēto pensiju shēma ir fiksētu iemaksu pensiju plāns, saskaņā ar kuru Koncernam / Sabiedrībai jāveic likumā noteikta apjoma maksājumi, un tiem nerodas papildus juridiskas vai prakses radītas saistības veikt papildus maksājumus, ja valsts pensiju apdrošināšanas sistēma vai valsts fondēto pensiju shēma nevar nokārtot savas saistības pret darbiniekiem. Sociālās apdrošināšanas iemaksas tiek atzītas kā izmaksas, izmantojot uzkrājumu principu, un ir iekļautas darbinieku izmaksās.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums

(turpinājums)

(15) Atbalsta programmu finansējums

Lai arī šīs saistības ir bezprocentu vai ar procentu likmi, kas ir atšķirīga no vidējās likmes tirgū, tām ir papildus daļība peļņā vai zaudējumos, kas saistīta ar aktīviem, kuros Sabiedrība ir veikusi ieguldījumus, izmantojot šos resursus. Sabiedrības vadība uzskata, ka šīm saistībām ir cita veida procentu atdeve, kas saistīta ar pamatā esošo aktīvu atdevi. Šāda veida procentu atdeve SFPS ietvarā uzskatāma par iegulto atvasināto instrumentu. Saskaņā ar 9.SFPS 4.3.5 punktu iegultos atvasinājumus var, neatdalot no līguma, uzskaitīt kopā ar visu līgumu pēc tā patiesās vērtības ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Šādi noteiktās saistības patiesā vērtība uz 2018.gada 1.janvāri sastāv no iepriekš uzskaitē esošā Atbalsta programmu finansējuma apvienojumā ar valsts atbalsta daļu, kas koriģēts par to nākotnes naudas plūsmas daļu, kas attiecas uz papildus maksājumiem / maksājumu samazinājumiem dēļ saistīto aktīvu vērtības pieauguma vai samazinājuma, t.i., saistības tiek atzītas tādā mērā, kas atbilst saistību atmaksas summai, kas noteikta Koncernam / Sabiedrībai. Atbalsta programmu finansējuma patiesās vērtības noteikšanā Koncerns / Sabiedrība izmantoja diskonta likmi 1% (2020.gadā; 1.5%).

Atbalsta programmas finansējumā ietilpst Riska seguma rezerve, ko var izmantot, lai segtu Koncerna / Sabiedrības kredītriska zaudējumus. Par Riska seguma rezerves uzskaiti skatīt 2.pielikuma 16.piezīmes (i). punktā. Detalizētāku informāciju par Riska seguma rezervi skatīt arī 2.pielikuma 4.piezīmes (ii).punktā, 5.piezīmes (i).punktā, 6.piezīmes (i). un (ii).punktos un 30.pielikumā.

(16) Būtiskas grāmatvedības aplēses un pieņēmumi

Turpmāk tekstā ir aprakstīti galvenie nākotnes notikumu pieņēmumi un citi būtiskākie aplēšu neskaidrības avoti pārskata datumā, kam piemīt ievērojams risks būtiski ietekmēt aktīvu un saistību uzskaites vērtības nākamajā pārskata periodā. Koncerna / Sabiedrības pieņēmumi un aplēses balstās uz parametriem, kas bija pieejami finanšu pārskatu sagatavošanas brīdī. Tomēr tirgus izmaiņu vai apstākļu dēļ, kurus Koncerns / Sabiedrība nevar ietekmēt, pašreizējie apstākļi un pieņēmumi par nākotnes notikumiem var mainīties. Tiklīdz šādas izmaiņas parādās, tās tiek atspoguļotas pieņēmumos. Aplēses un pieņēmumi tiek regulāri izvērtēti un ir balstīti uz vēsturisko pieredzi un citiem faktoriem, tai skaitā paredzamajiem nākotnes notikumiem, kuri tiek uzskatīti par iespējamiem konkrētajos apstākļos. Šādas aplēses un pieņēmumi ir aprakstīti turpmāk.

(i) Sagaidāmie kredītriska zaudējumi

Koncerna / Sabiedrības īstenotās valsts atbalsta programmas ir izstrādātas, balstoties uz tirgus nepilnību analīzi, lai nodrošinātu uzņēmumu un iedzīvotāju piekļuvi finanšu resursiem jomās, kuras valsts ir izvirzījusi kā atbalstāmas un svarīgas tautsaimniecības sasaistīšanā ar valsts ekonomiku vai kurās ir nepietiekama piekļuve tirgū pieejamajiem finanšu resursiem. Sagaidāmie zaudējumi, programmas ietekme, riska novērtējums, finansiālās iespējas un īstenošanas izmaksas tiek prognozētas pirms konkrēto programmu apstiprina Ministru Kabinets, kā to nosaka Attīstības finanšu institūcijas likums.

Novērtējot programmas sagaidāmos zaudējumus, Koncerns / Sabiedrība izvērtē piemērošo kredītrisku, ņemot vērā Koncerna / Sabiedrības darbību augsta riska jomās, darbības risku, kā arī citus riskus, piemēram, tirgus riskus. Tā kā vairumā atbalsta programmu Koncerna / Sabiedrības klientiem pilnībā nav jāsedz sagaidāmā kredītriska izmaksas, tad lai segtu programmas sagaidāmos kredītriska zaudējumus, programmai pieejamā publiskā finansējuma daļa tiek piešķirta daļēji vai pilnā apmērā no kopējiem sagaidāmajiem kredītriska zaudējumiem, atkarībā no programmai apstiprinātās struktūras un tādejādi pirms programmas ieviešanas tiek iezīmēta kredītriska zaudējumu segumam. Publiskā finansējuma daļa, kas ir piešķirta programmas sagaidāmā kredītriska zaudējumu segšanai, tiek ieskaitīta konkrētās atbalsta programmas speciālajā rezerves kapitālā Koncerna / Sabiedrības pozīcijas Specifiskās rezerves, kas attiecināmas uz atbalsta programmām ietvaros un atspoguļota kā Portfeļa zaudējumu rezerve (skatīt 36.pielikumu), vai uzskaitīta atsevišķi kā uzkrājums riska segumam (Riska seguma rezerve), kas tiek klasificēts kā saistības (skatīt 30.pielikumu).

Ja publiskais finansējums, kas klasificēts kā Riska seguma rezerve noteiktas programmas sagaidāmo kredītrisku zaudējumu segšanai, pārsniedz faktiskos kredītu zaudējumus, kas radušies programmas īstenošanas gaitā, tad publiskā finansējuma pāri palikušā daļa ir atmaksājama saskaņā ar programmas finansēšanas līguma nosacījumiem

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums

(turpinājums)

(16) Būtiskas grāmatvedības aplēses un pieņēmumi (turpinājums)

(ii) Uzkrājumi kredītu vērtības samazinājumam

Lai novērtētu uzkrājumu apjomu, vadībai jāveic pieņēmumi attiecībā uz kredītu iespējamajām saņemamajām naudas plūsmām. Vadībai ir jāveic būtiski pieņēmumi saistībā ar kredītu nodrošinājuma vērtību. Nodrošinājuma novērtējums ietver tās vērtības samazinājuma summas, kuras sedz valsts atbalsta programmu finansējums, skatīt 30.pielikumu. Detalizētu informāciju skatīt 2. pielikuma 5.piezīmes (vi).punktā.

Covid-19 ietekme

Koncerns / Sabiedrība piedalījās Covid-19 kredītu moratorijā, kura ietvaros pēc klienta pieteikuma saņemšanas tika atļauts uz īsu laiku atlikt kredīta pamatsummas maksājumus. Tiem klientiem, kuriem Koncerns / Sabiedrība bija piešķīruši kredīta atmaksas atvieglojumus laikā no 2020.gada 12.marta līdz moratorija spēkā stāšanās dienai, t.i., 2020.gada 5.maijam, Koncerns / Sabiedrība piemēroja tādos pašus nosacījumus kā saskaņā ar Latvijas Finanšu nozares asociācijas moratoriju no 2020.gada 1.jūlija līdz 2020.gada 30.septembrim. Eiropas Banku iestādes noteiktā Covid-19 moratorija ietvaros atlikto kredīta pamatsummas maksājumu kumulatīvais termiņš bija deviņi mēneši tiem kredīta pamatsummas maksājuma atlikšanas pieprasījumiem, kas tika piešķirti līdz 2021.gada 31.martam. Kredīti, kam 2020.gadā un 2021.gadā tika piemērota kredīta pamatsummas maksājumu atlikšana (gan vienreizēja, gan atkārtota), ieskaitot tādos, kas tika piešķirti Finanšu nozares asociācijas noteiktā Covid-19 moratorija ietvaros, 2021.gada 31.decembrī bija 31,861 tūkst. eiro apmērā (līdz 2020.gada 31.decembrim: 31,617 tūkst. eiro). No šiem kredītiem 2021.gada 31.decembrī atvieglojumi kredītu pamatsummas maksājumu atlikšanai bija beigušies kredītiem 24,080 tūkst. eiro apmērā un atvieglojumi kredītu pamatsummas maksājumu atlikšanai nebija beigušies kredītiem 7,781 tūkst. eiro apmērā. Atliekot kredīta pamatsummas maksājumus Covid-19 moratorija ietvaros, netiek pārskafīts kredīta iedalījums kategorijās ja vien pamatsummas maksājumu atlikšanas brīdī nav izpildīti SICR kritēriji. Iedalījums kategorijās netiek pārskafīts arī atsevišķiem lūgumiem atlikt kredīta pamatsummas maksājumus uz īsu laika periodu pēc 2020.gada 30.septembra, kas formāli nebija pieprasīti Finanšu nozares asociācijas noteiktā Covid-19 moratorija ietvaros, bet tika piemēroti un ir līdzīgi tiem pēc būtības. Abos gadījumos citi riska parametri (ieskaitot cita starpā kavēto dienu skaitu un līgumu nosacījumu pārkāpumus) tiek uzraudzīti, un kredīta iedalījums kategorijās tiek piemērots saskaņā ar standarta procedūram. Koncerns / Sabiedrība veica SICR testu individuāli visiem 1.kategorijas kredītiem, kam tika piemērota kredīta pamatsummas maksājumu atlikšana un 2021.gada 31.decembrī vēl nebija beidzies piemērotā atvieglojuma termiņš, un tie kredīti ar būtisku kredītriska pieaugumu kā kredīti Covid-19 jūtīgajās nozarēs, tika pārcelti uz 2.kategoriju, attiecīgi palielinot uzkrājumus sagaidāmajiem kredītzaudējumiem.

Koncerns / Sabiedrība ir atzinusi, ka pastāv neskaidrība saistībā ar Covid-19 situācijas ilgumu un tās seku nozīmīgumu, kā arī saistībā ar iespējamiem traucējumiem ekonomikā un Koncerna / Sabiedrības klientu darbībā. Reaģējot uz to, piesardzības nolūkā ir izveidoti papildu uzkrājumi zaudējumiem vērtības samazinājumam kredītu ekspozīcijām, kas klasificētas 1. kategorijā. Izveidotie uzkrājumi veido papildu zaudējumu rezerves, kas izveidotas papildus modelētajām SKZ summām saistībā ar citām ekonomikas neskaidrībām. Papildu uzkrājumi vērtības samazinājumam ir atbilde palielinātai neskaidrībai attiecībā uz ekonomiskajiem apstākļiem nākotnē pašreizējā Covid-19 situācijā. SKZ aprēķināšanas modeļi, kas kalibrēti, balstoties uz vēsturiskajiem datiem un koriģēti par nākotnes tendencēm, šādu palielinātu neskaidrību varētu pilnībā neietvert. Reaģējot uz šo modelēšanas neskaidrību, 2021.gada 31.decembrī Koncerna / Sabiedrības izveidotie papildu uzkrājumi vērtības samazinājumam bija 1,301 tūkst. eiro (2020.gada 31.decembrī: 309 tūkst. eiro) apmērā.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(16) Būtiskas grāmatvedības aplēses un pieņēmumi (turpinājums)

(ii) Uzkrājumi kredītu vērtības samazinājumam (turpinājums)

SKZ novērtēšanā Koncerns / Sabiedrība ir ieviesis uz nākotni vērstu informāciju. Uz nākotni vērstās korekcijas ietver divus ekonomiskos scenārijus, kuriem ir izteikta ekonomiska ietekme: pamata scenārijs, kas paredz visticamāko nākotnes ekonomisko attīstību, un otru scenāriju, kas paredz mazāk ticamu negatīvo scenāriju. IKP gada izaugsmes rādītāji, kas iegūti no ārējām makroekonomikas prognozēm un kas ir vieni no galvenajiem ievades mainīgajiem, ir apkopoti zemāk:

	2022	2023	2024
IKP ikgadējais pieaugums, %			
Bāzes scenārijs *	4.80	3.70	3.40
Negatīvais scenārijs **	2.50	3.40	3.40
Vidēji svērtā vērtība ***	4.40	3.70	3.40

* Bāzes scenārijā ir apvienoti divi ārējie scenāriji: (i) Finanšu Ministrijas makroekonomiskās attīstības scenārijs (publicēts 2021.gada 20.decembrī Latvijas ekonomikas attīstības pārskatā), kurā tika prognozēts, ka IKP 2022.gadā pieaugs par 5.4%, savukārt nākamajos gados ekonomiskā izaugsme būs tuvu vidējās attīstības tempam – 3.5% apmērā 2023.gadā un 3.4% 2024.gadā, un (ii) Latvijas Bankas prognoze, kas tika publicēta 2021.gada 17.decembrī – tika prognozēts, ka IKP pieaugs par 4.2% 2022.gadā un par 4.0% 2023.gadā. Katram no ārējiem scenārijiem – Finanšu ministrijas un Latvijas Bankas – tika piemērots 50% scenārija iestāšanās varbūtība.

** Negatīvajā scenārijā ir iekļauta Finanšu Ministrijas prognoze (publicēts 2021.gada 24.augustā informatīvajā ziņojumā "Par makroekonomisko rādītāju, ieņēmumu un vispārējās valdības budžeta bilances prognozēm 2022.-2024.gadā") – tika prognozēts, ka IKP 2022.gadā izaugsmes tempi samazināsies līdz 2.5% gadā, savukārt nākamajos gados ekonomiskā izaugsme būs tuvu vidējās attīstības tempam – 3.4% apmērā 2023.gadā un 2024.gadā.

*** Bāzes scenārijam tika piemērots 80% svēruma, bet negatīvajam – 20%. IKP pieauguma tempa prognoze 2022.gadam tiek izmantota, aprēķinot 12 mēnešu SKZ, savukārt IKP pieauguma tempa prognoze 2022. - 2024.gadam tiek izmantota dzīves laika SKZ aprēķināšanai.

Izmaiņas makroekonomisko rādītāju prognozēs bija noteicošais faktors kopējo uzkrājumu samazinājumam par 2021.gadu, kas rezultējās uzkrājumu SKZ samazinājumā kredītiem 4,221 tūkst. eiro apmērā, saistībām par kredītu izsniegšanu 658 tūkst. eiro apmērā un saistībām par izsniegtajām finanšu garantijām 112 tūkst. eiro apmērā.

(iii) Uzkrājumi ieguldījumu riska kapitāla fondos vērtības samazinājumam

Koncerna / Sabiedrības vadība regulāri pārbauda, vai riska kapitāla fondu ieguldījumu vērtība ir pienācīgi atspoguļota. Ja informācija par ieguldījumu novērtējumu ir nepilnīga vai neapstiprina to vērtību, vadībai jāveic pieņēmumi par riska kapitāla fondu patieso vērtību.

(iv) Uzkrājumi sagaidāmiem kredītzaudējumiem amortizētajā vērtībā novērtētiem vērtspapīriem

Līdzīgi kā aizdevumiem klientiem, Koncerns / Sabiedrība aplēs sagaidāmos kredītzaudējumus, lai atspoguļotu izmaiņas kredītriskā kopš sākotnējās parāda vērtspapīru atzīšanas. Uzkrājumi sagaidāmiem kredītzaudējumiem tiek atzīti, pamatojoties uz nākotnes informāciju pat tad, ja zaudējumu gadījums nav noticis. Izvērtējums ņem vērā plašu informācijas apjomu, bet tā kā lielākajai daļai šo riska darījumu ir kredītreitings, aprēķins būtiski balstās uz ārējiem kredītreitingiem un aprēķinātajām saistību neizpildes varbūtībām, kas atvasinātas no reitingu aģentūru aprēķinātajām daudz-periodu reitingu migrācijas matricām. Kredītriska indikatori (maksātnespējas gadījums, maksājuma kavējums, restrukturizācija) un individuāla emitenta kredītriska izvērtēšana arī tiek ņemta vērā. Koncerns / Sabiedrība uzskata riska darījumus ar ieguldījuma līmeņa kredītreitingu par zema riska aktīviem, tādēļ tiek pieņemts, ka tiem kopš iegādes nav būtiski pieaudzis kredītrisks. Riska darījumiem, kuru kredītreitings ir zem investīciju līmeņa, samazinājums kredītreitingā vairāk nekā par 3 pakāpēm kopš sākotnējās iegādes tiek uzskaitīts par tādu, kurš liecina par būtisku pieaugumu kredītriskā. Sagaidāmie kredītzaudējumi tiek atzīti, balstoties uz uzkrājumu līmeni, kurā riska darījums ir iedalīts pārskata datumā. 12 mēnešu sagaidāmie kredītzaudējumi tiek atzīti 1. posmā iekļautajiem riska darījumiem, kur kredītrisks nav būtiski palielinājies kopš sākotnējās atzīšanas. Dzīvescikla sagaidāmie kredītzaudējumi tiek atzīti 2.posmā iekļautajiem riska darījumiem, kuru kredītrisks ir būtiski pieaudzis kopš sākotnējās atzīšanas, un 3.posmā iekļautajiem riska darījumiem, kurām ir novērojama saistību neizpilde. 3.posmā iekļautajiem riska darījumiem, ja tādi tiktu identificēti, papildus tiktu visaptveroši izvērtēti, tajā skaitā salīdzinot ar tirgus vērtējumiem līdzīgiem riska darījumiem, attiecīgā vērtspapīra tirgus dziļumu, iepriekšējo tirdzniecības darījumu rezultātus un citu pieejamo informāciju.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(16) Būtiskas grāmatvedības aplēses un pieņēmumi (turpinājums)

(v) Ieguldījumu īpašumu pārvērtēšana

Koncerns / Sabiedrība uzskaita ieguldījumu īpašumus patiesajā vērtībā, atzīstot patiesās vērtības izmaiņas peļņas vai zaudējumu pārskatā. Lai noteiktu ieguldījumu īpašumu patieso vērtību 2021.gada 31.decembrī un 2020.gada 31.decembrī, Koncerns / Sabiedrība ir piesaistījusi neatkarīgu vērtētāju. Ieguldījumu īpašumi sastāv no lauksaimniecības zemes. Ieguldījumu īpašumiem galvenokārt tiek izmantota salīdzinošā darījuma metode. Papildus informāciju skatīt 2.pielikuma 9.piezīmes (iv).punktā un 21.pielikumā

(vi) 1., 2. un 3.paaudzes riska kapitāla fondu klasifikācija

Koncerns / Sabiedrība uzskata, ka tā nekontrolē riska kapitāla fondus, lai gan tās līdzdalība vairākumā fondu pārsniedz 50%. Tiek secināts, ka Koncernam / Sabiedrībai ir būtiska ietekme riska kapitāla fondos, tādēļ ieguldījumi tajos tiek pielīdzināti asociētajiem uzņēmumiem un novērtēti pēc pašu kapitāla metodes.

Koncerns / Sabiedrība ir ieguldījusi vairākos riska kapitāla fondos ar 20% un 33% līdzdalību divos fondos un līdzdalību no 64% līdz 100% pārējos fondos (detalizētu informāciju skatīt 17.pielikumā). Galvenais iemesls, kāpēc Koncerns / Sabiedrība iegulda šajos fondos, ir saistīts ar valdības deleģēto publiskā finansējuma funkcijas veikšanu. Neraugoties uz ievērojamiem tiešajiem ieguldījumiem un vairāk nekā 50% kapitāla līdzdalības vairumā fondu, Koncerna/Sabiedrības iespējas kontrolēt riska kapitāla fondus ierobežo starp Koncernu / Sabiedrību un fondu pārvaldniekiem noslēgto līgumu nosacījumi. Lai gan Koncernam/Sabiedrībai nav atļauts piedalīties fondu uzņēmējdarbības pārvaldē, Koncerna / Sabiedrības pārstāvji ir iekļauti dažādās fondu struktūrās (piemēram, Konsultatīvajā padomē, ieguldījumu komitejā, utt.), kas dod tiesības apstiprināt vai noraidīt noteiktus, ierobežota veida darījumus un konsultēt fonda pārvaldnieku.

KS "Otrais Eko fonds", kas bija 1.paaudzes RKF, tika realizēts, kam sekoja tā likvidācija 2020.gada novembrī.

Koncernam / Sabiedrībai, rīkojoties saskaņā ar likumdošanas aktu prasībām, jāuzrauga finanšu instrumentu īstenošana, jāizvēlas finanšu starpnieki un jātiecas palielināt ieguldījumu fonda vērtību. Koncerns/Sabiedrība var pārtraukt sadarbību ar fondu pārvaldniekiem tikai tad, ja fondu pārvaldnieki pārtrauc darbību vai to darbībā tiek atklātas nelikumības. Šādā gadījumā attiecīgie fondi tiek slēgti – tiek uzsākts likvidācijas process, netiek veikti jauni ieguldījumi vai arī ar publiska konkursa palīdzību tiek meklēts jauns pārvaldnieks. Lai ieceltu vai nomainītu fondu pārvaldniekus valsts atbalsta programmās, jāievēro publisko iepirkumu likumdošana, kas nosaka, ka fonda pārvaldnieku var nomainīt tikai reorganizācijas rezultātā, turklāt atlases procedūra ir dārga un laikietilpīga. Sadarbības ar fonda pārvaldnieku pārrāvums apdraudētu valsts un ES atbalsta programmu īstenošanu, bet, tā kā Koncerns/Sabiedrība ir attīstības finanšu institūcija, šo programmu veiksmīga darbība ir tās galvenais mērķis. Koncerna/Sabiedrības vadība uzskata, ka summas, kas nepieciešamas, lai nomainītu fonda pārvaldnieku ir ievērojamas un būtiskas un, apvienojumā ar iepriekš aprakstītajiem apstākļiem, kavē kontroles īstenošanu riska ieguldījumu fondos.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(16) Būtiskas grāmatvedības aplēses un pieņēmumi (turpinājums)

(vii) 4.paaudzes riska kapitāla fondu klasifikācija

2018.gadā sākās aktīva sadarbība ar 4.paaudzes riska kapitāla fondiem. Koncerns / Sabiedrība detalizēti izvērtē noslēgtus līgumus ar mērķi novērtēt kontroles esamību vai būtiskas ietekmes esamību, piemērojot SFPS Nr.10 kritērijus par kontroli un SGS Nr.28 kritērijus par būtisku ietekmi.

Veicot visu faktoru izvērtējumu, līgumos ietvertās tiesības un pienākumi norāda, ka tie RKF, kur Koncernam / Sabiedrība ir vienpersoniskas tiesības atlaist Fonda pārvaldnieku bez papildus iemesliem, būtu uzskatāmi par Koncerna / Sabiedrības meitas sabiedrībām, jo Koncernam / Sabiedrībai pastāv vara pār ieguldījuma objektu. Savukārt ieguldījumi tajos RKF, kur Koncerna / Sabiedrības šādas tiesības nav, būtu uzskatāmi par asociētajām sabiedrībām, pār kurām Koncernam / Sabiedrībai nav kontroles, tomēr kurās ir būtiska ietekme. Koncerna / Sabiedrības vadības apzinās, ka apstākļi, kas vairumā gadījumu norāda uz Koncerna / Sabiedrības varu pār ieguldījumu, beigs pastāvēt divus gadus pēc Minimālās kapitālieguldījumu summas sasniegšanas. Līdz ar to pēc šī termiņa beigām Koncerna / Sabiedrības vadība veiks atkārtotu izvērtējumu attiecībā uz to vai joprojām pastāv kontroles indikatori.

Ilggadējā novērtējuma, vai pastāv kontrole vai būtiska ietekme pār meitas sabiedrībām, rezultātā Sabiedrības meitas uzņēmumi 2021.gada 31.decembrī nav klasificēti kā meitas uzņēmumi. To nosaka fakts, ka Sabiedrība neīsteno vienu no galvenajiem kontroles rādītājiem – nav varas pār konkrēto ieguldījumu objektu – (i) Fonda pārvaldnieka pieņemto ieguldījumu lēmumu nevar atcelt, ja vien tas neatbilst Fonda ieguldījumu stratēģijai, NILLTPF novērtējumam un valsts atbalsta kritērijiem, un (ii) ieguldījumu darījuma struktūra nevar tikt ietekmēta.

Koncernam / Sabiedrībai, rīkojoties saskaņā ar likumdošanas aktu prasībām, jāuzrauga finanšu instrumentu īstenošana, jāizvēlas finanšu starpnieki un jātiecas palielināt ieguldījumu fonda vērtību. Koncerns/Sabiedrība var pārtraukt sadarbību ar fondu pārvaldniekiem tikai tad, ja fondu pārvaldnieki pārtrauc darbību vai to darbībā tiek atklātas nelikumības. Šādā gadījumā attiecīgie fondi tiek slēgti – tiek uzsākts likvidācijas process, netiek veikti jauni ieguldījumi vai arī ar publiska konkursa palīdzību tiek meklēts jauns pārvaldnieks. Lai ieceltu vai nomainītu fondu pārvaldniekus valsts atbalsta programmās, jāievēro publisko iepirkumu likumdošana, kas nosaka, ka fonda pārvaldnieku var nomainīt tikai reorganizācijas rezultātā, turklāt atlases procedūra ir dārga un laikietilpīga. Sadarbības ar fonda pārvaldnieku pārrāvums apdraudētu valsts un ES atbalsta programmu īstenošanu, bet, tā kā Koncerns/Sabiedrība ir attīstības finanšu institūcija, šo programmu veiksmīga darbība ir tās galvenais mērķis. Koncerna/Sabiedrības vadība uzskata, ka summas, kas nepieciešamas, lai nomainītu fonda pārvaldnieku ir ievērojamas un būtiskas un, apvienojumā ar iepriekš aprakstītajiem apstākļiem, kavē kontroles īstenošanu riska ieguldījumu fondos.

(viii) AIF "Altum kapitāla fonds" ieguldījumi kapitāla instrumentos

Saskaņā ar AIF "Altum kapitāla fonds" grāmatvedības politiku, tas darbojas kā ieguldījumu sabiedrība, jo ir izpildās šādi 10. SFPS "Konsolidētie finanšu pārskati" noteiktie kritēriji: (i) Fondam līdzekļus kapitālieguldījumu veikšanai nodrošina vairāki investori, un Fonda mērķis ir sniegt ieguldījumu pakalpojumus šiem investoriem; (ii) Fonda apsolījums investoriem ir, ka tā biznesa mērķis ir ieguldīt saņemtos līdzekļus, lai iegūtu atdevi no kapitāla pieauguma, investīciju ienākuma, vai abiem; (iii) Fonds uzskaita un novērtē ieguldījumus patiesajā vērtībā. Tāpēc AIF "Altum kapitāla fonds" nekonsolidē tā ieguldījumus kapitāla instrumentos.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(16) Būtiskas grāmatvedības aplēses un pieņēmumi (turpinājums)

(ix) Ieguldījumu riska kapitāla fondos vērtības un tās samazināšanās uzraudzība

2., 3. un 4.paaudzes RKF

Saskaņā ar Komandītsabiedrības līgumu galvenais partneris un riska kapitāla nozares profesionāļi ir pilnībā atbildīgi par visiem ieguldījumu fonda darbības aspektiem, ieskaitot ieguldījuma novērtēšanu, vērtības samazinājuma pārvērtēšanu un noteikšanu, ja ieguldījuma uzskaites vērtība pārsniedz atgūstamo summu. Uzskaites vērtību un vērtības samazinājumu atzīst un atspoguļo fonda finanšu pārskatā, kas tiek auditēts katru gadu.

Riska kapitāla fondu veikto ieguldījumu vērtība Koncerna / Sabiedrības pārskatos tiek uzrādīta patiesajā vērtībā, piemērojot Koncerna / Sabiedrības uzskaites politikas. Cits fondu darbības aspekts ir saistīts ar patiesās vērtības, uz kuras balstās fondu vadības pieņemtie lēmumi, tai skaitā par ieguldījuma izbeigšanas stratēģiju, laika izvēli, noteikšanu. Patiesā vērtība tiek norādīta fondu ceturkšņa ieguldījumu pārskatos. Ieguldījuma vērtība tiek noteikta, izmantojot piemērotāko no Starptautiskajās privātā kapitāla un riska kapitāla vērtēšanas vadlīnijās aprakstītajām metodēm. Izmantotās metodes ietver trešās puses vērtējumu, nozares vērtēšanas standartus (*Industry Valuation Benchmarks*), diskontētās naudas plūsmas metodi un citas.

Atbilstoši Koncerna / Sabiedrības noteiktajiem principiem Koncerns / Sabiedrība uzskata fonda vadības iesniegtos vērtējumus par uzticamu avotu, jo tikai profesionāļi ar atbilstošu pieredzi un apliecināmu praktisko pieredzi tiek izvēlēti būt par fonda pārvaldniekiem. Tomēr, lai nodrošinātu stablu un caurskatāmu finanšu pārvaldību, Koncerns / Sabiedrība īsteno regulāru uzraudzības procedūru (parasti reizi ceturksnī), lai attīstītu ieguldījumu fondu portfeļa vērtību. Novērtējums tiek sagatavots, balstoties uz fondu vadības iesniegto informāciju. Process ir sadalīts vairākos posmos:

- Finanšu starpnieku daļa, riska kapitāla segmenta uzņēmējdarbības īpašnieks, ir atbildīgs par Fonda iegūtajām un atzītās ieguldījuma vērtības sākotnējo analīzi, balstoties uz fonda vadības sagatavoto un atsūtīto pamatojošo informāciju. Par katru ieguldījumu riska darījumu ieguldījumu fondi sagatavo šādu informāciju: ieguldījuma pašreizējā attīstība un dinamika, finansiālie rezultāti un prognozes. Jāuzsver, ka fondi, kas specializējušies agrīnā posma ieguldījumos (galvenokārt, projektos, kas vēl nenes peļņu) nevar sagatavot informāciju par projektu finansiālo sniegumu. Šādos gadījumos izmanto pieeju, kur ieguldījums tiek novērtēts pēc punktiem (*investment scoring approach*).
- Finanšu starpnieku daļa organizē jautājumu un atbilžu sesijas ar riska kapitāla fonda vadību, kuru laikā fonda vadība atskaitās par katru portfeļa ieguldījumu. Ja pamatojošā informācija norāda uz neprecīzi aplēstu patieso vērtību, tiek koriģēts atzītā vērtība.
- koriģētā (ja bija nepieciešams) informācija tiek iesniegta Risku vadības departamentam uzskaites vērtības pārskatīšanai, pēc tam – Aktīvu-pasīvu un riska vadības komitejai galīgā apstiprinājuma sagatavošanai pirms informācijas atzīšanas Koncerna / Sabiedrības grāmatvedības sistēmā.

Ja ir pierādījumi vērtības samazinājumam, Koncerns / Sabiedrība samazina riska kapitāla fondu neto aktīvu vērtību un atzīst zaudējumus peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

AIF "Altum kapitāla fonds"

Saskaņā ar Komandītsabiedrības līgumu, galvenais partneris ir Sabiedrība un kā Fonda pārvaldnieks ir pilnībā atbildīgs par visiem Fonda darbības aspektiem, ieskaitot ieguldījuma novērtēšanu, vērtības samazinājuma pārvērtēšanu un noteikšanu, ja ieguldījuma uzskaites vērtība pārsniedz atgūstamo summu. Uzskaites vērtību un vērtības samazinājumu atzīst un atspoguļo Fonda finanšu pārskatā, kas tiek auditēts katru gadu.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(16) Būtiskas grāmatvedības aplēses un pieņēmumi (turpinājums)

(ix) Ieguldījumu riska kapitāla fondos vērtības un tās samazināšanās uzraudzība (turpinājums)

ALF "Altum kapitāla fonds" (turpinājums)

Fonda veikto ieguldījumu vērtība Fonda finanšu pārskatos tiek uzrādīta patiesajā vērtībā, piemērojot Koncerna / Sabiedrības uzskaites politikas. Patiesā vērtība tiek norādīta Fonda ceturkšņa pārskatos. Finanšu instrumentu patiesā vērtība tiek noteikta, piemērojot dažādas metodes vai to kombināciju, atkarībā no konkrētā ieguldījuma specifikas, kā arī pieejamās informācijas, lai pamatotu vērtēšanā izmantotos pieņēmumus. Metožu izvēlē ir noteikta šāda prioritāte – (i) publiskā tirgū kotētu finanšu instrumentu patiesā vērtība vienmēr tiek noteikta pēc to tirgus pirkšanas cenas pārskata datumā, (ii) trešo pušu cenu kotācijas, (iii) darījumi ar salīdzināmu uzņēmumu salīdzināmiem finanšu instrumentiem publiski kotētos tirgos vai ārpus tiem un (iv) diskontētā naudas plūsma. Vērtēšanas procesu un tā ietvaros nepieciešamo datu vākšanu un analīzi veic Investīciju direktors, kurš ir atbildīgs par konkrētā ieguldījuma pārvaldīšanu. Papildus tam katru novērtējumu izvērtē un apstiprina cits Investīciju direktors. Šīs analīzes rezultāti tiek dokumentēti ieguldījuma vērtības ziņojumā un reizi ceturksnī tiek iesniegti izskatīšanai Fonda Investīciju komitejai. Ja ALF "Altum kapitāla fonds" Investīciju komiteja neprasa veikt izmaiņas vai papildinājumus vērtības ziņojumos, vērtības ziņojumi tiek iesniegti Grāmatvedības departamentam, lai grāmatvedības uzskaitē reģistrētu ieguldījumu vērtības izmaiņas.

(x) Reversā noma

Meklējot risinājumu reversā nomas darījumu uzskaitē un atbilstībai SFPS, Koncerna / Sabiedrības vadība balstīja savu viedokli uz darījuma būtību un tā ekonomisko pamatojumu, nevis uz juridisko formu. Vērtējot šos darījumus, Koncerna / sabiedrības vadība lielu uzmanību veltīja nomnieka atpakaļpirkuma tiesību izmantošanai.

(xi) Aģents vai Principāls

Lielākajā daļā valsts atbalsta programmu Koncerns / Sabiedrība darbojas kā Principāls. Koncerna / Sabiedrības vadība uzskata, ka Koncerns / Sabiedrība ir Principāls, jo ar klientiem noslēgtie aizdevuma līgumi ietver līgumiskas tiesības saņemt aizdevuma atmaksu no aizņēmējiem vai citiem ieguldījumu saņēmējiem. Turklāt aizdevuma līgumi tiek noslēgti par pilnu aizdevuma summu un piešķirtie aizdevumi tiek uzrādīti kā aktīvs Koncerna / Sabiedrības finanšu stāvokļa pārskatā, un veiktie ieguldījumi atbilst aktīva definīcijai. Koncerns / Sabiedrība ir atbildīga par pakalpojuma sniegšanu un var ietekmēt procentu likmi. Tomēr dažām programmām ir noteikts procentu likmes limits, ko nedrīkst pārkāpt. Koncerns / Sabiedrība uzskata, ka izmanto Principāla principu arī tajās valsts atbalsta programmās, kas balstītas uz garantiju produktiem.

Koncerns / Sabiedrība atzīst peļņas vai zaudējumu pārskatā izdevumus, kas ir saistīti ar aizdevumu, garantiju vai riska kapitāla fondu neto aktīvu vērtību, par to vērtības samazinājuma daļu, kas attiecas uz Koncernu / Sabiedrību (no 20% līdz 100%).

Zaudējumu daļa, ko kompensē valdība, samazinot valdībai atmaksājamā aizdevuma summu, neietekmē Koncerna / Sabiedrības peļņas vai zaudējumu pārskatu, jo valdības aizdevums tiek debetēts. Aktīvi un saistības ir uzrādītas bruto vērtībās.

Saņemtie procentu ieņēmumi no iepriekš minēto programmu un aktivitāšu ietvaros izsniegtajiem aizdevumiem ietver sevī citu personu vārdā un labā iekasētās summas, kas nepalielina Koncerna / Sabiedrības pašu kapitālu, un tādēļ nav Koncerna / Sabiedrības ieņēmumi. Tādējādi Koncerns / Sabiedrība ieņēmumos iekļauj tikai to Kredītu fonda finanšu līdzekļu daļu, ko izmanto Kredītu fonda pārvaldības izmaksu segšanai, un šo summu iekļauj peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

(xii) Aizņēmumi, kas saņemti ar likmi, kas zemāka par tirgus likmi

Koncerns / Sabiedrība īsteno valsts atbalsta programmas saskaņā ar valdības noteikto tautsaimniecības politiku, atbalstot mazos un vidējos uzņēmumus (MVU). Valsts atbalsta programmu finansējums sastāv no – (i) Eiropas Savienības fondiem, citas ārzemju finansiālās palīdzības, valsts budžeta finansējuma kā arī (ii) ieviešanas iestādes pašu līdzekļiem. Finansējumam, kas saņemts, lai īstenotu programmas, t.i., lai izsniegtu aizdevumus MVU, netiek piemēroti procenti. Tad, kad publiskais finansējums valsts atbalsta programmu īstenošanai tiek izsniegts ar procentu likmi, kas ir zemāka par pašreiz spēkā esošo tirgus procentu likmi, šādas labvēlīgas procentu likmes efektu, proti, starpību starp saistību patieso vērtību un gūtajiem ieņēmumiem, pielīdzina ar ienākumiem saistītai valsts dotācijai.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(16) Būtiskas grāmatvedības aplēses un pieņēmumi (turpinājums)

(xii) Aizņēmumi, kas saņemti ar likmi, kas zemāka par tirgus likmi (turpinājums)

Lai gan daļa no atsevišķu Koncerna / Sabiedrības īstenotu valsts atbalsta programmu publiskā finansējuma var ietvert valsts budžeta un Koncerna / Sabiedrības akcionāru līdzekļus, šis finansējums netiek uzskatīts par akcionāru ieguldījumu kapitālā, jo noteiktas valsts atbalsta programmas realizācijai paredzētais publiskais finansējums tiek saņemts esot konkrētās valsts atbalsta programmas publiskajā atlasē izvēlēta ieviešana statusā, kas izslēdz iespēju realizēt akcionāra uzdevumu vai norādījumus.

Detalizētu informāciju par garantijām skatīt 13. un 37.pielikumā.

Valsts finansējumu var iedalīt trīs kategorijās – kapitāla finansējums (par garantijām skatīt 2.pielikuma 5.piezīmes (xviii).punktu, 13. un 37.pielikumus), aizņēmumus (19. un 29.pielikums) un atbalsta programmu finansējums (30.pielikums).

(17) Jaunu un/vai grozītu SFPS un Starptautisko finanšu pārskatu interpretācijas komitejas (SFPIK) interpretāciju piemērošana

(i) Sākotnēja jauno pašreizējo standartu grozījumu piemērošana, kas ir spēkā pašreizējā pārskata periodā

Zemāk norādītie Starptautisko grāmatvedības standartu padomes (SGSP) izdotie un ES pieņemtie spēkā esošo standartu grozījumi ir spēkā pašreizējam pārskata periodam:

- **Grozījumi 9.SFPS "Finanšu instrumenti", 39.SGS "Finanšu instrumenti: atzīšana un novērtēšana", 7.SFPS "Finanšu instrumenti: informācijas atklāšana", 4.SFPS "Apdrošināšanas līgumi" un 16.SFPS "Nomas"** - Procentu likmju etalonu reforma - 2.posms, ko ES pieņēma 2021.gada 13.janvārī (spēkā gada pārskata periodiem, kas sākas 2021.gada 1.janvārī vai pēc tam),
- **Grozījumi 16.SFPS "Noma"** - Ar Covid-19 saistītas nomas koncesijas pēc 2021.gada 30.jūnija, ko ES pieņēma 2021.gada 30.augustā (spēkā no 2021.gada 1.aprīļa gada pārskata periodiem, kas sākas 2021.gada 1.janvārī vai pēc tam),
- **Grozījumi 4.SFPS Apdrošināšanas līgumos "Pagaidu atbrīvojuma no 9.SFPS piemērošanas pagarināšana"**, ko ES pieņēma 2020.gada 16.decembrī (pagaidu atbrīvojuma no 9.SFPS termiņš tika pagarināts no 2021.gada 1.janvāra līdz gada pārskata periodiem, kas sākas 2023.gada 1.janvārī vai pēc tam).

Esošo standartu grozījumu pieņemšana nav izraisījusi būtiskas izmaiņas (ja ieviešanas ietekme bija vai ir sagaidāma saprātīgi būtiska, tā tiek atklāta) Koncerna / Sabiedrības finanšu pārskatos.

(ii) standarti un esošo standartu grozījumi, ko izdevusi SGSP un kurus pieņēmusi ES, bet tie vēl nav stājušies spēkā.

Šo finanšu pārskatu apstiprināšanas dienā SGSP izdeva un ES pieņēma šādus pašreizējo standartu grozījumus, kas vēl nav stājušies spēkā:

- **Grozījumi 1.SGS "Finanšu pārskatu sniegšana"** – Informācijas atklāšana par grāmatvedības politikām, ko ES pieņēma 2022.gada 2.martā (spēkā gada pārskata periodiem, kas sākas 2023.gada 1.janvārī vai pēc tam),
- **Grozījumi 8.SGS "Grāmatvedības politika, izmaiņas grāmatvedības aplēsēs un kļūdas"** – Grāmatvedības aplēšu definīcija, ko ES pieņēma 2022.gada 2.martā (spēkā gada pārskata periodiem, kas sākas 2023.gada 1.janvārī vai pēc tam),
- **Grozījumi 16.SGS "Pamatlīdzekļi"** – Ieņēmumi pirms paredzētās lietošanas, ko ES pieņēma 2021.gada 28.jūnijā (spēkā gada pārskata periodiem, kas sākas 2022.gada 1.janvārī vai pēc tam),
- **Grozījumi 37.SGS "Uzkrājumi, iespējamās saistības un iespējamie aktīvi"** – Apgrūtinājoši līgumi – līguma izpildes izmaksas, ko ES pieņēma 2021.gada 28.jūnijā (spēkā gada pārskata periodiem, kas sākas 2022.gada 1.janvārī vai pēc tam),
- **Grozījumi 3.SFPS "Biznesa kombinācijas"** – Atsauce uz konceptuālajām pamatnostādnēm ar grozījumiem 3.SFPS, ko ES pieņēma 2021.gada 28.jūnijā (spēkā gada pārskata periodiem, kas sākas 2022.gada 1.janvārī vai pēc tam),
- **17.SFPS "Apdrošināšanas līgumi"** – ņemot vērā Starptautisko grāmatvedības standartu padomes (IASB) 2020.gada 25.jūnijā pieņemtos grozījumus 17.SFPS - ES pieņēma 2021.gada 19.novembrī periodiem, kas sākas 2023.gada 1.janvārī vai pēc tam,

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(17) Jaunu un/vai grozītu SFPS un Starptautisko finanšu pārskatu interpretācijas komitejas (SFPIK) interpretāciju piemērošana (turpinājums)

- **Dažādu standartu grozījumi sakarā ar "SFPS uzlabojumiem" (2018.gada - 2020.gada cikls)**, kas izriet no ikgadējā SFPS uzlabošanas projekta (1.SFPS, 9.SFPS, 16.SFPS un 41.SGS) galvenokārt ar mērķi novērst neatbilstības un precizēt formulējumu – ES pieņēma 2021.gada 28.jūnijā (1.SFPS, 9.SFPS un 41.SGS grozījumi ir spēkā gada pārskata periodiem, kas sākas 2022.gada 1.janvārī vai pēc tam. 16.SFPS grozījums attiecas tikai uz ilustratīvu piemēru, tāpēc spēkā stāšanās datums nav norādīts).

(iii) Jauni standarti un esošo standartu grozījumi, ko izdevusi SGSP, bet vēl nav pieņēmusi ES

Šobrīd ES pieņemtie SFPS būtiski neatšķiras no Starptautisko grāmatvedības standartu padomes (IASB) pieņemtajiem noteikumiem, izņemot šādus jaunus standartus un esošo standartu grozījumus, kas nebija apstiprināti lietošanai ES uz 2022.gada 31.martu (zemāk norādītie spēkā stāšanās datumi attiecas uz SGSP izdotajiem SFPS):

- **14. SFPS "Regulatora noteiktā atlikto maksājumu uzskaitē"** (spēkā gada pārskata periodiem, kas sākas 2016.gada 1.janvārī vai pēc tam) – Eiropas Komisija ir nolēmusi nesākt šī pagaidu standarta apstiprināšanas procesu un gaidīt galīgo standartu,
- **Grozījumi 1.SGS "Finanšu pārskatu sniegšana"** – Saistību klasifikācija kā īstermiņa vai ilgtermiņa (spēkā gada pārskata periodiem, kas sākas 2023.gada 1.janvārī vai pēc tam),
- **Grozījumi 12.SGS "Ienākuma nodokļi"** – Atliktais nodoklis, kas saistīts ar aktīviem un saistībām, kas izriet no viena darījuma (spēkā gada pārskata periodiem, kas sākas 2023.gada 1.janvārī vai pēc tam),
- **Grozījumi 10.SFPS "Konsolidētie finanšu pārskati" un 28.SGS "Ieguldījumi asociētajās sabiedrībās un kopuzņēmumos"** – Aktīvu pārdošana vai nodošana starp ieguldītāju un tā asociēto sabiedrību vai kopuzņēmumu un turpmākie grozījumi (spēkā stāšanās datums tiek atlikts uz nenoteiktu laiku, līdzko būs pabeigts pašu kapitāla metodes izpētes projekts),
- **Grozījumi 17.SFPS "Apmērošanas līgumi"** – 17.SFPS un 9.SFPS sākotnējā piemērošana – Salīdzinošā informācija (spēkā gada pārskata periodiem, kas sākas 2023.gada 1.janvārī vai pēc tam).

Koncerns / Sabiedrība veic turpmāku šo jauno standartu un grozījumu ietekmes novērtējumu, taču Koncerns / Sabiedrība sagaida, ka šo jauno standartu un esošo standartu grozījumu pieņemšana būtiski neietekmēs Koncerna / Sabiedrības finanšu pārskatus sākotnējās pieteikšanās periodā.

3 Risku pārvaldība

Koncernā / Sabiedrībā risku pārvaldībai ir izveidota risku vadības sistēma, ņemot vērā Koncerna / Sabiedrības lielumu, struktūru un to darbības specifiku, kā arī ņemot vērā tās ierobežotās iespējas vadīt atsevišķus riskus. Koncerns / Sabiedrība īsteno tās darbību ietekmējošo risku pārvaldīšanu atbilstoši Koncernā / Sabiedrībā apstiprinātajiem risku vadības iekšējiem normatīvajiem dokumentiem, kas apraksta un nosaka līdzekļu kopumu, kādi tiek izmantoti tās darbībai piemītošo risku vadībai.

Risku pārvaldībā tiek ievēroti šādi galvenie principi:

- pārvaldība ir ikdienas funkciju sastāvdaļa;
- Koncernā/Sabiedrībā nosaka un novērtē iespējamos riskus pirms jaunu produktu vai pakalpojumu ieviešanas;
- uzņemoties riskus, Koncerns/Sabiedrība saglabā ilgtermiņa spēju īstenot tās darbībai noteiktos mērķus un uzdevumus;
- Koncerns/Sabiedrība neiesaistās darījumos, neveic darbības u.tml., kas rada riskus, kuri apdraud to darbības stabilitāti, vai arī kas ievērojami var kaitēt to reputācijai.

Risku pārvaldībai Koncerns / Sabiedrība pielieto dažādas risku analīzes metodes un instrumentus, kā arī nosaka riska limitus un ierobežojumus.

Nozīmīgākie riski, kuriem Koncerns / Sabiedrība ir pakļauta, ir kredītrisks, likviditātes risks un operacionālais risks.

(1) Kredītrisks

Kredītrisks ir risks, ka Koncerna / Sabiedrības klients vai sadarbības partneris nespēs vai atteiksies pildīt saistības pret Koncernu/Sabiedrību pilnā apmērā un noteiktajā termiņā. Tā kā Koncerna / Sabiedrības darbības mērķis ir realizēt valsts atbalsta un attīstības programmas, Koncerns / Sabiedrība kredītriskam galvenokārt ir pakļauta tās kreditēšanas darbību ietvaros, izsniedzot garantijas trešajām personām, kā arī, realizējot citus finanšu instrumentus valsts atbalsta un attīstības programmas ietvaros. Koncerns / Sabiedrība ir pakļauta kredītriskam arī tās investīciju darbību ietvaros. Kredītrisks ietver arī koncentrācijas risku, kas var būt gan lieli, atsevišķi riska darījumi, gan ievērojami riska darījumi ar klientu grupām vai sadarbības partneriem, kuru saistību neizpildes varbūtību virza kopējie noteicošie faktori, piemēram, nozare, ekonomika vai instrumenta veids.

(i) Kredītriska pārvaldība

Kredītriska pārvaldību nosaka Koncerna / Sabiedrības Risku pārvaldības politika un Kredītpolitika:

- Padome lemj par kopējo uzņemto risku apjomu, kas tiek sīkāk sadalīts noteiktu nozaru, ģeogrāfisko reģionu un produktu konkrētos riska limitos un mērķos, kā arī tiek noteikti limiti katram klientam vai sadarbības partnerim un saistītu klientu vai sadarbības partneru grupai.
- Uzņēmējdarbības vienības ir atbildīgas par kredītooperācijām, tai skaitā par kreditēšanas procesu un kredītriskiem, kas izriet no vienības klientiem vai sadarbības partneriem. Uzņēmējdarbības vienības novērtē, lemj par, pārvalda un seko līdzi visām kredītriska ekspozīcijām saskaņā ar aizdevumu regulējumu, tai skaitā, ieviešot kreditēšanas procesā augstākās kvalitātes integrētu iekšējo kontroli. Uzņēmējdarbības vienībai ir arī jāpārliecinās par to, ka kredītriska ekspozīcijas atbilst Koncerna/Sabiedrības stratēģijām, politikām un instrukcijām.
- Risku vadības departaments ir atbildīgs par kredītriska pārvaldības neatkarīgu uzraudzību un kontroli. Risku vadības departamenta galvenais uzdevums ir uzturēt, izstrādāt un uzraudzīt risku limitus un risku klasifikācijas sistēmas. Risku limitu sistēma konstatē, kurās jomās ir jānosaka ierobežojumi, lai nodrošinātu, ka kredītriskam pakļautie portfeli nepārkāpj riska apjomu, par kuru tika panākta vienošanās. Risku vadības departaments arī kontrolē atbilstību iekšējiem kreditēšanas noteikumiem.
- Iekšējais audits veic neatkarīgas un periodiskas kredītu pārvaldības un iekšējās kontroles sistēmas pārbaudes.

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(1) Kredītrisks (turpinājums)

(ii) Kredītriska novērtēšana un uzraudzība

Koncerna / Sabiedrības kredītriska pārvaldības pamatprincips ir klientu vai sadarbības partneru spēja pildīt saistības pret Koncernu / Sabiedrību, kas tiek nodrošināts, novērtējot klientus un sadarbības partnerus pirms darījuma uzsākšanas, kā arī īstenojot turpmāku nepārtrauktu uzraudzību un novērtēšanu.

Lai uzturētu pietiekami diversificētu aizdevumu portfeli ar zemu riska profilu un rastu izdevīgu līdzsvaru starp risku un peļņu, Koncerns / Sabiedrība nepārtraukti tiecas izprast klientus un viņu tirgus apstākļus. Izskatot aizdevuma pieteikumu, Koncerns / Sabiedrība pamatīgi analizē klienta vai sadarbības partnera spēju un vēlmi atmaksāt jauno, kā arī iepriekšējos aizdevumus. Klienta vai sadarbības partnera naudas plūsma un maksātspēja ir galvenie mainīgie, lemjot par aizdevumu, un Koncerns/Sabiedrība cenšas iegūt pietiekamu ķīlu.

Kredītriskam pakļauto portfeļu riska profils tiek nepārtraukti analizēts. Portfeļa segmenti un atsevišķi klienti vai sadarbības partneri ar lielāku saistību neizpildes risku tiek pārbaudīti biežāk. Ja klienta vai sadarbības partnera riska profils ir pasliktinājies, tiek apsvērti un īstenoti korektīvie pasākumi. Ikvienu uzņēmējdarbības vienību ir atbildīga par signālu un nosacījumu, kas norāda uz atsevišķu riska darījumu kredītriska palielināšanos, uzraudzību. Šādās situācijās bez vilcināšanās ir jāīsteno virkne situācijai pielāgotu darbību, lai samazinātu Koncerna / Sabiedrības risku vai zaudējumus. Īpaša restrukturizācijas un piedziņas vienība atbalsta uzņēmējdarbības vienības, kad ar konkrēto riska darījumu saistītais risks ir palielinājies, un piedāvā savas zināšanas un prasmes maksātspējas pārvaldībā un restrukturizācijā.

(iii) Kredītriska samazināšana

Koncerns / Sabiedrība samazina savu pakļautību kredītriskam, pieprasot ķīlu vai citu riska darījumam un mērķprogrammas nosacījumiem atbilstošu nodrošinājumu. Ķīla, tās vērtība un riska mazināšanas ietekme tiek vērtēta visā kredītēšanas procesā. Termins "ķīla" ietver ķīlas un garantijas. Parasti ķīla netiek pieprasīta par nelieliem aizdevumiem. Galvenokārt tiek noteikti īpaši aizdevuma nolīgumi, kas Koncernam / Sabiedrībai dod tiesības pārskatīt vai izbeigt līgumu, ja aizņēmēja spēja atmaksāt aizdevumu pasliktinās vai ja nolīgumi tiek savādāk pārkāpti.

Nodrošinājuma novērtējums balstās uz iekļāto aktīvu rūpīgu izskatīšanu un analīzi un ir klienta kredītriska izvērtējuma neatņemama sastāvdaļa. Nodrošinājuma vērtības noteikšana ietilpst aizdevuma lēmuma pieņemšanā. Nodrošinājuma vērtība tiek atkārtoti noteikta, veicot aizņēmējam izsniegtā aizdevuma periodisku pārskatīšanu, kā arī situācijās, kad Koncernam / Sabiedrībai ir iemesls uzskatīt, ka vērtība ir samazinājusies vai ka riska darījums ir kļuvis par problēmaizdevumu.

Koncerna / Sabiedrības izsniegto kredītu sadalījums pēc iekšējā reitinga klasēm, tūkstošos eiro:

Iekšējā reitinga klase	A	B	C	D	E	F	G	H	Bez reitinga	Kopā
Kopā bruto kredīti	1 339	37 997	44 937	80 624	94 630	29 491	13 219	2 415	29 329	333 981
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	(26)	(425)	(1 326)	(3 219)	(5 391)	(4 831)	(2 518)	(666)	(2 311)	(20 713)
Kopā neto kredīti 31.12.2020	1 313	37 572	43 611	77 405	89 239	24 660	10 701	1 749	27 018	313 268
Kopā bruto kredīti	723	26 862	45 046	114 275	70 599	27 976	19 391	9 247	34 554	348 673
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	(8)	(580)	(2 233)	(5 825)	(2 846)	(840)	(1 556)	(959)	(3 296)	(18 143)
Kopā neto kredīti 31.12.2021	715	26 282	42 813	108 450	67 753	27 136	17 835	8 288	31 258	330 530

Koncerna / Sabiedrības izsniegto finanšu garantiju sadalījums pēc iekšējā reitinga klasēm, tūkstošos eiro:

Iekšējā reitinga klase	A	B	C	D	E	F	G	H	Bez reitinga	Kopā
Kopā bruto finanšu garantijas	907	18 082	44 996	53 817	50 424	12 843	4 385	1 623	172 528	359 605
Uzkrājumi vērtības samazinājumam *	(15)	(775)	(2 891)	(3 755)	(5 532)	(1 235)	(584)	(632)	(15 994)	(31 413)
Kopā neto finanšu garantijas 31.12.2020	892	17 307	42 105	50 062	44 892	11 608	3 801	991	156 534	328 192
Kopā bruto finanšu garantijas	60	24 814	50 711	41 609	33 933	20 645	19 307	2 250	221 649	414 978
Uzkrājumi vērtības samazinājumam *	(2)	(717)	(2 382)	(2 205)	(3 178)	(2 692)	(2 535)	(587)	(19 305)	(33 603)
Kopā neto finanšu garantijas 31.12.2021	58	24 097	48 329	39 404	30 755	17 953	16 772	1 663	202 344	381 375

* Iekšējos reitingus Koncerns / Sabiedrība izmanto darījuma kredītriska novērtēšanai, lai pieņemtu lēmumu par finanšu garantijas izsniegšanu, kā arī turpmākai kredītriska uzraudzībai. Garantijai piešķirtais reitings ir viens no vairākiem faktoriem, kas tiek ņemts vērā nepieciešamo uzkrājumu novērtēšanai. Uzkrājumi vērtības samazinājumam garantijām atspoguļo lielāko vērtību no sagaidāmiem kredītzaudējumiem un saistību patiesās vērtības.

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(1) Kredītrisks (turpinājums)

Koncerna finanšu aktīvu, ārpusbilances posteņu un iespējamo saistību sadalījums pēc to kvalitatīvā novērtējuma, tūkstošos eiro:

	1.posms		2.posms		3.posms		Kopā	
	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2020.
Finanšu aktīvi amortizētajā vērtībā								
Prasības pret kredītiestādēm un Valsts kasi	455 007	359 949	-	-	-	-	455 007	359 949
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	(1)	-	-	-	-	-	(1)	-
Kopā neto prasības pret kredītiestādēm un Valsts Kasi	455 006	359 949	-	-	-	-	455 006	359 949
Ieguldījumu vērtspapīri	-	407	-	-	3 704	3 433	3 704	3 840
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	-	-	-	-	(3 667)	(3 399)	(3 667)	(3 399)
Kopā neto ieguldījumu vērtspapīri	-	407	-	-	37	34	37	441
Kredīti	256 865	274 294	67 091	32 012	24 717	27 675	348 673	333 981
Uzkrājumi vērtības samazinājumam *	(3 545)	(6 967)	(4 425)	(3 506)	(10 173)	(10 240)	(18 143)	(20 713)
Kopā neto kredīti	253 320	267 327	62 666	28 506	14 544	17 435	330 530	313 268
Granti	45 729	31 282	-	-	-	-	45 729	31 282
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	(332)	(175)	-	-	-	-	(332)	(175)
Kopā neto granti	45 397	31 107	-	-	-	-	45 397	31 107
Pārējie finanšu aktīvi	2 531	2 507	-	-	2 634	3 096	5 165	5 603
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	(21)	(34)	-	-	(1 930)	(1 926)	(1 951)	(1 960)
Kopā neto pārējie finanšu aktīvi	2 510	2 473	-	-	704	1 170	3 214	3 643
Kopā finanšu aktīvi amortizētajā vērtībā	760 132	668 439	67 091	32 012	31 055	34 204	858 278	734 655
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	(3 899)	(7 176)	(4 425)	(3 506)	(15 770)	(15 565)	(24 094)	(26 247)
Kopā neto finanšu aktīvi amortizētajā vērtībā	756 233	661 263	62 666	28 506	15 285	18 639	834 184	708 408
Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu visaptverošajos ienākumos								
Ieguldījumu vērtspapīri	14 051	36 958	-	-	-	-	14 051	36 958
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	-	-	-	-	-	-	-	-
Kopā neto ieguldījumu vērtspapīri	14 051	36 958	-	-	-	-	14 051	36 958
Kopā finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu visaptverošajos ienākumos	14 051	36 958	-	-	-	-	14 051	36 958
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	-	-	-	-	-	-	-	-
Kopā neto finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu visaptverošajos ienākumos	14 051	36 958	-	-	-	-	14 051	36 958
Ārpusbilances posteņi un iespējamās saistības								
Finanšu garantijas	378 876	348 115	32 885	6 995	3 217	4 495	414 978	359 605
Uzkrājumi vērtības samazinājumam *	(28 088)	(27 769)	(3 505)	(817)	(2 010)	(2 827)	(33 603)	(31 413)
Kopā neto finanšu garantijas	350 788	320 346	29 380	6 178	1 207	1 668	381 375	328 192
Saistības par kredītu izsniegšanu	21 730	36 514	3 755	2 834	87	-	25 572	39 348
Uzkrājumi vērtības samazinājumam *	(484)	(949)	(287)	(65)	(19)	-	(790)	(1 014)
Kopā neto saistības par kredītu izsniegšanu	21 246	35 565	3 468	2 769	68	-	24 782	38 334
Saistības par grantu izsniegšanu	11 089	6 798	-	-	-	-	11 089	6 798
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	(73)	(74)	-	-	-	-	(73)	(74)
Kopā neto saistības par grantu izsniegšanu	11 016	6 724	-	-	-	-	11 016	6 724
Kopā ārpusbilances posteņi un iespējamās saistības	411 695	391 427	36 640	9 829	3 304	4 495	451 639	405 751
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	(28 645)	(28 792)	(3 792)	(882)	(2 029)	(2 827)	(34 466)	(32 501)
Kopā neto ārpusbilances posteņi un iespējamās saistības	383 050	362 635	32 848	8 947	1 275	1 668	417 173	373 250

* Iekļauj uzkrājumus vērtības samazinājumam 3,009 tūkst. eiro apmērā, kas sedzami no riska seguma - Portfeļa zaudējumu rezerve (Speciālais rezerves kapitāls) pie 2021.gada pārskata apstiprināšanas. Pie 2021.gada peļņas sadales tie tiks attiecināti tieši uz Portfeļa zaudējumu rezervi, to samazinot, tādējādi 2021.gada finanšu rezultāts, kas tiks allocēts uz "Rezerves kapitālu", uzlabosies. Papildus informāciju skatīt 36.pielikumā.

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(1) Kredītrisks (turpinājums)

Sabiedrības finanšu aktīvu, ārpusbilances posteņu un iespējamo saistību sadalījums pēc to kvalitatīvā novērtējuma, tūkstošos eiro:

	1.posms		2.posms		3.posms		Kopā	
	31.12.2021.	31.12.2020	31.12.2021.	31.12.2020	31.12.2021.	31.12.2020	31.12.2021.	31.12.2020
Finanšu aktīvi amortizētajā vērtībā								
Prasības pret kredītiestādēm un Valsts kasi	455 007	359 949	-	-	-	-	455 007	359 949
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	(1)	-	-	-	-	-	(1)	-
Kopā neto prasības pret kredītiestādēm un Valsts Kasi	455 006	359 949	-	-	-	-	455 006	359 949
Ieguldījumu vērtspapīri	-	407	-	-	3 704	3 433	3 704	3 840
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	-	-	-	-	(3 667)	(3 399)	(3 667)	(3 399)
Kopā neto ieguldījumu vērtspapīri	-	407	-	-	37	34	37	441
Kredīti	256 865	274 294	67 091	32 012	24 717	27 675	348 673	333 981
Uzkrājumi vērtības samazinājumam *	(3 545)	(6 967)	(4 425)	(3 506)	(10 173)	(10 240)	(18 143)	(20 713)
Kopā neto kredīti	253 320	267 327	62 666	28 506	14 544	17 435	330 530	313 268
Granti	45 729	31 282	-	-	-	-	45 729	31 282
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	(332)	(175)	-	-	-	-	(332)	(175)
Kopā neto granti	45 397	31 107	-	-	-	-	45 397	31 107
Pārējie finanšu aktīvi	2 531	2 507	-	-	2 634	3 205	5 165	5 712
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	(21)	(34)	-	-	(1 930)	(1 926)	(1 951)	(1 960)
Kopā neto pārējie finanšu aktīvi	2 510	2 473	-	-	704	1 279	3 214	3 752
Kopā finanšu aktīvi amortizētajā vērtībā	760 132	668 439	67 091	32 012	31 055	34 313	858 278	734 764
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	(3 899)	(7 176)	(4 425)	(3 506)	(15 770)	(15 565)	(24 094)	(26 247)
Kopā neto finanšu aktīvi amortizētajā vērtībā	756 233	661 263	62 666	28 506	15 285	18 748	834 184	708 517
Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu visaptverošajos ienākumos								
Ieguldījumu vērtspapīri	14 051	36 958	-	-	-	-	14 051	36 958
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	-	-	-	-	-	-	-	-
Kopā neto ieguldījumu vērtspapīri	14 051	36 958	-	-	-	-	14 051	36 958
Kopā finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu visaptverošajos ienākumos	14 051	36 958	-	-	-	-	14 051	36 958
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	-	-	-	-	-	-	-	-
Kopā neto finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu visaptverošajos ienākumos	14 051	36 958	-	-	-	-	14 051	36 958
Ārpusbilances posteņi un iespējamās saistības								
Finanšu garantijas	378 876	348 115	32 885	6 995	3 217	4 495	414 978	359 605
Uzkrājumi vērtības samazinājumam *	(28 088)	(27 769)	(3 505)	(817)	(2 010)	(2 827)	(33 603)	(31 413)
Kopā neto finanšu garantijas	350 788	320 346	29 380	6 178	1 207	1 668	381 375	328 192
Saistības par kredītu izsniegšanu	21 730	36 514	3 755	2 834	87	-	25 572	39 348
Uzkrājumi vērtības samazinājumam *	(484)	(949)	(287)	(65)	(19)	-	(790)	(1 014)
Kopā neto saistības par kredītu izsniegšanu	21 246	35 565	3 468	2 769	68	-	24 782	38 334
Saistības par grantu izsniegšanu	11 089	6 798	-	-	-	-	11 089	6 798
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	(73)	(74)	-	-	-	-	(73)	(74)
Kopā neto saistības par grantu izsniegšanu	11 016	6 724	-	-	-	-	11 016	6 724
Kopā ārpusbilances posteņi un iespējamās saistības	411 695	391 427	36 640	9 829	3 304	4 495	451 639	405 751
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	(28 645)	(28 792)	(3 792)	(882)	(2 029)	(2 827)	(34 466)	(32 501)
Kopā neto ārpusbilances posteņi un iespējamās saistības	383 050	362 635	32 848	8 947	1 275	1 668	417 173	373 250

* Iekļauj uzkrājumus vērtības samazinājumam 3,009 tūkst. eiro apmērā, kas sedzami no riska seguma - Portfeļa zaudējumu rezerve (Speciālais rezerves kapitāls) pie 2021.gada pārskata apstiprināšanas. Pie 2021.gada peļņas sadales tie tiks attiecināti tieši uz Portfeļa zaudējumu rezervi, to samazinot, tādējādi 2021.gada finanšu rezultāts, kas tiks alocēts uz "Rezerves kapitālu", uzlabosies. Papildus informāciju skatīt 36.pielikumā.

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(1) Kredītrisks (turpinājums)

Izmaiņas Koncerna / Sabiedrības uzkrājumos vērtības samazinājumam un bruto aizdevumu summā, tūkstošos eiro:

	Uzkrājumi vērtības samazinājumam				Bruto uzskaites vērtība			
	1.posms (12 mēnešu SKZ)	2.posms (dzīves- cikla SKZ bez kredīt- vērtības samazi- nājuma)	3.posms (dzīves- cikla SKZ ar kredīt- vērtības samazi- nājumu)	Kopā	1.posms (12 mēnešu SKZ)	2.posms (dzīves- cikla SKZ bez kredīt- vērtības samazi- nājuma)	3.posms (dzīves- cikla SKZ ar kredīt- vērtības samazi- nājumu)	Kopā
Afīkums 2020.gada 31.decembrī	6 967	3 506	10 240	20 713	274 294	32 012	27 675	333 981
Kustība starp posmiem:								
uz dzīvescikla SKZ (no 1.posma uz 2. posmu)	(1 828)	3 088	-	1 260	(37 783)	39 185	-	1 402
uz dzīvescikla SKZ ar vērtības samazinājumu (no 1. un 2.posma uz 3.posmu)	(113)	(25)	1 590	1 452	(4 337)	(785)	4 917	(205)
uz dzīvescikla SKZ bez vērtības samazinājuma (no 3.posma uz 2.posmu)	-	77	(713)	(636)	-	2 682	(3 083)	(401)
uz 12 mēnešu SKZ (no 2.posma un 3.posma uz 1.posmu)	80	(225)	(19)	(164)	5 311	(5 906)	(80)	(675)
No jauna izsniegtie vai iegādātie	1 136	360	532	2 028	55 800	4 609	1 872	62 281
Pārtraukta atzīšana periodā	(645)	(376)	(766)	(1 787)	(22 317)	(1 834)	(3 327)	(27 478)
Izmaiņas riska parametros (PD, LGD)	640	(116)	1 041	1 565	-	-	-	-
Izmaiņas makroekonomiskās scenārijos	(2 749)	(1 483)	11	(4 221)	-	-	-	-
Citas izmaiņas	991 *	-	-	991	(1)	-	-	(1)
Norakstījumi	-	-	(1 079)	(1 079)	-	-	(1 079)	(1 079)
Izmaiņas līgumiskajās naudas plūsmās **	(934)	(381)	(664)	(1 979)	(14 102)	(2 872)	(2 178)	(19 152)
Afīkums 2021.gada 31.decembrī	3 545	4 425	10 173	18 143	256 865	67 091	24 717	348 673

* Ietver vērtības samazināšanās uzkrājumu rezervi 991 tūkst. eiro Mazie, vidējie un vidēji lielie uzņēmumi (MVU un Midcap) portfelim

** Līgumā noteiktās parastās naudas plūsmas no pamatsummas atmaksāšanas

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(1) Kredītrisks (turpinājums)

Izmaiņas Koncerna / Sabiedrības uzkrājumos vērtības samazinājumam un izsniegto finanšu garantiju summā, tūkstošos eiro:

	Uzkrājumi vērtības samazinājumam				Bruto uzskaites vērtība			
	1.posms (12 mēnešu SKZ)	2.posms (dzīves- cikla SKZ bez kredīt- vērtības samazi- nājuma)	3.posms (dzīves- cikla SKZ ar kredīt- vērtības samazi- nājumu)	Kopā	1.posms (12 mēnešu SKZ)	2.posms (dzīves- cikla SKZ bez kredīt- vērtības samazi- nājuma)	3.posms (dzīves- cikla SKZ ar kredīt- vērtības samazi- nājumu)	Kopā
Atlikums 2020.gada 31.decembrī	27 769	817	2 827	31 413	348 115	6 995	4 495	359 605
Kustība starp posmiem:								
uz dzīvescikla SKZ (no 1.posma uz 2.posmu)	(2 783)	2 925	-	142	(26 664)	23 970	-	(2 694)
uz dzīvescikla SKZ ar vērtības samazinājumu (no 1. un 2.posma uz 3.posmu)	(80)	(58)	843	705	(1 139)	(311)	1 224	(226)
uz dzīvescikla SKZ bez vērtības samazinājuma (no 3.posma uz 2.posmu)	176	(300)	-	(124)	2 952	(2 660)	-	292
uz 12 mēnešu SKZ (no 2.posma un 3.posma uz 1.posmu)	-	-	(6)	(6)	-	6	(6)	-
No jauna izsniegtie vai iegādātie	7 663	334	-	7 997	109 979	5 504	-	115 483
Pārtraukta atzīšana periodā	(2 896)	(15)	(841)	(3 752)	(48 232)	(166)	(1 336)	(49 734)
Izmaiņas riska parametros (PD, LGD)	(38)	(15)	(122)	(175)	-	-	-	-
Izmaiņas makroekonomiskās scenārijos	(97)	(26)	11	(112)	-	-	-	-
Citas izmaiņas	918 *	-	(650)	268	(524)	-	(1 043)	(1 567)
Norakstījumi	-	-	-	-	-	-	-	-
Izmaiņas līgumiskajās naudas plūsmās **	(2 544)	(157)	(52)	(2 753)	(5 611)	(453)	(117)	(6 181)
Atlikums 2021.gada 31.decembrī	28 088	3 505	2 010	33 603	378 876	32 885	3 217	414 978

* Ietver vērtības samazināšanās uzkrājumu rezervi 954 tūkst. eiro Mazie, vidējie un vidēji lieli uzņēmumi (MVU un Midcap) portfelim

** Atlikuma izmaiņas iekļauj parastās naudas plūsmas no pamatsummas atmaksāšanas

Koncerna / Sabiedrības izsniegto kredītu sadalījums pēc kavējumu termiņiem, iekļaujot kredītu uzkrātos procentus, tūkstošos eiro:

	Koncerns 31.12.2021.	Koncerns 31.12.2020.	Sabiedrība 31.12.2021.	Sabiedrība 31.12.2020.
Bez kavējumiem	326 852	313 856	326 852	313 856
Kavējums līdz 30 dienām	10 540	9 339	10 540	9 339
Kavējums 31 līdz 60 dienām	2 346	445	2 346	445
Kavējums 61 līdz 90 dienām	727	217	727	217
Kavējums virs 90 dienām	8 208	10 124	8 208	10 124
Kopā kredīti neiekļaujot uzkrātos procentus	348 673	333 981	348 673	333 981
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	(18 143)	(20 713)	(18 143)	(20 713)
Kopā neto kredīti	330 530	313 268	330 530	313 268

Novērtējot SKZ, Koncerns / Sabiedrība izmanto divus makroekonomiskos faktorus – izmaiņas nekustamā īpašuma cenās un IKP izmaiņas. Lai veiktu jufiguma analīzi, Koncerns / Sabiedrība piemēroja šādus augšupejošus un lejupējošus scenārijus:

- pirmā gada prognozētās nekustamā īpašuma cenas tika koriģētas par +/- 5% un šī korekcija tika piemērota a) zaudējumiem saistību neizpildes gadījumā (LGD), kas tiek izmantoti, lai aprēķinātu SKZ viendabīgās grupās vērtētiem aizdevumiem un b) nodrošinājuma vērtībai, kas tiek izmantota, lai aprēķinātu SKZ individuāli vērtētiem aizdevumiem;
- pirmā gada prognozētais IKP tika koriģēts par +/- 1% un šī korekcija tika piemērota maržīnālajai saistību neizpildes varbūtībai (PD), kas tiek izmantota, lai aprēķinātu SKZ viendabīgās grupās un individuāli vērtētiem aizdevumiem.

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(1) Kredītrisks (turpinājums)

Koncerna / Sabiedrības uzkrājumu SKZ kredītiem jutīguma analīze 2021.gada 31.decembrī, tūkstošos eiro:

	Bruto uzskaites vērtība	Izmaiņas IKP		Izmaiņas nekustamā īpašuma cenās	
		+ 1%	- 1%	+ 5%	- 5%
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	18 143	(309)	357	(321)	520
Kopā uzkrājumi vērtības samazinājumam kredītiem	18 143	(309)	357	(321)	520

Koncerna / Sabiedrības uzkrājumu SKZ aizdevumiem jutīguma analīze 2020.gada 31.decembrī, tūkstošos eiro:

	Bruto uzskaites vērtība	Izmaiņas IKP		Izmaiņas nekustamā īpašuma cenās	
		+ 1%	- 1%	+ 5%	- 5%
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	20 713	(381)	377	(331)	289
Kopā uzkrājumi vērtības samazinājumam kredītiem	20 713	(381)	377	(331)	289

Koncerna / Sabiedrības uzkrājumu SKZ finanšu garantijām jutīguma analīze 2021.gada 31.decembrī, tūkstošos eiro:

	Bruto uzskaites vērtība	Izmaiņas IKP		Izmaiņas nekustamā īpašuma cenās	
		+ 1%	- 1%	+ 5%	- 5%
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	35 190	(2)	5	(95)	95
Kopā uzkrājumi vērtības samazinājumam Finanšu garantijām	35 190	(2)	5	(95)	95

Koncerna / Sabiedrības uzkrājumu SKZ finanšu garantijām jutīguma analīze 2020.gada 31.decembrī, tūkstošos eiro:

	Bruto uzskaites vērtība	Izmaiņas IKP		Izmaiņas nekustamā īpašuma cenās	
		+ 1%	- 1%	+ 5%	- 5%
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	31 413	(148)	155	(17)	18
Kopā uzkrājumi vērtības samazinājumam Finanšu garantijām	31 413	(148)	155	(17)	18

Aprēķinot zaudējumus no aktīvu vērtības samazinājuma, kas radies aizdevumu pamatsummas vai procentu nemaksāšanas gadījumā vai citu zaudējumu izraisīšu notikumu gadījumā, tiek ņemts vērā nodrošinājums, t.sk., nekustamie īpašumi un komercķīlu priekšmeti, kuru vērtības ir aplēstas tirgus vērtībā. Nodrošinājuma vērtība ir balstīta uz neatkarīgu ekspertu vērtējumiem.

Informācija par nodrošinājuma vērtību un pozīciju pret neto kredītportfeli, tūkstošos eiro:

	Koncerns 31.12.2021.	Koncerns 31.12.2020.	Sabiedrība 31.12.2021.	Sabiedrība 31.12.2020.
Nekustamais īpašums (kredīti)	189 991	178 614	189 991	178 614
Nekustamais īpašums (reversā noma)	32 993	30 536	32 993	30 536
Kustamā manta	43 239	52 619	43 239	52 619
Garantijas	4 974	3 048	4 974	3 048
Kopā nodrošinājums	271 197	264 817	271 197	264 817
Kredītportfelis bruto *	348 673	333 981	348 673	333 981
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	(18 143)	(20 713)	(18 143)	(20 713)
Kredītportfelis, neto	330 530	313 268	330 530	313 268
Nesegtā daļa	17.95%	15.47%	17.95%	15.47%

* iekļauj kredītus 116,238 tūkst. EUR apmērā Covid-19 ietekmes mazināšanai, kuriem kā nodrošinājums netiek prasīta nekustamā īpašuma vai kustamas mantas ķīla, taču kredītrisks pilnā apmērā tiek segts ar riska segumu (portfeļa zaudējumu rezervi).

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(1) Kredītrisks (turpinājums)

Koncerna / Sabiedrības bilances un ārpusbilances posteņu pakļautība kredītriskam (neskaitot pieejamās ķīlas vai cita veida nodrošinājumu), tūkstošos eiro:

	Koncerns 31.12.2021.	Koncerns 31.12.2020	Sabiedrība 31.12.2021.	Sabiedrība 31.12.2020
Finanšu stāvokļa pārskata aktīvi, kas pakļauti kredītriskam				
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	455 006	359 949	455 006	359 949
Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējos ienākumos - ieguldījumu vērtspapīri	14 051	36 958	14 051	36 958
Amortizētā vērtībā novērtētie finanšu aktīvi:				
Ieguldījumu vērtspapīri	37	441	37	441
Kredīti	330 530	313 268	330 530	313 268
Granti	45 397	31 107	45 397	31 107
Pārējie ieguldījumi	8 936	7 503	8 936	7 503
Ieguldījumi asociētos uzņēmumos	64 949	47 988	64 949	47 988
Pārējie aktīvi	3 242	3 671	3 242	3 636
Aktīvi kopā	922 148	800 885	922 148	800 850
Ārpusbilances posteņi, kas pakļauti kredītriskam				
Iespējamās saistības (31.pielikums)	414 978	359 605	414 978	359 605
Finansiālās saistības (31.pielikums)	161 276	178 073	161 276	188 488
Ārpusbilances posteņi kopā	576 254	537 678	576 254	548 093

Daļa no pozīcijas *Kredīti un debitoru parādi* ir aizdevumi lauksaimniecības segmentam (skatīt 19.pielikumu), kuri ir nodrošināti ar lauksaimniecības zemi, kas ir piesardzīgi novērtēta. Kredīti citiem segmentiem galvenokārt ir nodrošināti ar nekustamo īpašumu, mazākā mērā - cita veida aktīviem vai komercķīlām. Paredzamās naudas plūsmas no nodrošinājuma tiek ņemtas vērā, novērtējot vērtības samazināšanās uzkrājumus sagaidāmajiem kredītzaudējumiem. Riska seguma rezerve un Portfeļa zaudējumu rezerve ir pieejami Koncernam / Sabiedrībai, lai segtu sagaidāmos kredītzaudējumus, kas rodas no kredītportfeļa kvalitātes pasliktināšanās. Sīkāku informāciju par Riska seguma rezervi un Portfeļa zaudējumu rezervi skatīt attiecīgi 30. un 36.pielikumos.

2021.gada 31.decembrī daļa Koncerna / Sabiedrības aktīvu 152,296 tūkst. eiro (2020.gada 31.decembrī: 124,087 tūkst. eiro) apmērā bija iekļāti. Detalizēta informācija par Koncerna / Sabiedrības noslēgtajiem aizdevuma līgumiem 2021.gada 31.decembrī atspoguļota 18. un 19.pielikumā.

Saskaņā ar likuma "Par valsts budžetu 2021.gadam" 37. pantu, kas nosaka, ka saskaņā ar Lauksaimniecības un lauku attīstības likumu un Attīstības finanšu institūcijas likumu, valsts 270,000 tūkst. eiro apmērā atbild par akciju sabiedrības "Attīstības finanšu institūcija Altum" izsniegtajām garantijām. Faktiski izsniegtais apjoms 2021.gada 31.decembrī bija 268,256 tūkst. eiro (2020.gada 31.decembrī: 251,701 tūkst. eiro).

(2) Likviditātes risks

Likviditātes risks ir risks, ka Koncerns / Sabiedrība nespēs izpildīt klientu un citu kreditoru juridiski pamatotās prasības vai iespējamās saistības paredzētajos termiņos un pilnā apmērā, vai nespēs savlaicīgi un ar atbilstošām / saprātīgām izmaksām nodrošināt iepriekš plānotu aktīvu pieaugumu ar finansējuma avotiem.

Likviditātes riska pārvaldīšanas mērķis ir uzturēt pietiekošā apjomā un atbilstošā kvalitātē likvidos aktīvus, kā arī piesaistīt atbilstošas termiņstruktūras finansējumu, kas ļauj nodrošināt savlaicīgu saistību izpildi, kā arī iepriekš plānotu aktīvu pieaugumu.

Koncerns / Sabiedrība īsteno piesardzīgu likviditātes riska pārvaldīšanas politiku. Līdz ar to galvenā uzmanība likviditātes vadībā tiek koncentrēta uz katras atbalsta programmas ietvaros esošā un plānotā portfeļa un tā īstenošanai pieejamā finansējuma apjoma un termiņstruktūras sabalansēšanu.

Ņemot vērā, ka atbalsta programmu finansējuma atmaksas termiņš var tikt pagarināts atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem, praktiski tas nozīmē, ka šis finansējums paliek Koncerna / Sabiedrības bilanci un šis finansējums tiek novirzīts jaunu programmu finansēšanai.

Aktīvu, pasīvu un riska vadības komiteja ir atbildīga par likviditātes riska uzraudzību un vadību atbilstoši Koncerna / Sabiedrības resursu vadības stratēģijai un risku pārvaldīšanas stratēģijai.

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(2) Likviditātes risks (turpinājums)

Koncerna finanšu saistību, ārpusbilances saistību un likvīdo aktīvu sagaidāmās nediskontētās nākotnes naudas plūsmas termiņstruktūra 2021.gada 31.decembrī, tūkstošos eiro:

	Līdz 1 gadam *	1 līdz 5 gadi	5 līdz 10 gadi	10 līdz 15 gadi	Virš 15 gadiem un bez termiņa	Kopā
Saistības pret kredītiestādēm	13 443	39 997	-	-	-	53 440
Saistības pret vispārējām valdībām	6 547	30 634	31 219	18 781	36 605	123 786
Emitētie parāda vērtspapīri	854	87 623	-	-	-	88 477
Atbalsta programmu finansējums **	2 895	62 750	126 942	27 087	10 613	230 287
Pārējās saistības	3 000	840	-	-	-	3 840
Kopā finanšu saistības	26 739	221 844	158 161	45 868	47 218	499 830
Ārpusbilance un iespējamās saistības	350 748	79 640	145 866	-	-	576 254
Kopā finanšu saistības, ārpusbilance un iespējamās saistības***	377 487	301 484	304 027	45 868	47 218	1 076 084
Prasības pret kredītiestādēm un Valsts kasi	455 006	-	-	-	-	455 006
Ieguldījumu vērtspapīri	3 592	10 496	-	-	-	14 088
Likvīdie aktīvi	458 598	10 496	-	-	-	469 094

* Saskaņā ar SGS Nr. 7 "Finanšu instrumenti: Atspoguļošana" prasībām lielākā daļa no Koncerna izsniegto garantiju portfeļa ir klasificēta termiņā "Līdz 1 gadam". Izņēmums ir mājokļu garantijas ģimenēm ar bērniem un mājokļu garantijas jaunajiem speciālistiem – šīs garantijas ar atlikušo termiņu līdz 3 gadiem pārskata datumā ir klasificēta termiņā "1 līdz 5 gadi", jo garantijas kompensāciju izmaksas mehānisms mājokļu garantijām ģimenēm ar bērniem un mājokļu garantijām jaunajiem speciālistiem, kas paredz, ka kompensācija par pieteiktajiem garantijas gadījumiem tiek izmaksāta 3 gadu laikā no brīža, kad pieteikts garantijas gadījums, un banka šajā periodā veic parāda atgūšanu no aizņēmēja vai galvotāja naudas plūsmas vai aizdevuma nodrošinājuma realizācijas naudas plūsmas. Savukārt mājokļu garantijām ģimenēm ar bērniem un mājokļu garantijām jaunajiem speciālistiem, kurām atlikušais termiņš ir īsāks par 1 gadu pārskata datumā tiek uzrādītas atbilstoši atlikušajam termiņam.

Koncerna finanšu saistību, ārpusbilances saistību un likvīdo aktīvu sagaidāmās nediskontētās nākotnes naudas plūsmas līdz 1 gadam termiņstruktūra 2021.gada 31.decembrī un sekojošā analīze ir atspoguļota tabulā zemāk.

** Atbalsta programmas darbības beigās tās finansējums paliek Koncerna / Sabiedrības bilanci, jo jebkura atmaksa no esošās atbalsta programmas tiek uzkrāta un izmantota jaunu atbalsta programmu finansēšanai.

*** Tā kā daļu no ārpusbilances posteņiem un iespējamām saistībām nodrošina finansējums, kas ir jau atzīts kā finanšu saistības 70,980 tūkst. eiro apmērā, tad šis apjoms iekļauts gan Koncerna finanšu saistībās, gan Koncerna ārpusbilances posteņos un iespējamās saistībās.

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(2) Likviditātes risks (turpinājums)

Koncerna finanšu saistību, ārpusbilances saistību un likvīdo aktīvu sagaidāmās nediskontētās nākotnes naudas plūsmas līdz 1 gadam termiņstruktūra 2021.gada 31.decembrī, tūkstošos eiro:

	Līdz 1 mēnesim	1 līdz 3 mēneši	3 līdz 6 mēneši	6 līdz 12 mēneši	Kopā līdz 1 gadam
Saistības pret kredītiestādēm	-	4 381	3 750	5 312	13 443
Saistības pret vispārējām valdībām	84	354	2 531	3 578	6 547
Emitētie parāda vērtspapīri	-	505	-	349	854
Atbalsta programmu finansējums	77	-	-	2 818	2 895
Pārējās saistības	2 983	8	-	9	3 000
Kopā finanšu saistības	3 144	5 248	6 281	12 066	26 739
Ārpusbilance un iespējamās saistības *	299 718	14 010	23 605	13 415	350 748
Kopā finanšu saistības, ārpusbilance un iespējamās saistības	302 862	19 258	29 886	25 481	377 487
Prasības pret kredītiestādēm un Valsts kasi	455 006	-	-	-	455 006
Ieguldījumu vērtspapīri	1 072	-	-	2 520	3 592
Likvīdie aktīvi	456 078	-	-	2 520	458 598

* Ārpusbilances posteņu un iespējamo saistību sadalījums pa finanšu instrumentu veidiem – finanšu garantijas, saistības par kredītu izsniegšanu un grantu izsniegšanu, kā arī saistības par ieguldījumu AIF "Altum kapitāla fonds", ieguldījumiem asociētos uzņēmumos un citiem ieguldījumiem, ir parādīts 37.pielikumā.

Ārpusbilances posteņi un iespējamās saistības tiek finansētas no dažādiem Koncernam pieejamiem finansējuma avotiem:

Finanšu garantijas 262,119 tūkst. eiro apmērā (līdz 1 gadam) – no atbilstoša garantiju atbalsta programmu finansējuma (skatīt 30.pielikumu) un Speciālā rezerves kapitāla (skatīt 36.pielikumu). Līdzšinējā pieredze par garantiju kompensāciju pieprasījumiem rāda, ka pieprasīto garantiju kompensāciju apjoms šajā termiņā ir būtiski zemāks nekā termiņstruktūras analizē norādītais uzņemto saistību apjoms.

Iespējamās saistības par kredītu izsniegšanu 25,572 tūkst. eiro apmērā (līdz 1 gadam) – no kredītlīniju līdzekļiem (Koncerns jau ir saņēmis kredītlīniju līdzekļus vai tie ir pieejami pēc pieprasījuma), kas noslēgti ar finanšu institūcijām un Valsts Kasi (skatīt 28. un 29.pielikumu) un atbilstoša aizdevumu atbalsta programmu finansējuma (skatīt 30.pielikumu).

Iespējamās saistības par grantu izsniegšanu 11,089 tūkst. eiro apmērā (līdz 1 gadam) – no atbilstoša grantu atbalsta programmu finansējuma (skatīt 30.pielikumu).

Iespējamās saistības pret ieguldījumiem asociētos uzņēmumos 13,977 tūkst. eiro apmērā (līdz 1 gadam) – no atbilstoša riska kapitāla fondu atbalsta programmu finansējuma (skatīt 30.pielikumu).

Iespējamās saistības pret ieguldījumiem AIF "Altum kapitāla fonds" 32,124 tūkst. eiro apmērā (līdz 1 gadam) – no speciālā rezerves kapitāla (skatīt 36.pielikumu) un papildus akcionāru finansējuma 2022.gadā.

Iespējamās saistības pret citiem ieguldījumiem 5,867 tūkst. eiro apmērā (līdz 1 gadam) – Baltijas Inovāciju fondam 2 no atbilstoša atbalsta programmu finansējuma un atbilstoša atbalsta programmu finansējuma atmaksām un Trīs jūru iniciatīvas investīciju fondam no Koncerna / Sabiedrības pašu finansējuma.

Tā rezultātā Koncerna likviditāte nav pasliktinājusies.

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(2) Likviditātes risks (turpinājums)

Koncerna finanšu saistību, ārpusbilances saistību un likvīdo aktīvu sagaidāmās nediskontētās nākotnes naudas plūsmas termiņstruktūra 2020.gada 31.decembrī, tūkstošos eiro:

	Līdz 1 gadam*	1 līdz 5 gadi	5 līdz 10 gadi	10 līdz 15 gadi	Virš 15 gadiem un bez termiņa	Kopā
Saistības pret kredītiestādēm	12 468	53 399	-	-	-	65 867
Saistības pret vispārējām valdībām	311	4 741	9 544	-	89 553	104 149
Emitētie parāda vērtspapīri	824	68 107	-	-	-	68 931
Atbalsta programmu finansējums **	3 444	46 655	63 006	26 521	52 337	191 963
Pārējās saistības	1 718	1 170	-	13	-	2 901
Kopā finanšu saistības	18 765	174 072	72 550	26 534	141 890	433 811
Ārpusbilance un iespējamās saistības *	349 731	171 663	16 284	-	-	537 678
Kopā finanšu saistības, ārpusbilance un iespējamās saistības***	368 496	345 735	88 834	26 534	141 890	971 489
Prasības pret kredītiestādēm un Valsts kasi	359 949	-	-	-	-	359 949
Ieguldījumu vērtspapīri	22 991	14 408	-	-	-	37 399
Likvīdie aktīvi	382 940	14 408	-	-	-	397 348

* Saskaņā ar SGS Nr. 7 "Finanšu instrumenti: Atspoguļošana" prasībām lielākā daļa no Koncerna izsniegto garantiju portfeļa ir klasificēta termiņā "Līdz 1 gadam". Izņēmums ir mājokļu garantijas ģimenēm ar bērniem un mājokļu garantijas jauniešiem speciālistiem – šīs garantijas ar atlikušo termiņu līdz 3 gadiem pārskata datumā ir klasificēta termiņā "1 līdz 5 gadi", jo garantijas kompensāciju izmaksas mehānisms mājokļu garantijām ģimenēm ar bērniem un mājokļu garantijām jauniešiem speciālistiem, kas paredz, ka kompensācija par pieteiktajiem garantijas gadījumiem tiek izmaksāta 3 gadu laikā no brīža, kad pieteikts garantijas gadījums, un banka šajā periodā veic parāda atgūšanu no aizņēmēja vai galvotāja naudas plūsmas vai aizdevuma nodrošinājuma realizācijas naudas plūsmas. Savukārt mājokļu garantijām ģimenēm ar bērniem un mājokļu garantijām jauniešiem speciālistiem, kurām atlikušais termiņš ir īsāks par 1 gadu pārskata datumā tiek uzrādītas atbilstoši atlikušajam termiņam.

Koncerna finanšu saistību, ārpusbilances saistību un likvīdo aktīvu sagaidāmās nediskontētās nākotnes naudas plūsmas līdz 1 gadam termiņstruktūra 2020.gada 31.decembrī un sekojošā analīze ir atspoguļota tabulā zemāk.

** Atbalsta programmas darbības beigās tās finansējums paliek Koncerna / Sabiedrības bilanci, jo jebkura atmaksa no esošās atbalsta programmas tiek uzkrāta un izmantota jaunu atbalsta programmu finansēšanai.

*** Tā kā daļu no ārpusbilances posteņiem un iespējamām saistībām nodrošina finansējums, kas ir jau atzīts kā finanšu saistības 49,053 tūkst. eiro apmērā, tad šis apjoms iekļauts gan Koncerna finanšu saistībās, gan Koncerna ārpusbilances posteņos un iespējamās saistībās.

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(2) Likviditātes risks (turpinājums)

Koncerna finanšu saistību, ārpusbilances saistību un likvīdo aktīvu sagaidāmās nediskontētās nākotnes naudas plūsmas līdz 1 gadam termiņstruktūra 2020.gada 31.decembrī, tūkstošos eiro:

	Līdz 1 mēnesim	1 līdz 3 mēneši	3 līdz 6 mēneši	6 līdz 12 mēneši	Kopā līdz 1 gadam
Saistības pret kredītiestādēm	-	4 378	-	8 090	12 468
Saistības pret vispārējām valdībām	123	-	140	48	311
Emitētie parāda vērtspapīri	-	564	260	-	824
Atbalsta programmu finansējums	3 444	-	-	-	3 444
Pārējās saistības	1 693	-	-	25	1 718
Kopā finanšu saistības	5 260	4 942	400	8 163	18 765
Ārpusbilance un iespējamās saistības *	287 626	13 777	14 532	34 684	350 619
Kopā finanšu saistības, ārpusbilance un iespējamās saistības	292 886	18 719	14 932	42 847	369 384
Prasības pret kredītiestādēm un Valsts kasi	359 949	-	-	-	359 949
Ieguldījumu vērtspapīri	2 090	20 436	-	465	22 991
Likvīdie aktīvi	362 039	20 436	-	465	382 940

* Ārpusbilances posteņu un iespējamo saistību sadalījums pa finanšu instrumentu veidiem – finanšu garantijas, saistības par kredītu izsniegšanu un grantu izsniegšanu, kā arī saistības pret ieguldījumiem asociētos uzņēmumos un citiem ieguldījumiem, ir parādīts 37.pielikumā.

Ārpusbilances posteņi un iespējamās saistības tiek finansētas no dažādiem Koncernam pieejamiem finansējuma avotiem.

Finanšu garantijas 359,605 tūkst. eiro apmērā (līdz 1 gadam) – no atbilstoša garantiju atbalsta programmu finansējuma (skatīt 30.pielikumu) un Speciālā rezerves kapitāla (skatīt 36.pielikumu). Līdzšinējā pieredze par garantiju kompensāciju pieprasījumiem rāda, ka pieprasīto garantiju kompensāciju apjoms šajā termiņā ir būtiski zemāks nekā termiņstruktūras analizē norādītais uzņemto saistību apjoms.

Iespējamās saistības par kredītu izsniegšanu 39,348 tūkst. eiro apmērā (līdz 1 gadam) – no kredītlīniju līdzekļiem (Koncerns jau ir saņēmis kredītlīniju līdzekļus vai tie ir pieejami pēc pieprasījuma), kas noslēgti ar finanšu institūcijām un Valsts Kasi (skatīt 28. un 29.pielikumu) un atbilstoša aizdevumu atbalsta programmu finansējuma (skatīt 30.pielikumu).

Iespējamās saistības par grantu izsniegšanu 6,798 tūkst. eiro apmērā (līdz 1 gadam) – no atbilstoša grantu atbalsta programmu finansējuma (skatīt 31.pielikumu).

Iespējamās saistības pret ieguldījumiem asociētos uzņēmumos 7,639 tūkst. eiro apmērā (līdz 1 gadam) – no atbilstoša riska kapitāla fondu atbalsta programmu finansējuma (skatīt 30.pielikumu).

Iespējamās saistības pret ieguldījumiem AIF "Altum kapitāla fonds" 46,117 tūkst. eiro apmērā (līdz 1 gadam) – no speciālā rezerves kapitāla (skatīt 36.pielikumu) un papildus akcionāru finansējuma 2021.gadā.

Iespējamās saistības pret citiem ieguldījumiem 9,235 tūkst. eiro apmērā (līdz 1 gadam) – Baltijas Inovāciju fondam 2 no atbilstoša atbalsta programmu finansējuma un atbilstoša atbalsta programmu finansējuma atmaksām un Trīs jūru iniciatīvas investīciju fondam no Koncerna / Sabiedrības pašu finansējuma.

Tā rezultātā Koncerna likviditāte nav pasliktinājusies.

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(2) Likviditātes risks (turpinājums)

Sabiedrības finanšu saistību, ārpusbilances saistību un likvīdo aktīvu sagaidāmās nediskontētās nākotnes naudas plūsmas termiņstruktūra 2021.gada 31.decembrī, tūkstošos eiro:

	Līdz 1 gadam *	1 līdz 5 gadi	5 līdz 10 gadi	10 līdz 15 gadi	Virš 15 gadiem un bez termiņa	Kopā
Saistības pret kredītiestādēm	13 443	39 997	-	-	-	53 440
Saistības pret vispārējām valdībām	6 547	30 634	31 219	18 781	36 605	123 786
Emitētie parāda vērtspapīri	854	87 623	-	-	-	88 477
Atbalsta programmu finansējums **	2 895	62 750	126 942	27 087	10 613	230 287
Pārējās saistības	3 000	840	-	-	-	3 840
Kopā finanšu saistības	26 739	221 844	158 161	45 868	47 218	499 830
Ārpusbilance un iespējamās saistības	350 748	79 640	145 866	-	-	576 254
Kopā finanšu saistības, ārpusbilance un iespējamās saistības***	377 487	301 484	304 027	45 868	47 218	1 076 084
Prasības pret kredītiestādēm un Valsts kasi	455 006	-	-	-	-	455 006
Ieguldījumu vērtspapīri	3 592	10 496	-	-	-	14 088
Likvīdie aktīvi	458 598	10 496	-	-	-	469 094

* Saskaņā ar SGS Nr. 7 "Finanšu instrumenti: Atspoguļošana" prasībām lielākā daļa no Sabiedrības izsniegto garantiju portfeļa ir klasificēta termiņā "Līdz 1 gadam". Izņēmums ir mājokļu garantijas ģimenēm ar bērniem un mājokļu garantijas jaunajiem speciālistiem – šīs garantijas ar atlikušo termiņu līdz 3 gadiem pārskata datumā ir klasificēta termiņā "1 līdz 5 gadi", jo garantijas kompensāciju izmaksas mehānisms mājokļu garantijām ģimenēm ar bērniem un mājokļu garantijām jaunajiem speciālistiem, kas paredz, ka kompensācija par pieteiktajiem garantijas gadījumiem tiek izmaksāta 3 gadu laikā no brīža, kad pieteikts garantijas gadījums, un banka šajā periodā veic parāda atgūšanu no aizņēmēja vai galvotāja naudas plūsmas vai aizdevuma nodrošinājuma realizācijas naudas plūsmas. Savukārt mājokļu garantijām ģimenēm ar bērniem un mājokļu garantijām jaunajiem speciālistiem, kurām atlikušais termiņš ir īsāks par 1 gadu pārskata datumā tiek uzrādītas atbilstoši atlikušajam termiņam.

Sabiedrības finanšu saistību, ārpusbilances saistību un likvīdo aktīvu sagaidāmās nediskontētās nākotnes naudas plūsmas līdz 1 gadam termiņstruktūra 2021.gada 31.decembrī un sekojošā analīze ir atspoguļota tabulā zemāk.

** Atbalsta programmas darbības beigās tās finansējums paliek Koncerna / Sabiedrības bilanci, jo jebkura atmaksa no esošās atbalsta programmas tiek uzkrāta un izmantota jaunu atbalsta programmu finansēšanai.

*** Tā kā ārpusbilances posteņu un iespējamo saistību daļu nodrošina finansējums, kas ir jau atzīts kā finanšu saistības 70,980 tūkst. eiro apmērā, tad šis apjoms iekļauts gan Sabiedrības finanšu saistībās, gan Sabiedrības ārpusbilances posteņos un iespējamās saistībās.

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(2) Likviditātes risks (turpinājums)

Sabiedrības finanšu saistību, ārpusbilances saistību un likvīdo aktīvu sagaidāmās nediskontētās nākotnes naudas plūsmas līdz 1 gadam termiņstruktūra 2021.gada 31.decembrī, tūkstošos eiro:

	Līdz 1 mēnesim	1 līdz 3 mēneši	3 līdz 6 mēneši	6 līdz 12 mēneši	Kopā līdz 1 gadam
Saistības pret kredītiestādēm	-	4 381	3 750	5 312	13 443
Saistības pret vispārējām valdībām	84	354	2 531	3 578	6 547
Emitētie parāda vērtspapīri	-	505	-	349	854
Atbalsta programmu finansējums	77	-	-	2 818	2 895
Pārējās saistības	2 983	8	-	9	3 000
Kopā finanšu saistības	3 144	5 248	6 281	12 066	26 739
Ārpusbilance un iespējamās saistības *	299 718	14 010	23 605	13 415	350 748
Kopā finanšu saistības, ārpusbilance un iespējamās saistības	302 862	19 258	29 886	25 481	377 487
Prasības pret kredītiestādēm un Valsts kasi	455 006	-	-	-	455 006
Ieguldījumu vērtspapīri	1 072	-	-	2 520	3 592
Likvīdie aktīvi	456 078	-	-	2 520	458 598

* Ārpusbilances posteņu un iespējamo saistību sadalījums pa finanšu instrumentu veidiem – finanšu garantijas, saistības par kredītu izsniegšanu un grantu izsniegšanu, kā arī saistības par ieguldījumu AIF "Altum kapitāla fonds", ieguldījumiem asociētos uzņēmumos un citiem ieguldījumiem, ir parādīts 37.pielikumā.

Ārpusbilances posteņi un iespējamās saistības tiek finansētas no dažādiem Koncernam pieejamiem finansējuma avotiem.

Finanšu garantijas 262,119 tūkst. eiro apmērā (līdz 1 gadam) – no atbilstoša garantiju atbalsta programmu finansējuma (skatīt 30.pielikumu) un Speciālā rezerves kapitāla (skatīt 36.pielikumu). Līdzšinējā pieredze par garantiju kompensāciju pieprasījumiem rāda, ka pieprasīto garantiju kompensāciju apjoms šajā termiņā ir būtiski zemāks nekā termiņstruktūras analizē norādītais uzņemto saistību apjoms.

Iespējamās saistības par kredītu izsniegšanu 25,572 tūkst. eiro apmērā (līdz 1 gadam) – no kredītlīniju līdzekļiem (Koncerns jau ir saņēmis kredītlīniju līdzekļus vai tie ir pieejami pēc pieprasījuma), kas noslēgti ar finanšu institūcijām un Valsts Kasi (skatīt 28. un 29.pielikumu) un atbilstoša aizdevumu atbalsta programmu finansējuma (skatīt 30.pielikumu).

Iespējamās saistības par grantu izsniegšanu 11,089 tūkst. eiro apmērā (līdz 1 gadam) – no atbilstoša grantu atbalsta programmu finansējuma (skatīt 30.pielikumu).

Iespējamās saistības pret ieguldījumiem asociētos uzņēmumos 13,977 tūkst. eiro apmērā (līdz 1 gadam) – no atbilstoša riska kapitāla fondu atbalsta programmu finansējuma (skatīt 30.pielikumu).

Iespējamās saistības pret ieguldījumiem AIF "Altum kapitāla fonds" 32,124 tūkst. eiro apmērā (līdz 1 gadam) – no speciālā rezerves kapitāla (skatīt 36.pielikumu) un papildus akcionāru finansējuma 2022.gadā.

Iespējamās saistības pret citiem ieguldījumiem 5,867 tūkst. eiro apmērā (līdz 1 gadam) – Baltijas Inovāciju fondam 2 no atbilstoša atbalsta programmu finansējuma un atbilstoša atbalsta programmu finansējuma atmaksām un Trīs jūru iniciatīvas investīciju fondam no Koncerna / Sabiedrības pašu finansējuma.

Tā rezultātā Sabiedrības likviditāte nav pasliktinājusies.

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(2) Likviditātes risks (turpinājums)

Sabiedrības finanšu saistību, ārpusbilances saistību un likvīdo aktīvu sagaidāmās nediskontētās nākotnes naudas plūsmas termiņstruktūra 2020.gada 31.decembrī, tūkstošos eiro:

	Līdz 1 gadam *	1 līdz 5 gadi	5 līdz 10 gadi	10 līdz 15 gadi	Virš 15 gadiem un bez termiņa	Kopā
Saistības pret kredītiestādēm	12 468	53 399	-	-	-	65 867
Saistības pret vispārējām valdībām	311	4 741	9 544	-	89 553	104 149
Emitētie parāda vērtspapīri	824	68 107	-	-	-	68 931
Atbalsta programmu finansējums **	3 444	46 655	63 006	26 521	52 337	191 963
Pārējās saistības	1 718	1 170	-	13	-	2 901
Kopā finanšu saistības	18 765	174 072	72 550	26 534	141 890	433 811
Ārpusbilance un iespējamās saistības	353 898	176 870	17 325	-	-	548 093
Kopā finanšu saistības, ārpusbilance un iespējamās saistības***	372 663	350 942	89 875	26 534	141 890	981 904
Prasības pret kredītiestādēm un Valsts kasi	359 949	-	-	-	-	359 949
Ieguldījumu vērtspapīri	22 991	14 408	-	-	-	37 399
Likvīdie aktīvi	382 940	14 408	-	-	-	397 348

* Saskaņā ar SGS Nr. 7 "Finanšu instrumenti: Atspoguļošana" prasībām lielākā daļa no Sabiedrības izsniegto garantiju portfeļa ir klasificēta termiņā "Līdz 1 gadam". Izņēmums ir mājokļu garantijas ģimenēm ar bērniem un mājokļu garantijas jaunajiem speciālistiem – šīs garantijas ar atlikušo termiņu līdz 3 gadiem pārskata datumā ir klasificēta termiņā "1 līdz 5 gadi", jo garantijas kompensāciju izmaksas mehānisms mājokļu garantijām ģimenēm ar bērniem un mājokļu garantijām jaunajiem speciālistiem, kas paredz, ka kompensācija par pieteiktajiem garantijas gadījumiem tiek izmaksāta 3 gadu laikā no brīža, kad pieteikts garantijas gadījums, un banka šajā periodā veic parāda atgūšanu no aizņēmēja vai galvotāja naudas plūsmas vai aizdevuma nodrošinājuma realizācijas naudas plūsmas. Savukārt mājokļu garantijām ģimenēm ar bērniem un mājokļu garantijām jaunajiem speciālistiem, kurām atlikušais termiņš ir īsāks par 1 gadu pārskata datumā tiek uzrādītas atbilstoši atlikušajam termiņam.

Sabiedrības finanšu saistību, ārpusbilances saistību un likvīdo aktīvu sagaidāmās nediskontētās nākotnes naudas plūsmas līdz 1 gadam termiņstruktūra 2020.gada 31.decembrī un sekojošā analīze ir atspoguļojas tabulā zemāk.

** Atbalsta programmas darbības beigās tās finansējums paliek Koncerna / Sabiedrības bilancē, jo jebkura atmaksa no esošās atbalsta programmas tiek uzkrāta un izmantota jaunu atbalsta programmu finansēšanai.

*** Tā kā ārpusbilances posteņu un iespējamo saistību daļu nodrošina finansējums, kas ir jau atzīts kā finanšu saistības 49,053 tūkst. eiro apmērā, tad šis apjoms iekļauts gan Sabiedrības finanšu saistībās, gan Sabiedrības ārpusbilances posteņos un iespējamās saistībās.

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(2) Likviditātes risks (turpinājums)

Sabiedrības finanšu saistību, ārpusbilances saistību un likvīdo aktīvu sagaidāmās nediskontētās nākotnes naudas plūsmas līdz 1 gadam termiņstruktūra 2020.gada 31.decembrī, tūkstošos eiro:

	Līdz 1 mēnesim	1 līdz 3 mēneši	3 līdz 6 mēneši	6 līdz 12 mēneši	Kopā līdz 1 gadam
Saistības pret kredītiestādēm	-	4 378	-	8 090	12 468
Saistības pret vispārējām valdībām	123	-	140	48	311
Emitētie parāda vērtspapīri	-	564	260	-	824
Atbalsta programmu finansējums	3 444	-	-	-	3 444
Pārējās saistības	1 693	-	-	25	1 718
Kopā finanšu saistības	5 260	4 942	400	8 163	18 765
Ārpusbilance un iespējamās saistības *	287 155	14 194	15 365	37 184	353 898
Kopā finanšu saistības, ārpusbilance un iespējamās saistības	292 415	19 136	15 765	45 347	372 663
Prasības pret kredītiestādēm un Valsts kasi	359 949	-	-	-	359 949
Ieguldījumu vērtspapīri	2 090	20 436	-	465	22 991
Likvīdie aktīvi	362 039	20 436	-	465	382 940

* Ārpusbilances posteņu un iespējamo saistību sadalījums pa finanšu instrumentu veidiem – finanšu garantijas, saistības par kredītu izsniegšanu un grantu izsniegšanu, kā arī saistības pret ieguldījumiem asociētos uzņēmumos un citiem ieguldījumiem – ir parādīts 37.pielikumā.

Ārpusbilances posteņi un iespējamās saistības tiek finansētas no dažādiem Koncernam pieejamiem finansējuma avotiem.

Finanšu garantijas 359,605 tūkst. eiro apmērā (līdz 1 gadam) – no atbilstoša garantiju atbalsta programmu finansējuma (skatīt 30.pielikumu) un Speciālā rezerves kapitāla (skatīt 36.pielikumu). Līdzšinējā pieredze par garantiju kompensāciju pieprasījumiem rāda, ka pieprasīto garantiju kompensāciju apjoms šajā termiņā ir būtiski zemāks nekā termiņstruktūras analizē norādītais uzņemto saistību apjoms.

Iespējamās saistības par kredītu izsniegšanu 39,348 tūkst. eiro apmērā (līdz 1 gadam) – no kredītlīniju līdzekļiem (Koncerns jau ir saņēmis kredītlīniju līdzekļus vai tie ir pieejami pēc pieprasījuma), kas noslēgti ar finanšu institūcijām un Valsts Kasi (skatīt 28. un 29.pielikumu) un atbilstoša aizdevumu atbalsta programmu finansējuma (skatīt 30.pielikumu).

Iespējamās saistības par grantu izsniegšanu 6,798 tūkst. eiro apmērā (līdz 1 gadam) – no atbilstoša grantu atbalsta programmu finansējuma (skatīt 30.pielikumu).

Iespējamās saistības pret ieguldījumiem meitas uzņēmumos 4,167 tūkst. eiro apmērā (līdz 1 gadam) – no atbilstoša riska kapitāla fondu atbalsta programmu finansējuma (skatīt 30.pielikumu).

Iespējamās saistības pret ieguldījumiem asociētos uzņēmumos 7,639 tūkst. eiro apmērā (līdz 1 gadam) – no atbilstoša riska kapitāla fondu atbalsta programmu finansējuma (skatīt 30.pielikumu).

Iespējamās saistības pret ieguldījumiem AIF "Altum kapitāla fonds" 46,117 tūkst. eiro apmērā (līdz 1 gadam) – no speciālā rezerves kapitāla (skatīt 36.pielikumu) un papildus akcionāru finansējuma 2021.gadā.

Iespējamās saistības pret citiem ieguldījumiem 9,235 tūkst. eiro apmērā (līdz 1 gadam) – Baltijas Inovāciju fondam 2 no atbilstoša atbalsta programmu finansējuma un atbilstoša atbalsta programmu finansējuma atmaksām un Trīs jūru iniciatīvas investīciju fondam no Koncerna / Sabiedrības pašu finansējuma.

Tā rezultātā Sabiedrības likviditāte nav pasliktinājusies.

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(2) Likviditātes risks (turpinājums)

Koncerna aktīvu un saistību sadalījumu 2021.gada 31.decembrī pēc to atlikušā atmaksas un dzēšanas termiņa, balstoties uz laika periodu, kas atlicis no bilances datuma līdz līguma termiņa beigām, tūkstošos eiro:

	Līdz 1 mēnesim	1 līdz 3 mēneši	3 līdz 6 mēneši	Līdz 1 gadam	1 līdz 5 gadi	Vairāk par 5 gadiem un bez termiņa	Kopā
Aktīvi							
Prasības pret kredītiestādēm un Valsts kasi	455 006	-	-	-	-	-	455 006
Ieguldījumu vērtspapīri *	1 072	-	-	2 520	10 496	-	14 088
Kredīti un debitoru parādi *	11 485	14 348	16 801	39 439	147 944	100 513	330 530
Granti	93	12 642	370	377	31 075	840	45 397
Nākamā periodu izdevumi un uzkrātie ieņēmumi	2 066	-	-	-	-	-	2 066
Pārējie ieguldījumi	-	-	-	-	-	8 936	8 936
Ieguldījumi asociētos uzņēmumos	-	-	6 130	10 473	9 924	38 422	64 949
Ieguldījumu īpašumi	-	-	-	-	-	46 164	46 164
Pamatlīdzekļi	-	-	-	-	-	4 570	4 570
Nemateriālie aktīvi	-	-	-	-	-	1 256	1 256
Pārējie aktīvi	1 004	96	279	1 306	557	-	3 242
Kopā aktīvi	470 726	27 086	23 580	54 115	199 996	200 701	976 204
Saistības							
Saistības pret kredītiestādēm	-	4 357	3 750	5 312	39 997	-	53 416
Saistības pret vispārējām valdībām	-	354	2 374	3 448	29 949	85 223	121 348
Amortizētā vērtībā novērtētās finanšu saistības - emitētie parāda vērtspapīri	-	505	-	59	84 994	-	85 558
Nākamā periodu ieņēmumi un uzkrātie izdevumi	186	401	418	2 233	2 492	823	6 553
Uzkrājumi	34 466	-	-	-	-	-	34 466
Atbalsta programmu finansējums	77	-	-	2 818	62 750	164 642	230 287
Pārējās saistības	2 983	8	-	9	840	-	3 840
Kopā saistības	37 712	5 625	6 542	13 879	221 022	250 688	535 468
Neto likviditāte	433 014	21 461	17 038	40 236	(21 026)	(49 987)	440 736

* Attiecībā uz klientiem izsniegtajiem aizdevumiem, Koncerns / Sabiedrība izmanto to pašu sagaidāmo atmaksu disciplīnas bāzi, kas tiek izmantota efektīvās procentu likmes prognozēšanai. Ieguldījumi vērtspapīros atspoguļo ar līgumu noteiktās kuponu amortizācijas

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(2) Likviditātes risks (turpinājums)

Koncerna aktīvu un saistību sadalījumu 2020.gada 31.decembrī pēc to atlikušā atmaksas un dzēšanas termiņa, balstoties uz laika periodu, kas atlicis no bilances datuma līdz līguma termiņa beigām, tūkstošos eiro:

	Līdz 1 mēnesim	1 līdz 3 mēneši	3 līdz 6 mēneši	Līdz 1 gadam	1 līdz 5 gadi	Vairāk par 5 gadiem un bez termiņa	Kopā
Aktīvi							
Prasības pret kredītiestādēm un Valsts kasi	359 949	-	-	-	-	-	359 949
Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņā vai zaudējumos	-	-	-	-	-	5 425	5 425
Ieguldījumu vērtspapīri *	2 090	20 436	-	465	14 408	-	37 399
Kredīti un debitoru parādi *	10 563	13 112	16 717	35 212	152 416	85 248	313 268
Granti	64	66	18	7 121	18 524	5 314	31 107
Nākamo periodu izdevumi un uzkrātie ieņēmumi	1 521	-	-	-	-	-	1 521
Citi ieguldījumi	-	-	-	-	-	7 503	7 503
Ieguldījumi asociētos uzņēmumos	-	-	7 587	16 375	5 366	18 660	47 988
Ieguldījumu īpašumi	-	-	-	-	-	36 758	36 758
Pamatlīdzekļi	-	-	-	-	-	4 717	4 717
Nemateriālie aktīvi	-	-	-	-	-	1 398	1 398
Pārējie aktīvi	971	208	81	259	2 117	35	3 671
Kopā aktīvi	375 158	33 822	24 403	59 432	192 831	165 058	850 704
Saistības							
Saistības pret kredītiestādēm	-	4 367	-	8 090	53 398	-	65 855
Saistības pret vispārējām valdībām	-	-	-	-	4 422	99 098	103 520
Amortizētā vērtībā novērtētās finanšu saistības - emitētie parāda vērtspapīri	-	484	(2)	53	64 987	-	65 522
Nākamo periodu ieņēmumi un uzkrātie izdevumi	488	357	401	967	2 916	719	5 848
Uzkrājumi	32 501	-	-	-	-	-	32 501
Atbalsta programmu finansējums	3 444	-	-	-	46 655	141 864	191 963
Pārējās saistības	1 693	-	-	25	1 170	13	2 901
Kopā saistības	38 126	5 208	399	9 135	173 548	241 694	468 110
Neto likviditāte	337 032	28 614	24 004	50 297	19 283	(76 636)	382 594

* Attiecībā uz klientiem izsniegtajiem aizdevumiem, Koncerns / Sabiedrība izmanto to pašu sagaidāmo atmaksu disciplīnas bāzi, kas tiek izmantota efektīvās procentu likmes prognozēšanai. Ieguldījumi vērtspapīros atspoguļo ar līgumu noteiktās kuponu amortizācijas

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(2) Likviditātes risks (turpinājums)

Sabiedrība aktīvu un saistību sadalījumu 2021.gada 31.decembrī pēc to atlikušā atmaksas un dzēšanas termiņa, balstoties uz laika periodu, kas atlicis no bilances datuma līdz līguma termiņa beigām, tūkstošos eiro:

	Līdz 1 mēnesim	1 līdz 3 mēneši	3 līdz 6 mēneši	Līdz 1 gadam	1 līdz 5 gadi	Vairāk par 5 gadiem un bez termiņa	Kopā
Aktīvi							
Prasības pret kredītiestādēm un Valsts kasi	455 006	-	-	-	-	-	455 006
Ieguldījumu vērtspapīri *	1 072	-	-	2 520	10 496	-	14 088
Kredīti un debitoru parādi *	11 485	14 348	16 801	39 439	147 944	100 513	330 530
Granti	93	12 642	370	377	31 075	840	45 397
Nākamo periodu izdevumi un uzkrātie ieņēmumi	2 066	-	-	-	-	-	2 066
Pārējie ieguldījumi	-	-	-	-	-	8 936	8 936
Ieguldījumi asociētos uzņēmumos	-	-	6 130	10 473	9 924	38 422	64 949
Līdzdalība meitas uzņēmumu pamatkapitālā	-	-	-	-	-	-	-
Ieguldījumu īpašumi	-	-	-	-	-	46 164	46 164
Pamatlīdzekļi	-	-	-	-	-	4 570	4 570
Nemateriālie aktīvi	-	-	-	-	-	1 256	1 256
Pārējie aktīvi	1 004	96	279	1 306	557	-	3 242
Kopā aktīvi	470 726	27 086	23 580	54 115	199 996	200 701	976 204
Saistības							
Saistības pret kredītiestādēm	-	4 357	3 750	5 312	39 997	-	53 416
Saistības pret vispārējām valdībām	-	354	2 374	3 448	29 949	85 223	121 348
Amortizētā vērtībā novērtētās finanšu saistības - emitētie parāda vērtspapīri	-	505	(2)	59	84 996	-	85 558
Nākamo periodu ieņēmumi un uzkrātie izdevumi	186	401	418	2 233	2 492	823	6 553
Uzkrājumi	34 466	-	-	-	-	-	34 466
Atbalsta programmu finansējums	77	-	-	2 818	62 750	164 642	230 287
Pārējās saistības	2 983	8	-	9	840	-	3 840
Kopā saistības	37 712	5 625	6 540	13 879	221 024	250 688	535 468
Neto likviditāte	433 014	21 461	17 040	40 236	(21 028)	(49 987)	440 736

* Attiecībā uz klientiem izsniegtajiem aizdevumiem, Koncerns / Sabiedrība izmanto to pašu sagaidāmo atmaksu disciplīnas bāzi, kas tiek izmantota efektīvās procentu likmes prognozēšanai. Ieguldījumi vērtspapīros atspoguļo ar līgumu noteiktās kuponu amortizācijas.

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(2) Likviditātes risks (turpinājums)

Sabiedrība aktīvu un saistību sadalījumu 2020.gada 31.decembrī pēc to atlikušā atmaksas un dzēšanas termiņa, balstoties uz laika periodu, kas atlicis no bilances datuma līdz līguma termiņa beigām, tūkstošos eiro:

	Līdz 1 mēnesim	1 līdz 3 mēneši	3 līdz 6 mēneši	Līdz 1 gadam	1 līdz 5 gadi	Vairāk par 5 gadiem un bez termiņa	Kopā
Aktīvi							
Prasības pret kredītiestādēm un Valsts kasi	359 949	-	-	-	-	-	359 949
Ieguldījumu vērtspapīri *	2 090	20 436	-	465	14 408	-	37 399
Kredīti un debitoru parādi *	10 563	13 112	16 717	35 212	152 416	85 248	313 268
Granti	64	66	18	7 121	18 524	5 314	31 107
Nākamo periodu izdevumi un uzkrātie ieņēmumi	1 521	-	-	-	-	-	1 521
Pārējie ieguldījumi	-	-	-	-	-	7 503	7 503
Ieguldījumi asociētos uzņēmumos	-	-	7 587	16 375	5 366	18 660	47 988
Līdzdalība meitas uzņēmumu pamatkapitālā	-	-	-	-	-	4 879	4 879
Ieguldījumu īpašumi	-	-	-	-	-	36 758	36 758
Pamatlīdzekļi	-	-	-	-	-	4 717	4 717
Nemateriālie aktīvi	-	-	-	-	-	1 398	1 398
Pārējie aktīvi	971	208	81	259	2 117	-	3 636
Kopā aktīvi	375 158	33 822	24 403	59 432	192 831	164 477	850 123
Saistības							
Saistības pret kredītiestādēm	-	4 367	-	8 090	53 398	-	65 855
Saistības pret vispārējām valdībām	-	-	-	-	4 422	99 098	103 520
Amortizētā vērtībā novērtētās finanšu saistības - emitētie parāda vērtspapīri	-	484	(2)	53	64 987	-	65 522
Nākamo periodu ieņēmumi un uzkrātie izdevumi	488	357	401	967	2 916	799	5 928
Uzkrājumi	32 501	-	-	-	-	-	32 501
Atbalsta programmu finansējums	3 444	-	-	-	46 655	141 864	191 963
Pārējās saistības	1 693	-	-	25	1 170	13	2 901
Kopā saistības	38 126	5 208	399	9 135	173 548	241 774	468 190
Neto likviditāte	337 032	28 614	24 004	50 297	19 283	(77 297)	381 933

* Attiecībā uz klientiem izsniegtajiem aizdevumiem, Koncerns / Sabiedrība izmanto to pašu sagaidāmo atmaksu disciplīnas bāzi, kas tiek izmantota efektīvās procentu likmes prognozēšanai. Ieguldījumi vērtspapīros atspoguļo ar līgumu noteiktās kuponu amortizācijas.

(3) Procentu likmju risks

Procentu likmju risks ir saistīts ar vispārēju tirgus procentu likmju izmaiņu iespējamu ietekmi uz Koncerna / Sabiedrības procentu ienākumiem un izdevumiem.

Procentu likmju riska pārvaldīšanas principi ir noteikti Risku pārvaldīšanas politikā. Procentu likmju riska uzraudzību veic Aktīvu, pasīvu un risku vadības komiteja, bet par procentu likmju riska vadību ikdienā ir atbildīgs Plānošanas un finanšu vadības departaments.

Lielākā daļa procentu likmju jutīgie Koncerna/Sabiedrības aktīvi (99.6%) un visi procentu likmju jutīgie pasīvi ir piesaistīti un pārcenojas atbilstoši eiro valūtas procentu likmju indeksiem. Novērtējot procentu likmju risku, Koncerns / Sabiedrība analizē procentu likmju izmaiņām jutīgo aktīvu, pasīvu un ārpusbilances pozīciju termiņstruktūru, procentu likmju riska neto pozīcijas noteiktās termiņu grupās, kopējo procentu likmju riska pozīciju un tās jutīgumu pret procentu likmju izmaiņām. Procentu likmju riska jutīguma analīze tiek veikta, aprēķinot iespējamo likmju izmaiņu ietekmi uz Koncerna / Sabiedrības tirajiem procentu ieņēmumiem un izdevumiem, procentu likmēm mainoties par 100 bāzes punktiem. Aprēķinu scenārijos ir ņemti vērā faktisko līgumu nosacījumi attiecībā uz minimālo iespējamo likmi, kas tiek fiksēta ar nulles vērtību situācijā, ja likmes fiksēšanas brīdī tā ir ar negatīvu vērtību.

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(3) Procentu likmju risks (turpinājums)

Nākamā tabula atspoguļo eiro procentu likmju vienlaicīgu paralēlu izmaiņu par 100 bāzes punktiem ietekmi uz Koncerna / Sabiedrības procentu ieņēmumiem un izdevumiem 12 mēnešu laikā, pārējiem mainīgiem paliekot konstantiem:

visas summas tūkstošos eiro

	Koncerns 31.12.2021	Koncerns 31.12.2020	Sabiedrība 31.12.2021	Sabiedrība 31.12.2020
Procentu likmju izmaiņas par +100 bp	742	889	742	889
Procentu likmju izmaiņas par -100 bp	166	(305)	166	(305)

(4) Ārvalstu valūtu risks

Ārvalstu valūtu risks ir risks, kas saistīts ar iespējamajiem zaudējumiem, kas rodas valūtas kursu svārstību rezultātā. Koncerna/Sabiedrības ārvalstu valūtu risks nav nozīmīgs, jo darījumi tiek veikti eiro valūtā. Koncerns/Sabiedrība kontrolē ārvalstu valūtu risku, piesaistot finansējumu un emitējot finanšu instrumentus eiro.

Koncerna / Sabiedrības pakļautība ārvalstu valūtu riskam, tūkstošos eiro:

	Koncerns 31.12.2021	Koncerns 31.12.2020	Sabiedrība 31.12.2021	Sabiedrība 31.12.2020
EUR				
Finanšu aktīvi	921 480	800 291	921 480	800 256
Finanšu saistības	494 449	429 761	494 449	429 761
Neto pozīcija	427 031	370 530	427 031	370 495
USD				
Finanšu aktīvi	668	594	668	594
Finanšu saistības	-	-	-	-
Neto pozīcija	668	594	668	594
GBP				
Finanšu aktīvi	0	0	0	0
Finanšu saistības	-	-	-	-
Neto pozīcija	0	0	0	0

Ja kurss ASV dolāru valūtai mainās atbilstoši piedāvātajam scenārijam, tad, pamatojoties uz Koncerna / Sabiedrības neto atvērtu pozīciju 31.12.2021 un 31.12.2020, iespējamās Koncerna / Sabiedrības kopējās kapitāla (ņemot vērā nodokļu ietekmi) izmaiņas būtu šādas:

visas summas tūkstošos eiro

	Koncerns 31.12.2021	Koncerns 31.12.2020	Sabiedrība 31.12.2021	Sabiedrība 31.12.2020
Izmaiņas USD/EUR valūtas kursā par +5%	(33)	(29)	(33)	(29)
Izmaiņas USD/EUR valūtas kursā par -5%	32	28	32	28

(5) Operacionālais risks

Operacionālais risks izriet no apzinātām vai neapzinātām atkāpēm no pieņemtajiem principiem Koncerna / Sabiedrības ikdienas darbībā, piemēram, cilvēku kļūdas vai krāpšana, informācijas sistēmu darbības traucējumi, nepietiekamas kontroles procedūras vai to neievērošana u.tml.

Operacionālā riska pārvaldības mērķis ir savlaicīgi identificēt iespējamās operacionālos riskus un veikt pasākumus, lai maksimāli minimizētu operacionālā riska ietekmi uz Koncerna / Sabiedrības finanšu rādītājiem, kā arī nodrošinātu to darbības nepārtrauktību. To Koncerns / Sabiedrība nodrošina, identificējot operacionālo risku cēloņus un veicot preventīvās un korektīvās darbības operacionālo risku cēloņu novēršanai.

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(6) NILLTPF un sankciju risks

Koncerns / Sabiedrība savā darbībā stingri ievēro Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas un proliferācijas (NILLTPF) novēršanas likumu un citus Latvijas Republikas tiesību aktus, kā arī starptautiskos tiesību aktus, kas regulē NILLTPF novēršanu un nodrošina atbilstību starptautisko organizāciju un nacionālajām sankcijām (sankcijas). Koncerna / Sabiedrības iekšējā kontroles sistēma (IKS) atbilst "Zini savu klientu" (Know Your Customer, (KYC)) principiem. Koncerna / Sabiedrības NILLTPF novēršanas / sankciju atbilstības politikas un procedūras, kā arī kontroles pasākumi ir izstrādāti saskaņā ar Latvijas Republikas un starptautiskajiem NILLTPF novēršanas /sankciju atbilstības tiesību aktiem, kā arī ievērojot starptautiskos standartus un nozares pašregulējošo dokumentu prasības, t.sk. Latvijas Finanšu nozares asociācijas politikas un vadlīnijas NILLTPF novēršanas un sankciju atbilstības jomā.

Koncerns / Sabiedrība regulāri pārskata un aktualizē tās NILLTPF novēršanas un Sankciju atbilstības politikas un procedūras, ņemot vērā izmaiņas saistošajos tiesību aktos. Koncerns / Sabiedrība ievēro nulles toleranci par tiesību aktu pārkāpumiem NILLTPF novēršanas un nacionālo un starptautisko sankciju ievērošanas jomā.

2021.gadā Koncerns / Sabiedrība turpināja NILLTPF novēršanas IKS pilnveidošanu NILLTPF riska mazināšanai, t.sk. tika aktualizēti un pilnveidoti ar klientu izpēti un uzraudzību saistītie procesi.

Koncerns / Sabiedrība īsteno ikgadējo darbinieku apmācību par NILLTPF riska un Sankciju riska pārvaldību, ņemot vērā darbinieku amata pienākumus, atbildības un pilnvarojuma līmenim nepieciešamās zināšanas. 2021.gadā tika ieviestas arī regulāras iekšējās mērķa apmācības, kas tika fokusētas uz aktuālu tēmu.

(7) Kapitāla pārvaldība

Kapitāla pārvaldība ir tālredzīga un saskaņota ar ilgtermiņa biznesa plāniem un makroekonomisko vidi. To novērtē ikgadējā budžeta plānošanas procesā.

Kapitāla pārvaldība nodrošina, ka Koncerns / Sabiedrība izmanto kapitālu Ministru kabineta apstiprināto valsts atbalsta programmu īstenošanai. Kapitāla plānošana ietver risku ietekmes uz kapitālu novērtēšanu, pilnā plānotajā apjomā īstenojot visas apstiprinātās attīstības programmas. Saskaņā ar Attīstības finanšu institūcijas likumu, Koncerns / Sabiedrība pirms katras programmas apstiprināšanas Ministru kabinetā novērtē programmas ietekmi, riskus un sagaidāmos zaudējumus, finansīalos rezultātus un programmas īstenošanas izmaksas.

Lai kapitāla valdības ietvaros novērtētu, ka pašu kapitāla lielums ir atbilstošs no darbības apjoma izrietošajiem riskiem, Koncernā / Sabiedrībā tiek aprēķināts kapitāla pietiekamību raksturojošs rādītājs, Kapitāls bez pārvērtēšanas rezerves (KBPR) pret Kopējie pārvaldītāji aktīvi (KPA). Rādītāja skaidrojums un izmaiņu dinamika pa periodiem pieejama sadaļā *Citi pielikumi Gada pārskatam* "Galvenie finanšu un darbības rādītāji".

(8) Covid-19 ietekme

(i) Ietekme uz jauniem produktiem un jauniem darījumiem

Kopš marta, strauji reaģējot uz Covid-19 pasludināšanu par globālu pandēmiju, Koncerns ir aktīvi iesaistījies Covid-19 negatīvās ietekmes mazināšanā uzņēmējdarbības sektorā. Koncerns Latvijā ieņem kritiski svarīgu lomu sniedzot uzņēmējiem Covid-19 atbalsta finanšu instrumentus (atskaitot dīkstāves pabalstus) – aizdevumus un garantijas. Sadarbībā ar Ekonomikas ministriju operatīvi tika izstrādāti jauni atbalsta finanšu instrumenti. Sanākot uz ārkārtas sanāksmi 2020.gada 19.martā un pēc tam 2020.gada 24.martā Ministru kabinets apstiprināja jauno finanšu instrumentu noteikumus. Abi finanšu instrumenti stājās spēkā 2020.gada 25.martā, tos jau saskaņojot ar Eiropas Komisiju.

2020.gada pavasarī tika izveidots jauns finanšu instruments AIF "Altum kapitāla fonds" ar mērķi atbalstīt labi pārvaldītus, perspektīvus lielos uzņēmumus (Midcap) Covid-19 ietekmes pārvarēšanai, kas vīrusa ietekmes rezultātā ir gatavi pielāgot līdzšinējo darbību, mainot biznesa modeli, pielāgojot produktu izstrādi, ieviešot jaunas tehnoloģijas, izejot jaunus eksporta tirgos, veicinot to izaugsmi. Fonda parakstītais kapitālieguldījums pilnā apmērā tika parakstīts 2020.gada 16.septembrī, sasniedzot 100 milj. eiro apjomu, no kuriem vairākumu (51,1 milj. eiro jeb 51.1%) veidoja lielākie privāto pensiju plānu pārvaldnieki un 48,9 milj. eiro sastāda AS Attīstības finanšu institūcija "Altum" ieguldītais publiskais finansējums. Sabiedrība ir arī 2020.gada 26.maijā Finanšu un kapitāla tirgus komisijā reģistrētā Fonda pārvaldnieks. Sabiedrības pārvaldītā Fonda kopējie aktīvi 2021.gada 31.decembrī sastāda 30,772 tūkst. eiro (2020.gada 31.decembrī: 0). Investīciju periods ir pagarināts līdz 2022.gada 30.jūnijam ar aktīvu potenciālo ieguldījumu darījumu apjomu 2021.gada 31.decembrī.

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(8) Covid-19 ietekme (turpinājums)

(i) Ietekme uz jauniem produktiem un jauniem darījumiem (turpinājums)

Covid-19 kredītu un garantiju portfelis 2021.gada 31.decembrī bija 58,832 tūkst. eiro (2020.gada 31.decembrī: 64,560 tūkst. eiro) un 2021.gada 31.decembrī bija 27,861 tūkst. eiro (2020.gada 31.decembrī: 38,699 tūkst. eiro). Detalizētāku informāciju par visiem Covid-19 instrumentiem skatīt Vadības ziņojumu.

Lai nodrošinātu Covid-19 finanšu instrumentus MVU un lielajiem (Midcap) uzņēmumiem, kopējais ieguldītais kapitāls speciālajā rezerves kapitālā 2021.gada laikā sasniedza 45,489 tūkst. eiro (2020.gadā: 145,626 tūkst. eiro), gan finansējuma pieejamībai, gan sagaidāmo kredītaudējumu segumam. No tā 2021.gada 31.decembrī Portfeļa zaudējumu rezerve kredītriska segumam sasniedza 43,220 tūkst. eiro (2020.gada 31.decembrī: 86,131 tūkst. eiro).

(ii) Koncerna / Sabiedrības vadības aplēses par makroekonomiskajiem scenārijiem, kas ietekmē kredītaudējumu uzkrājumu un garantiju uzkrājumu aprēķinu.

Koncerns / Sabiedrība ir atzinusi, ka pastāv neskaidrība saistībā ar Covid-19 situācijas ilgumu un tās seku nozīmīgumu, kā arī saistībā ar iespējamiem traucējumiem ekonomikā un Koncerna / Sabiedrības klientu darbībā. Koncerns / Sabiedrība piedalījās Covid-19 kredītu moratorijā, kura ietvaros pēc klienta pieteikuma saņemšanas tika atļauts uz īsu laiku atlikt kredīta pamatsummas maksājumus. Detalizētu informāciju skatīt 2.pielikuma 5.piezīmes (vi).punktā.

(iii) Covid-19 ietekme uz kredītportfeli

Koncerna / Sabiedrības kredītportfeļa analīze sadalījumā pēc klientu segmenta 2021.gada 31.decembrī, tūkstošos eiro:

	1.posms		2.posms		3.posms		Kopā bruto kredīti	Kopā uzkrājumi vērtības samazinājumu
	Bruto kredīti	Uzkrājumi vērtības samazinājumu	Bruto kredīti	Uzkrājumi vērtības samazinājumu	Bruto kredīti	Uzkrājumi vērtības samazinājumu		
Finanšu starpnieki	881	2	77	2	577	337	1 535	341
Lauksaimnieki	115 778	269	10 778	192	6 000	1 534	132 556	1 995
Mazie, vidējie un vidēji lielle uzņēmumi (MVU un Midcap)	104 890	1 966	54 714	4 229	15 466	7 646	175 070	13 841
tajā skaitā,								
Covid-19 apgrozāmo līdzekļu aizdevumi	36 922	1 000	18 663	720	3 247	2 485	58 832	4 205
Ikdienas aizdevumu produkti	67 968	966	36 051	3 509	12 219	5 161	116 238	9 636
Privātpersonas	4 314	4	302	2	1 897	654	6 513	660
Zemes fonds	31 002	3	1 220	-	777	2	32 999	5
Kopā bruto kredīti segmentos	256 865	2 244	67 091	4 425	24 717	10 173	348 673	16 842
Papildus uzkrājumu rezerve *	-	1 301	-	-	-	-	-	1 301
Kopā neto kredīti segmentos	256 865	3 545	67 091	4 425	24 717	10 173	348 673	18 143

* Vērtības samazināšanās uzkrājumu rezerve Mazie, vidējie un vidēji lielle uzņēmumi (MVU un Midcap) portfelim veido papildus uzkrājumu rezervi modelētajām SKZ summām, lai ņemtu vērā citas ekonomiskās nenoteiktības. Sīkāku informāciju skatīt 2.pielikuma 16.piezīmes (ii).punktā.

Koncerna / Sabiedrības kredītportfeļa analīze sadalījumā pēc klientu segmenta 2020.gada 31.decembrī, tūkstošos eiro:

	1.posms		2.posms		3.posms		Kopā bruto kredīti	Kopā uzkrājumi vērtības samazinājumu
	Bruto kredīti	Uzkrājumi vērtības samazinājumu	Bruto kredīti	Uzkrājumi vērtības samazinājumu	Bruto kredīti	Uzkrājumi vērtības samazinājumu		
Finanšu starpnieki	1 245	10	-	-	638	351	1 883	361
Lauksaimnieki	107 189	841	10 258	300	6 863	1 491	124 310	2 632
Mazie, vidējie un vidēji lielle uzņēmumi (MVU un Midcap)	129 745	5 755	21 007	3 195	17 509	7 443	168 261	16 393
tajā skaitā,								
Covid-19 apgrozāmo līdzekļu aizdevumi	60 665	1 984	3 569	219	326	155	64 560	2 358
Ikdienas aizdevumu produkti	69 080	3 771	17 438	2 976	17 183	7 288	103 701	14 035
Privātpersonas	5 224	34	490	10	2 311	953	8 025	997
Zemes fonds	30 889	17	256	-	355	2	31 500	19
Kopā bruto kredīti segmentos	274 292	6 657	32 011	3 505	27 676	10 240	333 979	20 402
Papildus uzkrājumu rezerve *	-	309	-	-	-	-	-	309
Kopā neto kredīti segmentos	274 292	6 966	32 011	3 505	27 676	10 240	333 979	20 711

* Vērtības samazināšanās uzkrājumu rezerve Mazie, vidējie un vidēji lielle uzņēmumi (MVU un Midcap) portfelim veido papildus uzkrājumu rezervi modelētajām SKZ summām, lai ņemtu vērā citas ekonomiskās nenoteiktības.

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(8) Covid-19 ietekme (turpinājums)

(iii) Covid-19 ietekme uz kredītportfeli (turpinājums)

Lauksaimniecības segmentā 2021. gadā bija vērojams izejvielu un energoresursu cenu kāpums, kam sekoja arī realizācijas cenu pieaugums, kas spēja kompensēja izejvielu izmaksu pieaugumu. Lauksaimniecības segmenta uzņēmumi 2021. gadu noslēdza ar pietiekami labiem finanšu rezultātiem. Tā pat ir jāpiemin, ka lauksaimniecības segments ir nozīmīgi subsidēts un aizdevumi šim segmentam pārsvarā ir nodrošināti ar lauksaimniecības zemi, kas ir piesardzīgi novērtēta. Tāpēc Koncerns / Sabiedrība neredz šī segmenta kredītportfeļa kvalitātes pasliktināšanos, ko ietekmēja Covid-19 krīze.

Koncerna / Sabiedrības izsniegtie kredīti MVU un Midcap segmentam sadalās starp (i) ar Covid-19 seku mazināšanu saistītiem atbalsta instrumentiem – apgrozāmo līdzekļu aizdevumi un (ii) ikdienas aizdevumu produktiem.

Ar Covid-19 seku mazināšanu saistīto atbalsta instrumentu – apgrozāmo līdzekļu aizdevumu portfeļa MVU un Midcap segmentam sadalījums pēc nozarēm 2021.gada 31.decembrī, tūkstošos eiro:

	Bruto kredīti	Izmaiņas pret 31.12.2020	Izsniegti 2021.gadā	Izsniegti 2020.gadā	Uzkrājumi vērtības samazinājumam	Izmaiņas pret 31.12.2020	Neto kredīti	% no bruto kredītiem MVU un Midcap segmentā
Covid-19 visvairāk skartās nozares								
Mazumtirdzniecība	4 195	(519)	1 768	4 714	309	122	3 886	2.4%
Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	2 821	(577)	600	3 398	207	110	2 614	1.6%
Tūrisma pakalpojumi	2 572	(80)	521	2 652	262	198	2 310	1.5%
Sauszemes transports	2 040	901	1 625	1 139	75	46	1 965	1.2%
Māksla, izklaide un atpūta	1 591	997	1 518	594	142	130	1 449	0.9%
Frīzēru un skaistumkopšanas pakalpojumi	100	100	100	-	5	5	95	0.1%
Kopā Covid-19 visvairāk skartās nozares	13 319	822	6 132	12 497	1 000	611	12 319	7.6%
Covid-19 mazāk skartās nozares								
Apstrādes rūpniecība	14 877	(4 655)	5 596	19 532	1 013	274	13 864	8.5%
Vairumtirdzniecība	10 778	(2 400)	1 771	13 178	934	444	9 844	6.2%
Būvniecība	7 855	1 798	2 906	6 057	762	408	7 093	4.5%
Transports un uzglabāšana	3 091	(511)	1 040	3 602	170	60	2 921	1.8%
Informācijas un komunikācijas pakalpojumi	2 383	(139)	640	2 522	55	2	2 328	1.4%
Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi	1 861	(434)	547	2 295	73	(7)	1 788	1.1%
Mežsaimniecība	1 432	(570)	218	2 002	94	31	1 338	0.8%
Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība	899	144	305	755	35	19	864	0.5%
Operācijas ar nekustamo īpašumu	490	58	100	432	14	4	476	0.3%
Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana	457	(1 003)	34	1 460	17	(33)	440	0.3%
Veselība un sociālā aprūpe	158	(5)	45	163	4	1	154	0.1%
Pārējās nozares	1 232	1 167	310	65	34	33	1 198	0.7%
Kopā Covid-19 mazāk skartās nozares	45 513	(6 550)	13 512	52 063	3 205	1 236	42 308	26.0%
KOPĀ ar Covid-19 seku mazināšanu saistītie atbalsta instrumenti - apgrozāmo līdzekļu aizdevumi	58 832	(5 728)	19 644	64 560	4 205	1 847	54 627	33.6%

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(8) Covid-19 ietekme (turpinājums)

(iii) Covid-19 ietekme uz kredītportfeli (turpinājums)

Ikdienas aizdevumu produktu portfeļa MVU un Midcap segmentam sadalījums pēc nozarēm 2021.gada 31.decembrī, tūkstošos eiro:

	Bruto kredīti	Izmaiņas pret 31.12.2020	Izsniegti 2021.gadā	Izsniegti 2020.gadā	Uzkrājumi vērtības samazinājumam	Izmaiņas pret 31.12.2020	Neto kredīti	% no bruto kredītiem MVU un Midcap segmentā
Covid-19 visvairāk skartās nozares								
Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	4 600	(124)	1 947	1 021	335	(263)	4 265	2.6%
Mazumtirdzniecība	1 879	(47)	604	194	110	(268)	1 769	1.1%
Māksla, izklaide un atpūta	1 841	(173)	598	398	295	159	1 546	1.1%
Frizieru un skaistumkopšanas pakalpojumi	644	297	55	116	251	190	393	0.4%
Sauszemes transports	535	(175)	264	71	21	(234)	514	0.3%
Tūrisma pakalpojumi	333	-	-	-	106	19	227	0.2%
Kopā Covid-19 visvairāk skartās nozares	9 832	(222)	3 468	1 800	1 118	(397)	8 714	5.6%
Covid-19 mazāk skartās nozares								
Apstrādes rūpniecība	52 497	3 895	20 815	9 075	4 094	(2 668)	48 403	30.0%
Operācijas ar nekustamo īpašumu	13 230	3 389	5 387	1 657	1 947	(141)	11 283	7.6%
Vairumtirdzniecība	7 389	850	3 008	1 474	557	(313)	6 832	4.2%
Veselība un sociālā aprūpe	5 738	1 150	2 420	3 005	188	90	5 550	3.3%
Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana	5 662	(558)	596	366	852	(143)	4 810	3.2%
Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība	5 038	722	1 577	711	20	(494)	5 018	2.9%
Būvniecība	4 332	1 112	2 344	1 592	213	(41)	4 119	2.5%
Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi	3 053	(607)	1 143	810	36	(214)	3 017	1.7%
Mežsaimniecība	2 691	239	1 320	910	54	(33)	2 637	1.5%
Zivsaimniecība	2 084	437	761	281	119	(27)	1 965	1.2%
Transports un uzglabāšana	1 190	507	792	121	191	5	999	0.7%
Informācijas un komunikācijas pakalpojumi	576	25	196	91	64	20	512	0.3%
Pārējās nozares	2 926	1 597	1 648	479	185	(40)	2 741	1.7%
Kopā Covid-19 mazāk skartās nozares	106 406	12 758	42 007	20 572	8 520	(3 999)	97 886	60.8%
Kopā ikdienas aizdevumu produkti	116 238	12 536	45 475	22 372	9 638 *	(4 396)	106 600*	66.4%

* neietver vērtības samazināšanās uzkrājumu rezervi, kas ir papildus uzkrājumu rezerve Mazie, vidējie un vidēji lieli uzņēmumi (MVU un Midcap) portfelim modelētajām SKZ summām, lai ņemtu vērā citas ekonomiskās nenoteiktības. Sīkāku informāciju skatīt 2.pielikuma 16.piezīmes (ii).punktā.

Covid-19 izraisītā situācija nav atvieglinājusi ikdienas aizdevumu produktu portfelim piemērojamo kredīta pieteikuma novērtēšanas procesu, tajā skaitā, pieņemto kredītriska līmeni, klientiem piemērojamo kredītreitingu, paredzamo parāda apkalpošanas spēju, nodrošinājumu novērtēšanas procesu. Šāds process attiecas arī uz konkrētu ar Covid-19 seku mazināšanu saistīto atbalsta instrumentu – apgrozāmo līdzekļu aizdevumiem.

Apstrādes rūpniecības nozare. 2021.gadā kopumā ir turpinājusies apstrādes rūpniecības uzņēmumu izaugsme. Ņemot vērā ierobežojumus izklaides, ēdināšanas, tūrisma un citu pakalpojumu nozarēm, sabiedrības patēriņa tendences ir būtiski ietekmētas, un lielāka daļa ienākumu tiek novirzīti dažādu preču iegādei. Apakšnozare, kura piedzīvo viskrasākās svārstības ir kokapstrāde, jo 2021.gadā turpinās 2020.gada otrās puses tendence ar strauji augošām realizācijas cenām, un attiecīgi palielinās arī peļņas rādītāji. Tomēr izejvielu pieejamība, saistībā ar ekonomiskajām sankcijām pret Baltkrieviju, kā arī iespējama strauja produktu cenas samazināšanās pēc pieprasījuma korekcijām, rada papildus riskus nozares uzņēmumiem. Apstrādes rūpniecības pietiekami labos rezultātus 2021.gadā arī parāda makroekonomiskie rādītāji – turpina palielināties eksportēto preču izlaides apjoms gandrīz visās apakšnozares. Līdz ar to var secināt, ka Covid-19 negatīva ietekme uz nozares uzņēmumu darbību ir bijusi nebūtiska. Savukārt 2021.gada otrajā pusgadā iezīmējās negatīvas tendences saistībā ar energoresursu cenu straujo pieaugumu, kas var ietekmēt atsevišķu energoietilpīgo apakšnozaru uzņēmumu finanšu rezultātus 2021.gadā.

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(3) Covid-19 ietekme (turpinājums)

(iii) Covid-19 ietekme uz kredītportfeli (turpinājums)

Otrā lielākā nozare pēc aizdevumu portfeļa apjoma ir operācijas ar nekustamo īpašumu. Visvairāk ietekmēti tika nekustamā īpašuma portfeļi, kur izvietots viesnīcu bizness – ceļošanas ierobežojumu dēļ reģiona apmeklētāju plūsma ir gandrīz pilnībā apstājusies. Par šī segmenta atkopšanos spriest ir pārāgri, un daudz būs atkarīgs no vakcinācijas tempiem un kopējiem panākumiem vīrusa ierobežošanā. Otrs būtiski ietekmētais segments ir tirdzniecības centri. Noteiktie tirdzniecības ierobežojumi, sociālā distancēšanās, kā arī e-komercijas uzplaukums ir būtiski ietekmējis tirdzniecības centru finanšu rezultātus – liela daļa nomnieku ir pieprasījuši nomas maksas atlaides, bet dažos centros ir palielinājis brīvo platību īpatsvars. Biroju segmentā – lielākajai daļai biroju darbinieku ir nācies strādāt attālināti un daudziem darbs no mājām joprojām ir ikdiena, līdz ar to nekustamo īpašumu nozarē aktuāls ir kļuvis jautājums par biroju nepieciešamību nākotnē. Covid-19 krīzes ietekme uz nozari kopumā bijusi mērena, negatīva ietekme vārāk izteikta ir uzņēmumiem, kuriem nebija dažādots īrnieku portfelis pa nozarēm. Piemēram, nomas platības pārsvarā tika izīrētas skaistumkopšanas, mazumtirdzniecības klientiem, viesnīcām, šajā piemērā iznomātājām nācās mazināt nomas maksas vai meklēt citus īrniekus, tādējādi ciešot no Covid-19 ietekmes. Tomēr uzņēmējiem, kam portfelī bija dažādu nozaru īrnieki problēmas ir salīdzinoši minimālas un būtiski nespēja ietekmēt klienta maksātspēju. Labāk pandēmijas laiku pārdzīvo noliktavu segments, jo, pateicoties e-komercijas uzplaukumam, būtiski ir pieaudzis piegādājamo preču apjoms. Vienlaikus pircēju prasības preču piegādes ātruma nodrošināšanai rada papildu pieprasījumu pēc noliktavu platībām.

Trešā lielākā nozare pēc aizdevumu portfeļa apjoma ir vairumtirdzniecība. Vairumtirdzniecības nozarē līdzīgi kā apstrādes rūpniecības nozarē Covid-19 krīzes ietekme ir bijusi atšķirīga atkarībā no apakšnozares. Piemēram, dažādu izejvielu un iekārtu vairumtirgotāji 2020.gadu noslēguši ar ļoti labiem rezultātiem, un tie spējuši uzlabot rādītājus pateicoties apstrādes rūpniecības sektora izaugsmei arī 2021.gadā. Ne tik labi veicies kokmateriālu vairumtirgotājiem, kuriem bez Covid-19 izraisīto loģistikas ķēžu pārrāvumiem bija jāpārvar arī BREXIT izraisītais pieprasījuma kritums. Tomēr 2020.gada beigās liela daļa kokmateriālu vairumtirgotāju bija atraduši jaunus noieta tirgus Āzijas valstīs, kā arī spēja gadu noslēgt bez būtiskiem zaudējumiem pateicoties augošajām kokmateriālu cenām pasaulē. Šī tendence turpinās arī 2021.gadā, bet nozares izaicinājumi ir līdzīgi kā kokapstrādes nozarei. Pārskata periods bijis nedaudz veiksmīgāks degvielas un kurināmā tirgotājiem, jo tie spējuši izmantot augošo cenu pozitīvo efektu, taču kopumā nozare nav pilnībā atguvusies no 2020.gadā Covid-19 krīzes ietekmē radītajiem zaudējumiem un papildus augošās cenas varētu atstāt negatīvu ietekmi uz pieprasījumu ilgtermiņā. Pozitīvi ir tas, ka lielākajai daļai šīs nozares uzņēmumu ir pietiekami augsti pašu kapitāla rādītāji, un īpašnieki ar spēju finansiāli atbalstīt uzņēmumus. Mazumtirdzniecības segmentā pārskata periods bija izaicinošs visām apakšnozarēm, izņemot medikamentu, pārtikas preču un mājāsaimniecības preču tirdzniecību. Ņemot vērā veikalu darbības ierobežojumus daudziem apgērbi, apavu, kosmētikas, juvelierizstrādājumu un citu preču grupu mazumtirgotājiem ir lielas problēmas segt ikdienas izdevumus un iztirgot esošos krājumus, lai atjaunotu sortimentu.

(iv) Covid-19 ietekme uz garantiju portfeli

Koncerna / Sabiedrības garantiju portfeļa analīze sadalījumā pēc klientu segmenta 2021.gada 31.decembrī, tūkstošos eiro:

	1.posms		2.posms		3.posms		Kopā finanšu garantijas	Uzkrājumi vērtības samazinājumam
	Finanšu garantijas	Uzkrājumi vērtības samazinājumam	Finanšu garantijas	Uzkrājumi vērtības samazinājumam	Finanšu garantijas	Uzkrājumi vērtības samazinājumam		
Lauksaimnieki	11 479	1 587	1 209	148	10	6	12 698	1 741
Mazie, vidējie un vidēji lielle uzņēmumi (MVU un Midcap), tajā skaitā	163 416	9 212	31 384	3 331	3 018	1 824	197 818	14 367
Covid-19 garantiju atbalsta instrumenti *	10 874	1 047	16 775	2 018	212	124	27 861	3 189
Ikdienas garantiju produkti	152 542	8 165	14 609	1 313	2 806	1 700	169 957	11 178
Privātpersonas	203 981	16 335	292	26	189	180	204 462	16 541
Kopā segmentos	378 876	27 134	32 885	3 505	3 217	2 010	414 978	32 649
Papildus uzkrājumu rezerve**	-	954	-	-	-	-	-	954
Kopā segmentos	378 876	28 088	32 885	3 505	3 217	2 010	414 978	33 603

* ietver kredītbūvdienu garantijas, portfelgarantijas un garantijas lielajiem uzņēmumiem (Midcap)

** ietver vērtības samazināšanās uzkrājumu rezervi, kas ir papildus uzkrājumu rezerve Mazie, vidējie un vidēji lielle uzņēmumi (MVU un Midcap) portfelim modelētajām SKZ summām, lai ņemtu vērā citas ekonomiskās nenoteiktības.

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(8) Covid-19 ietekme (turpinājums)

(iv) Covid-19 ietekme uz garantiju portfeli (turpinājums)

Koncerna / Sabiedrības garantiju portfeļa analīze sadalījumā pēc klientu segmenta 2020.gada 31.decembrī, tūkstošos eiro:

	1.posms		2.posms		3.posms		Kopā finanšu garantijas	Kopā uzkrājumi vērtības samazinājumu
	Finanšu garantijas	Uzkrājumi vērtības samazinājumu	Finanšu garantijas	Uzkrājumi vērtības samazinājumu	Finanšu garantijas	Uzkrājumi vērtības samazinājumu		
Lauksaimnieki	14 305	2 118	39	5	486	311	14 830	2 434
Mazie, vidējie un vidēji lielle uzņēmumi (MVU un Midcap) tajā skaitā,	178 094	12 124	6 761	775	3 879	2 389	188 734	15 288
Covid-19 garantiju atbalsta instrumenti *	37 005	3 001	1 437	127	257	160	38 699	3 288
Ikdienas garantiju produkti	141 089	9 123	5 324	648	3 622	2 229	150 035	12 000
Privātpersonas	155 717	13 528	194	36	130	127	156 041	13 691
Kopā segmentos	348 116	27 770	6 994	816	4 495	2 827	359 605	31 413

* ietver kredītbīvdienu garantijas, portfeljgarantijas un garantijas lielajiem uzņēmumiem (Midcap)

Koncerna / Sabiedrības izsniegtās garantijas MVU un Midcap segmentam sadalās starp ar Covid-19 seku mazināšanu saistītiem atbalsta instrumentiem – kredītbīvdienu garantijas, portfeljgarantijas un garantijas lielajiem uzņēmumiem (Midcap) un ikdienas garantiju produktiem.

Ar Covid-19 seku mazināšanu saistīto atbalsta instrumentu MVU un Midcap segmentam – kredītbīvdienu garantijas, portfeljgarantijas un garantijas lielajiem uzņēmumiem (Midcap) sadalījums pēc nozarēm 2021.gada 31.decembrī, tūkstošos eiro:

	Finanšu garantijas	Izmaiņas pret 31.12.2020	Izsniegtas 2021.gadā	Izsniegtas 2020.gadā	Uzkrājumi vērtības samazinājumam	Izmaiņas pret 31.12.2020	Neto finanšu garantijas	% no bruto garantijām MVU un Midcap segmentā
Covid-19 visvairāk skartās nozares								
Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	5 160	(30)	-	5 190	650	10	4 510	2.6%
Pasažieru transporta pakalpojumi	3 040	141	1 457	2 899	425	(64)	2 615	1.5%
Mazumtirdzniecība	996	(1 876)	304	2 872	61	(29)	935	0.5%
Māksla, izklaide un atpūta	352	268	-	84	31	22	321	0.2%
Kopā Covid-19 visvairāk skartās nozares	9 548	(1 497)	1 761	11 045	1 167	(61)	8 381	4.8%
Covid-19 mazāk skartās nozares								
Apstrādes rūpniecība	7 559	(3 712)	2 794	11 270	632	(78)	6 927	3.8%
Vairumtirdzniecība	7 130	(1 753)	4 735	8 882	957	46	6 173	3.6%
Pašvaldību iestādes	1 961	(2 417)	1 352	4 378	285	69	1 676	1.0%
Būvniecība	790	40	-	750	39	13	751	0.4%
Mežsaimniecība	372	(75)	-	447	55	(3)	317	0.2%
Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana	239	(219)	-	458	27	(20)	212	0.1%
Veselība un sociālā aprūpe	221	(280)	-	500	20	8	201	0.1%
Informācijas un komunikācijas pakalpojumi	41	(22)	32	63	7	6	34	0.0%
Operācijas ar nekustamo īpašumu	-	(366)	-	366	-	(41)	-	0.0%
Pārējās nozares	-	(539)	-	539	-	(39)	-	0.0%
Kopā Covid-19 mazāk skartās nozares	18 313	(9 343)	8 913	27 653	2 022	(39)	16 291	9.3%
KOPĀ ar Covid-19 seku mazināšanu saistītie atbalsta instrumenti *	27 861	(10 840)	10 674	38 698	3 189	(100)	24 672	14.1%

* ietver kredītbīvdienu garantijas, portfeljgarantijas un garantijas lielajiem uzņēmumiem (Midcap)

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(8) Covid-19 ietekme (turpinājums)

(iv) Covid-19 ietekme uz garantiju portfeli (turpinājums)

Ikdienas garantiju produktu portfeļa MVU un Midcap segmentam sadalījums pēc nozarēm 2021.gada 31.decembrī, tūkstošos eiro:

	Finanšu garantijas	Izmaiņas pret 31.12.2020	Izniegtas 2021.gadā	Izniegtas 2020.gadā	Uzkrājumi vērtības samazinā- jumam	Izmaiņas pret 31.12.2020	Neto finanšu garantijas	% no bruto garantijām MVU un Midcap segmentā
Covid-19 visvairāk skartās nozares								
Mazumtirdzniecība	5 660	(58)	1 766	917	689	242	4 970	2.9%
Pasažieru transporta pakalpojumi	1 226	950	441	-	23	2	1 203	0.6%
Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	523	(341)	45	-	61	(37)	462	0.3%
Māksla, izklaide un atpūta	299	(6)	182	96	24	3	275	0.2%
Kopā Covid-19 visvairāk skartās nozares	7 708	545	2 434	1 013	797	210	6 910	3.9%
Covid-19 mazāk skartās nozares								
Apstrādes rūpniecība	55 936	9 827	20 713	12 365	4 080	302	51 856	28.3%
Vairumtirdzniecība	43 225	10 481	13 921	12 060	1 909	172	41 316	21.9%
Būvniecība	31 244	(3 162)	5 361	8 288	2 235	(1 236)	29 009	15.8%
Mežsaimniecība	8 972	461	1 977	5 891	378	(137)	8 594	4.5%
Transports un uzglabāšana	6 374	3 729	396	612	550	213	5 823	3.2%
Operācijas ar nekustamo īpašumu	5 026	1 253	1 704	869	407	233	4 619	2.5%
Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi	4 539	(709)	1 242	2 788	314	6	4 224	2.3%
Informācijas un komunikācijas pakalpojumi	2 856	9	1 059	201	153	3	2 703	1.4%
Pašvaldību iestādes	2 172	62	1 006	405	223	(26)	1 949	1.1%
Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana	808	(2 144)	386	280	35	(486)	773	0.4%
Veselība un sociālā aprūpe	594	(109)	164	100	63	(12)	531	0.3%
Pārējās nozares	504	(322)	89	179	34	(63)	471	0.3%
Kopā Covid-19 mazāk skartās nozares	162 250	19 376	48 018	44 038	10 381	(1 031)	151 868	82.0%
Kopā ikdienas garantiju produkti	169 958	19 921	50 452	45 051	11 178 *	(821)	158 778 *	85.9%

* neietver vērtības samazināšanās uzkrājumu rezervi, kas ir papildus uzkrājumu rezerve Mazie, vidējie un vidēji lieli uzņēmumi (MVU un Midcap) portfelim modelētajām SKZ summām, lai ņemtu vērā citas ekonomiskās nenoteiktības. Sīkāku informāciju skatīt 2.pielikuma 16.piezīmes (ii).punktā

Covid-19 izraisītā situācija nav atvieglinājusi ikdienas garantiju produktiem piemērojamo garantiju novērtēšanas procesu, tajā skaitā, pieņemto kredītriska līmeni, klientiem piemērojamo kredītreitingu, paredzamo parāda apkalpošanas spēju. Šāds process attiecas arī uz konkrētu ar COVID-19 seku mazināšanu saistītiem atbalsta instrumentiem – kredītbīvdienu garantijas, portfeļgarantijas un garantijas lielajiem uzņēmumiem (Midcap).

Lauksaimniecības segmentā 2021.gadā bija vērojams izejvielu un energoresursu cenu kāpums, kam sekoja arī realizācijas cenu pieaugums, kas spēja kompensēja izejvielu izmaksu pieaugumu. Lauksaimniecības segmenta uzņēmumi 2021. gadu noslēdza ar pietiekami labiem finanšu rezultātiem. Tā pat ir jāpiemin, ka lauksaimniecības segments ir nozīmīgi subsidēts un garantijas šim segmentam pārsvarā ir nodrošināti ar lauksaimniecības zemi, kas ir piesardzīgi novērtēta. Tāpēc Koncerns / Sabiedrība neredz šī segmenta portfeļa kvalitātes pasliktināšanos, ko ietekmēja Covid-19 krīze.

Apstrādes rūpniecības nozare. 2021.gadā kopumā ir turpinājusies apstrādes rūpniecības uzņēmumu izaugsme. Ņemot vērā ierobežojumus izklaides, ēdināšanas, tūrisma un citu pakalpojumu nozarēm, sabiedrības patēriņa tendences ir būtiski ietekmētas, un lielāka daļa ienākumu tiek novirzīti dažādu preču iegādei. Apakšnozare, kura piedzīvo viskrasākās svārstības ir kokapstrāde, jo 2021.gadā turpinās 2020.gada otrās puses tendence ar strauji augošām realizācijas cenām, un attiecīgi palielinās arī peļņas rādītāji. Tomēr izejvielu pieejamība, saistībā ar ekonomiskajām sankcijām pret Baltkrieviju, kā arī iespējama strauja produktu cenas samazināšanās pēc pieprasījuma korekcijām, rada papildus riskus nozares uzņēmumiem. Apstrādes rūpniecības pietiekami labos rezultātus 2021.gadā arī parāda makroekonomiskie rādītāji – turpina palielināties eksportēto preču izlaides apjoms gandrīz visās apakšnozarēs. Līdz ar to var secināt, ka Covid-19 negatīva ietekme uz nozares uzņēmumu darbību ir bijusi nebūtiska. Savukārt 2021.gada otrajā pusgadā iezīmējās negatīvas tendences saistībā ar energoresursu cenu straujo pieaugumu, kas var ietekmēt atsevišķu energoietilpīgo apakšnozaru uzņēmumu finanšu rezultātus 2021.gadā.

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(8) Covid-19 ietekme (turpinājums)

(iv) Covid-19 ietekme uz garantiju portfeli (turpinājums)

Otrā lielākā nozare pēc garantiju portfeļa apjoma ir vairumtirdzniecība. Vairumtirdzniecības nozarē līdzīgi kā apstrādes rūpniecības nozarē Covid-19 krīzes ietekme ir bijusi atšķirīga atkarībā no apakšnozares. Piemēram, dažādu izejvielu un iekārtu vairumtirgotāji 2020.gadu noslēguši ar ļoti labiem rezultātiem, un tie spējuši uzlabot rādītājus pateicoties apstrādes rūpniecības sektora izaugsmei arī 2021.gadā. Ne tik labi veicies kokmateriālu vairumtirgotājiem, kuriem bez Covid-19 izraisīto loģistikas ķēžu pārrāvumiem bija jāpārvar arī BREXIT izraisītais pieprasījuma kritums. Tomēr 2020.gada beigās liela daļa kokmateriālu vairumtirgotāju bija atraduši jaunus noieta tirgus Āzijas valstīs, kā arī spēja gadu noslēgt bez būtiskiem zaudējumiem pateicoties augošajām kokmateriālu cenām pasaulē. Šī tendence turpinās arī 2021.gadā, bet nozares izaicinājumi ir līdzīgi kā kokapstrādes nozarei. Pārskata periods bijis nedaudz veiksmīgāks degvielas un kurināmā tirgotājiem, jo tie spējuši izmantot augošo cenu pozitīvo efektu, taču kopumā nozare nav pilnībā atguvusies no 2020.gadā Covid-19 krīzes ietekmē radītajiem zaudējumiem un papildus augošās cenas varētu atstāt negatīvu ietekmi uz pieprasījumu ilgtermiņā. Pozitīvi ir tas, ka lielākajai daļai šīs nozares uzņēmumu ir pietiekami augsti pašu kapitāla rādītāji, un īpašnieki ar spēju finansiāli atbalstīt uzņēmumus. Mazumtirdzniecības segmentā izaicinošs pirmais 2021.gada pusgads bijis visām apakšnozarēm, izņemot medikamentu, pārtikas preču un māsaimniecības preču tirdzniecību. Ņemot vērā veikalu darbības ierobežojumus daudziem apgādātājiem, apavu, kosmētikas, juvelierizstrādājumu un citu preču grupu mazumtirgotājiem ir lielas problēmas segt ikdienas izdevumus un iztirgot esošos krājumus, lai atjaunotu sortimentu.

Būvniecība. Covid-19 krīze ietekmēja šo nozari gan tieši, gan netieši. Pārvietošanās ierobežojumu un darbinieku slimošanas dēļ daudzos uzņēmumos aizkavējās būvniecības process un attiecīgi cietā uzņēmuma naudas plūsma. Papildus tam, piegādātāji mainīja piegādes nosacījumus pārejot uz priekšapmaksu un izjaucot ierasto projektu finansēšanas līdzsvaru. Daudzas nozares, kuras tieši skāra Covid-19 atteicās no būvniecības projektu realizācijas, vai pārcēla tos uz vēlāku periodu. Tomēr kopumā nozare parāda labus rezultātus 2021.gadā, jo ir atjaunoti iesaldētie projekti, turklāt pēc iesaldēta patēriņa krīzes augstākajā punktā, pieprasījums ir strauji pieaudzis gan no institucionālajiem, gan no privātajiem pasūtītājiem, kas rada cenu pieaugumu un attiecīgi arī peļņas kāpumu. Tāpat ceļojumu nosacījumu atvieglošana ļauj Latvijas uzņēmumiem atgriezties Skandināvijas tirgū.

Aptuveni ¼ no privātpersonu garantiju portfeļa veido mājokļu garantijas – mājokļu garantijas bankas aizdevumam mājokļa iegādei vai būvniecībai ģimenēm ar bērniem un mājokļu garantijas bankas aizdevumam mājokļa iegādei vai būvniecībai jauniešiem speciālistiem. Privātpersonu garantiju portfeļa PD likmes, gan nekoriģētās, gan koriģētās ar makroekonomiskajiem faktoriem, konkrēti – IKP izmaiņām, 2021.gada 31.decembrī ir samazinājušās salīdzinājumā ar PD likmēm 2020.gada 31.decembrī, ņemot vērā faktiskās IKP izmaiņas, kas bija ievērojami labākas nekā sākotnēji prognozēts saistībā ar Covid-19 ietekmi. Saistībā ar Covid-19 ietekmi vai Covid-19 moratoriju iesniegumi izmaiņām garantijās nav saņemti, jo bankām nav pienākums skaidrot ar Altum pamatsummu atlikšanu vai maksājumu pārcelšanu. Covid-19 ietekmē 2021.gadā nav novērots arī garantiju gadījumu iestāšanās skaita pieaugums, tas saglabāties iepriekšējo gadu līmenī. Papildus risku mazinošs faktors ir garantijas kompensāciju izmaksas mehānisms, kas paredz, ka kompensācija par pieteiktajiem garantijas gadījumiem tiek izmaksāta 3 gadu laikā no brīža, kad pieteikts garantijas gadījums, un banka šajā periodā veic parāda atgūšanu no aizņēmēja vai galvotāja naudas plūsmas vai aizdevuma nodrošinājuma realizācijas naudas plūsmas. Papildus analizējot dažus no faktoriem, kas varētu ietekmēt mājokļu garantiju portfeli, piemēram, straujš nekustamā īpašuma cenu kritums līdzīgi kā 2008.gadā vai EURIBOR indeksa palielinājums, kas būtiski sadārdzinātu hipotekāro kredītu apkalpošanas izmaksas, redzams, ka nekustamā īpašuma cenas 2021.gadā bija stabilas, ar nelielu pieauguma tendenci un negatīvais 6 mēnešu EURIBOR salīdzinot 2022.gada sākumu pret 2021.gada beigām palika vēl negatīvāks.

(v) Covid-19 ietekme uz ieguldījumiem riska kapitāla fondos

Attiecībā uz ieguldījumiem riska kapitāla fondos varētu būt zināma kavēšanās ar ieguldījumu realizāciju, kas iepriekš bija plānotas 2020.-2021.gadā. Tomēr tas negatīvi neietekmēs Koncerna / Sabiedrības likviditāti.

Covid-19 krīzes ietekmē 4.paaudzes riska kapitāla fondu pārvaldniekiem joprojām ir apgrūtināta jaunu ieguldījumu veikšana, radot papildus izaicinājumus jaunu projektu atlases procesā, investoru piesaistē, Akcelerācijas programmu norisē un jaunizveidoto uzņēmumu darbībā. Tomēr tam nav negatīva ietekme uz Koncerna / Sabiedrības uzņemtajām saistībām.

4 Procentu ieņēmumi

Visas summas ir tūkstošos eiro

	Koncerns 01.01.2021.- 31.12.2021.	Koncerns 01.01.2020.- 31.12.2020.	Sabiedrība 01.01.2021.- 31.12.2021.	Sabiedrība 01.01.2020.- 31.12.2020.
Procentu ieņēmumi no kredītiem un garantijām *	18 475	14 777	18 475	14 777
Procentu ieņēmumi no vērtspapīriem patiesajā vērtībā	370	1 628	370	1 628
Procentu ieņēmumi no vērtspapīriem amortizētajā vērtībā	12	22	12	22
Procentu ieņēmumi no prasībām pret kredītiestādēm	-	15	-	15
Kopā procentu ieņēmumi	18 857	16 442	18 857	16 442

* Koncerna / Sabiedrības apakšpozīcija *Procentu ieņēmumi no kredītiem un garantijām* neietver procentu ienākumus no aizdevumiem un prēmiju ienākumus no izsniegtajām garantijām, kā arī no komisijas maksām, kas saskaņā ar attiecīgo programmu līgumiem, kas noslēgti ar Ekonomikas ministriju, paredz, ka Ekonomikas ministrijas piešķirtais finansējums (bilancē atzīts pozīcijā *Atbalsta programmu finansējums*) jāpalielina par šādiem programmu ienākumiem. Attiecīgi šāda veida ienākumus neatzīst procentu ienākumos, bet atzīst kā Atbalsta programmu finansējuma pieaugumu, kas 2021.gadā sastādīja 1,280 tūkst. eiro (2020.gadā: 1,307 tūkst. eiro).

5 Procentu izdevumi

Visas summas ir tūkstošos eiro

	Koncerns 01.01.2021.- 31.12.2021.	Koncerns 01.01.2020.- 31.12.2020.	Sabiedrība 01.01.2021.- 31.12.2021.	Sabiedrība 01.01.2020.- 31.12.2020.
Procentu izdevumi par saistībām pret kredītiestādēm	760	585	760	585
Procentu izdevumi par emitētajiem parāda vērtspapīriem	844	745	844	745
Atbalsta programmu peļņas sadale *	504	503	504	503
Pārējie komisijas naudas izdevumi	32	37	32	37
Kopā procentu izdevumi	2 140	1 870	2 140	1 870

* Atsevišķām valsts atbalsta programmām saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem ar Ekonomikas ministriju, programmu neto peļņa tiek sadalīta starp Koncernu / Sabiedrību un Ekonomikas ministriju, palielinot Ekonomikas ministrijas piešķirto publiskā finansējuma apjomu (tiek atzīts kā atbalsta programmu finansējums bilancē).

6 Ieņēmumi par valsts atbalsta programmu īstenošanu

visas summas ir tūkstošos eiro

	Koncerns 01.01.2021.- 31.12.2021.	Koncerns 01.01.2020.- 31.12.2020.	Sabiedrība 01.01.2021.- 31.12.2021.	Sabiedrība 01.01.2020.- 31.12.2020.
Ieņēmumi par kompensējamām valsts atbalsta programmu vadības izdevumiem	2 088	2 183	2 088	2 183
Ieņēmumi par kompensējamām riska kapitāla fondu pārvaldīšanas komisijām	1 711	3 447	2 983	3 447
Iepriekšējā gada ieņēmumi par kompensējamām valsts atbalsta programmu vadības izdevumiem	316	602	316	602
Ieņēmumi par kompensējamām kapitāla noslodzes izdevumiem	331	294	331	294
Kopā ieņēmumi par valsts atbalsta programmu īstenošanu	4 446	6 526	5 718	6 526

7 Kompensējamie izdevumi par valsts atbalsta programmu īstenošanu

visas summas ir tūkstošos eiro

	Koncerns 01.01.2021.- 31.12.2021.	Koncerns 01.01.2020.- 31.12.2020.	Sabiedrība 01.01.2021.- 31.12.2021.	Sabiedrība 01.01.2020.- 31.12.2020.
Kompensējamie personāla izdevumi	1 675	1 813	1 675	1 813
Kompensējamie administratīvie izdevumi	413	370	413	370
Kompensējamās riska kapitāla fondu pārvaldīšanas komisijas	1 741	3 767	3 013	3 767
Kopā kompensējamie izdevumi par valsts atbalsta programmu īstenošanu	3 829	5 950	5 101	5 950

8 Peļņa no darījumiem ar vērtspapīriem un ārvalstu valūtu

visas summas ir tūkstošos eiro

	Koncerns 01.01.2021.- 31.12.2021.	Koncerns 01.01.2020.- 31.12.2020.	Sabiedrība 01.01.2021.- 31.12.2021.	Sabiedrība 01.01.2020.- 31.12.2020.
Peļņa / (zaudējumi) no ārvalstu valūtu un citu finanšu instrumentu pārvērtēšanas, neto	51	(56)	51	(56)
Kopā peļņa / (zaudējumi) no darījumiem ar vērtspapīriem un ārvalstu valūtu	51	(56)	51	(56)

9 Citi ieņēmumi

visas summas ir tūkstošos eiro

	Koncerns 01.01.2021.- 31.12.2021.	Koncerns 01.01.2020.- 31.12.2020.	Sabiedrība 01.01.2021.- 31.12.2021.	Sabiedrība 01.01.2020.- 31.12.2020.
Ieņēmumi no nomas maksājumiem par nomu bez izpirkuma tiesībām	1 393	1 046	1 393	1 046
Ieņēmumi no nomas maksājumiem par finanšu nomu	5	324	5	324
Peļņa no ieguldījumu īpašumu pārvērtēšanas	804	738	804	738
Peļņa no ieguldījumu īpašumu pārdošanas	191	27	191	27
Peļņa no pārņemto īpašumu pārdošanas	8	18	8	18
Pārējie komisijas naudas ieņēmumi	22	20	22	20
AIF "Altum kapitāla fonds" pārvaldīšanas atbildības un dibināšanas izdevumu kompensācija	620	269	620	269
Citi pamatdarbības ieņēmumi	178	611	178	611
Kopā citi ieņēmumi	3 221	3 053	3 221	3 053

10 Citi izdevumi

visas summas ir tūkstošos eiro

	Koncerns 01.01.2021.- 31.12.2021.	Koncerns 01.01.2020.- 31.12.2020.	Sabiedrība 01.01.2021.- 31.12.2021.	Sabiedrība 01.01.2020.- 31.12.2020.
Latvijas zemes fonda apkalpošanas izdevumi	330	400	330	400
Piedzīņas izdevumi	167	159	167	159
Pārņemto īpašumu uzturēšanas izdevumi	1	3	1	3
Pārņemto īpašumu pārvērtēšanas zaudējumi	-	26	-	26
Nomāto pamatīdzekļu nolietojums	145	138	145	138
Komisijas naudas izdevumi par vērtspapīru portfeļa apkalpošanu	92	91	92	91
AIF "Altum kapitāla fonds" pārvaldīšanas izdevumi	620	247	620	247
Zaudējumi no ieguldījumiem meitas uzņēmumos	-	-	-	80
Pārējie komisijas naudas izdevumi	2	1	2	1
Atbalsta programmu finansējuma patiesās vērtības diskonts	152	-	152	-
Kopā citi izdevumi	1 509	1 065	1 509	1 145

11 Personāla izmaksas

visas summas ir tūkstošos eiro

	Koncerns 01.01.2021.- 31.12.2021.	Koncerns 01.01.2020.- 31.12.2020.	Sabiedrība 01.01.2021.- 31.12.2021.	Sabiedrība 01.01.2020.- 31.12.2020.
Padomes un Valdes atalgojums *	459	459	459	459
Padomes atalgojums	75	74	75	74
Valdes atalgojums	384	385	384	385
Personāla atalgojums	5 573	5 309	5 573	5 309
Sociālās apdrošināšanas iemaksas	1 438	1 461	1 438	1 461
Kopā personāla izmaksas	7 470	7 229	7 470	7 229
Kompensējamie personāla izdevumi (7.pielikums)	(1 675)	(1 813)	(1 675)	(1 813)
Kopā personāla izmaksas	5 795	5 416	5 795	5 416

* Padomes un Valdes atalgojums ietver tikai īstermiņa darbinieku pabalstus.

2021.gadā Koncerns / Sabiedrība nodarbināja vidēji 228 cilvēkus, t.sk. 5 Padomes un Revīzijas komitejas locekļus (2020.gadā: 215). Valsts atbalsta programmu īstenošanu uz 2021.gada 31.decembri veica 223 darbinieki (2020.gada 31.decembrī: 205).

12 Administratīvie izdevumi

visas summas ir tūkstošos eiro

	Koncerns 01.01.2021.- 31.12.2021.	Koncerns 01.01.2020.- 31.12.2020.	Sabiedrība 01.01.2021.- 31.12.2021.	Sabiedrība 01.01.2020.- 31.12.2020.
Informācijas un sakaru sistēmas izdevumi	507	488	507	488
Telpu un tehnikas ekspluatācijas izdevumi	680	681	680	681
Reklāmas un sabiedrisko attiecību izdevumi	241	238	241	238
Personāl attīstības izdevumi	186	193	186	193
Profesionālie pakalpojumi *	442	361	442	361
Nekustamā īpašuma nodoklis	74	69	74	69
Pārējie administratīvie izdevumi	176	171	176	171
Kopā administratīvie izdevumi	2 306	2 201	2 306	2 201
Kompensējamie administratīvie izdevumi (7.pielikums)	(413)	(370)	(413)	(370)
Kopā administratīvie izdevumi	1 893	1 831	1 893	1 831

* Pozīcija *Profesionālie pakalpojumi* ietver revīzijas pakalpojumus 60.5 tūkst. eiro apmērā, kas tika saņemti 2021.gadā (2020.gadā: 60.0 tūkst. eiro) no Koncerna / Sabiedrības zvērētāja revidenta Deloitte Audits Latvia SIA.

13 Vērtības samazināšanās zaudējumi, neto

visas summas ir tūkstošos eiro

	Koncerns 01.01.2021.- 31.12.2021.	Koncerns 01.01.2020.- 31.12.2020.	Sabiedrība 01.01.2021.- 31.12.2021.	Sabiedrība 01.01.2020.- 31.12.2020.
Vērtības samazināšanās zaudējumi:	13 907	17 089	13 907	17 009
Kredītiem, neto	7 523	8 585	7 523	8 585
vērtības samazināšanās zaudējumi	6 072	9 440	6 072	9 440
ar PZR sedzami vērtības samazināšanās zaudējumi	3 559	2 785	3 559	2 785
kompensācija vērtības samazinājumam no riska seguma rezerves	(2 108)	(3 640)	(2 108)	(3 640)
Izmaksātajām garantijām	-	-	-	-
vērtības samazināšanās zaudējumi	-	57	-	57
ar PZR sedzami vērtības samazināšanās zaudējumi	-	-	-	-
kompensācija vērtības samazinājumam no riska seguma rezerves	-	(57)	-	(57)
Grantiem	199	169	199	169
vērtības samazināšanās zaudējumi	199	169	199	169
ar PZR sedzami vērtības samazināšanās zaudējumi	-	-	-	-
Pārējiem aktīviem	479	80	479	-
Ar līgumiem saistītiem aktīviem	107	137	107	137
Saistībām no izsniegtajām garantijām, neto	4 735	6 484	4 735	6 484
vērtības samazināšanās zaudējumi	13 230	10 399	13 230	10 399
ar PZR sedzami vērtības samazināšanās zaudējumi	2 841	4 043	2 841	4 043
kompensācija vērtības samazinājumam no riska seguma rezerves	(11 336)	(7 958)	(11 336)	(7 958)
Saistībām par aizdevumu izsniegšanu, neto	792	1 564	792	1 564
vērtības samazināšanās zaudējumi	1 116	1 162	1 116	1 162
ar PZR sedzami vērtības samazināšanās zaudējumi	239	791	239	791
kompensācija vērtības samazinājumam no riska seguma rezerves	(563)	(389)	(563)	(389)
Saistībām par grantu izsniegšanu	72	70	72	70
Vērtības samazināšanās apvērse:	(13 746)	(12 721)	(13 746)	(12 721)
Kredītiem, neto	(8 037)	(6 349)	(8 037)	(6 348)
vērtības samazināšanās apvērse	(10 114)	(7 705)	(10 114)	(7 704)
ar PZR sedzami vērtības samazināšanās zaudējumi	(1 881)	(426)	(1 881)	(426)
kompensācija vērtības samazinājumam no riska seguma rezerves	3 958	1 782	3 958	1 782
Izmaksātajām garantijām	(59)	(188)	(59)	(188)
vērtības samazināšanās apvērse	(83)	(323)	(83)	(323)
ar PZR sedzami vērtības samazināšanās zaudējumi	(3)	-	(3)	-
kompensācija vērtības samazinājumam no riska seguma rezerves	27	135	27	135
Grantiem	(101)	(5)	(101)	(5)
Pārējiem aktīviem	(13)	(358)	(13)	(358)
Kredītiestādēm un Valsts kasei	-	(2)	-	(2)
Ar līgumiem saistītiem aktīviem	(15)	(60)	(15)	(60)
Parāda vērtspapīriem	(16)	(177)	(16)	(177)
Saistībām no izsniegtajām garantijām, neto	(4 943)	(4 565)	(4 943)	(4 566)
vērtības samazināšanās apvērse	(11 407)	(13 059)	(11 407)	(13 060)
ar PZR sedzami vērtības samazināšanās zaudējumi	(1 509)	-	(1 509)	-
kompensācija vērtības samazinājumam no riska seguma rezerves	7 973	8 494	7 973	8 494
Saistībām par aizdevumu izsniegšanu, neto	(547)	(1 010)	(547)	(1 010)
vērtības samazināšanās apvērse	(542)	(931)	(542)	(931)
ar PZR sedzami vērtības samazināšanās zaudējumi	(162)	(467)	(162)	(467)
kompensācija vērtības samazinājumam no riska seguma rezerves	157	388	157	388
Saistībām par grantu izsniegšanu	(15)	(7)	(15)	(7)
Kopā vērtības samazināšanās (ienākumi) / zaudējumi, neto	161	4 368	161	4 288
(Ienākumi) no norakstīto kredītu atgūšanas	(760)	(888)	(760)	(888)
Kopā vērtības samazināšanās (ienākumi) / zaudējumi un (ienākumi) no norakstīto kredītu atgūšanas	(599)	3 480	(599)	3 400

Papildus informāciju, tajā skaitā par uzkrājumiem vērtības samazinājumam, kas tiks segti no riska seguma - Portfeļa zaudējumu rezerve (Speciālais rezerves kapitāls) pie 2020.gada pārskata apstiprināšanas, skatīt 3.pielikuma (1).punktā.

14 Prasības pret kredītiestādēm un Valsts kasi

visas summas ir tūkstošos eiro

	Koncerns 31.12.2021.	Koncerns 31.12.2020	Sabiedrība 31.12.2021.	Sabiedrība 31.12.2020
Prasības pret kredītiestādēm un Valsts kasi, tajā skaitā	455 007	359 949	455 007	359 949
<i>nauda un naudas ekvivalenti</i>	455 007	359 949	455 007	359 949
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	(1)	-	(1)	-
Neto prasības pret kredītiestādēm un Valsts kasi kopā	455 006	359 949	455 006	359 949

Izvietojot finanšu resursus Latvijas Republikas Valsts kasē un kredītiestādēs, tiek vērtēti finanšu iestādēm noteiktie ārējie kredītreitings, bet finanšu iestādēm, kurām nav piešķirts individuālais reitings, to novērtējumā tiek ņemts vērā mātes bankas reitings, kā arī finanšu un darbības novērtējums. Pēc darījumu attiecību uzsākšanas Koncerns / Sabiedrība kontrolē piešķirto limitu atbilstībai kredītriska novērtējumam. Visi šīs kategorijas aktīvi ir 1.posma instrumenti SKZ aprēķina vajadzībām un 2021.gadā to posma vērtība nav mainījusies.

Koncerna prasību pret kredītiestādēm un Latvijas Republikas Valsts kasi sadalījums pēc piešķirtajiem kredītreitings, pamatojoties uz starptautiskās reitingu aģentūras "Moody's Investor Service" reitings vai to ekvivalentu, tūkstošos eiro:

Kredītreitingu kategorijas	Aaa	Aa1 - Aa3	A1 - A3	Baa1 - Baa3	Ba1 - Ba3	B1 - B3	Caa - C	Anulēts reitings (WR)	Kopā
LR reģistrētas kredītiestādes un Valsts kase	-	3 965	336 739	9 561	9 684	-	-	-	359 949
Bruto kopā 2020.gada 31.decembrī	-	3 965	336 739	9 561	9 684	-	-	-	359 949
LR reģistrētas kredītiestādes un Valsts kase	-	-	437 249	17 757	-	-	-	-	455 006
Bruto kopā 2021.gada 31.decembrī	-	-	437 249	17 757	-	-	-	-	455 006

Sabiedrības prasību pret kredītiestādēm un Latvijas Republikas Valsts kasi sadalījums pēc piešķirtajiem kredītreitings, pamatojoties uz starptautiskās reitingu aģentūras "Moody's Investor Service" reitings vai to ekvivalentu, tūkstošos eiro:

Kredītreitingu kategorijas	Aaa	Aa1 - Aa3	A1 - A3	Baa1 - Baa3	Ba1 - Ba3	B1 - B3	Caa - C	Anulēts reitings (WR)	Kopā
LR reģistrētas kredītiestādes un Valsts kase	-	3 965	336 739	9 561	9 684	-	-	-	359 949
Bruto kopā 2020.gada 31.decembrī	-	3 965	336 739	9 561	9 684	-	-	-	359 949
LR reģistrētas kredītiestādes un Valsts kase	-	-	437 249	17 757	-	-	-	-	455 006
Bruto kopā 2021.gada 31.decembrī	-	-	437 249	17 757	-	-	-	-	455 006

2021.gada 31.decembrī Koncernam/Sabiedrībai bija norēķinu konti 4 bankās un Valsts kasē. 2021.gada 31.decembrī pozīcijas *Prasības pret kredītiestādēm un Valsts kasi* vidējā procentu likme bija -0.01% (2020.gada 31.decembrī: 0%).

15 Ieguldījumu vērtspapīri

visas summas ir tūkstošos eiro

	Koncerns 31.12.2021.	Koncerns 31.12.2020	Sabiedrība 31.12.2021.	Sabiedrība 31.12.2020
<i>Ieguldījumu vērtspapīri amortizētajā vērtībā</i>				
Latvijas valdības obligācijas un parādzīmes	-	407	-	407
OECD valstu kredītiestāžu obligācijas	3 704	3 433	3 704	3 433
Kopā ieguldījumu vērtspapīri amortizētajā vērtībā	3 704	3 840	3 704	3 840
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	(3 667)	(3 399)	(3 667)	(3 399)
Kopā neto ieguldījumu vērtspapīri amortizētajā vērtībā	37	441	37	441
<i>Ieguldījumu vērtspapīri patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu visaptverošajos ienākumos</i>				
Latvijas valdības obligācijas un parādzīmes	14 051	36 958	14 051	36 958
Kopā ieguldījumu vērtspapīri patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu visaptverošajos ienākumos	14 051	36 958	14 051	36 958
Kopā bruto ieguldījumu vērtspapīri	17 755	40 798	17 755	40 798
Kopā neto ieguldījumu vērtspapīri	14 088	37 399	14 088	37 399

15 Ieguldījumu vērtspapīri (turpinājums)

Veicot ieguldījumus vērtspapīros, Koncernā / Sabiedrībā tiek veikta finanšu institūcijām piešķirto ārējo kredītreitingu analīze, kā arī finanšu un darbības novērtējums. Pēc darījumu attiecību uzsākšanas Koncerns/Sabiedrība veic monetāro finanšu institūciju uzraudzību un seko piešķirto limitu atbilstībai kredītriska novērtējumam. Visas Latvijas valdības parādzīmes un obligācijas ir 1. posma instrumenti SKZ mērķiem, savukārt visas OECD korporatīvās obligācijas ir 3.posma instrumenti, jo tie jau ir defoltējuši vērtspapīri. Kusība starp posmiem gada laikā nenotika.

Koncerna / Sabiedrības ieguldījumu vērtspapīru sadalījums pēc piešķirtajiem kredītreitingiem, pamatojoties uz starptautiskās reitingu aģentūras "Moody's Investor Service" reitingiem vai to ekvivalentu, tūkstošos eiro:

Kredītreitingu kategorijas	Aaa	Aa1 - Aa3	A1 - A3	Baa1 - Baa3	Ba1 - Ba3	B1 - B3	Caa - C	Anulēts reitings (WR)	Kopā
Ieguldījumu vērtspapīri patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu visaptverošajos ienākumos	-	-	36 958	-	-	-	-	-	36 958
Ieguldījumu vērtspapīri amortizētajā vērtībā	-	-	407	-	-	-	-	3 433	3 840
Kopā bruto ieguldījumu vērtspapīri 2020.gada 31.decembrī	-	-	37 365	-	-	-	-	3 433	40 798
Ieguldījumu vērtspapīri patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu visaptverošajos ienākumos	-	-	14 051	-	-	-	-	-	14 051
Ieguldījumu vērtspapīri amortizētajā vērtībā	-	-	-	-	-	-	-	3 704	3 704
Kopā bruto ieguldījumu vērtspapīri 2021.gada 31.decembrī	-	-	14 051	-	-	-	-	3 704	17 755

Informācija par ieguldījumu vērtspapīru klasifikāciju pieejama 2.pielikuma 5.piezīmes (iv).punktā. Visi vērtspapīri tiek kotēti biržā. Vidējā ienesīguma likme no parāda vērtspapīriem 2021.gada 31.decembrī bija 1.98% (2020.gada 31.decembrī: 4.54%).

16 Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņā vai zaudējumos

visas summas ir tūkstošos eiro

	Koncerns 01.01.2021.- 31.12.2021.	Koncerns 01.01.2020.- 31.12.2020.
Meitas uzņēmumu ieguldījumi uzņēmumu kapitāldaļās	-	5 425
Finanšu aktīvu patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņā vai zaudējumos	-	5 425

2021.gadā tika veiktas izmaksas 4.paaudzes riska kapitāla fondiem. Daži no šiem fondiem tiek klasificēti kā meitas uzņēmumi. Meitas uzņēmumu ieguldījumi uzņēmumu kapitāldaļās tiek konsolidēti Koncerna līmenī. Nevienam no šiem ieguldījumiem uzņēmumu kapitāldaļās nenodrošina kontroli. Detalizētu informāciju par klasifikāciju skatīt 22.pielikumā, par grāmatvedības uzskaites politiku skatīt 2.pielikuma 6.piezīmes (iv).punktu.

17 Ieguldījumi riska kapitāla fondos

Koncerna / Sabiedrības ieguldījumi asociētos uzņēmumos, balstoties uz ieguldījumu fondu pārvaldnieku iesniegto informāciju, tūkstošos eiro:

Uzņēmums vai RKF paaudze	Reģistrācijas valsts	RKF kapitāls		Uzskaites vērtība	
		31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2020.
2.paaudzes RKF	LV	16 929	19 652	11 885	12 953
3.paaudzes RKF	LV	13 310	16 974	10 473	16 376
4.paaudzes RKF	LV	20 073	6 459	14 371	3 640
AIF "Altum kapitāla fonds"	LV	19 008	138	14 998	-
Baltijas Inovāciju fonds *	LU	85 544	79 570	13 222	15 019
Kopā ieguldījumi asociētos uzņēmumos		154 864	122 793	64 949	47 988

* ieguldījumi asociētos uzņēmumos tiek uzskaitīti pēc pašu kapitāla metodes, izņemot ieguldījumu Baltijas Inovāciju fondā, kas tiek novērtēts patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos.

17 Ieguldījumu riska kapitāla fondos (turpinājums)

	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2020.
Ieguldījumi asociētos uzņēmumos				
Ieguldījumi, kas novērtēti pēc pašu kapitāla metodes	51 727	32 969	51 727	32 969
Ieguldījumi, kas novērtēti pēc patiesās vērtības ar izmaiņām peļņā vai zaudējumus metodes (22.pielikums)	6 563	-	6 563	-
Līdzdalība meitas uzņēmumu pamatkapitālā	13 222	15 019	13 222	15 019

Kopējā riska kapitāla fondu portfeļa iegādes vērtība 2021.gada 31.decembrī bija 85,973 tūkst. eiro (2020.gada 31.decembrī: 73,165 tūkst. eiro).

Koncerna / Sabiedrības izmaiņas ieguldījumos asociētos uzņēmumos, tūkstošos eiro:

	Ieguldījumi riska kapitāla fondos		Ieguldījums AIF "Altum kapitāla fonds"		Ieguldījums Baltijas Inovāciju fondā		Kopā	
	01.01.2021.- 31.12.2021.	01.01.2020.- 31.12.2020.	01.01.2021.- 31.12.2021.	01.01.2020.- 31.12.2020.	01.01.2021.- 31.12.2021.	01.01.2020.- 31.12.2020.	01.01.2021.- 31.12.2021.	01.01.2020.- 31.12.2020.
Uzskaites vērtība perioda sākumā	32 969	38 442	-	-	15 019	13 851	47 988	52 293
Ieguldīts	4 233	1 546	14 918	-	1 817	3 129	20 968	4 675
Atmaksāts	(7 431)	(6 196)	(282)	-	(6 900)	(2 499)	(14 613)	(8 695)
Ieguldījumu asociētajos uzņēmumos izmaiņas Koncerna izmaiņu rezultātā (22.pielikums)	6 563	-	-	-	-	-	6 563	-
Atmaksātie mezanīna procenti un peļņa no realizētajiem ieguldījumiem*	1 730	1 271	282	-	-	-	2 012	1 271
Nerealizētā peļņa no atmaksām	-	-	-	-	469	250	469	250
Neto peļņas / (zaudējumu) daļa no ieguldījumiem asociētā uzņēmumā	(1 335)	(2 094)	80	-	-	-	(1 255)	(2 094)
Peļņa no ieguldījumiem patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu pārskatā	-	-	-	-	2 817	288	2 817	288
Uzskaites vērtība perioda beigās 31.decembrī	36 729	32 969	14 998	-	13 222	15 019	64 949	47 988

* ietver atmaksātos mezanīna procentus, peļņu / (zaudējumus) no ieguldījumu realizācijas un peļņu / (zaudējumus) no ieguldījumu pārvērtēšanas.

Koncerna / Sabiedrības peļņas / (zaudējumu) daļa no ieguldījumiem asociētos uzņēmumos un pārējos ieguldījumos, tūkstošos eiro:

	Ieguldījumi riska kapitāla fondos		Ieguldījums AIF "Altum kapitāla fonds"		Ieguldījums Trīs jūru iniciatīvas investīciju fondā		Kopā	
	01.01.2021.- 31.12.2021.	01.01.2020.- 31.12.2020.	01.01.2021.- 31.12.2021.	01.01.2020.- 31.12.2020.	01.01.2021.- 31.12.2021.	01.01.2020.- 31.12.2020.	01.01.2021.- 31.12.2021.	01.01.2020.- 31.12.2020.
Neto peļņas / (zaudējumu) daļa no ieguldījumiem asociētā uzņēmumā	(1 335)	(1 909)	80	-	-	-	(1 255)	(1 909)
Neto ienākumi / (izdevumi), atskaitot pārvērtēšanas peļņu / (zaudējumus)	-	-	(75)	(185)	-	-	(75)	(185)
Neto peļņas / (zaudējumu) daļa no ieguldījuma Trīs jūru iniciatīvas investīciju fondā	-	-	-	-	(52)	-	(52)	-
Neto peļņas / (zaudējumu) daļa no ieguldījumiem asociētā uzņēmumā	(1 335)	(1 909)	5	(185)	(52)	-	(1 382)	(2 094)

Koncerna / Sabiedrības izdevumi 2021.gadā, kas tika kompensēti no publiskā finansējuma (skatīt 31.pielikumu) ietver:

- 2. un 3.paaudzes riska kapitāla fondu pārvaldības maksu 522 tūkst. eiro apmērā (2020.gadā: 888 tūkst. eiro), kas 100% apmērā tika kompensēti no publiskā finansējuma;
- 4.paaudzes riska kapitāla fondu pārvaldības maksu 834 tūkst. eiro apmērā (2020.gadā: 807 tūkst. eiro), kas 100% apmērā tika kompensēti no publiskā finansējuma;
- Baltijas Inovāciju fonda pārvaldības maksu 198 tūkst. eiro apmērā (2020.gadā: 236 tūkst. eiro), kas 100% apmērā tika kompensēti no publiskā finansējuma;
- AIF "Altum kapitāla fonds" pārvaldības maksu 404 tūkst. eiro apmērā (2020.gadā: 207 tūkst. eiro) (skatīt 37.pielikumu).

Daļa no ieguldījumiem 4.paaudzes RKF ir klasificēti kā līdzdalība meitas uzņēmumu pamatkapitālā (detalizētu informāciju skatīt 1.pielikumā) un šādu RKF pārvaldības maksu ir 1,261 tūkst. eiro apmērā (2020.gadā: 1,317 tūkst. eiro), kas 100% apmērā tika kompensēti no publiskā finansējuma.

18 Pārējie ieguldījumi

visas summas ir tūkstošos eiro

	Koncerns 31.12.2021.	Koncerns 31.12.2020.	Sabiedrība 31.12.2021.	Sabiedrība 31.12.2020.
Baltijas Inovāciju fonds 2	1 982	806	1 982	806
Trīs jūru iniciatīvas investīciju fondā	6 954	6 697	6 954	6 697
Kopā pārējie ieguldījumi	8 936	7 503	8 936	7 503

Baltijas Inovāciju fonds 2 (BIF 2) ir 156,000 tūkst. eiro fondu fonda iniciatīva, kuru izveidoja EIF sadarbībā ar Baltijas valstu nacionālajām attīstības institūcijām - KredEx (Igaunija), Altum (Latvija) un Invega (Lietuva). BIF 2 turpina veikt ieguldījumus privātajā un riska kapitāla fondos, kas koncentrējas uz Baltijas valstīm, lai veicinātu kapitāla ieguldījumus MVU ar augstu izaugsmes potenciālu. Koncerns / Sabiedrība parakstīja līgumu par BIF 2 2019.gada 16.augustā. Kopējais parakstītais kapitāls, ko Koncerns / Sabiedrība ieguldīs BIF2 2 ir 26,500 tūkst. eiro, tādējādi Koncerna / Sabiedrības daļa BIF 2 ir 16,99% no kopējā BIF 2 parakstītā kapitāla (156,000 tūkst. eiro).

Trīs jūru iniciatīvas investīciju fonds (3JF) ir jauns papildu finanšu instruments 12 valstu, tai skaitā Latvijas, infrastruktūras projektu finansēšanai un attīstībai ar mērķi mazināt infrastruktūras attīstības plaisas starp dažādiem Eiropas reģioniem. 3JF paredzēts infrastruktūras projektu atbalstam transporta, enerģētikas un digitalizācijas nozarēs Centrāleiropas un Austrumeiropas reģionā. Koncerns / Sabiedrība parakstīja parakstīšanās līgumu 2020.gada 16.septembrī. Kopējais parakstītais kapitāls, ko Koncerns / Sabiedrība ieguldīs 3JF ir 20,000 tūkst. eiro, tādējādi Koncerna / Sabiedrības daļa 3JF 2021.gada 31.decembrī ir 2.17% (2020.gada 31.decembrī: 3,57%) no kopējā 3JF parakstītā kapitāla 2021.gada 31.decembrī - 923,000 tūkst. eiro apmērā (2020.gada 31.decembrī: 560,000 tūkst. eiro).

Koncerna / Sabiedrības izdevumi 2021.gadā ietver:

- Baltijas Inovāciju fonda 2 pārvaldības maksu 169 tūkst. eiro apmērā (2020.gadā: 0), kas 100% apmērā tika kompensēti no publiskā finansējuma (skatīt 30.pielikumu);
- Trīs jūru fonda pārvaldības maksu 225 tūkst. EUR (2020.gadā: 0).
- Pārējiem ieguldījumiem piemērotā grāmatvedības politika ir aprakstīta 2.pielikuma 6.piezīmes (v).punktā.

19 Kredīti

Koncerna / Sabiedrības izsniegtie kredīti ir Koncerna / Sabiedrības prasības pret Latvijas rezidentiem.

Koncerna / Sabiedrības izsniegto kredītu sadalījums pēc aizņēmēja veida, tūkstošos eiro:

	Koncerns 31.12.2021.	Koncerns 31.12.2020.	Sabiedrība 31.12.2021.	Sabiedrība 31.12.2020.
Mazie, vidējie un vidēji lieli uzņēmumi (MVU un Midcap)	175 070	168 262	175 070	168 262
Lauksaimnieki	132 556	124 297	132 556	124 297
Privātpersonas	6 513	8 025	6 513	8 025
Finanšu starpnieki	1 535	1 897	1 535	1 897
Zemes fonds	32 999	31 500	32 999	31 500
Bruto kredīti kopā	348 673	333 981	348 673	333 981
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	(18 143)	(20 713)	(18 143)	(20 713)
Neto kredīti kopā	330 530	313 268	330 530	313 268

19 Kredīti (turpinājums)

Koncerna / Sabiedrības izsniegto kredītu sadalījums pēc tautsaimniecības nozarēm, tūkstošos eiro:

	Koncerns 31.12.2021.	Koncerns 31.12.2020.	Sabiedrība 31.12.2021.	Sabiedrība 31.12.2020.
Lauksaimniecība un mežsaimniecība	170 808	155 682	170 808	155 682
Apstrādes rūpniecība	67 635	67 807	67 635	67 807
Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība; automobiļu un motociklu remonts	24 241	32 378	24 241	32 378
Operācijas ar nekustamo īpašumu	13 719	10 273	13 719	10 273
Būvniecība	12 238	9 328	12 238	9 328
Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība	8 843	8 328	8 843	8 328
Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	7 498	8 214	7 498	8 214
Transports un uzglabāšana	6 856	5 227	6 856	5 227
Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana	6 120	7 097	6 120	7 097
Veselība un sociālā aprūpe	5 896	4 479	5 896	4 479
Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi	4 914	4 878	4 914	4 878
Informācijas un komunikācijas pakalpojumi	2 959	3 073	2 959	3 073
Zvejniecība	2 084	1 647	2 084	1 647
Pārējās nozares	8 344	7 545	8 344	7 545
Privātpersonas	6 518	8 025	6 518	8 025
Bruto kredīti kopā	348 673	333 981	348 673	333 981
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	(18 143)	(20 713)	(18 143)	(20 713)
Neto kredīti kopā	330 530	313 268	330 530	313 268

Koncerna / Sabiedrības vienam klientam izsniegto kredītu apmēra, kas vienāds vai pārsniedz 1,000 tūkst. eiro, analīze:

	Koncerns 31.12.2021.	Koncerns 31.12.2020.	Sabiedrība 31.12.2021.	Sabiedrība 31.12.2020.
Klientu skaits	42	36	42	36
Kopā izsniegtie kredīti, tūkst. eiro	67 623	62 821	67 623	62 821
Procentos no visiem bruto kredītiem kopā	19.39%	18.81%	19.39%	18.81%

Koncerna / Sabiedrības uzkrājumu vērtības samazinājumam izsniegtajiem kredītiem kustības analīze, tūkstošos eiro:

	Koncerns 01.01.2021.- 31.12.2021.	Koncerns 01.01.2020.- 31.12.2020.	Sabiedrība 01.01.2021.- 31.12.2021.	Sabiedrība 01.01.2020.- 31.12.2020.
Uzkrājumu perioda sākumā	20 713	20 283	20 713	20 283
Uzkrājumu palielinājums (13.pielikums)	9 631	11 331	9 631	11 331
Uzkrājumu samazinājums (13.pielikums)	(11 995)	(8 130)	(11 995)	(8 130)
Norakstītie kredīti	(1 080)	(3 665)	(1 080)	(3 665)
Uzkrājumu reklasifikācija, izsniedzot aizdevumu	874	894	874	894
Uzkrājumu perioda beigās 31.decembrī	18 143	20 713	18 143	20 713
Koncerna / Sabiedrības uzkrājumu daļa	9 334	11 860	9 334	11 860
Ar PZR nosegtie uzkrājumi	4 144	2 359	4 144	2 359
Ar riska seguma rezervi nosegtie uzkrājumi	4 665	6 494	4 665	6 494

2021.gada 31.decembrī vidējā Koncerna / Sabiedrības kredītportfeļa procentu likme gadā bija 4.05% (2020.gada 31.decembrī: 4.05%).

20 Granti

visas summas ir tūkstošos eiro

	Koncerns 31.12.2021.	Koncerns 31.12.2020	Sabiedrība 31.12.2021.	Sabiedrība 31.12.2020
Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes programma	43 153	30 053	43 153	30 053
Sociālās uzņēmējdarbības programma	1 290	1 065	1 290	1 065
Grants energoefektivitātes projekta izstrādei	41	-	41	-
Granti programmai "Balsts"	1 042	164	1 042	164
Granti privātmāju atjaunošanai	167	-	167	-
Granti kultūras nozares komersantu atbalstam *	36	-	36	-
Bruto granti kopā	45 729	31 282	45 729	31 282
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	(332)	(175)	(332)	(175)
Neto granti kopā	45 397	31 107	45 397	31 107

* Kombinētais finanšu instruments

Koncerna / Sabiedrības izsniegto grantu uzskaites vērtības kustība 2021.gadā, tūkstošos eiro:

	Koncerns 31.12.2021.	Koncerns 31.12.2020	Sabiedrība 31.12.2021.	Sabiedrība 31.12.2020
Uzskaites vērtība				
Uzskaites vērtība perioda sākumā	31 282	17 198	31 282	17 198
Izmaiņas	14 447	14 084	14 447	14 084
Uzskaites vērtība perioda beigās 31.decembrī	45 729	31 282	45 729	31 282
Uzkrājumi vērtības samazinājumam				-
Uzskaites vērtība perioda sākumā	(175)	(12)	(175)	(12)
Izmaiņas	(215)	(163)	(215)	(163)
Uzkrājumu reklasifikācija	58	-	58	-
Uzskaites vērtība perioda beigās 31.decembrī	(332)	(175)	(332)	(175)
Neto uzskaites vērtība perioda sākumā	31 107	17 186	31 107	17 186
Neto uzskaites vērtība perioda beigās 31.decembrī	45 397	31 107	45 397	31 107

21 Ieguldījumu īpašumi

visas summas ir tūkstošos eiro

	Koncerns 31.12.2021.	Koncerns 31.12.2020	Sabiedrība 31.12.2021.	Sabiedrība 31.12.2020
Uzskaites vērtība perioda sākumā	36 758	24 366	36 758	24 366
Iegādātie pārskata periodā *	7 150	11 395	7 150	11 395
Iegrāmatots, pārtraucot reversās nomas līgumus	1 663	300	1 663	300
Pārdots	(211)	(40)	(211)	(40)
Neto pārvērtēšanas peļņa	804	737	804	737
Uzskaites vērtība perioda beigās	46 164	36 758	46 164	36 758

* Visi pārskata periodā iegādātie ieguldījumu īpašumi ir saistīti ar Zemes fonda programmas darbību.

Zemes fonds savu darbību uzsāka 2015.gada 1.jūlijā. Tā pārvaldītājs saskaņā ar 2015.gada 11.marta Ministru kabineta rīkojumu ir Sabiedrība. Latvijas zemes fonda izveidošana ir noteikta likumā "Par zemes privatizāciju lauku apvidos". Zemes fonda izveide ir viens no valsts instrumentiem, lai sekmētu, ka Latvijā lauksaimniecībā izmantojamā zeme tiek saglabāta un izmantota lauksaimniecības vajadzībām.

Uzskaites principi, kas tiek izmantoti ieguldījumu īpašumiem ir aprakstīti 2.pielikuma 9.piezīmes (iv).punktā.

22 Līdzdalība meitas sabiedrību pamatkapitālā

2021.gadā ir veiktas izmaksas 4.paaudzes riska kapitāla fondiem, no kuriem daļa ir klasificēti kā ieguldījumi meitas uzņēmumos līdz 2021.gada 30.decembrim, bet daļa kā ieguldījumi asociētos uzņēmumos. Visi šie ieguldījumi tiek veikti jaunizveidotajos riska kapitāla fondos ar maksājumiem, kas veikti pēc pieprasījuma. Ikgadējā novērtējuma, vai pastāv kontrole vai būtiska ietekme pār meitas sabiedrībām, 2021.gada 31.decembrī rezultātā Sabiedrība neīsteno vienu no galvenajiem kontroles rādītājiem – nav varas pār ieguldījumu objektu (skatīt 2.pielikuma (i).punktu). Tādējādi Sabiedrības ieguldījumi meitas sabiedrību pamatkapitālā 2021.gada 31.decembrī 6,563 tūkst. eiro apmērā tiek klasificēti kā ieguldījumi asociētajos uzņēmumos.

Vairāk informāciju par Koncerna struktūru skatīt 1.pielikumā. Ieguldījumu meitas uzņēmumos grāmatvedības politika ir aprakstīta 2.pielikuma 2.piezīmes (i).punktā un 2.pielikuma 6.piezīmes (iii).punktā.

	Koncerns 31.12.2021.	Koncerns 31.12.2020	Sabiedrība 31.12.2021.	Sabiedrība 31.12.2020
Līdzdalība meitas uzņēmumu pamatkapitālā	-	-	-	4 849
Kopā līdzdalība meitas uzņēmumu pamatkapitālā	-	-	-	4 849

Sabiedrības ieguldījumi meitas uzņēmumu pamatkapitālā, tūkstošos eiro:

	Sabiedrība 31.12.2021.	Sabiedrība 31.12.2020
KS Overkill Ventures Fund I	-	817
KS Buildit Latvia Pre-Seed Fund	-	753
KS Commercialization Reactor Pre-seed Fund	-	750
KS INEC 1	-	1 696
KS INEC 2	-	863
Kopā līdzdalība meitas sabiedrību pamatkapitālā	-	4 879

Informācija par meitasuzņēmumu neto aktīvu vērtību 2020.gada 31.decembrī un peļņas vai zaudējumu apjomu 2021.gadā un 2020.gadā, balstoties uz revidētajiem riska kapitāla fondu finanšu pārskatiem par gadu, kas noslēdzās 2021.gada 31.decembrī izņemot KS Commercialization Reactor Pre-seed Fund, kur izmantoti operatīvie finanšu dati, tūkstošos eiro:

	Neto aktīvu vērtība		Peļņa vai zaudējumi	
	31.12.2021.	31.12.2020	01.01.2021.- 30.12.2021.	01.01.2020.- 31.12.2020
KS Overkill Ventures Fund I	-	861	(268)	(323)
KS Buildit Latvia Pre-Seed Fund	-	1 017	(58)	(343)
KS Commercialization Reactor Pre-seed Fund	-	817	(272)	(295)
KS INEC 1	-	2 845	72	(282)
KS INEC 2	-	1 118	(446)	(381)
Kopā	-	6 658	(972)	(1 624)

23 Nemateriālie aktīvi

Koncerna / Sabiedrības nemateriālo aktīvu bilances vērtībā ir iekļauti šādi nemateriālie aktīvi, tūkstošos eiro:

	Koncerns 31.12.2021.	Koncerns 31.12.2020	Sabiedrība 31.12.2021.	Sabiedrība 31.12.2020
Programmnodrošinājums	1 256	1 398	1 256	1 398
Nemateriālo aktīvu atlikusi bilances vērtība	1 256	1 398	1 256	1 398

Izmaiņas Koncerna / Sabiedrības nemateriālo aktīvu – programmnodrošinājuma – atlikušajā vērtībā, tūkstošos eiro:

	Koncerns 31.12.2021.	Koncerns 31.12.2020	Sabiedrība 31.12.2021.	Sabiedrība 31.12.2020
Sākotnējā vērtība				
Perioda sākumā	4 785	4 393	4 785	4 393
Iegādāti	234	392	234	392
Pārdoti un norakstīti	(342)	-	(342)	-
Perioda beigās 31.decembrī	4 677	4 785	4 677	4 785
Uzkrātais nolietojums				
Perioda sākumā	3 387	2 998	3 387	2 998
Aprēķinātais nolietojums	376	389	376	389
Pārdoti un norakstīti	(342)	-	(342)	-
Perioda beigās 31.decembrī	3 421	3 387	3 421	3 387
Atlikusi bilances vērtība perioda sākumā	1 398	1 395	1 398	1 395
Atlikusi bilances vērtība perioda beigās 31.decembrī	1 256	1 398	1 256	1 398

24 Pamatlīdzekļi

Koncerns / Sabiedrība izmanto aktīvus, kas ir pilnībā amortizēti.

Koncerna / Sabiedrības pamatlīdzekļu bilances vērtībā ir iekļauti šādi pamatlīdzekļi, tūkstošos eiro:

	Koncerns 31.12.2021.	Koncerns 31.12.2020	Sabiedrība 31.12.2021.	Sabiedrība 31.12.2020
Pamatlīdzekļu īpašumā	4 289	4 298	4 289	4 298
Tiesības lietot aktīvus	281	419	281	419
Kopā pamatlīdzekļi	4 570	4 717	4 570	4 717

Izmaiņas Koncerna / Sabiedrības pamatlīdzekļu atlikušajā vērtībā, tūkstošos eiro:

	Ēkas un zeme	Transport- līdzekļi	Biroja aprīkojums *	Kopā
Sākotnējā vērtība 2020.gada 1.janvārī	4 789	132	5 512	10 433
Uzkrātais nolietojums	(1 510)	(132)	(4 600)	(6 242)
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	-	-	-	-
Atlikusi bilances vērtība 2020.gada 1.janvārī	3 279	-	912	4 191
legādāti	317	-	439	756
Pārdoti un norakstīti	(130)	(88)	(887)	(1 105)
Aprēķinātais nolietojums	(187)	-	(341)	(528)
Izmaiņas uzkrātajā nolietojumā	14	88	882	984
Pārklasificēti (23.pielikums)	-	-	-	-
Atlikusi bilances vērtība 2020.gada 31.decembrī	3 293	-	1 005	4 298
Sākotnējā vērtība 2021.gada 1.janvārī	4 976	44	5 064	10 084
Uzkrātais nolietojums	(1 683)	(44)	(4 059)	(5 786)
Atlikusi bilances vērtība 2021.gada 1.janvārī	3 293	-	1 005	4 298
legādāti	423	-	164	587
Pārdoti un norakstīti	-	-	(235)	(235)
Aprēķinātais nolietojums	(185)	-	(373)	(558)
Izmaiņas uzkrātajā nolietojumā	-	-	197	197
Izmaiņas uzkrājumos vērtības samazinājumam	-	-	-	-
Atlikusi bilances vērtība 2021.gada 31.decembrī	3 531	-	758	4 289
Sākotnējā vērtība 2021.gada 31.decembrī	5 399	44	4 993	10 436
Uzkrātais nolietojums	(1 868)	(44)	(4 235)	(6 147)
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	-	-	-	-
Atlikusi bilances vērtība 2021.gada 31.decembrī	3 531	-	758	4 289

* Pozīcijā *Biroja aprīkojums* ir iekļautas tādas pamatlīdzekļu kategorijas kā *Mēbeles un aprīkojums* un *Datori un iekārtas*. Skatīt 2.pielikuma 9.piezīmes (ii).punktu.

24 Pamatlīdzekļi (turpinājums)

Izmaiņas Koncerna / Sabiedrības pamatlīdzekļu – tiesības lietot aktīvus – atlikušajā vērtībā, tūkstošos eiro:

	Ēkas un zeme	Transport- līdzekļi	Ieguldījumi nomāto telpu rekonstrukcijā	Kopā
Sākotnējā vērtība 2020.gada 1.janvārī	434	183	380	997
Uzkrātais nolietojums	(81)	(33)	(334)	(448)
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	-	-	(46)	(46)
Atlikusi bilances vērtība 2020.gada 1.janvārī	353	150	-	503
legādāti	-	45	-	45
Pārdoti un norakstīti	-	-	(380)	(380)
Aprēķinātais nolietojums	(86)	(43)	-	(129)
Izmaiņas uzkrātajā nolietojumā	-	-	334	334
Aprēķinātais nolietojums	-	-	46	46
Atlikusi bilances vērtība 2020.gada 31.decembrī	267	152	-	419
Sākotnējā vērtība 2021.gada 1.janvārī	434	228	-	662
Uzkrātais nolietojums	(167)	(76)	-	(243)
Atlikusi bilances vērtība 2021.gada 1.janvārī	267	152	-	419
legādāti	-	-	-	-
Pārdoti un norakstīti	-	-	-	-
Aprēķinātais nolietojums	(85)	(53)	-	(138)
Izmaiņas uzkrātajā nolietojumā	-	-	-	-
Izmaiņas uzkrājumos vērtības samazinājumam	-	-	-	-
Atlikusi bilances vērtība 2021.gada 31.decembrī	182	99	-	281
Sākotnējā vērtība 2021.gada 31.decembrī	434	228	-	662
Uzkrātais nolietojums	(252)	(129)	-	(381)
Atlikusi bilances vērtība 2021.gada 31.decembrī	182	99	-	281

25 Pārējie aktīvi

visas summas ir tūkstošos eiro

	Koncerns 31.12.2021.	Koncerns 31.12.2020.	Sabiedrība 31.12.2021.	Sabiedrība 31.12.2020.
Finanšu aktīvi	5 165	5 603	5 165	5 568
Pārējie aktīvi (pārņemtās ķīlas)	28	28	28	28
Bruto pārējie aktīvi	5 193	5 631	5 193	5 596
Uzkrājumi finanšu aktīvu vērtības samazinājumam	(1 951)	(1 960)	(1 951)	(1 960)
Koncerna/Sabiedrības uzkrājumu daļa	(786)	(1 078)	(786)	(1 078)
Ar PZR nosegtie uzkrājumi	(186)	-	(186)	-
Ar riska segumu nosegtie uzkrājumi	(979)	(882)	(979)	(882)
Neto finanšu aktīvi	3 214	3 643	3 214	3 608
Neto pārējie aktīvi	3 242	3 671	3 242	3 636

Pozīcijā *Pārējie aktīvi (pārņemtās ķīlas)* ir iekļauti aktīvi, kas tika pārņemti parādu piedziņas procesā un kuri tiek turēti, lai tos realizētu parastā uzņēmējdarbības gaitā.

25 Pārējie aktīvi (turpinājums)

Koncerna finanšu aktīvu uzskaites vērtības kustība 2021.gadā, tūkstošos eiro:

	Izmaksātās garantiju kompensācijas	Finanšu aktīvi saistīti ar aizdevumu līgumiem	Citi finanšu aktīvi	Kopā
Finanšu aktīvi				
Perioda sākumā	1 624	280	3 699	5 603
Izmaiņas	(34)	590	(994)	(438)
Perioda beigās 31.decembrī	1 590	870	2 705	5 165
Uzkrājumi vērtības samazinājumam				
Perioda sākumā	(1 624)	(169)	(167)	(1 960)
Izmaiņas uzkrājumos vērtības samazinājumam	34	(161)	136	9
Perioda beigās 31.decembrī	(1 590)	(330)	(31)	(1 951)
Neto uzskaites vērtība perioda sākumā	-	111	3 532	3 643
Neto uzskaites vērtība perioda beigās 31.decembrī	-	540	2 674	3 214

Sabiedrības finanšu aktīvu uzskaites vērtības kustība 2021.gadā, tūkstošos eiro:

	Izmaksātās garantiju kompensācijas	Finanšu aktīvi saistīti ar aizdevumu līgumiem	Citi finanšu aktīvi	Kopā
Finanšu aktīvi				
Perioda sākumā	1 624	280	3 664	5 568
Izmaiņas	(34)	590	(959)	(403)
Perioda beigās 31.decembrī	1 590	870	2 705	5 165
Uzkrājumi vērtības samazinājumam				
Perioda sākumā	(1 624)	(169)	(167)	(1 960)
Izmaiņas uzkrājumos vērtības samazinājumam	34	(161)	136	9
Perioda beigās 31.decembrī	(1 590)	(330)	(31)	(1 951)
Neto uzskaites vērtība perioda sākumā	-	111	3 497	3 608
Neto uzskaites vērtība perioda beigās 31.decembrī	-	540	2 674	3 214

Koncerna finanšu aktīvu uzskaites vērtības kustība 2020.gadā, tūkstošos eiro:

	Izmaksātās garantiju kompensācijas	Finanšu aktīvi saistīti ar aizdevumu līgumiem	Citi finanšu aktīvi	Kopā
Finanšu aktīvi				
Perioda sākumā	2 361	164	3 571	6 096
Izmaiņas	(737)	116	128	(493)
Perioda beigās 31.decembrī	1 624	280	3 699	5 603
Uzkrājumi vērtības samazinājumam				
Perioda sākumā	(2 361)	(142)	(525)	(3 028)
Izmaiņas uzkrājumos vērtības samazinājumam	737	(27)	358	1 068
Perioda beigās 31.decembrī	(1 624)	(169)	(167)	(1 960)
Neto uzskaites vērtība perioda sākumā	-	22	3 046	3 068
Neto uzskaites vērtība perioda beigās 31.decembrī	-	111	3 532	3 643

25 Pārējie aktīvi (turpinājums)

Sabiedrības finanšu aktīvu uzskaites vērtības kustība 2020.gadā, tūkstošos eiro:

	Izmaksātās garantiju kompensācijas	Finanšu aktīvi saistīti ar aizdevumu līgumiem	Citi finanšu aktīvi	Kopā
Finanšu aktīvi				
Perioda sākumā	2 361	164	3 571	6 096
Izmaiņas	(737)	116	93	(528)
Perioda beigās 31.decembrī	1 624	280	3 664	5 568
Uzkrājumi vērtības samazinājumam				
Perioda sākumā	(2 361)	(142)	(525)	(3 028)
Izmaiņas uzkrājumos vērtības samazinājumam	737	(27)	358	1 068
Perioda beigās 31.decembrī	(1 624)	(169)	(167)	(1 960)
Neto uzskaites vērtība perioda sākumā	-	22	3 046	3 068
Neto uzskaites vērtība perioda beigās 31.decembrī	-	111	3 497	3 608

Koncerna / Sabiedrības pārņemto ķīlu uzskaites vērtības kustība, tūkstošos eiro:

	Koncerns 31.12.2021.	Koncerns 31.12.2020.	Sabiedrība 31.12.2021.	Sabiedrība 31.12.2020.
Bilances vērtība perioda sākumā	28	503	28	503
Iegādāts	-	53	-	53
Pārdots	-	(528)	-	(528)
Pārklassificēts	-	-	-	-
Neto pārvērtēšanas rezultāts	-	-	-	-
Bilances vērtība perioda beigās 31.decembrī	28	28	28	28

26 Nākamo periodu izdevumi

visas summas ir tūkstošos eiro

	Koncerns 31.12.2021.	Koncerns 31.12.2020.	Sabiedrība 31.12.2021.	Sabiedrība 31.12.2020.
Avansā samaksātās pārvaldības maksas	29	495	29	495
Pārējie nākamo periodu izdevumi	613	254	613	254
Kopā nākamo periodu izdevumi	642	749	642	749

27 Uzkrātie ieņēmumi

visas summas ir tūkstošos eiro

	Koncerns 31.12.2021.	Koncerns 31.12.2020.	Sabiedrība 31.12.2021.	Sabiedrība 31.12.2020.
Valsts atbalsta programmu vadības izdevumu kompensācija	1 424	772	1 424	772
Pārējie uzkrātie ieņēmumi	-	-	-	-
Kopā uzkrātie ieņēmumi	1 424	772	1 424	772

28 Saistības pret kredītiestādēm

visas summas ir tūkstošos eiro

	Koncerns 31.12.2021.	Koncerns 31.12.2020	Sabiedrība 31.12.2021.	Sabiedrība 31.12.2020
OECD reģistrētas kredītiestādes	53 416	65 855	53 416	65 855
Kopā saistības pret kredītiestādēm	53 416	65 855	53 416	65 855

Pozīcija *OECD reģistrētas kredītiestādes* iekļauj Koncerna/Sabiedrības saņemto aizņēmumu no Eiropas Investīciju bankas (EIB) 53,416 tūkst. eiro apmērā (2020.gada 31.decembrī: 65,855 tūkst. eiro), no kuriem 14 tūkst. eiro ir uzkrāto procentu izdevumi (2020.gada 31.decembrī: 22 tūkst. eiro).

2009.gada 2.oktobrī tika noslēgts līgums ar Eiropas Investīciju banku par aizdevumu 100,000 tūkst. eiro apmērā projektu finansēšanai MVU izaugsmes aizdevumu programmas ietvaros. 2021.gada 31.decembrī aizņēmuma pamatsummas atlikums 12,153 tūkst. eiro (2020.gada 31.decembrī: 20,833 tūkst. eiro), uzkrātie procenti 14 tūkst. eiro (2020.gada 31.decembrī: 22 tūkst. eiro), gala atmaksas termiņš 2024.gada 20.augusts. LR Finanšu ministrija ir izsniegusi aizdevumam galvojumu, kā nodrošinājums kalpo komercķīla uz Sabiedrības prasījuma tiesībām. 2021.gada 31.decembrī nodrošināto prasījumu summa bija 12,166 tūkst. eiro (2020.gada 31.decembrī: 20,855 tūkst. eiro).

2020.gada 8.jūlijā Sabiedrība noslēdza līgumu ar Eiropas Investīciju banku par aizdevumu 80,000 tūkst. eiro apmērā apgrozāmo līdzekļu aizdevumu finansēšanai mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, kuru darbību ietekmējusi Covid-19 izplatība. 2021.gada 31.decembrī aizņēmuma pamatsummas atlikums 41,250 tūkst. eiro (2020.gada 31.decembrī: 45,000 tūkst. eiro), gala atmaksas termiņš 2025.gada 20.novembris. Uz 2021.gada 31.decembrī šī līguma ietvaros pieejams finansējums 35,000 tūkst. eiro apmērā. Papildus šim aizdevuma līgumam 2021.gada 10.decembrī Sabiedrība noslēdza ar Eiropas Investīciju banku B līgumu par aizdevumu 40,000 tūkst. eiro apmērā apgrozāmo līdzekļu aizdevumu finansēšanai mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, kuru darbību ietekmējusi Covid-19 izplatība, kura apguve 2021.gada 31.decembrī vēl nebija uzsākta. Abu minēto līgumu ietvaros pieejamā finansējuma izņemšanas apjoms un temps pakārtojas tālākam jauno aizdevumu darījumu apjomam. Aizņēmumi ir bez nodrošinājuma.

Vidējā procentu likme Saistībām pret kredītiestādēm 2021.gada 31.decembrī bija 0.08% (2020.gada 31.decembrī: 0.11%).

29 Saistības pret vispārējām valdībām

visas summas ir tūkstošos eiro

	Koncerns 31.12.2021.	Koncerns 31.12.2020	Sabiedrība 31.12.2021.	Sabiedrība 31.12.2020
Saņemtie aizņēmumi no Lauku atbalsta dienesta (LAD)	3 321	4 046	3 321	4 046
Saņemtie aizņēmumi no Valsts kases	118 027	99 474	118 027	99 474
Kopā saistības pret vispārējām valdībām	121 348	103 520	121 348	103 520

Saņemtie aizņēmumi no LAD ietver finansējumu Kredītu fondam, kas tika izveidots 2010.gadā ar mērķi izsniegt aizdevumus lauksaimniecības un zivsaimniecības uzņēmumiem, izmantojot finanšu starpniekus. 2021.gada 31.decembrī Koncerna / Sabiedrības saistības pret LAD veido pamatsumma 3,104 tūkst. eiro apmērā (2020.gada 31.decembrī: 3,829 tūkst. eiro) un uzkrātie procenti – 217 tūkst. eiro apmērā (2020.gada 31.decembrī: 217 tūkst. eiro). Finansējuma gala atmaksas termiņš ir 2025.gada 31.decembris. Aizņēmums no LAD ir bez nodrošinājuma.

Saņemtie aizņēmumi no Valsts kases ietver Koncerna/Sabiedrības saņemtos aizņēmumus šādu aizdevumu programmu realizēšanai:

- Lauksaimniecības zemes iegādes programma: aizņēmuma pamatsummas atlikums 2021.gada 31.decembrī 69,077 tūkst. eiro (2020.gada 31.decembrī: 72,513 tūkst. eiro), aizdevuma gala atmaksas termiņš 2058.gada 20.janvāris. Kā nodrošinājums kalpo komercķīla uz Sabiedrības prasījuma tiesībām par programmas ietvaros izsniegtajiem aizdevumiem. Saskaņā ar aizņēmuma līgumu Sabiedrībai uz 2021.gada 31.decembrī pieejams finansējums 30,923 tūkst. eiro apmērā, tā izņemšanas apjoms un temps pakārtojas tālākam jauno aizdevumu darījumu apjomam. 2021.gada 31.decembrī nodrošinājuma prasījuma summa bija 82,893 tūkst. eiro (2020.gada 31.decembrī: 72,514 tūkst. eiro).

29 Saistības pret vispārējām valdībām (turpinājums)

- MVU izaugsmes aizdevumu programma: aizņēmuma pamatsummas atlikums 2021.gada 31.decembrī 32,103 tūkst. eiro (2020.gada 31.decembrī: 17,040 tūkst. eiro), aizņēmuma gala atmaksas termiņš 2043.gada 20.decembris. Kā nodrošinājums kalpo komercķīla uz Sabiedrības prasījuma tiesībām par programmas ietvaros izsniegtajiem aizdevumiem. Saskaņā ar aizņēmuma līgumu Sabiedrībai uz 2021.gada 31.decembri vēl ir pieejams finansējums 22,897 tūkst. eiro apmērā, tā izņemšanas apjoms un temps pakārtojas tālākam jauno aizdevumu darījumu apjomam. 2021.gada 31.decembrī nodrošinājuma prasījuma summa bija 38,524 tūkst. eiro (2020.gada 31.decembrī: 20,449 tūkst. eiro).
- Paralelo aizdevumu programma: aizņēmuma pamatsummas atlikums 2021.gada 31.decembrī 4,600 tūkst. eiro (2020.gada 31.decembrī: apguve nebija uzsākta), aizņēmuma gala atmaksas termiņš 2039.gada 20.janvāris. Kā nodrošinājums kalpo komercķīla uz Sabiedrības prasījuma tiesībām par programmas ietvaros izsniegtajiem aizdevumiem. Saskaņā ar aizņēmuma līgumu Sabiedrībai uz 2021.gada 31.decembri vēl ir pieejams finansējums 15,400 tūkst. eiro apmērā, tā izņemšanas apjoms un temps pakārtojas tālākam jauno aizdevumu darījumu apjomam. 2021.gada 31.decembrī nodrošinājuma prasījuma summa bija 5,520 tūkst. eiro.
- Mazie aizdevumi lauku teritorijās programma: aizņēmuma pamatsummas atlikums 2021.gada 31.decembrī 2,327 tūkst. eiro, aizņēmuma gala atmaksas termiņš 2039.gada 31.janvāris. Kā nodrošinājums kalpo komercķīla uz Sabiedrības prasījuma tiesībām par programmas ietvaros izsniegtajiem aizdevumiem. Saskaņā ar aizņēmuma līgumu Sabiedrībai uz 2021.gada 31.decembri vēl ir pieejams finansējums 3,673 tūkst. eiro apmērā, tā izņemšanas apjoms un temps pakārtojas jauno aizdevumu darījumu apjomam. 2021.gada 31.decembrī nodrošinājuma prasījuma summa bija 2,792 tūkst. eiro.
- Latvijas Zemes fonds (finansējums tiek izmantots fonda darījumu finansēšanai): piešķirtā aizņēmuma summa apgūta 2020.gadā un aizņēmuma pamatsummas atlikums 2021.gada 31.decembrī 9,919 tūkst. eiro (2020.gada 31.decembrī: 9,919 tūkst. eiro), aizņēmuma gala atmaksas termiņš 2028.gada 29.decembris. Kā nodrošinājums kalpo hipotēka uz nekustamajiem īpašumiem, kas iegādāti par aizņēmuma līdzekļiem. 2021.gada 31.decembrī reģistrētās hipotēkas summa bija 10,400 tūkst. eiro (2020.gada 31.decembrī: 10,269 tūkst. eiro).

Aizņēmumu no Valsts kases uzkrātie procenti 2021.gada 31.decembrī sastāda 2,210 eiro (2020.gada 31.decembrī: 1,743 eiro).

Ar Valsts kasi Sabiedrībai noslēgti arī šādi aizdevumu līgumi, kuru apguve līdz 2021.gada 31.decembrim nebija uzsākta:

- Mikroaizdevumu un starta aizdevumu programma: aizdevuma līguma summa 23,000 tūkst. eiro, gala atmaksas termiņš 2039.gada 20.janvāris, saistību izpildes nodrošināšanai reģistrēta komercķīla uz Sabiedrības prasījuma tiesībām par programmas ietvaros izsniegtajiem aizdevumiem. Tā izņemšanas apjoms un temps pakārtojas jauno aizdevumu darījumu apjomam. Nodrošinātā prasījuma maksimālā summa ir 27,600 tūkst. eiro.
- Apgrozāmo līdzekļu aizdevumu programma lauksaimniekiem: aizdevuma līguma summa 25,612 tūkst. eiro, gala atmaksas termiņš 2025.gada 30.jūnijs, saistību izpildes nodrošināšanai reģistrēta komercķīla uz Sabiedrības prasījuma tiesībām par programmas ietvaros izsniegtajiem aizdevumiem. Tā izņemšanas apjoms un temps pakārtojas jauno aizdevumu darījumu apjomam. Nodrošinātā prasījuma maksimālā summa ir 30,734 tūkst. eiro.

30 Atbalsta programmu finansējums

Koncerna / Sabiedrības informācija par Riska seguma rezervi, kas ir iekļauta Atbalsta programmu finansējumā, un valsts atbalstu, kas var tikt izmantots Koncerna / Sabiedrības kredītriska zaudējumu segšanai 2021.gada 31.decembrī, tūkstošos eiro:

Finanšu instruments / Programma	Programmu finansējums *	Riska segums	Ar riska segumu nasegļi uzkrājumi	Neto programmu finansējums
Aizdevumi				
ERAF II	1 805	1 655	(226)	1 579
ESF II	1 020	132	(51)	969
Šveices Mikrokreditēšanas programma (slēgtā programma)	82	82	(5)	77
ERAF I	122	24	(3)	119
ESF I	316	7	(2)	314
ERAF II (2. kārtā)	5 801	249	(39)	5 762
Inkubatori (no ESF II)	82	5	-	82
ERAF II 2 Publiskais fonds (slēgtā programma)	226	-	-	226
Fondu fonda programma – Iesācējuzņēmumu aizdevumi	2 705	2 705	(226)	2 479
Fondu fonda programma – Mikroaizdevumi	295	295	(13)	282
Fondu fonda programma – Parālēlie aizdevumi	4 298	4 298	(2 584)	1 714
Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes programma – Aizdevumu fonds	5 293	5 142	(11)	5 282
Iesācējuzņēmumu valsts atbalsta kumulācijas aizdevumu programma	1 875	1 875	(269)	1 606
Citi iesācējuzņēmumu aizdevumi	1 517	197	(49)	1 468
Mezoniņa programma - aizdevumi	3 484	3 310	(1 046)	2 438
Garantiju un procentu likmju subsīdiju programma	4 269	4 269	-	4 269
MVU energoefektivitātes aizņēmumi	3 723	3 723	(350)	3 373
Parālēlie aizdevumi	2 000	2 000	(155)	1 845
Mazie aizdevumi lauku teritorijās	7 810	1 709	(72)	7 738
Starta programma inovatīviem komersantiem	1 500	300	(26)	1 474
Aizdevumi būvdarbiem daudzdzīvokļu mājās un to teritoriju labiekārtošanai **	1 000	1 000	-	1 000
DME DZM aizdevumu fonds	1 000	60	-	1 000
Kultūras nozares komersantu atbalsta programma ***	2 717	-	-	2 717
Kopā aizdevumi	52 940 ****	33 037	(5 127)	47 813

* SFPS Nr.9 ieviešanas korekcija (7,645) tūkst. eiro apmērā, kas tika veikta 2018.gadā (sīkāku informāciju skatīt 2.pielikuma (15).piezīmē) un sastāv no Uzkrātās saistības par valsts atbalstu 4,876 tūkst. eiro un Patiesās vērtības korekcijas 12,341 tūkst. eiro, un iepriekš šajā pielikumā tika atspoguļotas kā atsevišķas kolonnas starp Programmu finansējumu un Neto programmu finansējumu, tagad ir netotas pret Programmu finansējumu 2020.gada 31.decembrī. Šāds atspoguļojums tika ievērots arī revidētajos 2018.gada finanšu pārskatos. Patiesās vērtības korekcijas neto samazinājums 2021.gadā 152 tūkst. ir netots pret Programmas finansējumu 2021.gada 31.decembrī.

** Kombinētais finanšu instruments.

*** Kombinētais finanšu instruments. Riska segums 816 tūkst. eiro apmērā ir ieskaifīts rezerves kapitālā Covid-19 seku mazināšanai, kas ir daļa no Specifiskajām rezervēm, kas attiecināmas uz atbalsta programmām (skatīti 36.pielikumu).

**** Atbalsta programmas finansējumā ietilpst finansējums, kas bija jāpārdala starp programmām, daļēji izdarīts 2021.gadā (no Šveices Mikrokreditēšanas programmas), tiks turpināts 2022.gadā.

30 Atbalsta programmu finansējums (turpinājums)

Koncerna / Sabiedrības informācija par Riska seguma rezervi, kas ir iekļauta *Atbalsta programmu finansējumā*, un valsts atbalstu, kas var tikt izmantots Koncerna / Sabiedrības kredītriska zaudējumu segšanai 2021.gada 31.decembrī, tūkstošos eiro: (turpinājums)

Finanšu instruments / Programma	Programmu finansējums *	Riska segums	Ar riska segumu nasegtie uzkrājumi	Neto programmu finansējums
Garantijas				
Fondu fonda programma - Garantijas	29 909	29 909	(6 183)	23 726
Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes programma – Garantijas	8 294	7 985	(1 015)	7 279
Mājokļu garantiju programma	21 530	21 530	(11 971)	9 559
Portfeljgarantijas privātmāju atjaunošanai **	502	502	-	502
Kumulācijas un lielo saimnieciskās darbības veicēju garantiju programma	7 753	7 753	(996)	6 757
Meža programma - garantijas	892	847	(190)	702
Portfeljgarantijas fonds	3 913	3 446	(2 358)	1 555
Eksporta garantijas	2 477	2 477	(636)	1 841
Studiju un studējošo portfeljgarantijas *****	549	-	-	549
Lauksaimnieku garantijas	2 741	2 741	(1 020)	1 721
Kopā garantijas	78 560	77 190	(24 369)	54 191
Granti				
Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes programma	48 826	-	-	48 826
Mājokļu grantu programma "Balsts"	7 350	-	-	7 350
Grants privātmāju atjaunošanai **	1 872	-	-	1 872
Sociālās uzņēmējdarbības programma	1 849	-	-	1 849
Kultūras nozares komersantu atbalsta programma **	1 849	-	-	1 849
Kopā granti	61 746	-	-	61 746
Riska kapitāla fondi				
Fondu fonds un riska kapitāla fondi	52 084	43 230	-	52 084
Ieguldījumu fonda īstenošana	5 008	4 507	-	5 008
"Baltic Innovation Fund"	1 939	582	-	1 939
"Baltic Innovation Fund"-2	2 166	650	-	2 166
Kopā riska kapitāla fondi	61 197	48 969	-	61 197
Citi				
Energoefektivitātes fonds	3 888	-	-	3 888
Regional Creative Industries Alliance	-	-	-	-
Kopā citi	3 888	-	-	3 888
Rezerves kapitālā ieskaitāmais finansējums *****	1 452	-	-	1 452
Kopā atbalsta programmu finansējums	259 783 *****	159 196	(29 496)	230 287

* SFPS Nr.9 ieviešanas korekcija (7,645) tūkst. eiro apmērā, kas tika veikta 2018.gadā (sīkāku informāciju skatīt 2.pielikuma (15).piezīmē) un sastāv no Uzkrātās saistības par valsts atbalstu 4,876 tūkst. eiro un Patiesās vērtības korekcijas 12,341 tūkst. eiro, un iepriekš šajā pielikumā tika atspoguļotas kā atsevišķas kolonnas starp Programmu finansējumu un Neto programmu finansējumu, tagad ir netotas pret Programmu finansējumu 2020.gada 31.decembrī. Šāds atspoguļojums tika ievērots arī revidētajos 2018.gada finanšu pārskatos. Patiesās vērtības korekcijas neto samazinājums 2021.gadā 152 tūkst. ir netots pret Programmas finansējumu 2021.gada 31.decembrī.

** Kombinētais finanšu instruments.

***** Riska segums 2,141 tūkst. eiro apmērā ir ieskaitīts rezerves kapitālā ne-Covid-19 programmām, kas ir daļa no Specifiskajām rezervēm, kas attiecināmas uz atbalsta programmām (skatīt 36.pielikumu)

***** Finansējumu paredzēts ieskaitīt Koncerna rezerves kapitālā pēc akcionāru sapulces lēmuma, kas tiek plānota 2022.gada 1.ceturksnī.

***** Atbalsta programmas finansējumā iekļauti 19,355 tūkst. eiro, kas paredzēti Koncerna / Sabiedrības vadības izmaksām, kas tiks kompensētas no atbalsta programmas finansējuma.

30 Atbalsta programmu finansējums (turpinājums)

Koncerna / Sabiedrības informācija par Riska seguma rezervi, kas ir iekļauta *Atbalsta programmu finansējumā*, un valsts atbalstu, kas var tikt izmantots Koncerna / Sabiedrības kredītriska zaudējumu segšanai 2020.gada 31.decembrī, tūkstošos eiro:

Finanšu instruments / Programma	Programmu finansējums *	Riska segums	Ar riska segumu nasegļie uzkrājumi	Neto programmu finansējums
Aizdevumi				
ERAF II	2 038	1 866	(467)	1 571
ESF II	998	193	(86)	912
Šveices Mikrokreditēšanas programma	3 456	268	(12)	3 444
ERAF I	116	99	(9)	107
ESF I	324	40	(31)	293
ERAF II (2. kārtā)	5 751	425	(75)	5 676
Inkubatori (no ESF II)	82	7	-	82
ERAF II 2 Publiskais fonds	285	58	(14)	271
Fondu fonda programma – Iesācējuzņēmumu aizdevumi	2 730	2 730	(314)	2 416
Fondu fonda programma – Mikroaizdevumi	298	298	(26)	272
Fondu fonda programma – Parālēlie aizdevumi	3 861	3 861	(2 736)	1 125
Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes programma – Aizdevumu fonds	3 748	3 548	(42)	3 706
Iesācējuzņēmumu valsts atbalsta kumulācijas aizdevumu programma	1 972	1 988	(266)	1 706
Citi iesācējuzņēmumu aizdevumi	1 483	274	(67)	1 416
Mezaniņa programma - aizdevumi	3 201	2 817	(2 352)	849
Garantiju un procentu likmju subsīdiju programma	4 251	4 251	-	4 251
MVU energoefektivitātes aizņēmumi	3 723	3 723	-	3 723
Parālēlie aizdevumi	2 000	2 000	(238)	1 762
Mazie aizdevumi lauku teritorijās	7 810	1 709	(86)	7 724
Lielo klientu aizdevumu programma	2 435	-	-	2 435
Starta programma inovatīviem komersantiem	500	100	-	500
Kopā aizdevumi	51 062 **	30 255	(6 821)	44 241
Garantijas				
Fondu fonda programma - Garantijas	26 907	26 906	(6 288)	20 619
Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes programma – Garantijas	6 217	5 875	(991)	5 226
Mājokļu garantiju programma	14 005	14 005	(9 669)	4 336
Kumulācijas un lielo saimnieciskās darbības veicēju garantiju programma	7 753	7 753	(1 078)	6 675
Mezaniņa programma - garantijas	1 190	1 047	(733)	457
Portfeljgarantijas fonds	4 005	3 685	(1 722)	2 283
Eksporta garantijas	2 477	2 477	(571)	1 906
Studiju un studējošo portfeljgarantijas	77	-	-	77
Lauksaimnieku garantijas	1 000	1 000	(324)	676
Kopā garantijas	63 631	62 748	(21 376)	42 255

* SFPS Nr. 9 ieviešanas korekcija (7,645) tūkst. eiro apmērā, kas tika veikta 2018.gadā (sīkāku informāciju skatīt 2.pielikuma (15).piezīmē) un sastāv no Uzkrātās saistības par valsts atbalstu 4,876 tūkst. eiro un Patiesās vērtības korekcijas 12,341 tūkst. eiro, un iepriekš šajā pielikumā tika atspoguļotas kā atsevišķas kolonnas starp Programmu finansējumu un Neto programmu finansējumu, tagad ir netotas pret Programmu finansējumu 2020.gada 31.decembrī. Šāds atspoguļojums tika ievērots arī revidētajos 2018.gada finanšu pārskatos.

** Atbalsta programmas finansējumā ietilpst finansējums, ko plānots pārdalīt citām atbalsta programmām. Finansējumu plānots pārdalīt 2021.gada sākumā.

30 Atbalsta programmu finansējums (turpinājums)

Koncerna / Sabiedrības informācija par Riska seguma rezervi, kas ir iekļauta *Atbalsta programmu finansējumā*, un valsts atbalstu, kas var tikt izmantots Koncerna / Sabiedrības kredītriska zaudējumu segšanai 2020.gada 31.decembrī, tūkstošos eiro: (turpinājums)

Finanšu instruments / Programma	Programmu finansējums	Riska segums	Ar riska segumu nasegtie uzkrājumi	Neto programmu finansējums
Granti				
Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes programma – Granti	40 538	-	-	40 538
Mājokļu grantu programma "Balsts"	3 266	-	-	3 266
Sociālās uzņēmējdarbības programma	1 564	-	-	1 564
Grants energoefektivitātes projekta izstrādei	172	-	-	172
Kopā granti	45 540	-	-	45 540
Riska kapitāla fondi				
Fondu fonds un riska kapitāla fondi	26 654	14 967	-	26 654
Ieguldījumu fonda īstenošana	5 272	3 173	-	5 272
"Baltic Innovation Fund"	2 000	700	-	2 000
"Baltic Innovation Fund"-2	2 359	724	-	2 359
Kopā riska kapitāla fondi	36 285	19 564	-	36 285
Citi				
Energoefektivitātes fonds	433	-	-	433
Regional Creative Industries Alliance	-	-	-	-
Kopā citi	433	-	-	433
Rezerves kapitālā ieskaitāmais finansējums ***	23 209	-	-	23 209
Kopā atbalsta programmu finansējums	220 160 ****	112 567	(28 197)	191 963

*** 2020.gada decembrī Ekonomikas ministrija ieskaitīja finansējumu 22,565 tūkst. eiro apmērā programmas Aizdevumi un to procentu likmju subsīdijas komersantiem konkurētspējas veicināšanai (2020.g. 10.novembra MK noteikumi Nr.677 "Noteikumi par aizdevumiem un to procentu likmju subsīdijām komersantiem konkurētspējas veicināšanai"). 2020.gada decembrī Izglītības un zinātnes ministrija ieskaitīja finansējumu 644 tūkst. eiro apmērā programmas studiju un studējošo kreditēšanu studijām Latvijā no kredītiestāžu līdzekļiem, kas garantēti no valsts budžeta līdzekļiem (2020.g. 21.aprīļa MK noteikumi Nr.231 "Noteikumi par studiju un studējošo kreditēšanu studijām Latvijā no kredītiestāžu līdzekļiem, kas ir garantēti no valsts budžeta līdzekļiem"). Finansējumu paredzēts ieskaitīt Koncerna rezerves kapitālā, pēc akcionāru sapulces lēmuma, kas tiek plānota 2021.gada pirmajā ceturksnī. Saskaņā ar akcionāru sapulces 2021.gada 22.marta lēmumu, minētā summa ieskaitīta Koncerna / Sabiedrības rezerves kapitālā (skatīt 36.pielikumu).

**** Atbalsta programmas finansējumā iekļauti 21,921 tūkst. eiro, kas paredzēti Koncerna / Sabiedrības vadības izmaksām, kas tiks kompensētas no atbalsta programmas finansējuma.

30 Atbalsta programmu finansējums (turpinājums)

Saņemtie finansējumi, balstoties uz noslēgtajiem līgumiem par programmu realizēšanu, varētu būt samazināti par aizdevumu, kas klasificēti kā zaudēti, neatmaksāto saistību pamatsummas daļu un/vai garantiju kompensāciju izmaksām. Finansējuma samazinājumi Koncernam / Sabiedrībai nav jāatmaksā finansējuma samazinājumu dēvējam.

Koncerna / Sabiedrības atbalsta programmu finansējuma kustības analīze 2021.gadā, tūkstošos eiro:

Finanšu instruments / Programma	Neto programmu finansējums	Saņemtais finansējums	Pārdalīts finansējums starp programmām	Kompensētie granti	Kompensētie izdevumi un izmaksas	Saistību pārvērtēšana	Programmas ieņēmumi / peļņas sadale	Citas izmaiņas	Ar riska segumu nasegto uzkrājumu izmaiņas	Neto programmu finansējums
	31.12.2020.									31.12.2021.
Aizdevumi										
ERAF II	1 571	-	(293)	-	-	-	60	-	241	1 579
ESF II	912	-	-	-	-	-	29	(7)	35	969
Šveices Mikrokreditēšanas programma	3 444	-	(3 374)	-	-	-	-	-	7	77
ERAF I	107	-	-	-	-	-	6	-	6	119
ESF I	293	-	-	-	-	-	21	(29)	29	314
ERAF II (2. kārtā)	5 676	-	-	-	-	-	39	11	36	5 762
Inkubatori (no ESF II)	82	-	-	-	-	-	-	-	-	82
ERAF II 2 Publiskais fonds	271	-	-	-	-	-	-	(59)	14	226
Fondu fonda programma – Iesācējuzņēmumu aizdevumi	2 416	-	-	-	-	-	-	(25)	88	2 479
Fondu fonda programma – Mikroaizdevumi	272	-	-	-	-	-	-	(3)	13	282
Fondu fonda programma – Parālēlie aizdevumi	1 125	-	437	-	-	-	-	-	152	1 714
Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes programma – Aizdevumu fonds	3 706	4 500	(3 000)	-	(49)	-	94	-	31	5 282
Iesācējuzņēmumu valsts atbalsta kumulācijas aizdevumu programma	1 706	-	-	-	-	-	-	(97)	(3)	1 606
Citi Iesācējuzņēmumu aizdevumi	1 416	-	-	-	(11)	-	35	10	18	1 468
Mežsaimniecības programma – aizdevumi	849	-	207	-	(83)	-	158	-	1 307	2 438
Garantiju un procentu likmju subsīdiju programma	4 251	-	-	-	-	-	-	18	-	4 269
MVU energoefektivitātes aizņēmumi	3 723	-	-	-	-	-	-	-	(350)	3 373
Parālēlie aizdevumi	1 762	-	-	-	-	-	-	-	83	1 845
Mazie aizdevumi lauku teritorijās	7 724	-	-	-	-	-	-	-	14	7 738
Lielo klientu aizdevumu programma COVID seku mazināšanai	2 435	-	-	-	-	-	-	(2 435)	-	-
Starta programma inovatīviem komersantiem	500	-	1 000	-	-	-	-	-	(26)	1 474
Aizdevumi būvdarbiem daudzdzīvokļu mājās un to teritoriju labiekārtošanai *	-	-	1 000	-	-	-	-	-	-	1 000
DME DZM aizdevumu fonds	-	-	1 000	-	-	-	-	-	-	1 000
Kultūras nozares komersantu atbalsta programma *	-	5 184	(2 460)	-	(7)	-	-	-	-	2 717
Kopā aizdevumi	44 241 **	9 684	(5 483)	-	(150)	-	442	(2 616)	1 695	47 813

* Kombinētais finanšu instruments

** Atbalsta programmas finansējumā ietilpst finansējums, kas bija jāpārdaļa starp programmām, daļēji izdarīts 2021.gadā (no Šveices Mikrokreditēšanas programmas), tiks turpināts 2022.gadā.

30 Atbalsta programmu finansējums (turpinājums)

Koncerna / Sabiedrības atbalsta programmu finansējuma kustības analīze 2021.gadā, tūkstošos eiro: (turpinājums)

Finanšu instruments / Programma	Neto programmu finansējums	Saņemtais finansējums	Pārdalīts finansējums starp programām	Kompensētie granti	Kompensētie izdevumi un izmaksas	Saistību pārvērtēšana	Programmas ieņēmumi / peļņas sadale	Citas izmaiņas	Ar riska segumu nasegto uzkrājumu izmaiņas	Neto programmu finansējums
	31.12.2020.									31.12.2021.
Garantijas										-
Fondu fonda programma - garantijas	20 619	-	3 000	-	-	-	-	2	105	23 726
Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes programma – Garantijas	5 226	-	2 000	-	(68)	-	145	-	(24)	7 279
Mājokļu garantiju programma	4 336	7 372	-	-	-	-	-	153	(2 302)	9 559
Portfeljgarantijas privātmāju atjaunošanai un energoefektivitātes paaugstināšanai *	-	-	502	-	-	-	-	-	-	502
Kumulācijas un lielo saimnieciskās darbības veicēju garantiju programma	6 675	-	-	-	-	-	-	-	82	6 757
Mezanīna programma - garantijas	457	-	(207)	-	(21)	-	76	(146)	543	702
Portfeljgarantijas fonds	2 283	-	-	-	(92)	-	-	-	(636)	1 555
Eksporta garantijas	1 906	-	-	-	-	-	-	-	(65)	1 841
Studiju un studējošo portfeljgarantijas	77	506	-	-	(34)	-	-	-	-	549
Lauksaimnieku garantijas	676	1 937	-	-	-	-	-	(196)	(696)	1 721
Kopā garantijas	42 255	9 815	5 295	-	(215)	-	221	(187)	(2 993)	54 191
Granti										
Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes programma	40 538	15 000	293	(7 005)	-	-	-	-	-	48 826
Mājokļu grantu programma "Balsts"	3 266	7 200	-	(3 116)	-	-	-	-	-	7 350
Grants privātmāju atjaunošanai un energoefektivitātes paaugstināšanai *	-	-	1 872	-	-	-	-	-	-	1 872
Sociālās uzņēmējdarbības programma	1 564	2 804	-	(2 365)	(154)	-	-	-	-	1 849
Grants energoefektivitātes projekta izstrādei	172	292	-	(434)	(30)	-	-	-	-	-
Kultūras nozares komersantu atbalsta programma *	-	-	2 460	(595)	(16)	-	-	-	-	1 849
Kopā granti	45 540	25 296	4 625	(13 515)	(200)	-	-	-	-	61 746
Riska kapitāla fondi										
Fondu fonds un riska kapitāla fondi	26 654	32 059	(4 437)	-	(2 959)***	(551)	1 318 *****	-	-	52 084
Ieguldījumu fonda īstenošana	5 272	-	-	-	(824)****	(1 805)	1 904 *****	461 *****	-	5 008
"Baltic Innovation Fund"	2 000	-	-	-	(238)*****	-	177 *****	-	-	1 939
"Baltic Innovation Fund"-2	2 359	-	-	-	(193)	-	-	-	-	2 166
Kopā riska kapitāla fondi	36 285	32 059	(4 437)	-	(4 214)	(2 356)	3 399	461	-	61 197
Citi										
Energoefektivitātes fonds	433	3 540	-	-	(85)	-	-	-	-	3 888
Regional Creative Industries Alliance	-	2	-	-	(2)	-	-	-	-	-
Kopā citi	433	3 542	-	-	(87)	-	-	-	-	3 888
Rezerves kapitālā ieskaitāmais finansējums	23 209	14 267	-	-	-	-	-	(36 024)	-	1 452
Kopā atbalsta programmu finansējums	191 963	94 663	-	(13 515)	(4 866)	(2 356)	4 062	(38 366)	(1 298)	230 287

* Kombinētais finanšu instruments

*** Ietver 2,095 tūkst. eiro 4.paaudzes riska kapitāla fondu pārvaldības maksu (skatīt 17.pielikumu).

**** Ietver 522 tūkst. eiro 2. un 3.paaudzes riska kapitāla fondu pārvaldības maksu (skatīt 17.pielikumu).

***** Ietver 198 tūkst. eiro Baltijas Inovāciju fonda pārvaldības maksu (skatīt 17.pielikumu).

***** Ietver 2021.gada 12 mēnešos saņemtos mezanīna procentus 313 tūkst. eiro apmērā no ieguldījumiem 4.paaudzes RKF (skatīt 17.pielikumu).

***** Ietver 2021.gada 12 mēnešos saņemtos mezanīna procentus 489 tūkst. eiro apmērā, kā arī neto realizēto peļņu 1,415 tūkst. eiro apmērā no ieguldījumu 2. un 3.paaudzes riska kapitāla fondos realizācijas (skatīt 17.pielikumu).

***** Ietver 2021.gada 12 mēnešos neto realizētos peļņu 153 tūkst. eiro apmērā no ieguldījumu BIF realizācijas (skatīt 17.pielikumu).

***** Ietver atliktos maksājumus 738 tūkst. eiro apmērā (nākamo periodu ieņēmumi) no realizētajiem riska kapitāla fondu ieguldījumiem.

30 Atbalsta programmu finansējums (turpinājums)

Peļņas, no kuras atskaitīti zaudējumi no saistībām patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu pārskatā, sadalījums, tūkstošos eiro:

	Koncerns 01.01.2021.- 31.12.2021.	Koncerns 01.01.2020.- 31.12.2020.	Sabiedrība 01.01.2021.- 31.12.2021.	Sabiedrība 01.01.2020.- 31.12.2020.
2. un 3.paaudzes pārvērtēšanas rezultāts	(1 805)	(1 609)	(1 805)	(1 609)
2. un 3.paaudzes realizācijas rezultāts	(429)	64	(429)	64
Saņemtie % par ieguldījumiem 2. un 3.paaudze	489	1 203	489	1 203
4.paaudzes pārvērtēšanas rezultāts	(65)	(1 241)	(551)	(1 241)
Saņemtie % par ieguldījumiem 4.paaudze	313	-	528	-
BIF realizācijas rezultāts	153	250	153	250
Saņemtie % par ieguldījumiem BIF	24	250	24	250
Peļņa, no kuras atskaitīti zaudējumi no saistībām patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu pārskatā	(1 320)	(1 083)	(1 591)	(1 083)

31 Uzkrājumi

Koncerna / Sabiedrības uzkrājumi vērtības samazinājumam finanšu garantijām un ārpusbilances saistībām, tūkstošos eiro:

	Koncerns 31.12.2021.	Koncerns 31.12.2020.	Sabiedrība 31.12.2021.	Sabiedrība 31.12.2020.
Uzkrājumi finanšu garantijām	33 603	31 413	33 603	31 413
<i>Koncerna / Sabiedrības uzkrājumu daļa</i>	<i>5 494</i>	<i>7 343</i>	<i>5 494</i>	<i>7 343</i>
<i>Ar PZR sedzami vērtības samazināšanās zaudējumi</i>	<i>4 719</i>	<i>3 576</i>	<i>4 719</i>	<i>3 576</i>
<i>Ar riska seguma rezervi nasegtie uzkrājumi</i>	<i>23 390</i>	<i>20 494</i>	<i>23 390</i>	<i>20 494</i>
Uzkrājumi saistībām par kredītu izsniegšanu	790	1 014	790	1 014
<i>Koncerna / Sabiedrības uzkrājumu daļa</i>	<i>140</i>	<i>378</i>	<i>140</i>	<i>378</i>
<i>Ar PZR sedzami vērtības samazināšanās zaudējumi</i>	<i>188</i>	<i>309</i>	<i>188</i>	<i>309</i>
<i>Ar riska seguma rezervi nasegtie uzkrājumi</i>	<i>462</i>	<i>327</i>	<i>462</i>	<i>327</i>
Uzkrājumi saistībām par grantu izsniegšanu	73	74	73	74
<i>Koncerna / Sabiedrības uzkrājumu daļa</i>	<i>73</i>	<i>74</i>	<i>73</i>	<i>74</i>
<i>Ar riska segumu nasegtie uzkrājumi</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Kopā uzkrājumi ārpusbilances saistībām	34 466	32 501	34 466	32 501
<i>Koncerna / Sabiedrības uzkrājumu daļa</i>	<i>5 707</i>	<i>7 795</i>	<i>5 707</i>	<i>7 795</i>
<i>Ar PZR sedzami vērtības samazināšanās zaudējumi</i>	<i>4 907</i>	<i>3 885</i>	<i>4 907</i>	<i>3 885</i>
<i>Ar riska seguma rezervi nasegtie uzkrājumi</i>	<i>23 852</i>	<i>20 821</i>	<i>23 852</i>	<i>20 821</i>

Koncerna / Sabiedrības uzkrājumu vērtības samazinājumam izsniegtajām finanšu garantijām kustības analīze, tūkstošos eiro:

	Koncerns 01.01.2021.- 31.12.2021.	Koncerns 01.01.2020.- 31.12.2020.	Sabiedrība 01.01.2021.- 31.12.2021.	Sabiedrība 01.01.2020.- 31.12.2020.
Uzkrājumi perioda sākumā	31 413	30 606	31 413	30 606
Uzkrājumu palielinājums (13.pielikums)	16 071	14 442	16 071	14 442
Uzkrājumu samazinājums (13.pielikums)	(12 916)	(13 060)	(12 916)	(13 060)
Reklasifikācija (izmaksātās garantijas)	(965)	(575)	(965)	(575)
Uzkrājumi perioda beigās 31.decembrī	33 603	31 413	33 603	31 413
<i>Koncerna / Sabiedrības uzkrājumu daļa</i>	<i>5 494</i>	<i>7 343</i>	<i>5 494</i>	<i>7 343</i>
<i>t.sk. ar PZR nasegtie uzkrājumi</i>	<i>4 719</i>	<i>3 576</i>	<i>4 719</i>	<i>3 576</i>
<i>Ar riska segumu nasegtie uzkrājumi</i>	<i>23 390</i>	<i>20 494</i>	<i>23 390</i>	<i>20 494</i>

32 Pārējās saistības

visas summas ir tūkstošos eiro

	Koncerns 31.12.2021.	Koncerns 31.12.2020.	Sabiedrība 31.12.2021.	Sabiedrība 31.12.2020.
Saistības pret klientiem	2 574	1 612	2 574	1 612
Pārējās saistības	1 266	1 289	1 266	1 289
Kopā pārējās saistības	3 840	2 901	3 840	2 901

Pozīcija *Saistības pret klientiem* iekļauj no Koncerna / Sabiedrības klientiem saņemtos līdzekļus, kas izmantojami aizdevumu atmaksai vēlāk.

33 Uzkrātie izdevumi

visas summas ir tūkstošos eiro

	Koncerns 31.12.2021.	Koncerns 31.12.2020.	Sabiedrība 31.12.2021.	Sabiedrība 31.12.2020.
Pārējie uzkrātie izdevumi	762	819	762	899
Revīzijas pakalpojumi	43	37	43	37
Uzkrātie izdevumi darbinieku un Valdes prēmijām	1	1	1	1
Kopā uzkrātie izdevumi	806	857	806	937

34 Emitētie parāda vērtspapīri

2021.gada oktobrī Sabiedrība emitēja obligācijas par kopējo summu 20,000 tūkst. eiro, kas bija daļa no trešās obligāciju emisijas programmas 75,000 tūkst. eiro apmērā. Visas obligācijas tiek kotētas "Nasdaq Riga" Baltijas obligāciju sarakstā.

visas summas ir tūkstošos eiro

ISIN	Valūta	Sākotnēji emitēto vērtspapīru skaits	Nomināl- vērtība	Emisijas datums	Dzēšanas termiņš	Diskonta / kupona likme	Koncerns 31.12.2021.	Koncerns 31.12.2020.	Sabiedrība 31.12.2021.	Sabiedrība 31.12.2020.
LV0000802353	EUR	20 000	1 000	17.10.2017	17.10.2024	1.37%	19 963	19 941	19 963	19 941
LV0000880037	EUR	10 000	1 000	07.03.2018	07.03.2025	1.30%	10 435	10 456	10 435	10 456
LV0000880037	EUR	15 000	1 000	05.06.2019	07.03.2025	1.30%	15 163	15 125	15 163	15 125
LV0000880037	EUR	20 000	1 000	15.04.2020	07.03.2025	1.30%	19 997	20 000	19 997	20 000
LV0000870095	EUR	20 000	1 000	08.10.2021	08.10.2026	0.44%	20 000	-	20 000	-
Kopā emitētie parāda vērtspapīri perioda beigās 31.decembrī							85 558	65 522	85 558	65 522

Zaļajām obligācijām līdzīgi finanšu instrumenti tiek izmantoti, lai atbalstītu ilgtspējīgus projektus Latvijā, dodot Sabiedrībai iespēju dažādot tās finansējuma bāzi un atbalstīt Baltijas obligāciju tirgus attīstību.

Detalizētu informāciju par šo saistību atzīšanas un novērtēšanas metodēm skatīt 2.pielikuma 5.piezīmes (xix).punktā.

Koncerna / Sabiedrības emitēto parāda vērtspapīru kustība, tūkstošos eiro:

	Koncerns 31.12.2021.	Koncerns 31.12.2020.	Sabiedrība 31.12.2021.	Sabiedrība 31.12.2020.
Bilances vērtība perioda sākumā	65 522	45 348	65 522	45 348
Vērtspapīru emisija	20 000	20 000	20 000	20 000
Uzkrātie procenti	873	802	873	802
Kupona izmaksa	(845)	(585)	(845)	(585)
Diskonta amortizācija	(50)	(50)	(50)	(50)
Komisiju amortizācija	58	7	58	7
Bilances vērtība perioda beigās 31.decembrī	85 558	65 522	85 558	65 522

35 Akciju kapitāls

	Skaitis		Uzskaites vērtība	
	31.12.2021.	31.12.2020	31.12.2021.	31.12.2020
Pilnībā apmaksātais akciju kapitāls				
Parastās akcijas	204 862	204 862	204 862	204 862
Kopā pilnībā apmaksātais akciju kapitāls	204 862	204 862	204 862	204 862

Sabiedrība izveidota saskaņā ar 2013.gada 17.decembra Latvijas Republikas Ministru kabineta lēmumu. Sabiedrība reģistrēta Komercreģistrā 2013.gada 27.decembrī ar pamatkapitālu 400,130 latu, kas atbilst 569,334 eiro.

2014.gada 11.septembrī ir veikta pamatkapitāla palielināšana, ieguldot SIA "Latvijas Garantiju aģentūra" (LGA), VAS „Latvijas Attīstības finanšu institūcija Altum” un VAS “Lauku Attīstības fonds” (LAF) kapitāla daļas. Pamatkapitāla apjoms pēc tā palielināšanas noteikts 204,862,333 eiro. Katras akcijas nominālvērtība ir 1 eiro.

Visas AS „Latvijas Attīstības finanšu institūcija Altum” akcijas pieder Latvijas valstij. Līdz 2015.gada 28.februārim par akciju turētāju tika noteikta Finanšu ministrija. Atbilstoši Attīstības finanšu institūcijas likumam, kas stājās spēkā 2015.gada 1.martā, ar likuma spēkā stāšanās dienu finanšu institūcijas 40 procentu akciju turētājs ir Finanšu ministrija, 30 procentu akciju turētājs – Ekonomikas ministrija un 30 procentu akciju turētājs – Zemkopības ministrija.

Papildu informāciju skatīt 1.pielikuma 1.piezīmē.

Saskaņā ar Attīstības finanšu institūcijas likuma 15.panta 2.daļu, Koncerna / Sabiedrības pārskata perioda peļņa tiek ieskaitīta rezerves kapitālā, lai nodrošinātu Koncerna / Sabiedrības finanšu stabilitāti un ilgtspējīgu darbību, kā arī mazinātu apstiprināto programmu risku ietekmi.

36 Rezerves

Koncerna rezervju kustības analīze, tūkstošos eiro:

	Atbalsta programmām attiecināmās specifiskās rezerves	Pārējās specifiskās rezerves – starpība, kas atšķir Koncerna reorganizācijas rezervē	Vispārējais rezerves kapitāls	Finanšu aktīvu patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējos ienākumos pārvērtēšanas rezerve	Rezerves kopā
Rezerves 01.01.2020.	15 507	(15 580)	16 638	2 638	19 203
Finanšu aktīvu patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējos ienākumos pārvērtēšanas rezerves (samazinājums)	-	-	-	(1 425)	(1 425)
2019.gada peļņas sadale	-	-	8 131	-	8 131
Rezerves kapitāla palielinājums	145 626	-	-	-	145 626
Rezerves 31.12.2020.	161 133	(15 580)	24 768	1 213	171 534
Finanšu aktīvu patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējos ienākumos pārvērtēšanas rezerves (samazinājums)	-	-	-	(515)	(515)
2020.gada peļņas sadale	-	-	5 539	-	5 539
Speciālā rezerves kapitāla samazinājums uz Vispārējo rezerves kapitālu pie 2020.gada peļņas sadales	(6 429)	-	6 429	-	-
Rezerves kapitāla palielinājums	45 489	-	-	-	45 489
Rezerves 31.12.2021.	200 193	(15 580)	36 736	698	222 047

Sabiedrības rezervju kustības analīze, tūkstošos eiro:

	Atbalsta programmām attiecināmās specifiskās rezerves	Pārējās specifiskās rezerves	Vispārējais rezerves kapitāls	Finanšu aktīvu patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējos ienākumos pārvērtēšanas rezerve	Rezerves kopā
Rezerves 01.01.2020.	15 507	(15 935)	16 991	2 638	19 201
Finanšu aktīvu patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējos ienākumos pārvērtēšanas rezerves (samazinājums)	-	-	-	(1 425)	(1 425)
2019.gada peļņas sadale	-	-	8 131	-	8 131
Rezerves kapitāla palielinājums	145 626	-	-	-	145 626
Rezerves 31.12.2020.	161 133	(15 935)	25 121	1 213	171 532
Finanšu aktīvu patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējos ienākumos pārvērtēšanas rezerves (samazinājums)	-	-	-	(515)	(515)
2020.gada peļņas sadale	-	-	5 539	-	5 539
Speciālā rezerves kapitāla samazinājums uz Vispārējo rezerves kapitālu pie 2020.gada peļņas sadales	(6 429)	-	6 429	-	-
Rezerves kapitāla palielinājums	45 489	-	-	-	45 489
Rezerves 31.12.2021.	200 193	(15 935)	37 089	698	222 045

36 Rezerves (turpinājums)

Koncerna / Sabiedrības Specifisko rezervju, kas attiecināmas uz atbalsta programmām, sadalījums:

	Rezerves kapitāls ne-Covid-19 programmām				Rezerves kapitāls Covid-19 seku mazināšanai					Kopā atbalsta programmām attiecināmās Specifiskās rezerves
	Mājokļu garantiju programma	Studiju un studējošo portfeļ-garantijas	Lauksaimniecības, zivsaimniecības un lauku attīstības garantijas	Kumulācijas un lielo saimnieciskās darbības veicēju garantiju programma	Aizdevumi MidCap	Garantijas MidCap *	Aizdevumi apgrozāmo līdzekļu finansēšanai	Kredītbrīvdienų garantijas	Altum Kapitāla Fonds	
Specifiskās rezerves 01.01.2020.	15 507	-	-	-	-	-	-	-	-	15 507
Speciālā rezerves kapitāla palielinājums		626	-	-	-	20 000	50 000	50 000	25 000	145 626
Specifiskās rezerves 31.12.2020.	15 507	626	-	-	-	20 000	50 000	50 000	25 000	161 133
tajā skaitā:										
Portfeļa zaudējumu rezerve (Specifiskās rezerves)	15 507	626	-	-	-	20 000	29 000	30 000	7 131	102 264
Portfeļa zaudējumu rezerve, kas ir izmantota uzkrājumu segšanai pie 2020.gada pārskata apstiprināšanas	-	(392)	-	-	-	-	(2 668)	(3 184)	(185)	(6 429)
Rezerves kapitāla pārdale	-	-	-	2 500	-	-	-	(2 500)	-	-
Speciālā rezerves kapitāla palielinājums	2 179	2 141	5 788	2 000	22 565	-	10 816	-	-	45 489
Specifiskās rezerves 31.12.2021. **	17 686	2 375	5 788	4 500	22 565	20 000	58 148	44 316	24 815	200 193
tajā skaitā:										
Portfeļa zaudējumu rezerve (Specifiskās rezerves)	17 686	2 375	5 788	4 500	13 800	20 000	42 385	44 316	8 850	159 700
Portfeļa zaudējumu rezerve (Specifiskās rezerves), kas tiks izmantota uzkrājumu segšanai pie 2021.gada pārskata apstiprināšanas	-	(1 140)	-	-	-	-	(1 683)	(186)	(437)	(3 446)

* Rezerves kapitāls Covid-19 seku mazināšanai garantijām MidCap 2020.gada 31.decembrī bija iekļauts rezerves kapitālā Covid-19 seku mazināšanai kredītbrīvdienų garantijām

** Ņemot vērā šobrīd saņemto finansējumu noteiktu atbalsta programmu realizācijai un to sagaidāmo zaudējumu segšanai, kur šajās programmās nav novērojams pieprasījums kā to sākotnēji paredzēja finanšu nozare, tad saskaņā ar Ministru kabineta 2021.gada 6.jūlija protokollēmuma (Prot.Nr.51 135.§) 2. un 3.punktu, Finanšu ministrijai, Ekonomikas ministrijai un Zemkopības ministrijai uzdots nodrošināt Sabiedrības rezerves kapitāla samazināšanu par 58,565 tūkst. eiro, kas novirzāms jaunās Investīciju aizdevumu ar kapitāla atlaidi programmas finansēšanai, no šādām programmām: (i) 22,565 tūkst. eiro no Lielo aizdevumu programmas (Aizdevumi Midcap), kur 2022.gada 5.janvārī parakstīta "2020.gada 22.decembra Vienošanās par finansējumu krīzes aizdevumu programmas finansēšanai izbeigšanu", (ii) 16,000 tūkst. eiro no Portfeļgarantiju programmas (iekļauts Kredītbrīvdienų garantijas), kur 2021.gada 30.decembrī parakstīti "Grozījumi Nr.2 2020.gada 30.marta Vienošanās par rezerves kapitāla palielināšanu" un (iii) 20,000 tūkst. eiro no Lielo komersantu garantiju programmas (Garantijas Midcap), kur 2022.gada 3.janvārī parakstīti Grozījumi Nr.2 "Grozījumi 2020.gada 24.augusta Vienošanās par rezerves kapitālu krīzes garantiju programmas finansēšanai". 2021.gada 30.decembra "Vienošanās par finansējumu piešķiršanu aizdevuma programmai ar kapitāla atlaidi investīciju projektiem komersantiem konkurētspējas veicināšanai" cita starpā paredz pēc attiecīga Sabiedrības akcionāru sapulces lēmuma pieņemšanas par rezerves kapitāla samazināšanu ieskaitīt Altum saistībās 58,565 tūkst. eiro.

36 Rezerves (turpinājums)

Atbilstoši Ministru kabineta 2021.gada 6.jūlija noteikumu Nr.503 "Noteikumi par aizdevumiem ar kapitāla atlaidi investīciju projektiem komersantiem konkurētspējas veicināšanai" 7.p Investīciju aizdevumu ar kapitāla atlaidi programmas finansējumu izmanto Altum sagaidāmo zaudējumu segšanai un kapitāla atlaides segšanai. Tādējādi gaidāmais Speciālā rezerves kapitāla samazinājums, samazinot finansējumu noteiktām atbalsta programmām un attiecīgā finansējuma pārlīkšana uz saistībām 58,565 tūkst. eiro apmērā jaunas atbalsta programmas finansēšanai tiek nodrošināts, saglabājot to pašu finansējuma būtību – finansējums jaunas atbalsta programmas īstenošanai un sagaidāmo zaudējumu segšanai. Pārceļot finansējumu no Speciālā rezerves kapitāla, attiecīgi samazināsies Portfeļa zaudējumu rezerve par 49,801 tūkst. eiro un palielinoties Riska seguma rezervei saistībās.

Koncerna / Sabiedrības Portfeļa zaudējumu rezerves kustība, tūkstošos eiro

	Portfeļa zaudējumu rezerve ne-COVID-19 programmām				Portfeļa zaudējumu rezerve COVID-19 seku mazināšanai					Kopā Portfeļa zaudējumu rezerve
	Mājokļu garantiju programma	Studiju un studējošo portfeļ-garantijas	Lauksaimniecības, zivsaimniecības un lauku attīstības garantijas	Kumulācijas un lielo saimnieciskās darbības veicēju garantiju programma	Aizdevumi MidCap	Garantijas MidCap	Aizdevumi apgrozāmo līdzekļu finansēšanai	Kreditbrīvdienų garantijas	Altum Kapitāla Fonds	
Portfeļa zaudējumu rezerve 01.01.2020.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Portfeļa zaudējumu rezerves palielinājums	15 507	626	-	-	-	20 000	29 000	30 000	7 131	102 264
Portfeļa zaudējumu rezerves 31.12.2020.	15 507	626	-	-	-	20 000	29 000	30 000	7 131	102 264
tajā skaitā:										-
Portfeļa zaudējumu rezerve (Specifiskās rezerves), kas tiks izmantota uzkrājumu segšanai pie 2020.gada pārskata apstiprināšanas	-	(392)	-	-	-	-	(2 668)	(3 184)	(185)	(6 429)
Portfeļa zaudējumu rezerves palielinājums / pārklasifikācija	2 179	2 141	5 788	4 500	13 800	-	16 053	17 500	-	61 961
Pārklasifikācija speciālā rezerves kapitāla ietvaros finansējums pārvaldīšanas maksai	-	-	-	-	-	-	-	-	2 060	2 060
Portfeļa zaudējumu rezerve, kas ir izmantota uzkrājumu segšanai pie 2020.gada pārskata apstiprināšanas	-	(392)	-	-	-	-	(2 668)	(3 184)	(185)	(6 429)
Samazināta portfeļa zaudējumu rezerve atbilstoši Biedru un to Parakstīto kapitālieguldījumu sarakstam	-	-	-	-	-	-	-	-	(156)	(156)
Portfeļa zaudējumu rezerve 31.12.2021.	17 686	2 375	5 788	4 500	13 800	20 000	42 385	44 316	8 850	159 700
tajā skaitā:										-
Portfeļa zaudējumu rezerve (Specifiskās rezerves), kas tiks izmantota uzkrājumu segšanai pie 2021.gada pārskata apstiprināšanas	-	(1 140)	-	-	-	-	(1 683)	(186)	(437)	(3 446)

36 Rezerves (turpinājums)

Pozīcija *Rezerves kapitāls ne-Covid-19 programmām* ietver šādus speciālā rezerves kapitāla ne-Covid-19 programmām palielinājumus 2021.gada 12 mēnešos:

- Palielinājums mājokļu garantijām 2,179 tūkst. eiro apmērā saskaņā ar 2021.gada 22.marta Koncerna mātes uzņēmuma ārkārtas akcionāru sapulces lēmumu, kas pieņemts pamatojoties uz Ministru kabineta 2018.gada 20.februāra noteikumiem Nr.95 "Noteikumi par valsts palīdzību dzīvojamās telpas iegādei vai būvniecībai", Ministru kabineta 2020.gada 2.septembra protokollēmumu Nr.51 un Ministru kabineta 2020.gada 22.septembra protokollēmumu Nr.55.
- Palielinājums studiju un studējošo portfelģarantijām par kopējo summu 2,141 tūkst. eiro, ko veido rezerves kapitāla palielinājums 1,986 tūkst. eiro apmērā saskaņā ar 2021.gada 22.marta Koncerna mātes uzņēmuma ārkārtas akcionāru sapulces lēmumu un 155 tūkst. eiro apmērā saskaņā ar 2021.gada 15.decembra Koncerna mātes uzņēmuma ārkārtas akcionāru sapulces lēmumu, kas pieņemti pamatojoties uz Ministru kabineta 2020.gada 21.aprīļa noteikumiem Nr.231 "Noteikumi par studiju un studējošo kredīvēšanu studijām Latvijā no kredīvēstāžu līdzekļiem, kas ir garantēti no valsts budžeta līdzekļiem". Daļa no minētās summas 644 tūkst. eiro apmērā 2020.gada 31.decembrī tika uzskaitīta kā daļa no atbalsta programmu finansējuma (skatīt 30.pielikumu).
- Palielinājums kumulācijas un lielo saimnieciskās darbības veicēju garantijām 2,000 tūkst. eiro apmērā saskaņā ar 2021.gada 5.jūlija Koncerna mātes uzņēmuma ārkārtas akcionāru sapulces lēmumu, kas pieņemts pamatojoties uz Ministru kabineta 2020.gada 16.jūnija noteikumiem Nr.383 "Noteikumi par garantijām saimnieciskās darbības veicējiem konkurētspējas uzlabošanai" un Ministru kabineta 2021.gada 18.februāra sēdes protokollēmumu Nr.18.
- Palielinājums lauksaimniecības, zivsaimniecības un lauku attīvēības garantijām 5,788 tūkst. eiro apmērā saskaņā ar 2021.gada 15.decembra Koncerna mātes uzņēmuma ārkārtas akcionāru sapulces lēmumu, kas pieņemts pamatojoties uz 2021.gada 29.jūnija grozījumiem 2019.gada 8.janvāra Ministru kabineta noteikumos Nr.9 "Lauksaimniecības, zivsaimniecības un lauku attīvēības garantiju programmas noteikumi" un Ministru kabineta 2021.gada 29.jūnija sēdes protokollēmumu Nr.50.

Pozīcija *Rezerves kapitāls Covid-19 seku mazināvēšanai* ietver šādus speciālā rezerves kapitāla Covid-19 seku mazināvēšanai palielinājumus 2021.gada 12 mēnešos:

- Palielinājums aizdevumu finansēvēšanai MidCap 22,565 tūkst. eiro apmērā saskaņā ar 2021.gada 22.marta Koncerna mātes uzņēmuma ārkārtas akcionāru sapulces lēmumu, kas pieņemts pamatojoties uz Ministru kabineta 2020.gada 10.novembra protokollēmumu Nr.70 un Ministru kabineta 2020.gada 10.novembra noteikumiem Nr.677 "Noteikumi par aizdevumiem un to procentu likmju subsīdijām komersantiem konkurētspējas veicināvēšanai". Minētā summa 2020.gada 31.decembrī tika uzskaitīta kā daļa no atbalsta programmu finansējuma (skatīt 30.pielikumu).
- Palielinājums aizdevumu apgrozāmo līdzekļu finansēvēšanai par kopējo summu 10,816 tūkst. eiro, ko veido rezerves kapitāla palielinājums 10,000 tūkst. eiro apmērā saskaņā ar 2021.gada 5.jūlija Koncerna mātes uzņēmuma ārkārtas akcionāru sapulces lēmumu, kas pieņemts pamatojoties uz Ministru kabineta 2020.gada 19.marta noteikumiem Nr.149 "Noteikumi par apgrozāmo līdzekļu aizdevumiem saimnieciskās darbības veicēvējiem, kuru darbību ietekmēvējusi Covid-19 izplatība" un Ministru kabineta 2021.gada 18.februāra sēdes protokollēmumu Nr.18, un 816 tūkst. eiro apmērā saskaņā ar 2021.gada 5.jūlija Koncerna mātes uzņēmuma ārkārtas akcionāru sapulces lēmumu, kas pieņemts pamatojoties uz Ministru kabineta 2021.gada 4.februāra noteikumiem Nr.86 „Atbalsta noteikumi mākslas, izklaides un atpūtas nozaru komersantiem, kuru darbību ietekmēvējusi Covid-19 izplatība”.

Speciālajos rezerves kapitālos ieskaitīvētie līdzekļi tiks arī izmantoti iepriekš uzskaitīvēto programmu sagaidāmo kredīvēriskā zaudēvējumu segvēšanai pilnā apmērā un kā tādi tiek atsevišķi atspoguļoti kā Portfeļa zaudēvējumu rezerve attiecīgā rezerves kapitāla sastāvā.

37 Ārpusbilances posteņi un iespējamās saistības

visas summas ir tūkstošos eiro

	Koncerns 31.12.2021.	Koncerns 31.12.2020.	Sabiedrība 31.12.2021.	Sabiedrība 31.12.2020.
Iespējamās saistības:				
galvojumi un garantijas	414 978	359 605	414 978	359 605
Finansiālās saistības:				
saistības par kredītu izsniegšanu	25 572	39 348	25 572	39 348
saistības par grantu izsniegšanu	11 089	6 798	11 089	6 798
saistības pret ieguldījumiem meitas uzņēmumos	-	-	-	10 415
saistības pret AIF "Altum kapitāla fonds"	33 450	48 772	33 450	48 772
saistības pret ieguldījumiem riska kapitāla fondos	54 426	44 935	54 426	44 935
saistības pret pārējiem ieguldījumiem	36 739	38 220	36 739	38 220
Kopā iespējamās saistības	576 254	537 678	576 254	548 093

Koncerna / Sabiedrības saistības par kredītu izsniegšanu, tūkstošos eiro:

	Koncerns 31.12.2021.	Koncerns 31.12.2020.	Sabiedrība 31.12.2021.	Sabiedrība 31.12.2020.
Saistības par kredītu izsniegšanu	25 572	39 348	25 572	39 348
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	(790)	(1 014)	(790)	(1 014)
Neto saistības par kredītu izsniegšanu kopā	24 782	38 334	24 782	38 334

Koncerna / Sabiedrības saistības par grantu izsniegšanu, tūkstošos eiro:

	Koncerns 31.12.2021.	Koncerns 31.12.2020.	Sabiedrība 31.12.2021.	Sabiedrība 31.12.2020.
Saistības par grantu izsniegšanu	11 089	6 798	11 089	6 798
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	(73)	(74)	(73)	(74)
Neto saistības par grantu izsniegšanu kopā	11 016	6 724	11 016	6 724

Koncerna ārpusbilances posteņu un iespējamo saistību sadalījumu 2021.gada 31.decembrī pēc to atlikušā termiņa no bilances datuma līdz līguma termiņa beigām, tūkstošos eiro:

	Līdz 1 mēnesim	1 līdz 3 mēnešiem	3 līdz 6 mēnešiem	6 līdz 12 mēnešiem	1 līdz 5 gadi	Vairāk par 5 gadiem un bez termiņa	Kopā
Iespējamās saistības:							
galvojumi un garantijas	262 115 *	-	-	4	18 488	134 371	414 978
Finansiālās saistības:							
saistības par kredītu izsniegšanu	25 572	-	-	-	-	-	25 572
saistības par grantu izsniegšanu	11 089	-	-	-	-	-	11 089
saistības pret AIF "Altum kapitāla fonds"	164	11 738	19 961	261	1 002	324	33 450
saistības pret riska kapitāla fondiem	415	1 787	2 796	8 979	35 006	5 443	54 426
saistības pret pārējiem ieguldījumiem	363	485	848	4 171	25 145	5 727	36 739
Kopā finanšu saistības	37 603	14 010	23 605	13 411	61 153	11 494	161 276
Ārpusbilances posteņi un iespējamās saistības kopā	299 718	14 010	23 605	13 415	79 641	145 865	576 254

* Finanšu garantijas tiek uzrādītas "Līdz 1 mēnesim", jo tās var pieprasīt izmaksāt pēc pieprasījuma, un Koncernam / Sabiedrībai jāpieņem lēmums par garantijas kompensācijas izmaksu viena mēneša laikā.

37 Ārpusbilances posteņi un iespējamās saistības (turpinājums)

Koncerna ārpusbilances posteņu un iespējamo saistību sadalījumu 2020.gada 31.decembrī pēc to atlikušā termiņa no bilances datuma līdz līguma termiņa beigām, tūkstošos eiro:

	Līdz 1 mēnesim	1 līdz 3 mēneši	3 līdz 6 mēneši	6 līdz 12 mēneši	1 līdz 5 gadi	Vairāk par 5 gadiem un bez termiņa	Kopā
Iespējamās saistības:							
galvojumi un garantijas	240 592 *	-	-	2	119 011	-	359 605
Finansiālās saistības:							
saistības par kredītu izsniegšanu	39 348	-	-	-	-	-	39 348
saistības par grantu izsniegšanu	6 798	-	-	-	-	-	6 798
saistības pret AIF "Altum kapitāla fonds"	-	11 996	12 157	21 964	2 040	615	48 772
saistības pret riska kapitāla fondiem	-	1 146	1 528	4 965	27 411	9 885	44 935
saistības pret pārējiem ieguldījumiem	-	635	847	7 753	23 201	5 784	38 220
Kopā finanšu saistības	46 146	13 777	14 532	34 682	52 652	16 284	178 073
Ārpusbilances posteņi un iespējamās saistības kopā	286 738	13 777	14 532	34 684	171 663	16 284	537 678

* Finanšu garantijas tiek uzrādītas "Līdz 1 mēnesim", jo tās var pieprasīt izmaksāt pēc pieprasījuma, un Koncernam / Sabiedrībai jāpieņem lēmums par garantijas kompensācijas izmaksu viena mēneša laikā.

Sabiedrības ārpusbilances posteņu un iespējamo saistību sadalījumu 2021.gada 31.decembrī pēc to atlikušā termiņa no bilances datuma līdz līguma termiņa beigām, tūkstošos eiro:

	Līdz 1 mēnesim	1 līdz 3 mēneši	3 līdz 6 mēneši	6 līdz 12 mēneši	1 līdz 5 gadi	Vairāk par 5 gadiem un bez termiņa	Kopā
Iespējamās saistības:							
galvojumi un garantijas	262 115 *	-	-	4	18 488	134 371	414 978
Finansiālās saistības:							
saistības par kredītu izsniegšanu	25 572	-	-	-	-	-	25 572
saistības par grantu izsniegšanu	11 089	-	-	-	-	-	11 089
saistības par ieguldījumiem meitas uzņēmumos	-	-	-	-	-	-	-
saistības pret AIF "Altum kapitāla fonds"	164	11 738	19 961	261	1 002	324	33 450
saistības pret riska kapitāla fondiem	415	1 787	2 796	8 979	35 006	5 443	54 426
saistības pret pārējiem ieguldījumiem	363	485	848	4 171	25 145	5 727	36 739
Kopā finanšu saistības	37 603	14 010	23 605	13 411	61 153	11 494	161 276
Ārpusbilances posteņi un iespējamās saistības kopā	299 718	14 010	23 605	13 415	79 641	145 865	576 254

* Finanšu garantijas tiek uzrādītas "Līdz 1 mēnesim", jo tās var pieprasīt izmaksāt pēc pieprasījuma, un Koncernam / Sabiedrībai jāpieņem lēmums par garantijas kompensācijas izmaksu viena mēneša laikā.

Sabiedrības ārpusbilances posteņu un iespējamo saistību sadalījumu 2020.gada 31.decembrī pēc to atlikušā termiņa no bilances datuma līdz līguma termiņa beigām, tūkstošos eiro:

	Līdz 1 mēnesim	1 līdz 3 mēneši	3 līdz 6 mēneši	6 līdz 12 mēneši	1 līdz 5 gadi	Vairāk par 5 gadiem un bez termiņa	Kopā
Iespējamās saistības:							
galvojumi un garantijas	240 592 *	-	-	2	119 011	-	359 605
Finansiālās saistības:							
saistības par kredītu izsniegšanu	39 348	-	-	-	-	-	39 348
saistības par grantu izsniegšanu	6 798	-	-	-	-	-	6 798
saistības par ieguldījumiem meitas uzņēmumos	417	417	833	2 500	5 207	1 041	10 415
saistības pret AIF "Altum kapitāla fonds"	-	11 996	12 157	21 964	2 040	615	48 772
saistības pret riska kapitāla fondiem	-	1 146	1 528	4 965	27 411	9 885	44 935
saistības pret pārējiem ieguldījumiem	-	635	847	7 753	23 201	5 784	38 220
Kopā finanšu saistības	46 563	14 194	15 365	37 182	57 859	17 325	188 488
Ārpusbilances posteņi un iespējamās saistības kopā	287 155	14 194	15 365	37 184	176 870	17 325	548 093

* Finanšu garantijas tiek uzrādītas "Līdz 1 mēnesim", jo tās var pieprasīt izmaksāt pēc pieprasījuma, un Koncernam / Sabiedrībai jāpieņem lēmums par garantijas kompensācijas izmaksu viena mēneša laikā.

37 Ārpusbilances posteņi un iespējamās saistības (turpinājums)

Pozīcijā *Saistības pret AIF "Altum kapitāla fonds"* ir iespējamās saistības, kas balstās uz komandītsabiedrības līgumu starp Sabiedrību kā komandītu un AIF "Altum kapitāla fonds" dalībniekiem, kas Sabiedrībai uzliek pienākumu ieguldīt fondā.

Pozīcijā *Saistības pret riska kapitāla fondiem* ir iespējamās saistības, kas balstās uz līgumiem starp Sabiedrību un riska kapitāla fondu, kas Sabiedrībai uzliek pienākumu ieguldīt fondā. Papildus informācija par riska kapitāla fondu klasifikāciju ir pieejama 1.pielikumā.

Apstiprinātie finansējumi riska kapitāla fondiem, tūkstošos eiro:

		Kopējais finansējums		Apstiprinātais finansējums, kas nav ieguldīts fondā	
	Līguma periods	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2020.
Riska kapitāla fondi, kas klasificēti kā meitas uzņēmumi					
KS Overkill Ventures Fund I	09.05.2026	3 200	3 200	769	1 387
KS Buildit Latvia Pre-Seed Fund	20.06.2026	3 200	3 200	761	1 340
KS Commercialization Reactor Pre-seed Fund	24.07.2026	3 200	3 200	1 076	1 648
KS INEC 1	29.11.2028	13 650	5 250	8 897	3 034
KS INEC 2	29.11.2028	5 850	4 500	3 957	3 006
Riska kapitāla fondi, kas klasificēti kā asociētie uzņēmumi					
KS Overkill Ventures Fund II	09.08.2026	1 800	1 800	1 099	1 553
KS Buildit Latvia Seed Fund	30.06.2026	1 800	1 800	1 270	1 515
KS Commercialization Reactor Seed Fund	22.08.2026	1 800	1 800	1 478	1 694
KS ZGI-4	14.08.2028	19 500	19 500	13 642	15 002
KS Baltcap Latvia Venture Capital Fund	22.01.2021	20 000	20 000	3 841	3 841
KS Imprimatur Capital Technology Venture Fund	11.06.2021	4 966	4 966	168	248
KS Imprimatur Capital Seed Fund	11.06.2021	10 000	10 000	492	561
KS ZGI-3	31.12.2021	11 800	11 800	853	931
KS FlyCap Investment Fund	31.12.2021	15 000	15 000	939	1 090
FlyCap Mezzanine Fund II	28.08.2029	12 790	11 053	9 581	10 486
KS Expansion Capital fund	31.12.2021	14 998	15 000	266	267
KS AIF Altum kapitāla fonds	02.09.2027	48 910	48 910	33 450	48 772
Baltic Innovation Fund I	01.01.2029	26 000	26 000	5 687	7 747
Citi ieguldījumi					
Baltic Innovation Fund II	12.07.2036	26 000	26 500	23 517	24 917
Three Seas Initiatives Investment Fund	27.02.2035	20 000	20 000	12 872	13 304
Finansējums kopā		264 464	253 479	124 615	142 343

38 Finanšu aktīvu patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu vispārējos ienākumos pārvērtēšanas rezerve

visas summas ir tūkstošos eiro

	Koncerns 31.12.2021.	Koncerns 31.12.2020.	Sabiedrība 31.12.2021.	Sabiedrība 31.12.2020.
<i>Atlikums perioda sākumā</i>	1 213	2 639	1 213	2 639
(Zaudējumi) no patiesās vērtības izmaiņām	(514)	(1 413)	(514)	(1 413)
Vērtības samazināšanās (zaudējumi) *	(1)	(13)	(1)	(13)
<i>Citi visaptverošie ienākumi (36.pielikums)</i>	(515)	(1 426)	(515)	(1 426)
Finanšu aktīvu patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu vispārējos ienākumos pārvērtēšanas rezerve	698	1 213	698	1 213

* Informācija, kas ir saistīta ar ieguldījumu vērtspapīru pārvērtēšanu, ir pieejama 2.pielikuma 5.piezīmes (xiv).punktā.

39 Darījumi ar saistītām personām

Par saistītām personām tiek uzskatīti Koncerna / Sabiedrības akcionāri, Padomes un Valdes locekļi, viņu tuvi radnieki, kā arī viņu kontrolē esošās uzņēmēj sabiedrības.

Saskaņā ar SGS Nr.24 "Informācijas atklāšana par saistītām personām", par saistītām personām tiek uzskatīts arī Koncerna / Sabiedrības vadošais personāls, kas tieši vai netieši ir pilnvarots un atbildīgs par Koncerna / Sabiedrības darbības plānošanu, vadīšanu un kontroli. Saskaņā ar Koncerna / Sabiedrības struktūrvienību vadītājiem piešķirtajām pilnvarām, piešķirtais pilnvarojums nedod tiesības vadīt Koncerna / Sabiedrības darbību, lemt par būtiskiem darījumiem, kas var ietekmēt Koncerna / Sabiedrības darbību un/vai radīt tiesiskas sekas.

39 Darījumi ar saistītām personām (turpinājums)

Sabiedrībai ir bijuši vairāki darījumi ar citām valsts struktūrām. Nozīmīgākie no tiem ir saistīti ar finansējuma saņemšanu no Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras, LR Finanšu ministrijas, LR Ekonomikas ministrijas, Lauku atbalsta dienesta un Centrālās finanšu un līgumu aģentūras, kas līdzfinansē Sabiedrības attīstības programmas.

Koncerna prasības, saistības un ārpusbilances saistības pret saistītām personām, tūkstošos eiro:

	Būtiskas ietekmes persona		Akcionāri		Asociētie uzņēmumi		Akcionāriem piederoši citi uzņēmumi	
	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2020.
Ieguldījumi riska kapitāla fondos	-	-	-	-	50 077	47 988	-	-
Ieguldījumi AIF "Altum kapitāla fonds"	-	-	-	-	14 871	-	-	-
Saistības pret vispārējām valdībām	-	-	-	-	-	-	3 321	4 047
Atbalsta programmu finansējums	-	-	222 774	192 243	-	-	51 559	35 317
Ārpusbilances saistības pret riska kapitāla fondiem	-	-	-	-	54 426	44 935	-	-
Ārpusbilances saistības pret AIF "Altum kapitāla fonds"	-	-	-	-	33 450	48 772	-	-

Sabiedrības prasības, saistības un ārpusbilances saistības pret saistītām personām, tūkstošos eiro:

	Akcionāri		Asociētie uzņēmumi		Akcionāriem piederoši citi uzņēmumi		Meitas uzņēmumi	
	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2020.
Ieguldījumi riska kapitāla fondos	-	-	50 077	47 988	-	-	-	-
Ieguldījumi AIF "Altum kapitāla fonds"	-	-	14 871	-	-	-	-	-
Līdzdalība meitas uzņēmumu pamatkapitālā	-	-	-	-	-	-	-	4 879
Saistības pret vispārējām valdībām	-	-	-	-	3 321	4 047	-	-
Atbalsta programmu finansējums	222 774	192 243	-	-	51 559	35 317	-	-
Ārpusbilances saistības pret riska kapitāla fondiem	-	-	54 426	44 935	-	-	-	-
Ārpusbilances saistības pret AIF "Altum kapitāla fonds"	-	-	33 450	48 772	-	-	-	-
Ārpusbilances saistības par ieguldījumiem meitas uzņēmumos	-	-	-	-	-	-	-	10 415

Koncerna / Sabiedrības noslēgtie darījumi ar saistītām personām par valsts atbalsta finansējuma saņemšanu vai atmaksu, tūkstošos eiro:

	Saņemtais valsts atbalsta finansējums		Atmaksātais valsts atbalsta finansējums	
	01.01.2021.- 31.12.2021.	01.01.2020.- 31.12.2020.	01.01.2021.- 31.12.2021.	01.01.2020.- 31.12.2020.
Akcionāri				
Latvijas Republikas Finanšu ministrija	35 931	42 077	(17 378)	423
Latvijas Republikas Zemkopības ministrija	7 000	-	-	-
Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija	33 744	173 526	(2 435)	-
Asociētie uzņēmumi				
Riska kapitāla fondi	20 968	-	(14 613)	-
Akcionāriem piederoši citi uzņēmumi				
Centrālā finanšu un līgumu aģentūra	51 559	19 327	-	-
Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrija	2 003	1 375	-	-
Latvijas Republikas Kultūras ministrija	3 815	-	(2 185)	-
Latvijas Republikas Labklājības ministrija	2 454	1 399	-	-

Sabiedrības Padomes, Revīzijas Komitejas un Valdes locekļu atalgojums pārskata gadā bija 713 tūkst. eiro (2020.gadā: 629 tūkst. eiro), t.sk. sociālais nodoklis.

40 Aktīvu un saistību patiesās vērtības

Zemāk uzrādītas visu Koncerna finanšu aktīvu un finanšu saistību patiesās vērtības un to atšķirība no uzskaites vērtībām, tūkstošos eiro:

	Uzskaites vērtība		Patiesā vērtība	
	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2020.
Aktīvi				
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	455 006	359 949	455 006	359 949
Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņā vai zaudējumos	-	5 425	-	5 425
Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējos ienākumos – ieguldījumu vērtspapīri	14 051	36 958	14 051	36 958
Amortizētā vērtībā novērtētie finanšu aktīvi:				
ieguldījumu vērtspapīri	37	441	91	1 142
Kredīti	330 530	313 268	321 991	304 292
Privātpersonas	25 475	30 370	24 897	22 023
Juridiskās personas	305 055	282 898	297 094	282 270
Granti	45 397	31 107	45 397	31 107
Ieguldījumi asociētos uzņēmumos (ieguldījumi Baltijas Inovāciju fondā)	13 222	15 019	13 222	15 019
Ieguldījuma īpašumi	46 164	36 758	46 164	36 758
Pārējie aktīvi	3 214	3 643	3 214	3 643
Kopā aktīvi	907 621	802 568	899 136	794 293
Saistības				
Saistības pret kredītiestādēm	53 416	65 855	53 416	65 855
Saistības pret vispārējām valdībām	121 348	103 520	121 348	101 838
Amortizētā vērtībā novērtētās finanšu saistības - emitētie parāda vērtspapīri	85 558	65 522	85 558	65 522
Atbalsta programmu finansējums	230 287	191 963	230 287	191 963
Kopā saistības	490 609	426 860	490 609	425 178

Zemāk uzrādītas visu Sabiedrības finanšu aktīvu un finanšu saistību patiesās vērtības un to atšķirība no uzskaites vērtībām, tūkstošos eiro:

	Uzskaites vērtība		Patiesā vērtība	
	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2020.
Aktīvi				
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	455 006	359 949	455 006	359 949
Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējos ienākumos - ieguldījumu vērtspapīri	14 051	36 958	14 051	36 958
Amortizētā vērtībā novērtētie finanšu aktīvi:				
ieguldījumu vērtspapīri	37	441	90	1 133
Kredīti	330 530	313 268	321 991	304 292
Privātpersonas	25 475	30 370	24 897	22 023
Juridiskās personas	305 055	282 898	297 094	282 270
Granti	45 397	31 107	45 397	31 107
Ieguldījumi asociētos uzņēmumos (ieguldījumi Baltijas Inovāciju fondā)	13 222	15 019	13 222	15 019
Līdzdalība meitas uzņēmumu pamatkapitālā	-	4 879	-	4 879
Ieguldījuma īpašumi	46 164	36 758	46 164	36 758
Pārējie aktīvi	3 214	3 608	3 214	3 608
Kopā aktīvi	907 621	801 987	899 135	793 703
Saistības				
Saistības pret kredītiestādēm	53 416	65 855	53 416	65 855
Saistības pret vispārējām valdībām	121 348	103 520	121 348	101 838
Amortizētā vērtībā novērtētās finanšu saistības - emitētie parāda vērtspapīri	85 558	65 522	85 558	65 522
Atbalsta programmu finansējums	230 287	191 963	230 287	191 963
Kopā saistības	490 609	426 860	490 609	425 178

40 Aktīvu un saistību patiesās vērtības (turpinājums)

Koncerna finanšu aktīvu un saistību, kas tiek gan novērtēti, gan atspoguļoti patiesajā vērtībā, hierarhijas līmeņi, tūkstošos eiro:

	1. līmenis		2. līmenis		3. līmenis		Kopā	
	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2020.
Aktīvi, kuri novērtēti patiesā vērtībā:								
Patiesā vērtībā vērtētie finanšu aktīvu kuru patiesās vērtības izmaiņas tiek atzītas peļņā vai zaudējumos	-	-	-	-	-	5 425	-	5 425
Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējos ienākumos - ieguldījumu vērtspapīri	3 516	24 035	10 535	12 923	-	-	14 051	36 958
Ieguldījumi asociētos uzņēmumos (ieguldījumi BIF)	-	-	-	-	13 222	15 019	13 222	15 019
Ieguldījumu īpašumi	-	-	-	-	46 164	36 758	46 164	36 758
Aktīvi, kuru patiesā vērtība ir norādīta:								
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	-	-	455 006	316 631	-	43 318	455 006	359 949
Amortizētā vērtībā novērtētie finanšu aktīvi:								
Ieguldījumu vērtspapīri	-	-	91	1 142	-	-	91	1 142
Kredīti un debitoru parādi	-	-	-	-	321 991	304 292	321 991	304 292
Granti	-	-	-	-	45 397	31 107	45 397	31 107
Pārējie aktīvi	-	-	-	-	3 214	3 643	3 214	3 643
Kopā aktīvi	3 516	24 035	465 632	330 696	429 988	439 562	899 136	794 293
Saistības, novērtētas patiesā vērtībā:								
Atbalsta programmu finansējums	-	-	-	-	230 287	191 963	230 287	191 963
Saistības, kuru patiesā vērtība ir norādīta:								
Saistības pret kredītiestādēm	-	-	-	-	53 416	65 855	53 416	65 855
Saistības pret vispārējām valdībām	-	-	-	-	121 348	101 838	121 348	101 838
Amortizētā vērtībā novērtētās finanšu saistības - emitētie parāda vērtspapīri	-	-	-	-	85 558	65 522	85 558	65 522
Kopā saistības	-	-	-	-	490 609	425 178	490 609	425 178

Sabiedrības finanšu aktīvu un saistību, kas tiek gan novērtēti, gan atspoguļoti patiesajā vērtībā, hierarhijas līmeņi, tūkstošos eiro:

	1.līmenis		2.līmenis		3.līmenis		Kopā	
	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2020.
Aktīvi, kuri novērtēti patiesā vērtībā:								
Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējos ienākumos - ieguldījumu vērtspapīri	3 516	24 035	10 535	12 923	-	-	14 051	36 958
Līdzdalība meitas uzņēmumu pamatkapitālā	-	-	-	-	-	4 879	-	4 879
Ieguldījumi asociētos uzņēmumos (ieguldījumi BIF)	-	-	-	-	13 222	15 019	13 222	15 019
Ieguldījumu īpašumi	-	-	-	-	46 164	36 758	46 164	36 758
Aktīvi, kuru patiesā vērtība ir norādīta:								
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	-	-	455 006	316 631	-	43 318	455 006	359 949
Amortizētā vērtībā novērtētie finanšu aktīvi:								
Ieguldījumu vērtspapīri	-	-	90	1 133	-	-	90	1 133
Kredīti un debitoru parādi	-	-	-	-	321 991	304 292	321 991	304 292
Granti	-	-	-	-	45 397	31 107	45 397	31 107
Pārējie aktīvi	-	-	-	-	3 214	3 608	3 214	3 608
Kopā aktīvi	3 516	24 035	465 631	330 687	429 988	438 981	899 135	793 703
Saistības, novērtētas patiesā vērtībā:								
Atbalsta programmu finansējums	-	-	-	-	230 287	191 963	230 287	191 963
Saistības, kuru patiesā vērtība ir norādīta:								
Saistības pret kredītiestādēm	-	-	-	-	53 416	65 855	53 416	65 855
Saistības pret vispārējām valdībām	-	-	-	-	121 348	101 838	121 348	101 838
Amortizētā vērtībā novērtētās finanšu saistības - emitētie parāda vērtspapīri	-	-	-	-	85 558	65 522	85 558	65 522
Kopā saistības	-	-	-	-	490 609	425 178	490 609	425 178

40 Aktīvu un saistību patiesās vērtības (turpinājums)

Aktīvi

Vērtspapīru patiesā vērtība tiek aplēsta, ja iespējams, pamatojoties uz kotētām tirgus cenām. Pārējiem vērtspapīriem patiesās vērtības noteikšanai vadība veikusi diskontētās naudas plūsmas analīzi, naudas plūsmas prognozēšanā izmantojot pieņēmumus un uz novērtēšanas brīdi pieejamo aktuālāko tirgus informāciju. Kredītu, kuru likmes ir fiksētas fiksētos termiņos, patiesās vērtības noteikšanai vadība veikusi diskontētās naudas plūsmas analīzi, savukārt kredītiem, kuru pamata procentu likmes piesaistītas mainīgajām tirgus procentu likmēm, Koncerns/Sabiedrība ir pieņēmusi, ka šādu kredītu uzskaites vērtība atbilst to patiesajai vērtībai.

Saistības

Amortizētajās izmaksās uzskaitīto finanšu saistību, piemēram, saistību pret kredītiestādēm, patiesā vērtība aplēsta, izmantojot diskontētās naudas plūsmas metodi, kurā izmantotas gada beigās līdzīgiem produktiem piemērotas procentu likmes. Finanšu saistību (piemēram, saistības pret kredītiestādēm), kas dzēšanas uz pieprasījumu vai kurām piemērota mainīga procentu likme, patiesā vērtība aptuveni atbilst to uzskaites vērtībai.

Finanšu aktīvu un saistību patiesās vērtības hierarhija

Koncerns/Sabiedrība klasificē patiesās vērtības novērtējumus, izmantojot patiesās vērtības hierarhiju, kas atspoguļo novērtēšanā izmantoto datu nozīmīgumu. Koncerna/Sabiedrības patiesās vērtības hierarhijai ir 3 līmeņi:

- pirmajā līmenī iekļauj biržā kotētos finanšu instrumentus, kam pastāv aktīvs tirgus, ja to patiesās vērtības noteikšanā Koncerns/Sabiedrība izmanto nekorrigētas kotētās tirgus cenas, kuras iegūtas no biržas vai uzticamām informācijas sistēmām;
- otrajā līmenī iekļauj Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi, kā arī ārpus biržas tirgotos finanšu instrumentus un finanšu instrumentus, kuriem nav aktīvā tirgus vai aktīvais tirgus tiek zaudēts, un kuru patiesās vērtības noteikšanā būtisku daļu sastāda tirgū novērojami dati (piem., līdzīgu instrumentu, etalona finanšu instrumentu, kredītriska apdrošināšanas darījumu likmes u.c.);
- trešajā līmenī iekļauj finanšu instrumentus, kuru patiesās vērtības novērtēšanā izmantoti tirgū novērojami dati, kuriem jāveic nozīmīga korekcija, pamatojot to ar tirgū nenovērojamiem datiem, un finanšu instrumentus, kuru patiesās vērtības novērtēšanā būtisku daļu sastāda aktīvā tirgū nenovērojami dati, kas balstās uz Koncerna/Sabiedrības pieņēmumiem un aplēsēm, kas ticami ļauj novērtēt finanšu instrumenta vērtību.

Parāda vērtspapīri

Parāda vērtspapīri tiek novērtēti, pamatojoties uz kotētajām cenām vai vērtēšanas metodēm, kurās izmantoti gan tirgū novērojami, gan nenovērojami dati, kā arī šo abu datu kombinācija. Lielākā daļa ieguldījumu parāda vērtspapīros, kas uzskaitīti patiesajā vērtībā, ir ieguldījumi Latvijas valsts parāda vērtspapīros, kuriem ir kotētas cenas, taču kuri netiek tirgoti aktīvā tirgū. Vadība ir aplēsusi, ka var pamatot pieņemt, ka kotētā cena atbilst šo vērtspapīru patiesajai vērtībai, atsaucoties uz līdzīga riska ieguldījumu ienesīgumu.

Atvasinātie līgumi

Atvasinātie līgumi, kas novērtēti, piemērojot vērtēšanas metodes, kuru ietvaros tiek izmantoti novērojami tirgus dati, galvenokārt ir valūtas mijmaiņas līgumi un ārpusbiržas nākotnes valūtas maiņas līgumi. Visbiežāk piemērotās vērtēšanas metodes ir diskontētās naudas plūsmas aprēķins, kurā izmantotie dati ietver ārvalstu valūtas maiņas kursu darījuma dienā (spot likmi) un nākotnes valūtas līgumos piemērotās likmes, kā arī procentu likmju liknes.

Ieguldījumi riska kapitāla fondos

Koncerns un Sabiedrība ir veikuši kapitāla ieguldījumus riska kapitāla fondos. Koncerna un Sabiedrības ieguldījumus riska kapitāla fondos klasificē kā ieguldījumus asociētajos uzņēmumos vai līdzdalību meitas uzņēmumu pamatkapitālā. Asociētais uzņēmums ir tāds uzņēmums, kurā Koncernam / Sabiedrībai ir būtiska ietekme, bet nav kontroles. Būtiska ietekme tiek definēta kā spēja ietekmēt ieguldījumu saņēmēja finanšu un darbības politikas lēmumus. Meitas uzņēmums ir tāds uzņēmums, kuru Koncerns / Sabiedrība kontrolē.

Lai novērtētu ieguldījumus riska kapitāla fondos, izņemot ieguldījumus Baltijas Inovāciju fondā (*Baltic Innovation Fund*), Koncerna un Sabiedrības līmenī tiek izmantota pašu kapitāla metode. Ieguldījumi Baltijas Inovāciju fondā (*Baltic Innovation Fund*) tiek vērtēti pēc patiesās vērtības ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu pārskatā.

40 Aktīvu un saistību patiesās vērtības (turpinājums)

Ieguldījumu īpašumi

Koncerna / Sabiedrības ieguldījumu īpašumu patiesā vērtība tiek noteikta, pamatojoties uz neatkarīgu vērtētāju novērtējumiem, kuriem ir atzīta un atbilstoša profesionālā kvalifikācija un kuriem nesen ir bijusi pieredze novērtēšanā līdzīgās vietās un līdzīgā nekustamā īpašuma kategorijā.

Ieguldījumu novērtēšana īpašumā notiek pēc patiesās vērtības, izmantojot vienu vai vairākas no šīm trim metodēm: a) salīdzinošo darījumu metode, b) naudas plūsmas un ienākumu kapitalizācijas metode un c) izmaksu metode.

Novērtējuma metode tiek izvēlēta atbilstoši objekta raksturam un iegādes mērķim. Ieguldījumu īpašums ir lauksaimniecības zeme, kuras vidējā pārdošanas cena par hektāru ir 2.5 tūkst. eiro.

Pārdošanai turēti aktīvi

Ilgtermiņa ieguldījumi vai atsavināšanas grupas, kas klasificētas kā turētas pārdošanai, tiek novērtētas zemākajā no uzskaites vērtības un patiesās vērtības, kas samazināta par pārdošanas izmaksām. Ilgtermiņa ieguldījumi un atsavināšanas grupas tiek klasificētas kā turētas pārdošanai, ja to uzskaites vērtība tiks atgūta, veicot pārdošanas darījumu, nevis ilgstošas lietošanas rezultātā. Šis nosacījums tiks uzskatīts par izpildītu tikai tad, ja pārdošanas darījuma varbūtība ir liela, un attiecīgais aktīvs vai atsavināšanas grupa ir pieejama tūlītējai pārdošanai to pašreizējā stāvoklī. Jābūt vadības lēmumam pārdot attiecīgo aktīvu, turklāt pārdošanas darījumam jābūt atzītam par pabeigtu viena gada laikā no klasifikācijas datuma. Pārdošanai turēto aktīvu patiesā vērtība ir balstīta uz ieguldījumu īpašumu pārdošanas cenu.

41 Segmentu informācija

Koncerna vadība uzskata, ka Koncerna darbība tiek veikta 7 darbības segmentos:

- aizdevumu pakalpojums,
- garantiju pakalpojums,
- rīska kapitāla fondu pakalpojums,
- grantu apkalpošana,
- Zemes fonda pakalpojums,
- AIF "Altum kapitāla fonda" pārvaldīšana,
- pārējie pakalpojumi.

Pārējie pakalpojumi ietver ar parādu piedziņas procesā pārņemtajiem aktīviem saistītos darījumus un jaunu valsts atbalsta programmu izstrādi, kā arī darījumus, kas nav saistīti ar valsts atbalsta programmām.

Segmentu informācija ir sagatavota tādā pašā veidā, kādā tiek sagatavota iekšējā vadības informācija galvenajai lēmējinstīcijai. Galvenā lēmējinstīcija ir vai nu darbinieks vai darbinieku grupa, kas piešķir resursus un izvērtē uzņēmuma darbības segmentu sniegumu. Sabiedrības Valde ir galvenā lēmējinstīcija. Koncerns nesniedz detalizētu informāciju par darījuma veidu, jo visi darījumi ir ārēji.

41 Segmentu informācija (turpinājums)

Koncerna darbības segmentu analīze no 2021.gada 1.janvāra līdz 2021.gada 31.decembrim, tūkstošos eiro:

	Aizdevumu pakalpojums	Garantiju pakalpojums	Riska kapitāla fondu pakalpojums	Grantu apkalpošana	Zemes fonds	AKF pārvaldīšana	Pārējie pakalpojumi	Kopā
Procentu ieņēmumi	13 439	3 125	26	-	2 256	-	11	18 857
<i>t.sk., procentu ieņēmumi no kredītiem un garantijām (4.pielikums)</i>	13 269	2 939	-	-	2 256	-	11	18 475
Procentu izdevumi	(1 446)	(30)	-	-	(664)	-	-	(2 140)
Neto procentu ieņēmumi	11 993	3 095	26	-	1 592	-	11	16 717
Ieņēmumi par valsts atbalsta programmu īstenošanu	216	1 102	2 006	1 056	-	-	66	4 446
Kompensējamie izdevumi par valsts atbalsta programmu īstenošanu	(215)	(476)	(2 016)	(1 056)	-	-	(66)	(3 829)
Neto ieņēmumi no valsts atbalsta programmu īstenošanas	1	626	(10)	-	-	-	-	617
Peļņa / (Zaudējumi) no darījumiem ar vērtspapīriem un ārvalstu valūtu	23	24	4	-	-	-	-	51
(Zaudējumu) daļa no ieguldījumiem kopuzņēmumā un asociētā uzņēmumā	-	-	(1 382)	-	-	-	-	(1 382)
Peļņas / (zaudējumu) daļa no ieguldījumiem asociētā uzņēmumā patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu pārskatā	-	-	2 817	-	-	-	-	2 817
Peļņa, no kuras atskaitīti zaudējumi no saistībām patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu pārskatā	-	-	1 321	-	-	-	-	1 321
Citi ieņēmumi	-	-	158	21	2 389	620	33	3 221
Citi izdevumi	(273)	(198)	(9)	(32)	(368)	(620)	(9)	(1 509)
Pamatdarbības peļņa / (zaudējumi)	11 744	3 547	2 925	(11)	3 613	-	35	21 853
Personāla izmaksas	(3 408)	(951)	(214)	(778)	(242)	-	(202)	(5 795)
Administratīvās izmaksas	(992)	(337)	(96)	(337)	(84)	-	(47)	(1 893)
Nemateriālo aktīvu un pamatlīdzekļu nolietojums	(447)	(198)	(45)	(174)	(36)	-	(35)	(935)
Vērtības samazināšanās ienākumi/(zaudējumi), neto	983	299	-	(155)	14	-	(542)	599
Peļņa no pārdošanai turēto aktīvu pārvērtēšanas	-	-	-	-	-	-	-	-
Kopā segmenta peļņa/(zaudējumi)	7 880	2 360	2 570	(1 455)	3 265	-	(791)	13 829
Ieguldījumi, kas novērtēti pēc pašu kapitāla metodes	-	-	51 727	-	-	-	-	51 727
Ieguldījumi, kas novērtēti pēc patiesās vērtības ar izmaiņām peļņā vai zaudējumos metodes	-	-	13 222	-	-	-	-	13 222
Pārējie ieguldījumi	-	-	8 936	-	-	-	-	8 936
Pamatlīdzekļu, nemateriālo aktīvu un ieguldījumu īpašumu iegāde	161	61	14	75	2 179	-	12	2 502
Kopā segmenta aktīvi	465 460	157 082	160 811	63 101	87 226	456	42 068	976 204
Kopā segmenta saistības	235 612	94 115	63 142	62 819	75 576	-	4 204	535 468
Aktīvi pārvaldīšanā	-	-	-	-	-	30 772	-	30 772

41 Segmentu informācija (turpinājums)

Koncerna darbības segmentu analīze no 2020.gada 1.janvāra līdz 2020.gada 31.decembrim, tūkstošos eiro:

	Aizdevumu pakalpojums	Garantiju pakalpojums	Riska kapitāla fondu pakalpojums	Grantu apkalpošana	Zemes fonda pakalpojums	AKF pārvaldīšana	Pārējie pakalpojumi	Kopā
Procentu ieņēmumi	11 881	2 975	42	-	1 536	-	8	16 442
<i>t.sk., procentu ieņēmumi no kredītiem un garantijām (4.pielikums)</i>	<i>11 169</i>	<i>2 095</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>1 505</i>	<i>-</i>	<i>7</i>	<i>14 776</i>
Procentu izdevumi	(1 288)	(35)	-	-	(547)	-	-	(1 870)
Neto procentu ieņēmumi	10 593	2 940	42	-	989	-	8	14 572
Ieņēmumi par valsts atbalsta programmu īstenošanu	478	742	4 063	1 173	-	-	70	6 526
Kompensējamie izdevumi par valsts atbalsta programmu īstenošanu	(119)	(452)	(4 120)	(1 173)	-	-	(86)	(5 950)
Neto ieņēmumi no valsts atbalsta programmu īstenošanas	359	290	(57)	-	-	-	(16)	576
Peļņa / (Zaudējumi) no darījumiem ar vērtspapīriem un ārvalstu valūtu	(24)	(28)	(1)	-	(3)	-	-	(56)
(Zaudējumu) daļa no ieguldījumiem kopuzņēmumā un asociētā uzņēmumā	-	-	(2 094)	-	-	-	-	(2 094)
Peļņas / (zaudējumu) daļa no ieguldījumiem kopuzņēmumā un asociētā uzņēmumā patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu pārskatā	-	-	288	-	-	-	-	288
Peļņa, no kuras atskaitīti zaudējumi no saistībām patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu pārskatā	-	-	1 908	-	-	-	-	1 908
Citi ieņēmumi	-	-	566	7	1 811	282	387	3 053
Citi izdevumi	(266)	(42)	(4)	(33)	(436)	(247)	(37)	(1 065)
Pamatdarbības peļņa / (zaudējumi)	10 662	3 160	648	(26)	2 361	35	342	17 182
Personāla izmaksas	(3 417)	(694)	(71)	(595)	(270)	-	(369)	(5 416)
Administratīvās izmaksas	(988)	(282)	(39)	(370)	(77)	(4)	(71)	(1 831)
Nemateriālo aktīvu un pamatlīdzekļu nolietojums	(452)	(179)	(32)	(179)	(38)	-	(36)	(916)
Vērtības samazināšanās ienākumi/(zaudējumi), neto	(2 238)	(1 521)	8	(228)	219	-	280	(3 480)
Peļņa no pārdošanai turēto aktīvu pārvērtēšanas	-	-	-	-	-	-	-	-
Kopā segmenta peļņa/(zaudējumi)	3 567	484	514	(1 398)	2 195	31	146	5 539
Patiesā vērtībā vērtētie finanšu aktīvi, kuru patiesās vērtības izmaiņas tiek atzītas peļņā vai zaudējumos	-	-	5 425	-	-	-	-	5 425
Pārējie ieguldījumi	-	-	7 503	-	-	-	-	7 503
Ieguldījumi asociētos uzņēmumos	-	-	47 988	-	-	-	-	47 988
Pamatlīdzekļu, nemateriālo aktīvu un ieguldījumu īpašumu iegāde	582	167	33	275	11 660	-	41	12 758
Kopā segmenta aktīvi	425 054	156 837	126 265	50 485	68 590	-	23 473	850 704
Kopā segmenta saistības	251 157	76 321	36 525	47 715	55 645	-	747	468 110

42 Notikumi pēc bilances datuma

Ukrainā notiekošais karš un ar to saistītās sankcijas, kas vērstas pret Krievijas Federāciju un mazākā mērā pret Baltkrieviju, var ietekmēt Grupu / Sabiedrību, kā arī atstāt iespējamo sociālo un ekonomisko ietekmi Latvijā un reģionā. Tas var novest pie būtiskām aktīvu un saistību uzskaites vērtības korekcijām nākamā finanšu gada laikā. Grupa / Sabiedrība neizsniedz aizdevumus tieši uzņēmumiem Ukrainā, Krievijas Federācijā un Baltkrievijā. Koncerns / Sabiedrība sagaida, ka tas varētu ietekmēt uzkrājumus paredzamajiem kredītzaudējumiem kredītu eksporta garantijām, kur Altum klientu darījumu partneri ir Ukrainas, Krievijas Federācijas un Baltkrievijas rezidenti. Šādu eksporta kredīta garantiju riska darījumu apjoms uz Ukrainu, Krievijas Federāciju un Baltkrieviju 2021.gada 31.decembrī attiecīgi bija 399 tūkst. eiro, 763 tūkst. eiro un 425 tūkst. eiro. Vadība ir aplēsusi, ka sagaidāmie kredītzaudējumi no prasībām par izsniegtajām eksporta kredīta garantijām 2021.gada 31.decembrī varētu būt 1,587 tūkst. eiro. Īpaši vadība sagaida, ka var tikt ietekmēti pieņēmumi un aplēses, kas izmantotas, veidojot uzkrājumus sagaidāmajiem kredītzaudējumiem aizdevumu un garantiju portfeļiem, kā arī ieguldījumu asociētajos uzņēmumos uzskaites vērtību. Šajā posmā vadība nevar droši aplēst netiešo ietekmi, jo notikumi attīstās katru dienu. Tomēr Koncerns / Sabiedrība 2022.gada aprīlī izvērtēs sagaidāmos kredītzaudējumus, ņemot vērā jaunākās makroekonomiskās prognozes. Neskatoties uz to, šo finanšu pārskatu datumā Koncerns / Sabiedrība turpina pildīt savas saistības to termiņos un tāpēc turpina piemērot darbības turpināšanas principu.

Neatkarīgu revidentu ziņojums

AS Attīstības finanšu institūcija ALTUM akcionāram

Ziņojums par konsolidēto un atsevišķo finanšu pārskatu revīziju

Mūsu atzinums par konsolidētajiem un atsevišķajiem finanšu pārskatiem

Mēs esam veikuši pievienotajā AS Attīstības finanšu institūcija ALTUM ("Sabiedrība") un tās meitas sabiedrību (kopā – "Koncerns") gada pārskatā ietverto finanšu pārskatu, kas iekļauti failā altum-2021-12-31-lv.zip (SHA-256-checksum: 1B6BCEFC5F046018EBC7B98ACC0B8168F867D80F132012F9718FE379DDF736AB), revīziju. Pievienotie finanšu pārskati ietver:

- konsolidēto un atsevišķo finanšu stāvokļa pārskatu 2021. gada 31. decembrī,
- konsolidēto un atsevišķo visaptverošo ienākumu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2021. gada 31. decembrī,
- konsolidēto un atsevišķo pašu kapitāla izmaiņu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2021. gada 31. decembrī,
- konsolidēto un atsevišķo naudas plūsmas pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2021. gada 31. decembrī, kā arī
- konsolidēto un atsevišķo finanšu pārskatu pielikumu, kas ietver nozīmīgu grāmatvedības uzskaites principu kopsavilkumu, kā arī citu paskaidrojošu informāciju.

Mūsaprāt, pievienotie konsolidētie un atsevišķie finanšu pārskati sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par Koncerna un Sabiedrības finansiālo stāvokli 2021. gada 31. decembrī un par to darbības finanšu rezultātiem un naudas plūsmām gadā, kas noslēdzās 2021. gada 31. decembrī, saskaņā ar Starptautiskajiem Finanšu Pārskatu Standartiem, kurus apstiprinājusi Eiropas Savienība.

Atzinuma pamatojums

Atbilstoši Latvijas Republikas Revīzijas pakalpojumu likumam ("Revīzijas pakalpojumu likums") mēs veicām revīziju saskaņā ar Latvijas Republikā atzītiem starptautiskajiem revīzijas standartiem (turpmāk – SRS). Mūsu pienākumi, kas noteikti šajos standartos, ir turpmāk aprakstīti mūsu ziņojuma sadaļā *Revidenta atbildība par konsolidēto un atsevišķo finanšu pārskatu revīziju*.

Mēs esam neatkarīgi no Koncerna saskaņā ar Starptautiskās Grāmatvežu ētikas standartu padomes izstrādātā Starptautiskā Profesionālu grāmatvežu ētikas kodeksa (tostarp Starptautisko Neatkarības standartu) prasībām un Revīzijas pakalpojumu likumā iekļautajām neatkarības prasībām, kas ir piemērojamas mūsu veiktajai finanšu pārskatu revīzijai Latvijas Republikā. Mēs esam ievērojuši arī Starptautiskā Profesionālu grāmatvežu ētikas kodeksa (tostarp Starptautisko Neatkarības standartu) un Revīzijas pakalpojumu likumā noteiktos pārējos profesionālās ētikas principus un objektivitātes prasības.

Mēs uzskatām, ka mūsu iegūtie revīzijas pierādījumi dod pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam.

Galvenie revīzijas jautājumi

Galvenie revīzijas jautājumi ir tādi jautājumi, kas, pamatojoties uz mūsu profesionālo spriedumu, pārskata perioda konsolidēto un atsevišķo finanšu pārskatu revīzijā bija visnozīmīgākie. Šie jautājumi tika izvērtēti konsolidēto un atsevišķo finanšu pārskatu revīzijas kontekstā, kā arī apsvērti, sagatavojot atzinumu par šiem finanšu pārskatiem kopumā, tomēr atsevišķu atzinumu par šiem jautājumiem mēs neizsakām.

Mēs esam noteikuši zemāk minētos jautājumus kā galvenos revīzijas jautājumus, par kuriem ir jāsniedz informācija mūsu ziņojumā.

Deloitte nozīmē vienu vai vairākus no sekojošiem: Deloitte Touche Tohmatsu Limited, Lielbritānijas sabiedrību ar ierobežotu atbildību („DTTL”), tās grupas sabiedrības un ar tām saistītās sabiedrības. DTTL un katra no tās grupas sabiedrībām ir juridiski nošķirta un neatkarīga vienība. DTTL nozīmē arī „Deloitte Global”, kurš nesniedz pakalpojumus klientiem. Lai saņemtu detalizētu informāciju par DTTL un tās grupas sabiedrībām, lūdzam apmeklēt www.deloitte.com/lv/about.

Latvijā pakalpojumus sniedz "Deloitte Audits Latvia" SIA, "Deloitte Latvia" SIA un ZAB "Deloitte Legal" (kopīgi saukti "Deloitte Latvia"), kas ir Deloitte Central Europe Holdings Limited meitas sabiedrības. Deloitte Latvia ir viena no vadošajām profesionālo pakalpojumu organizācijām Latvijā, kas sniedz audita, nodokļu, juridiskos, finanšu konsultāciju un uzņēmuma riska konsultāciju pakalpojumus ar vairāk nekā 150 vietējo un ārvalstu ekspertu palīdzību.

Šis paziņojums satur tikai vispārīgu informāciju, un nevienam no Deloitte Touche Tohmatsu Limited, tās grupas sabiedrībām, vai to saistītajiem uzņēmumiem (kollektīvi, "Deloitte Tikls"), izmantojot šo paziņojumu, nesniedz profesionālas konsultācijas vai pakalpojumus. Nevienam Deloitte Tikls uzņēmums nav atbildīgs par jebkādiem zaudējumiem, kas nodarīti jebkurai personai, kas atsaucas vai paļaujas uz šo publikāciju.

Galvenais revīzijas jautājums	Kā šis jautājums tika izskatīts revīzijā
Sagaidāmie kredītzaudējumi par izsniegtajiem aizdevumiem un garantiju novērtējums	
<i>Skatīt finanšu pārskatu 2. (16), 13., 19. un 31. pielikumus.</i> Lai noteiktu sagaidāmos kredītzaudējumus par klientiem izsniegtajiem aizdevumiem un novērtētu finanšu garantiju līgumus, Sabiedrības vadībai jāizmanto būtiskas aplēses, it sevišķi, nosakot aizdevumus, kuriem ir samazināta kredītvērtība, aprēķinot sagaidāmo kredītzaudējumu apmēru un novērtējot sagaidāmos maksājumus par izsniegtajām garantijām. Nenoteiktība un subjektivitāte, kas saistīta ar šiem spriedumiem, joprojām ir būtiska 2021. gadā COVID-19 pandēmijas ietekmē. Lai noteiktu uzkrājumu apjomu sagaidāmajiem kredītzaudējumiem, Sabiedrība piemēro visaptverošus statistiskos modeļus, kas ietver dažādus datus no ārējiem un iekšējiem avotiem. Ja nepieciešams, vēsturiskie dati tiek pielāgoti tā, lai nodrošinātu atbilstošu aplēsi par sagaidāmajiem zaudējumiem nākotnē. Saskaņā ar SFPS 9 <i>Finanšu instrumenti</i> prasībām, Sabiedrība izšķir trīs vērtības samazināšanās posmi, un katra posma noteikšanas kritēriji ir pamatoti gan ar objektīviem pierādījumiem par aizdevumiem un debitoriem, gan subjektīvu citas Sabiedrībai pieejamās informācijas novērtējumu. Finanšu garantijas tiek sākotnēji atzītas patiesajā vērtībā un turpmāk novērtētas pēc lielākās no (i) aplēstās zaudējumu summas par garantēto risku, kas noteikts, balstoties uz sagaidāmo zaudējumu modeli un (ii) sākotnējās atzīšanas summas atlikušo neamortizēto atlikumu. 2021. gada 31. decembrī kopējie kredītzaudējumi aizdevumiem bija EUR 18 143 tūkstoši un izsniegto finanšu garantiju līgumu vērtība finanšu stāvokļa pārskata postenī "Uzkrājumi" bija EUR 33 603 tūkstoši.	Mūsu revīzijas procedūras ietvēra, bet neaprobežojās, ar sekojošo: Mēs izvērtējām Sabiedrības piemērotās sagaidāmo kredītzaudējumu apjoma noteikšanas metodoloģijas atbilstību izvēlētajām nozīmīgām kredītportfeļa grupām. Mēs izvērtējām to aizdevumu, kuriem ir atlikti maksājumu termiņi COVID-19 pandēmijas seku mazināšanas pasākumu rezultātā, klasifikācijas pamatotību. Mēs pārbaudījām atbilstību un darbības efektivitāti būtiskākajām kontrolēm, ko Sabiedrības vadība ir ieviesusi saistībā ar vērtības samazināšanās zaudējumu noteikšanu, tai skaitā būtiskākās kontroles attiecībā uz kredītu apstiprināšanu, iegrāmatošanu un uzraudzību, līgumu datu ievadi un kredītzaudējumu pareizību, pilnīgumu un apstiprināšanu. Mūsu kredītriska speciālisti izvērtēja vadības izmantotos pieņēmumus kredītzaudējumu noteikšanai, izvērtējot atbilstošu modeļu izvēli un piemērošanu attiecībā uz būtiskām kredītportfeļa grupām, kā arī salīdzinot datus Sabiedrības izmantotajos modeļos ar faktiskajiem kredītzaudējumiem, kas Sabiedrībai radušies iepriekšējos periodos. Saistībā ar makroekonomikas rādītājiem, mēs izskatījām Sabiedrības sagatavoto analīzi par sagaidāmo makroekonomikas attīstību un SFPS 9 datu modeļos izmantotos rādītājus. Izlases veidā mēs pārbaudījām uzkrājumu apjomu un vērtības samazināšanās posmu klasifikāciju kredītiem un garantijām. Attiecībā uz individuāli izvērtētiem aizdevumiem, mēs izvērtējām aizdevumu vērtības un Sabiedrības aplēses par nākotnē sagaidāmajām naudas plūsmām, tai skaitā nodrošinājumu vērtības. Mūsu kopējie secinājumi tika pamatoti arī ar kopējā portfeļa analīzi, izmantojot analītiskās metodes, lai identificētu netipisku aizdevumu kredītriska posmu klasifikāciju un kredītzaudējumu apjomu. Mēs izvērtējām atklātās informācijas par sagaidāmajiem kredītzaudējumiem par izsniegtajiem aizdevumiem un garantiju novērtējumu pilnīgumu un precizitāti.

Ieguldījumu riska kapitāla fondos uzskaitē	
<i>Skatīt finanšu pārskatu 2. (16), 17., 18. un 22. pielikumos.</i> Sabiedrība ir veikusi ieguldījumus vairākos riska kapitāla fondos (RKF). Sabiedrība izvērtē, vai tai ir kontrole vai būtiska ietekme pār RKF, un atbilstoši klasificē tos kā ieguldījumus meitas sabiedrību kapitālā, ieguldījumus asociētajās sabiedrībās vai pārējos ieguldījumus. Atsevišķajos finanšu pārskatos ieguldījumi meitas sabiedrībās tiek uzskaitīti pēc pašu kapitāla metodes. Meitas sabiedrības tiek pilnībā konsolidētas Koncerna konsolidētajos finanšu pārskatos. Ieguldījumi asociēto sabiedrību kapitālā gan atsevišķajā, gan konsolidētajā pārskatā, tiek uzskaitīti pēc pašu kapitāla metodes, izņemot specifiskus ieguldījumus, kas tiek klasificēti kā uzskaitīti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos. Pārējie ieguldījumi tiek atspoguļoti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos. Ņemot vērā specifiskos un sarežģītos nosacījumus, kas saistīti ar ieguldījumiem RKF un to pārvaldību, RKF klasifikācija iepriekš minētajās kategorijās un atbilstoša uzskaites modeļa izvēle ir saistīta ar nozīmīgiem spriedumiem. Ieguldījumu RKF vērtības galvenokārt tiek noteiktas, pamatojoties uz informāciju par tiem piederošo aktīvu patieso vērtību (RKF aktīvi). RKF aktīvus veido saistību un pašu kapitāla instrumenti, kas parasti netiek tirgoti aktīvā un likvidā tirgū. Bieži, RKF veic ieguldījumus uzņēmumos, kas uzsāk savu saimniecisko darbību. Tādējādi, to uzskaites vērtības noteikšana ir balstīta uz būtiskām aplēsēm. 2021. gada 31. decembrī kopējā ieguldījumu vērtība RKF Sabiedrības finanšu stāvokļa pārskatā bija EUR 73 885 tūkstoši.	Mūsu procedūras ietvēra, bet neaprobežojās, ar sekojošo: Mēs izvērtējam būtiskākos Sabiedrības vadības spriedumus, kas saistīti ar RKF klasifikāciju meitas sabiedrību, asociēto sabiedrību un pārējo ieguldījumu sastāvā. Mēs izlases veidā izvērtējam līgumu nosacījumus, kas saistīti ar RKF pārvaldību, lai pārlicinātos par Sabiedrības kontroles līmeni pār RKF. Mēs ieguvām RKF neto aktīvu vērtības aprēķinus un pieejamo informāciju par RKF aktīvu patieso vērtību. Izlases veidā mēs izvērtējam noteiktu RKF neto aktīvu aprēķinu pamatotību. Mēs pārrunājam ar Sabiedrības atbildīgajiem darbiniekiem RKF sniegumu un RKF aktīvus, lai iegūtu izpratni par to pašreizējiem darbības rezultātiem un Sabiedrības prognozēm par sagaidāmajām vērtībām no šo ieguldījumu pārdošanas. Mēs izvērtējam, vai Sabiedrības veiktās korekcijas RKF norādītajās neto aktīvu vērtībās ir atbilstošas. Mēs izvērtējam atklātās informācijas par ieguldījumiem riska kapitāla fondos pilnīgumu un precizitāti.

Ziņošana par citu informāciju

Par citu informāciju atbild vadība. Citu informāciju veido:

- vadības ziņojums, kas sniegts pievienotajā gada pārskatā,
- paziņojums par vadības atbildību, kas sniegts pievienotajā gada pārskatā,
- paziņojums par korporatīvo pārvaldību, kas sniegts pievienotajā gada pārskatā.

Mūsu atzinums par finanšu pārskatiem neattiecas uz gada pārskatā ietverto citu informāciju, un mēs nesniedzam par to nekāda veida apliecinājumu, izņemot to, kas norādīts mūsu ziņojuma sadaļā *Uz citu informāciju attiecināmas citas ziņošanas prasības saskaņā ar Latvijas Republikas tiesību aktu prasībām*.

Saistībā ar finanšu pārskatu revīziju mūsu pienākums ir iepazīties ar citu informāciju un, to darot, izvērtēt, vai šī cita informācija būtiski neatšķiras no finanšu pārskatu informācijas vai no mūsu zināšanām, kuras mēs ieguvām revīzijas gaitā, un vai tā nesatur cita veida būtiskas neatbilstības.

Ja, balstoties uz veikto darbu un ņemot vērā revīzijas laikā gūtās ziņas un izpratni par Sabiedrību un tās darbības vidi, mēs secinām, ka citā informācijā ir būtiskas neatbilstības, mūsu pienākums ir ziņot par šādiem apstākļiem. Mūsu uzmanības lokā nav nākuši apstākļi, par kuriem būtu jāziņo.

Uz citu informāciju attiecināmas citas ziņošanas prasības saskaņā ar Latvijas Republikas tiesību aktu prasībām

Papildus SRS noteiktām prasībām, saskaņā ar Revīzijas pakalpojumu likumu mūsu pienākums ir izvērtēt, vai Vadības ziņojums ir sagatavots saskaņā ar Latvijas Republikas Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma prasībām.

Pamatojoties vienīgi uz mūsu revīzijas ietvaros veiktajām procedūrām, mūsaprāt:

- Vadības ziņojumā par pārskata gadu, par kuru ir sagatavoti finanšu pārskati, sniegtā informācija atbilst finanšu pārskatiem, un
- Vadības ziņojums ir sagatavots saskaņā ar Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma prasībām.

Saskaņā ar Revīzijas pakalpojumu likumu mūsu pienākums ir arī sniegt viedokli, vai paziņojumā par korporatīvo pārvaldību ir sniegta Finanšu instrumentu tirgus likuma 56.^{1.} panta 1.daļas 3., 4., 6., 8. un 9. punktā, kā arī 56.² panta 2. daļas 1., 2., 3., 5., 6., 7. un 8. punktā noteiktā informācija.

Mūsaprāt, paziņojumā par korporatīvo pārvaldību ir sniegta Finanšu instrumentu tirgus likuma 56.^{1.} panta 1.daļas 3., 4., 6., 8. un 9. punktā, kā arī 56.² panta 2. daļas 1., 2., 3., 5., 6., 7. un 8. punktā noteiktā informācija.

Vadības un personu, kurām uzticēta Sabiedrības pārraudzība, atbildība par konsolidētajiem un atsevišķajiem finanšu pārskatiem

Vadība ir atbildīga par tādu konsolidēto un atsevišķo finanšu pārskatu, kas sniedz patiesu un skaidru priekšstatu, sagatavošanu saskaņā ar Starptautiskajiem Finanšu Pārskatu Standartiem, kurus apstiprinājusi Eiropas Savienība, kā arī par tādas iekšējās kontroles sistēmas uzturēšanu, kāda saskaņā ar vadības viedokli ir nepieciešama, lai būtu iespējams sagatavot konsolidētos un atsevišķos finanšu pārskatus, kas nesatur ne krāpšanas, ne kļūdas dēļ izraisītas būtiskas neatbilstības.

Sagatavojot konsolidētos un atsevišķos finanšu pārskatus, vadības pienākums ir izvērtēt Koncerna spēju turpināt darbību, pēc nepieciešamības sniedzot informāciju par apstākļiem, kas saistīti ar Koncerna spēju turpināt darbību un darbības turpināšanas principa piemērošanu, ja vien vadība neplāno Koncerna likvidāciju vai tās darbības izbeigšanu, vai arī tai nav citas reālas alternatīvas kā likvidācija vai darbības izbeigšana.

Personas, kurām uzticēta Koncerna pārraudzība, ir atbildīgas par Koncerna finanšu pārskatu sagatavošanas procesa uzraudzību.

Revidenta atbildība par konsolidēto un atsevišķo finanšu pārskatu revīziju

Mūsu mērķis ir iegūt pietiekamu pārliecību par to, ka konsolidētie un atsevišķie finanšu pārskati kopumā nesatur kļūdas vai krāpšanas dēļ izraisītas būtiskas neatbilstības, un sniegt revidentu ziņojumu, kurā izteikts atzinums. Pietiekama pārliecība ir augsta līmeņa pārliecība, bet tā negarantē, ka revīzijā, kas veikta saskaņā ar SRS, vienmēr tiks atklāta būtiska neatbilstība, ja tāda pastāv. Neatbilstības var rasties krāpšanas vai kļūdas dēļ, un tās ir uzskatāmas par būtiskām, ja var pamatoti uzskatīt, ka tās katra atsevišķi vai visas kopā varētu ietekmēt saimnieciskos lēmumus, ko lietotāji pieņem, balstoties uz šiem konsolidētajiem un atsevišķajiem finanšu pārskatiem.

Veicot revīziju saskaņā ar SRS, visa revīzijas procesa gaitā mēs izdarām profesionālus spriedumus un saglabājam profesionālo skepticismu. Mēs arī:

- identificējam un izvērtējam riskus, ka finanšu pārskatos varētu būt krāpšanas vai kļūdas dēļ izraisītās būtiskas neatbilstības, izstrādājam un veicam uz šiem riskiem vērsta revīzijas procedūras, kā arī iegūstam revīzijas pierādījumus, kas sniedz pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam. Risks, ka netiks atklātas būtiskas neatbilstības krāpšanas dēļ, ir augstāks nekā risks, ka netiks atklātas kļūdas izraisītās neatbilstības, jo krāpšana var ietvert slepenas norunas, dokumentu viltošanu, informācijas neuzrādīšanu ar nodomu, informācijas nepatiesu atspoguļošanu vai iekšējās kontroles pārkāpumus;
- iegūstam izpratni par iekšējo kontroli, kas ir būtiska revīzijas veikšanai, lai izstrādātu konkrētajiem apstākļiem atbilstošas revīzijas procedūras, bet nevis, lai sniegtu atzinumu par Sabiedrības iekšējās kontroles efektivitāti;
- izvērtējam pielietoto grāmatvedības politiku atbilstību un grāmatvedības aplēšu un attiecīgās vadības uzrādītās informācijas pamatotību;

- izdarām secinājumu par vadības piemērotā darbības turpināšanas principa atbilstību, un, pamatojoties uz iegūtajiem revīzijas pierādījumiem, par to, vai pastāv būtiska nenoteiktība attiecībā uz notikumiem vai apstākļiem, kas var radīt nozīmīgas šaubas par Koncerna spēju turpināt darbību. Ja mēs secinām, ka būtiska nenoteiktība pastāv, revidentu ziņojumā tiek vērsta uzmanība uz finanšu pārskatos sniegto informāciju par šiem apstākļiem, vai, ja šāda informācija finanšu pārskatos nav sniegta, mēs sniedzam modificētu atzinumu. Mūsu secinājumi ir pamatoti ar revīzijas pierādījumiem, kas iegūti līdz revidentu ziņojuma datumam. Tomēr nākotnes notikumu vai apstākļu ietekmē Koncerns savu darbību var pārtraukt;
- izvērtējam vispārēju konsolidētā un atsevišķā finanšu pārskatu struktūru un saturu, ieskaitot atklāto informāciju un skaidrojumus pielikumā, un to, vai konsolidētie un atsevišķie finanšu pārskati patiesi atspoguļo pārskatu pamatā esošos darījumus un notikumus;
- iegūstam pietiekamus un atbilstošus revīzijas pierādījumus par Koncerna sabiedrību finanšu informāciju ar mērķi sniegt atzinumu par konsolidēto finanšu pārskatu. Mēs esam atbildīgi par Koncerna revīzijas vadību, pārraudzību un veikšanu. Mēs paliekam pilnībā atbildīgi par mūsu revidentu atzinumu.

Mēs sazināties ar personām, kurām uzticēta Koncerna pārraudzība, un, cita starpā, sniedzam informāciju par plānoto revīzijas apjomu un laiku, kā arī par svarīgiem revīzijas novērojumiem, tajā skaitā par būtiskiem iekšējās kontroles trūkumiem, kādus mēs identificējam revīzijas laikā.

Personām, kurām uzticēta Koncerna pārraudzība, mēs sniedzam paziņojumu par to, ka mēs esam izpildījuši saistošās ētikas prasības attiecībā uz neatkarību un objektivitāti, iekļaujot informāciju par visām attiecībām un citiem apstākļiem, kurus varētu pamatoti uzskatīt par tādiem, kas varētu ietekmēt mūsu neatkarību, un, ja nepieciešams – arī par drošības pasākumiem šādas ietekmes ierobežošanai.

No visiem jautājumiem, par kuriem esam ziņojuši personām, kurām uzticēta Koncerna pārraudzība, mēs nosakām tos jautājumus, kuros uzskatām par visbūtiskākajiem pārskata perioda konsolidēto un atsevišķo finanšu pārskatu revīzijai un kas tādēļ ir uzskatāmi par galvenajiem revīzijas jautājumiem. Mēs izklāstam šos jautājumus revidentu ziņojumā, izņemot, ja tiesību aktos liegts publiskot šādu informāciju, kā arī izņemot tos ļoti retos gadījumus, kad uzskatām, ka attiecīgais jautājums nav uzrādāms mūsu ziņojumā, jo ir pamatoti paredzams, ka sabiedrības interešu ieguvums no šādas informācijas publiskošanas neatsvērto tās izpaušanas dēļ radušās negatīvās sekas.

Citi paziņojumi un apstiprinājumi, kas iekļaujami revidentu ziņojumā saskaņā ar Latvijas Republikas un Eiropas Savienības normatīvo aktu prasībām sniedzot revīzijas pakalpojumus Sabiedrībām, kas ir sabiedriskas nozīmes struktūras

Mēs pirmoreiz tikām iecelti par Sabiedrības un Koncerna revidentiem 2020. gada 8. decembrī. Šis ir otrais gads, kad esam iecelti par revidentiem.

Mēs apstiprinām, ka:

- mūsu atzinums sadaļā "Mūsu atzinums par finanšu pārskatiem" ir saskaņā ar papildu ziņojumu, kuru esam iesnieguši Revīzijas komitejai;
- kā norādīts LR Revīzijas pakalpojuma likumā 37.6 pantā, mēs neesam Koncernam un Sabiedrībai snieguši ar revīziju nesaistītus aizliegtus pakalpojumus (NRP), kas minēti ES Regulā (ES) Nr. 537/2014. Veicot revīziju, mēs arī saglabājam neatkarību no revidētās sabiedrības.

Revīzijas projekta, kura rezultātā tiek sniegts šis neatkarīgu revidentu ziņojums, atbildīgā zvērinātā revidente ir Inguna Staša.

Ziņojums par revidentu veikto Eiropas vienotā elektroniskā formāta (ESEF) ziņojuma pārbaudi

Mēs esam veikuši pietiekamas pārliecības pārbaudes uzdevumu, lai pārliecinātos, ka Koncerna finanšu pārskati, kas ir iekļauti konsolidētajā gada pārskatā, atbilst 2018. gada 17. decembra Komisijas Deleģētās regulas EU 2019/815, kas papildina Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu, prasībām attiecībā uz regulatīvajiem tehniskajiem standartiem par vienotā elektroniskā ziņošanas formāta specifikāciju (ESEF RTS), kas attiecas uz finanšu pārskatiem.

Vadības un personu, kurām uzticēta Koncerna pārraudzība, atbildība par ESEF ziņojumu

Vadība ir atbildīga par finanšu pārskatu sagatavošanu saskaņā ar ESEF RTS prasībām. Vadības atbildība ietver:

- tādas iekšējās kontroles izveidi, ieviešanu un uzturēšanu, kas nodrošina ESEF RTS prasību piemērošanu;
- visu finanšu pārskatu, kas ir iekļauti konsolidētajā gada pārskatā, sagatavošanu XHTML formātā; un
- atbilstošu XBRL digitālās iezīmēšanas izvēli un izmantošanu, kas atbilst ESEF RTS prasībām.

Revidenta atbildība

Mūsu uzdevums ir, pamatojoties uz gūtajiem revīzijas pierādījumiem, sniegt atzinumu par to, vai Koncerna finanšu pārskati, kas iekļauti konsolidētajā gada pārskatā, visos būtiskajos aspektos atbilst ESEF RTS prasībām. Mūsu pietiekamas pārlicības revīzijas uzdevumus tika veikts atbilstoši *Starptautiskajam revīzijas pārbaudes standartam 3000 (Pārskatīts) Pārbaudes uzdevumi, kas nav vēsturiskas finanšu informācijas revīzija vai pārbaude* (turpmāk "3000. SAUS").

Izvēlēto procedūru raksturs, laiks un apmērs ir atkarīgs no revidenta sprieduma. Pietiekamas pārlicības līmenis ir augsts pārlicības līmenis; tomēr, tas negarantē, ka pārbaude, kas veikta atbilstoši šim standartam, vienmēr atklās iespējami pastāvošu būtisku neatbilstību ESEF RTS prasībām.

Mūsu uzdevuma ietvaros mēs veicām šādas procedūras:

- Mēs ieguvām izpratni par ESEF RTS prasībām;
- Mēs ieguvām izpratni par Sabiedrības iekšējo kontroli, kas ir būtiska ESEF RTS prasību piemērošanai;
- Mēs identificējam un izvērtējam riskus, kas saistīti ar būtisku neatbilstību ESEF RTS krāpšanas vai kļūdas dēļ; un
- Pamatojoties uz iepriekš minēto, mēs izvēlējamies un veicām procedūras, kas atbilst šiem riskiem, ar mērķi gūt pietiekamu pārlicību, lai varētu sniegt savu secinājumu.

Mūsu procedūru mērķis bija izvērtēt, vai:

- Finanšu pārskati, kas ir iekļauti konsolidētajā gada pārskatā, ir sagatavoti derīgā XHTML formātā;
- Konsolidēto finanšu pārskatu dati tika digitāli iezīmēti, kur nepieciešams, atbilstoši ESEF RTS un visas digitālās iezīmes atbilst šādām prasībām:
 - Ir izmantota XBRL iezīmēšanas valoda;
 - Ir izmantoti ESEF RTS pamata taksonomijas elementi, kas vistuvāk atbilst grāmatvediskajai nozīmei, izņemot gadījumus, kad atbilstoši ESEF RTS tika izveidoti paplašinājuma taksonomijas elementi; un
 - Digitālās iezīmes atbilst vispārējiem iezīmēšanas principiem, ko nosaka ESEF RTS.

Mēs uzskatām, ka mūsu iegūtie pierādījumi dod pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu secinājumam.

Secinājums

Mūsuprāt, finanšu pārskati, kas iekļauti konsolidētajā gada pārskatā, par gadu, kas noslēdzās 2021. gada 31. decembrī, visos būtiskajos aspektos atbilst ESEF RTS prasībām.

Deloitte Audits Latvia SIA
Licences Nr.43

Inguna Staša
Valdes locekle
Zvērināta revidente
Sertifikāts Nr. 145

Rīga, Latvija

Neatkarīgu revidentu ziņojums ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

Citi pielikumi Gada pārskatam

Galvenie finanšu un darbības rādītāji	120
Rādītāju definīcijas	121 - 122
Paziņojums par korporatīvo pārvaldību 2021.gadā	123 - 145

Citi pielikumi Gada pārskatam

GALVENIE FINANŠU UN DARBĪBAS RĀDĪTĀJI

Balsīts uz attiecīgo gadu auditēto finanšu pārskatu datiem

	2021 (auditēts)	2020 (auditēts)	2019 (auditēts)	2018 (auditēts)	2017 (korigēts) *	2016 (korigēts) *
Galvenie finanšu dati						
Neto procentu ieņēmumi (EUR, tūkst.) **	16 717	14 572	11 569	11 302	11 602	11 024
Peļņa no pamatdarbības	13 829	5 539	8 131	4 092	8 709	2 170
Peļņa pārskata periodā (EUR, tūkst.)	13 829	5 539	8 131	4 092	8 709	2 170
Izdevumu un ieņēmumu attiecība (IIA) ***	39.46%	47.51%	52.58%	74.84%	50.30%	88.40%
Darbinieku skaits	226	211	203	222	230	242
Kopā aktīvi (EUR, tūkst.)	976 204	850 704	560 061	495 939	453 668	443 400
Finanšu parādsaistības	360 909	342 490	217 943	177 249	146 157	141 854
Kapitāls bez pārvērtēšanas rezerves (KBPR) / Kopējie pārvaldītie aktīvi (KPA) ****	33.82%	33.56%	29.40%	31.70%	35.10%	36.50%
Kapitāls un rezerves (EUR, tūkst.)	440 736	382 594	232 738	221 590	222 848	210 406
Riska segums, kopā: (EUR, tūkst.)	285 954	180 205	87 456	77 815	67 593	66 508
Riska seguma rezerve	159 196	112 567	99 778	85 276	62 651	63 636
Riska seguma rezerve, kas izmantota uzkrājumiem	(29 496)	(28 197)	(27 829)	(19 268)	(4 753)	(4 323)
Portfeļa zaudējumu rezerve (speciālais rezerves kapitāls)	159 700	102 264	15 507	11 807	9 695	7 195
Portfeļa zaudējumu rezerve, kas tiks izmantota uzkrājumu segšanai pie gada pārskata apstiprināšanas	(3 446)	(6 429)	-	-	-	-
Likviditātes rādītājs 180 dienām *****	518%	464%	582%	227%	482%	449%
Pamatdarbības neto naudas plūsma (EUR, tūkst.)	49 555	21 966	39 813	7 997	(10 146)	34 518
Neto naudas plūsma finansēšanas darbības rezultātā (EUR, tūkst.)	43 768	165 800	18 700	12 013	22 299	5 560
Neto naudas plūsma ieguldīšanas darbības rezultātā (EUR, tūkst.)	4 553	(4 016)	(11 230)	8 307	3 891	759
Atbalsta instrumentu kopā (bruto vērtībā EUR, tūkst.), no tiem	979 130	872 302	667 649	553 628	465 724	
Finanšu instrumentu bruto vērtībā (EUR, tūkst.)						
Kredīti (bez reversās nomas darījumiem)	315 674	302 481	225 144	210 208	207 065	217 429
Garantijas	414 978	359 605	284 232	236 895	182 376	147 175
Riska kapitāla fondi	85 973	73 165	68 331	59 698	62 299	64 785
Zemes fonds, t.sk. *****	79 163	68 258	39 634	21 717	11 328	4 635
- reversās nomas darījumi	32 999	31 500	15 268	6 923	520	-
- ieguldījumu īpašumi	46 164	36 758	24 366	14 794	10 808	4 635
Kopā	895 788	803 509	617 341	528 518	463 068	434 024
Līgumu skaits	30 978	26 578	22 437	18 603	14 655	11 561
Jaunu darījumu apjomi (EUR, tūkst.) (pa finanšu instrumentiem)						
Kredīti (bez reversās nomas darījumiem)	100 966	138 238	64 320	59 608	51 349	59 465
Garantijas	126 997	137 425	98 240	88 765	68 615	56 109
Riska kapitāla fondi	29 158	14 014	9 022	4 149	2 638	21 356
Zemes fonds, t.sk. *****	10 595	28 191	16 384	10 823	6 359	3 704
- reversās nomas darījumi	3 254	16 796	7 239	6 835	520	-
- ieguldījumu īpašumi	7 341	11 395	9 145	3 988	5 839	3 704
Kopā	267 716	317 868	187 966	163 345	128 961	140 634
Līgumu skaits	6 579	6 147	5 559	5 590	4 839	4 537
Kopējais ieguldījums tautsaimniecībā, ieskaitot finansējuma saņēmēju līdzdalību, pēc izsniegtajiem apjomiem pārskata periodā (EUR, tūkst.)	791 646	696 306	531 661	460 045	370 560	359 706
Piesaisītā privātā finansējuma sviras koeficients	177%	114%	142%	162%	185%	162%
Valsts atbalsta programmu apjoms uz 1 darbinieku (EUR, tūkst.)	3 964	3 808	3 041	2 381	2 013	1 793
Moody's Investors Service piešķirtais ilgtermiņa kredītreitings	Baa1	Baa1	Baa1	Baa1	Baa1	-

* Uzskaites politikas maiņas attiecībā uz ieguldījumiem riska kapitāla fondos un SFPS Nr. 9 ieviešanas dēļ, kas skar publiskā finansējuma riska seguma uzskaiti, atbilstoši koriģējot, ir mainīti arī salīdzinošie rādītāji par 2017., 2016. un 2015. gadu.

** Dēļ komisijas naudas ieņēmumu no kredītēšanas pārklasificēšanas atbilstoši industrijas praksei, netiek ietverti komisijas naudas ieņēmumi, kas nav saistīti ar kredītēšanu, atbilstoši koriģējot, ir mainīts 2018.gada rādītājs.

*** Dēļ personāla un administratīvo izdevumu un ieņēmumu pārklasificēšanas uz kompensējamiem izdevumiem un ieņēmumiem par valsts atbalsta programmu īstenošanu, atbilstoši koriģējot, ir mainīts 2018.gada rādītājs.

**** KPA ņemot vērā ārpusbilancē uzskaitīto garantiju apjomu.

***** Likviditātes rādītāja aprēķinā ņemta vērā līdzšinējā pieredze un vadības aplēse par sagaidāmajiem garantiju pieprasījumu apmēriem un termiņiem.

***** ņemot vērā apjoma būtiskumu, darbības apjomos tiek uzrādīts arī Zemes fonda portfelis, kurš sastāv no reversās nomas darījumiem un ieguldījumu īpašumiem. Tā kā reversās nomas darījumi pēc uzskaites principiem un atbilstības SFPS tiek uzskaitīti pie izdevumiem, kredītu apjoms šajā tabulā tiek samazināts par reversās nomas darījumu apjomu, jo attiecīgi tiek uzrādīts Zemes fonda portfelis.

Rādītāju definīcijas

Neto procentu ieņēmumi	"Neto procentu ieņēmumi" ir vienādi ar Visaptverošo ienākumu pārskata posteņi "Neto procentu ieņēmumi". Līdz 2018.gadam šajā pozīcijā tika ietverti šādi Visaptverošo ienākumu pārskata posteņi: "Neto procentu ieņēmumi" un "Neto komisijas ieņēmumi". 2019.gadā atbilstoši industrijas praksei komisijas naudas ieņēmumi, kas saistīti ar kredītēšanu, tiek uzskaitīti posteņī "Neto procentu ieņēmumi". Attiecīgi komisijas naudas ieņēmumi, kas nav saistīti ar kredītēšanu, tiek uzskaitīti posteņī "Citi ieņēmumi" un attiecīgi netiek ietverti šī rādītāja aprēķinā. Līdz ar to posteņis "Neto komisijas ieņēmumi" vairs netiek attiecināts uz Visaptverošo ienākumu pārskatu un rādītāji ir atbilstoši koriģēti. ALTUM šo rādītāju izmanto kā būtiskāko pelnītspējas rādītāju, novērtējot ALTUM koncerna neto ieņēmumu apjomu, ko ģenerē Finanšu instrumentu portfelis, un kas atspoguļots Visaptverošo ienākumu pārskatā. ALTUM vadība neto ieņēmumu apjoma faktisko izpildi ik ceturksni novērtē pret ALTUM koncerna budžetā apstiprināto apjomu.
Peļņa no pamatdarbības	"Peļņa no pamatdarbības" tiek aprēķināta, atskaitot "Pamatdarbības izdevumus" no "Pamatdarbības ienākumiem pirms pamatdarbības izdevumiem", kas atspoguļoti Visaptverošo ienākumu pārskatā. "Pamatdarbības izdevumi" tiek aprēķināti kā "Personāla izmaksu", "Administratīvo izmaksu", "Nemateriālo izmaksu un pamatlīdzekļu nolietojuma" un "Vērtības samazināšanās ienākumi/(zaudējumi), neto", kas atspoguļots Visaptverošo ienākumu pārskatā, summa.
Izdevumu un ieņēmumu attiecība (IIA)	"Izdevumu un ieņēmumu attiecība" (IIA) tiek aprēķināta "Personāla izmaksu", "Administratīvo izdevumu" un "Nemateriālo aktīvu un pamatlīdzekļu nolietojuma summu" dalot ar "Pamatdarbības ienākumiem pirms pamatdarbības izdevumiem", kas atspoguļoti Visaptverošo ienākumu pārskatā. ALTUM IIA rādītāju izmanto, lai novērtētu ALTUM koncerna operacionālās darbības efektivitāti. Šis ir viens no darbības efektivitātes novērtēšanas rādītājiem, kuru ALTUM vadība ik ceturksni vērtē vadības atskaitēs, lai novērtētu dažādu aktivitāšu darbības rezultātus un efektivitāti uzlabojošo pasākumu rezultātus.
Finanšu parādsaistības	"Finanšu parādsaistības" tiek aprēķinātas kā "Saistības pret kredītiestādēm", "Saistības pret vispārējām valdībām", "Amortizētā vērtībā novērtētās finanšu saistības – emitētie parāda vērtspapīri" un "Atbalsta programmu finansējums", kas atspoguļoti Finanšu stāvokļa pārskatā, summa, no kuras atņemta starpība starp "Risku seguma rezervi" un "Risku seguma rezerve, kas izmantota uzkrājumiem". "Risku seguma rezerve" ir atspoguļota ALTUM koncerna finanšu pārskatu pielikumā "Atbalsta programmu finansējums". "Risku seguma rezerve, kas izmantota uzkrājumiem" ir "Risku seguma rezerves" apjoms, kas allocēts un izmantots uzkrājumiem aizdevumu portfeļa vērtības samazinājumam un uzkrājumiem garantijām, un tā attiecīgi atspoguļota ALTUM koncerna finanšu pārskatu pielikumā "Atbalsta programmu finansējums".
Kapitāls bez pārvērtēšanas rezerves (KBPR)/Kopējie pārvaldītie aktīvi (KPA)	"Kapitāls bez pārvērtēšanas rezerves" (KBPR) tiek aprēķināts no "Kopā kapitāls" atskaitot "Pārdošanai pieejamo ieguldījumu pārvērtēšanas rezervi". "Kopējie pārvaldītie aktīvi" (KPA) iekļauj ALTUM koncerna kopējos aktīvus, pieskaitot ārpusbilancē uzskaitīto garantiju apjomu, ņemot vērā uzkrājumus garantijām, no kura atņemti "Nākamo periodu izdevumi", "Uzkrātie ieņēmumi", "Pamatlīdzekļi", "Nemateriālie aktīvi", "Pārējie aktīvi" un "Pārdošanai pieejamie aktīvi". Abu rādītāju (KBPR, KPA) aprēķinā izmantotie posteņi atspoguļoti ALTUM koncerna finanšu pārskatos: Pārskatā par finanšu stāvokli un Kapitāla un rezervju izmaiņu pārskatā, pielikumos – Ārpusbilances posteņi un iespējamās saistības un Uzkrājumi. ALTUM rādītāju "KBPR/KPA" izmanto, lai novērtētu ALTUM koncerna kapitāla pietiekamību un lai novērtētu ieguldītā kapitāla īpatsvaru kopējos pārvaldāmajos aktīvos, pieskaitot ārpusbilancē uzskaitīto garantiju portfeli. ALTUM Aktīvu, pasīvu un riska vadības komiteja ik ceturksni vērtē šī rādītāja lielumu.
Riska segums, kopā	"Risku segums, kopā" ir tīrais finansējums, kas pieejams ALTUM ieviesto atbalsta programmu sagaidāmo kredītzaudējumu segumam. "Risku segums, kopā" ir "Risku seguma rezerves" un "Portfeļa zaudējumu rezerves" (speciālais rezerves kapitāls) kopsumma, no kuras atskaitīta "Risku seguma rezerve, kas izmantota uzkrājumiem" un "Portfeļa zaudējumu rezerve, kas tiks izmantota uzkrājumu segšanai pie gada pārskata apstiprināšanas". Sagaidāmie zaudējumi tiek aplēsti pirms attiecīgās atbalsta programmas ieviešanas un daļa no publiskā finansējuma, kas tiek saņemta attiecīgās atbalsta programmas ietvaros sagaidāmo kredītriska zaudējumu segumam, tiek novirzīta vai nu "Portfeļa zaudējumu rezervē", kas ir ALTUM koncerna speciālais rezerves kapitāls, vai uzskaitīta atsevišķi kā uzkrājumi riska segumam "Risku seguma rezervē" saistībā. "Portfeļa zaudējumu rezerve" (speciālais rezerves kapitāls) ir atspoguļots ALTUM koncerna finanšu pārskatu pielikumā "Rezerves", savukārt "Risku seguma rezerve" ir atspoguļota ALTUM koncerna finanšu pārskatu pielikumā "Atbalsta programmu finansējums". "Risku seguma rezerve, kas izmantota uzkrājumiem", ir "Risku seguma rezerves" apjoms, kas allocēts un izmantots uzkrājumiem aizdevumu portfeļa vērtības samazinājumam un uzkrājumiem garantijām, un tā attiecīgi atspoguļota ALTUM koncerna finanšu pārskatu pielikumā "Atbalsta programmu finansējums". "Portfeļa zaudējumu rezerve, kas tiks izmantota uzkrājumu segšanai pie gada pārskata apstiprināšanas" ir atspoguļota ALTUM koncerna finanšu pārskatu pielikumā "Rezerves". "Risku segums, kopā" ir pamatrādītājs, novērtējot risku segumu ALTUM ieviestajās atbalsta programmās, kā arī vērtējot ALTUM koncerna ilgtermiņa finanšu stabilitāti.

Rādītāju definīcijas (turpinājums)

Likviditātes rādītājs 180 dienām	"Likviditātes rādītājs 180 dienām" tiek aprēķināts, "Prasību pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi" ar termiņu līdz 1 mēnesim un "Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējos ienākumos un ieguldījumu vērtspapīros" summu dalot ar "Kopējo saistību ar maksājuma termiņu" līdz 6 mēnešiem un "Kopējo finansālo saistību" ar maksājuma termiņu līdz 6 mēnešiem (ārpasbilances posteņis) summu. "Likviditātes rādītāja 180 dienas" aprēķinam nepieciešamie dati ir atspoguļoti ALTUM koncerna finanšu pārskatos: Pārskatā par finanšu stāvokli un sekojošos pielikumos – Riska vadības sadaļā Aktīvu un saistību sadalījums pēc to atlikušās atmaksas un dzēšanas termiņa, Ārpasbilances posteņi un iespējamās saistības. ALTUM "Likviditātes rādītājs 180 dienām" izmanto, lai novērtētu un uzraudzītu ALTUM koncerna spēju ar tā rīcībā esošajiem likvidajiem aktīviem segt klientu un citu kreditoru juridiski pamatotās prasības vai iespējamās saistības, kas iestāsies tuvākajos 6 (sešos) mēnešos. "Likviditātes rādītājs 180 dienām" palīdz vadīt ALTUM koncerna likviditātes risku atbilstoši ALTUM koncerna/ALTUM resursu vadības stratēģijai un risku pārvaldīšanas stratēģijai. Šī rādītāja līmeni ik ceturksni vērtē ALTUM Aktīvu, pasīvu un risku vadības komiteja.
Atbalsta instrumenti kopā	"Atbalsta instrumenti kopā" tiek aprēķināta kā ALTUM koncerna apkalpoto grantu, kredītu, garantiju, riska kapitāla fondu un Zemes fonda portfeļu bruto vērtību kopsumma
Kopējais ieguldījums tautsaimniecībā, ieskaitot finansējuma saņēmēju līdzdalību, EUR tūkst.	"Kopējais ieguldījums tautsaimniecībā, ieskaitot finansējuma saņēmēju līdzdalību", tiek aprēķināts, pie ALTUM ieguldītā finansējuma pieskaitot finansējumu, ko ir ieguldījis privātais līdzfinansētājs un projekta īstenotājs
Piesaistītā privātā finansējuma sviras koeficients	"Piesaistītā privātā finansējuma sviras koeficients" parāda projektā papildus ALTUM finansējumam ieguldītā privātā finansējuma apjomu. Koeficients tiek noteikts, ņemot vērā finansējumu, kuru papildus ALTUM finansējumam ir ieguldījis privātais līdzfinansētājs un projekta īstenotājs, kas vidēji aizdevumiem ir līdz pat 50 procentiem, garantijām un riska kapitālam līdz pat 70 procentiem (izņemot mājokļu aizdevumu garantijas programmas pirmajai iemaksai, kur šis koeficients ir 795 procenti).
Darbinieku skaits	Vidējais darbinieku skaits pārskata periodā, neiekļaujot Padomes un Revīzijas komitejas locekļus.
Valsts atbalsta programmu apjoms uz 1 darbinieku, tūkst. EUR	"Valsts atbalsta programmu apjoms uz 1 darbinieku" tiek aprēķināts, Finanšu instrumentu portfeļa bruto vērtību dalot ar vidējo darbinieku skaitu periodā, neiekļaujot Padomes un Revīzijas komitejas locekļus
Riska kapitāla fondi	Riska kapitāla fondi ir uzrādīti to bruto vērtībā.

Paziņojums par korporatīvo pārvaldību 2021.gadā

AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" (turpmāk tekstā – Altum), vienotais reģistrācijas Nr.50103744891, *Paziņojums par korporatīvo pārvaldību 2021.gadā* sagatavots atbilstoši *Finanšu instrumentu tirgus likuma* 56.2 panta trešās daļas prasībām, kā arī pamatojoties uz Korporatīvās pārvaldības konsultatīvā padomes izstrādātajiem labas korporatīvās pārvaldības ieteikumiem kapitālsabiedrībām Latvijā (*Korporatīvās pārvaldības kodekss*, 2021.gada janvāris, turpmāk – Kodekss). Minētie ieteikumi ir izstrādāti, ņemot vērā Latvijas Republikas normatīvajos aktos uzņēmumiem izvirzītās prasības, kā arī Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas ieteikumus uzņēmumu korporatīvajai pārvaldībai. Paziņojumā par korporatīvo pārvaldību ir iekļauti arī ESG (vides, sociālās un korporatīvās pārvaldības) aspekti, balstoties uz Nasdaq ESG Reporting Guide 2.0 (2019.gada maijs).

Altum Koncerna (Altum un konsolidācijas grupas sastāvā iekļauto sabiedrību kopuma, turpmāk tekstā "Koncerns") mātes uzņēmums Altum ir valsts kapitālsabiedrība, kas ar finanšu instrumentiem – aizdevumiem, garantijām, ieguldījumiem riska kapitāla fondos – nodrošina uzņēmumiem un māsasaimniecībām finanšu pieejamību jomās, kuras valsts ir izvirzījusi kā svarīgas un atbalstāmas, bet kurās pietrūkst privātā sektora finansējuma, tādējādi attīstot tautsaimniecību un sekmējot privātā kapitāla un finanšu resursu mobilizēšanos. Altum meitas uzņēmumi (atsevišķi riska kapitāla fondi) ir iekļauti Altum Koncernā līdz brīdim, kad Altum kontrolē šos uzņēmumus. Ikgadēji veicamā kontroles vai būtiskas ietekmes izvērtējuma rezultātā Altum meitas uzņēmumi netiek uzskatīti par meitas uzņēmumiem kopš 2021. gada 31. decembra. Sīkāk par to skatīt Gada pārskatā.

Stratēģija 2019 - 2021

2019.gada 30.maijā Altum Padome apstiprināja un 2021.gada 11.martā grozīja un papildināja Altum *Vidēja termiņa darbības stratēģiju 2019 - 2021.gadam*. *Vidēja termiņa darbības stratēģijā 2019 – 2021* tika veikti grozījumi, lai noteiktu jaunus plānotos darbības rādītājus, realizējot papildus valsts atbalsta programmas Covid-19 negatīvās ietekmes mazināšanai MVU un lielajiem (Midcap) uzņēmumiem Latvijā, kas iepriekš nebija iekļauti stratēģijā. Kā arī ievērojot to, ka riska segums šiem finanšu instrumentiem veidots, ieskaitot naudas līdzekļus Altum speciālajā rezervē kapitālā, kas nodrošina pašu kapitāla pieaugumu, savukārt programmu izdevumi, tostarp kredītriska uzkrājumi, ievērojot SFPS prasības, kā arī pašu programmu ieņēmumi ietekmē pārskata perioda finanšu rezultātus.

2021.gada 31.decembrī Altum Koncerna atbalsta instrumentu bruto portfelis ir 978.2 milj. eiro (2020.gada 31.decembrī: 872.3 milj. eiro), no kura finanšu instrumentu bruto portfelis sastāda 895.8 milj. eiro, ko veido 30,978 projekti (2020.gada 31.decembrī: 803.5 milj. eiro un 26,578 projekti). Īstenojot stratēģiju un valdības mandātu, Altum kopš 2020.gada marta ir aktīvi iesaistījies Covid-19 negatīvās ietekmes mazināšanā MVU un lielajiem (Midcap) uzņēmumiem Latvijā. Altum Latvijā ieņem kritiski svarīgu lomu, sniedzot uzņēmējiem Covid-19 atbalsta finanšu instrumentus (atskaitot dīkstāves pabalstus) – aizdevumus un garantijas. Lai turpinātu sniegt atbalstu Covid-19 pandēmijas ietekmētajiem uzņēmumiem, Covid-19 krīzes atbalsta programmu termiņi ir pagarināti līdz 2022.gada 30.jūnijam.

Covid-19 ietekmes pārvarēšanas atbalstam 2020.gada pavasarī tika izveidots AIF "Altum kapitāla fonds". Tā mērķis ir atbalstīt labi pārvaldītus, perspektīvus lielos uzņēmumus (Midcap), kas vīrusa ietekmes rezultātā ir gatavi pielāgot līdzšinējo darbību, mainot biznesa modeli, pielāgojot produktu izstrādi, ieviešot jaunas tehnoloģijas, izejot jaunus eksporta tirgus, veicinot šo uzņēmumu izaugsmi. 2021.gada 31.decembrī kopējais Altum pārvaldītais AIF "Altum kapitāla fonda" aktīvu apjoms sasniedz 31 milj. eiro. Fonda investīciju periods ir pagarināts līdz 2022.gada 30. jūnijam līdz ar citu Covid-19 atbalsta programmu termiņiem.

Altum turpina nostiprināt savu lomu kā galvenais valdības partneris finanšu instrumentu programmu īstenošanai ar Eiropas Savienības (turpmāk – ES) līdzfinansējumu, tai skaitā no jaunā Eiropas Atjaunošanas un noturības mehānisma plāna (ANM), kura mērķis ir novērst Covid-19 pandēmijas radīto kaitējumu ekonomikai un sociālajai jomai, stimulēt Eiropas atgūšanos, finansēt klimata pārmaiņas mazinošus projektus, kā arī aizsargāt un radīt darbavietas. 2021.gadā tika uzsākts sagatavošanās darbs, lai nodrošinātu finanšu instrumentu atbalsta programmas jaunā ES kohēzijas politikas 2021.-2027.gada plānošanas periodam ietvaros. Kopumā ANM un ES kohēzijas politikas 2021.-2027.gada plānošanas periodam ietvaros finanšu instrumentu veidā būs pieejami vismaz 650 milj. eiro.

2021.gadā sadarbībā ar Ekonomikas ministriju notika četru jaunu atbalsta programmu nosacījumu izstrāde, kuru ietvaros jau 2022.gadā būs pieejams sekojošs finansējums no ANM - energoefektivitātes uzlabošanai daudzdzīvokļu ēkām (57 milj. eiro); energoefektivitātes paaugstināšanai uzņēmumiem un pārejai uz atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju izmantošanu (81 milj. eiro); pārejai uz digitālo uzņēmējdarbību (45 milj. eiro); tīres namu finansēšana (43 milj. eiro).

Paziņojums par korporatīvo pārvaldību 2021.gadā (turpinājums)

Stratēģija 2019 - 2021 (turpinājums)

Lai sagatavotos Eiropas Savienības jaunās InvestEU programmas ieviešanai, turpinājās 2019.gadā uzsāktais sagatavošanās process Altum darbības atbilstības novērtēšanai (Pillar Assessment).

Altum plāno pieteikties InvestEU ieviešanas partnera lomai, tādējādi palielinot jaunu specializētu un piemērotu finanšu instrumentu piedāvājumu Latvijas uzņēmumiem. Projekta turpmākai virzībai 2021.gada 3.ceturksnī tika sagatavots InvestEU pīlāru novērtējuma pieteikums. 2022.gada marta sākumā saņemts Eiropas Komisijas atbildīgā ģenerāldirektorāta Altum juridiskās un finanšu atbilstības pozitīvs novērtējums, kas ļauj tagad uzsākt īsto pīlāru novērtējumu.

Saskaņā ar Altum *Vidēja termiņa darbības stratēģiju 2019 - 2021* tika izvirzīti sekojoši stratēģiskās attīstības virzieni un būtiskākie ilgtermiņa mērķi:

Galvenais finanšu mērķis, realizējot valsts atbalsta programmas, ir nodrošināt pozitīvu Altum kapitāla atdevi.	Altum prioritārie virzieni ietver garantiju izsniegšanu un apkalpošanu, riska kapitāla investīcijas, energoefektivitātes programmu īstenošanu gan daudzdzīvokļu māju siltināšanā, gan uzņēmumu segmentā, Latvijas Zemes fonda attīstību, kā arī jaunu projektu uzsākšanu, attīstot piedāvāto finanšu instrumentu klāstu.
Galvenais nefinanšu mērķis ir atbalstīt un veicināt finanšu pieejamību uzņēmējdarbībā un sekmēt tautsaimniecības attīstību.	Galvenie mērķa segmenti: atbalsts uzņēmējiem, energoefektivitāte, atbalsts lauksaimniekiem, atbalsts noteiktām personu kategorijām, Latvijas Zemes Fonda pārvaldība.

Par finanšu mērķu īstenošanu detalizēta informācija ir pieejama Konsolidētā un atsevišķā gada pārskatā par gadu, kas beidzas 2021.gada 31.decembrī, (turpmāk tekstā - Gada pārskats) Vadības ziņojumā un Gada pārskata Citos pielikumos.

Savukārt zemāk ir atspoguļota informācija par Stratēģijā noteikto nefinanšu mērķu izpildi 2021.gadā, kas noteikti *Vidēja termiņa darbības stratēģijā 2019 - 2021.gadam*.

- Altum **jauno darījumu iniciētais ieguldījums tautsaimniecībā** 2021.gadā sasniedza **792 milj. EUR** (+5 milj. EUR/+1% pret stratēģijā plānoto).
- Valsts atbalsta programmu (bez grantiem) apjoms uz 1 darbinieku** sastāda **4.0 milj. EUR** (+0.1 milj. EUR/+3% pret stratēģijā plānoto).
- Darbinieku mainība** sastāda **7%** un ir mazāka par stratēģijā plānoto rādītāju (<10%), +4% salīdzinot ar 2020.gadu.
- Apmācīto darbinieku skaits** gadā sasniedz **96%**, kas ir vairāk par stratēģijā plānoto rādītāju (>60%), +1% salīdzinot ar 2020.gadu.
- Izsniegto jauno darījumu (bez grantiem) apjomi** 2021.gadā sasnieguši **268 milj. EUR** (-75 milj. EUR/-22% pret stratēģijā plānoto, -50 milj. EUR/-16% pret 2020.gadu). Izsniegto jauno darījumu apjoms mazāks dēļ (i) zemāka pieprasījuma Lielo aizdevumu un Lielo komersantu garantiju programmās nekā tika gaidīts no banku nozares, rezultējoties, ka darījumu apjoms faktiski nebija, kā arī (ii) zemāks pieprasījums pēc Covid-19 krīzes atbalsta produktiem dēļ labākas ekonomiskās situācijas nekā plānots, kad ikdienas produktu pieaugošais darījumu apjoms nekompensēja Covid-19 krīzes atbalsta produktu apjoma samazinājumu.
- Bruto portfeļi** uz 2021.gada beigām sastāda **896 milj. EUR** (-115 milj. EUR / -11% pret stratēģijā plānoto, + 92 milj. EUR / +11% pret 2020.gadu).
- Moody's piešķirtais kredītreitings** stratēģijā plānots divas pakāpes zem Latvijas valstij piešķirtā reitinga A3 pēc Moody's novērtējuma, savukārt rezultāts par 2021.gadu (arī par 2020.gadu) ir **Baa1** (viena pakāpe zem Latvijas valstij piešķirtā reitinga), ir labāks par stratēģijā plānoto.

Atsevišķu rādītāju novirzes no (2021.gada 11.martā) grozītajā un papildinātajā stratēģijā plānotajiem rādītājiem nav raksturojamas kā būtiskas un nav negatīvi ietekmējušas Altum galveno uzdevumu izpildi un stratēģijas īstenošanu.

Paziņojums par korporatīvo pārvaldību 2021.gadā (turpinājums)

Stratēģija 2019 - 2021 (turpinājums)

Akcionāru sapulce, apstiprinot Altum darbības plānu un budžetu 2022.gadam, saskaņā ar vidēja termiņa stratēģijas 2022 – 2024 projektu, izvirzīja šādus Altum būtiskākos mērķus un uzdevumus 2022.gadā:

galvenais uzdevums – realizējot valsts atbalsta programmas, nodrošināt Altum portfeļa pieaugumu, saglabājot pozitīvu kapitāla atdevi un efektivitāti;

mērķi un uzdevumi:

1. Jaunu programmu realizācijas uzsākšana Eiropas Atjaunošanas un noturības mehānisma plāna (ANM) finansējuma ietvaros, kur galvenie atbalstāmie virzieni – klimata pārmaiņu ietekmes mazināšanas risinājumi, uzņēmumu digitalizācija un samazinātas īres maksas namu būvniecība, kā arī investīciju aizdevumi ar kapitāla atlaidi, kuru īstenošanai tiks izmantots valsts budžeta finansējums.
2. Darbs pie 5.paaudzes riska kapitāla fondu izveides un to darbības uzsākšanas.
3. Pillar Assessment novērtējuma veikšana, lai Altum varētu kvalificēties InvestEU ieviešanas partnera statusam 2023. gadā.
4. Vides, sociālās un korporatīvās pārvaldības (ESG) aspektu izvērtēšana un integrēšana gan pieņemot ar finansēšanu saistītus lēmumus, gan Altum kredītriska pārvaldības procesos.

2021.gadā noritēja aktīvs darbs pie Koncerna vidēja termiņa stratēģijas izstrādes laika posmam 2022. – 2024. gadam un tika sagatavots Stratēģijas projekts, uzsverot ilgtspējīga finansējuma un ESG aspektu nozīmi gan produktu līmenī, gan ESG aspektu pilnīgu integrāciju Altum kredītriska pārvaldībā. Ņemot vērā saskaņošanas procesu ar iesaistītajām pusēm, Koncerna *Vidēja termiņa darbības stratēģiju 2022 - 2024* Padome apstiprināja 2022.gada 9.martā.

Stratēģija 2022 - 2024

Altum stiprinās savu lomu kā **galvenais valdības partneris finanšu instrumentu programmu īstenošanai**. Altum kopā ar atbildīgajām ministrijām turpinās aktīvi **iesaistīties jaunu finanšu instrumentu programmu izstrādē**.

Jau 2022.gadā būs pieejamas četras jaunas programmas ar finansējumu no ANM, kas tiks novirzīti īpaši atbalstāmiem virzieniem: **klimata pārmaiņu ietekmes mazināšanas risinājumiem** - energoefektivitātes uzlabošanai daudzdzīvokļu ēkām un pārejai uz atjaunojamās enerģijas tehnoloģijām, energoefektivitātes uzlabošanai uzņēmumiem, kā arī uzņēmumu **digitalizācijas** projektu īstenošanai un **īres namu būvniecībai**.

Jaunajā stratēģijas periodā plānots piešķirt **aizdevumus ar kapitāla atlaidi lielajiem investīciju projektiem**, plānota **5.paaudzes riska kapitāla fondu izveide** un to darbības uzsākšana, kā arī citas programmas, kuras paredzēts finansēt no ES fondu jaunā plānošanas perioda (2021 - 2027) finansējuma. Tiks turpinātas gan esošās atbalsta programmas uzņēmējiem, gan ieviestas pavisam jaunas, kas vērstas uz atbalstu uzņēmējdarbības **produktivitātes** veicināšanai, **pētniecībai un inovācijām**. No ES fondu finansējuma paredzēts turpināt energoefektivitātes paaugstināšanas atbalstu gan daudzdzīvokļu ēkām, gan privātmājām. Ar Eiropas Lauksaimniecības Fonda lauku attīstībai (ELFLA) pārejas perioda finansējumu paredzēts nodrošināt papildus finansējumu lauksaimnieku garantiju programmai un programmai Mazie aizdevumi lauku teritorijās, bet ar Kopējās lauksaimniecības politikas stratēģiskā plāna 2023. - 2027.gada finanšu ieviest jaunu pasākumu - aizdevumi ar kapitāla atlaidi maziem lauku uzņēmējiem.

Altum turpinās realizēt arī citas uzsāktās valsts atbalsta programmas jomās, kuras valsts izvirzījusi kā atbalstāmas un prioritāras, nodrošinot finanšu pieejamību uzņēmumiem dažādās attīstības stadijās un konkrētām iedzīvotāju mērķa grupām.

Altum sekos pieprasījumam finanšu tirgū un aktuālajām tirgus nepilnībām, pilnveidojot un pielāgojot valsts atbalsta instrumentus klientu un sadarbības partneru vajadzībām, kā arī taustaimniecības politikas prioritātēm.

Papildus ES fondu investīcijām, kuras paredzētas finanšu instrumentu veidā Kohēzijas politikas ietvaros, **Altum plāno piesaistīt garantijas, kuras paredzētas Eiropas Komisijas programmā InvestEU**.

2022.gadā tiks veikts pilāru novērtējums, lai Altum varētu kvalificēties InvestEU ieviešanas partnera statusam 2023.gadā.

Altum **galvenais nefinanšu mērķis** ir atbalstīt un veicināt finanšu pieejamību uzņēmējdarbībā un sekmēt tautsaimniecības attīstību.

Paziņojums par korporatīvo pārvaldību 2021.gadā (turpinājums)

Stratēģija 2022 - 2024 (turpinājums)

Stratēģijā noteikts mērēns jauno darījumu apjomu mērķa rādītāju pieaugums, jauno darījumu apjomam līdz 2024.gadam palielinoties par 3.24%.

Altum finanšu instrumentu bruto portfeļu pieaugums plānots vidēji 10 % gadā, nodrošinot līdz 2024.gada beigām kopējo portfeļa apjomu 1,3 miljardi eiro apmērā.

Altum jauno darījumu iniciētais ieguldījums tautsaimniecībā raksturo plānoto Altum ietekmes pieaugumu uz tautsaimniecības attīstību, sekmējot privātā kapitāla un finanšu resursu mobilizēšanu atbalstāmās jomās.

Altum **galvenais finanšu mērķis**, realizējot valsts atbalsta programmas, ir nodrošināt pozitīvu Altum kapitāla atdevi.

Stratēģijas īstenošanas periodā kapitāla atdeves (ROE) rādītāju plānots saglabāt virs 1.3%.

Finanšu mērķa rādītājs "pašu kapitāls" pārskata gada beigās plānots ar pozitīvu dinamiku.

Lai nodrošinātu Altum finanšu efektivitāti, izdevumu attiecībai pret ieņēmumiem plānots limits līdz 65%.

Altum īpašu uzmanību pievērš vides, sociālās un korporatīvās pārvaldības ("ESG") izvērtējumam, gan pieņemot ar finansēšanu saistītus lēmumus, gan pilnveidojot Altum iekšējos procesus. Plānots izstrādāt ESG kritērijus un sasniedzamos ilgspējas rādītājus finansētajiem projektiem, integrēt tos kredītēšanas uzraudzībā, pārskatīt esošo klientu portfeli, veicot to analīzi, kā arī pakāpeniski atsakoties no tādu projektu finansēšanas, kas neatbilst Altum noteiktajiem ESG kritērijiem.

Altum darbība tiks balstīta uz risinājumu standartizāciju, turpmāku iekšējo procesu optimizēšanu un IS modernizāciju.

Altum mērķis arī turpmāk ir nodrošināt pēc iespējas augstāku kredītreitingu līmeni, kas nav zemāks par divām pakāpēm par Latvijas valsts reitingu, ko piešķir kredītreitingu aģentūra Moody's.

Informācija par Altum iekšējās kontroles un riska pārvaldības sistēmas galvenajiem elementiem, kurus piemēro finanšu pārskatu sagatavošanā

Iekšējā kontrole

Iekšējās kontroles sistēmas mērķis ir nodrošināt uzņēmuma efektīvu, ilgtspējīgu un sekmīgu darbību, sniegtās informācijas patiesumu un atbilstību attiecīgajiem normatīvajiem aktiem un darbības principiem.

Altum iekšējās kontroles sistēma ir veidota, lai nodrošinātu uzņēmuma efektīvu, ilgtspējīgu un sekmīgu darbību, sniegtās informācijas patiesumu un atbilstību attiecīgajiem normatīvajiem aktiem un darbības principiem, lai sniegtu pamatotu un pietiekamu pārliecību, ka Altum un Koncerna aktīvi ir nodrošināti pret zaudējumiem un nesankcionētu valdīšanu un lietošanu, darbības riski tiek pastāvīgi apzināti, uzraudzīti un pārvaldīti, kapitāla apmērs ir pietiekams Altum un Koncerna darbībai piemēro, apzināto risku segšanai, darījumi notiek saskaņā ar Altum un Koncerna noteikto kārtību, Altum un Koncerns darbojas saprātīgi, piesardzīgi un efektīvi, ievērojot likumu un citu normatīvo aktu prasības, kā arī, ka Altum un Koncerna pārvaldē konstatētie trūkumi tiek savlaicīgi novērsti.

Altum un Koncerna vadība ir atbildīga par visaptverošas iekšējās kontroles sistēmas izveidošanu, tās efektīvas darbības nodrošināšanu. Attiecībā uz finanšu pārskatu sagatavošanu un finanšu pārskatos paustās informācijas patiesumu, objektivitāti, saprotamību un pilnīgumu, šī atbildība tiek īstenota, izraugoties piemērotus uzskaites principus, kuri ir aprakstīti iekšējos normatīvajos dokumentos.

Altum un Koncernā iekšējās kontroles sistēmas uzraudzību, tās pietiekamības un efektivitātes novērtēšanu veic Iekšējā audita daļa, kura ir neatkarīga struktūrvienība, kas ir pakļauta Altum Padomei, un kuras vadītājs iecelts ar Altum akcionāru sapulces lēmumu. Akcionāru sapulce ik gadu apstiprina Iekšējā audita daļas gada darbības plānu, par kura izpildi Iekšējā audita daļa atskaitās Padomei. Padome veic uzraudzību tam, kā Valde nodrošina iekšējās kontroles sistēmas izveidi un nodrošina tās efektīvu darbību. Iekšējā audita daļa 2021.gadā atbilstoši saskaņotajam darbības plānam sagatavoja 8 audita ziņojumus, kuros tika sniegts procesu vadības un kontroles sistēmas darbību novērtējums, un par ko tika informēta Altum Padome. Pārskata periodā tika sniegti 66 audita ieteikumi, no kuriem 51 ieteikums ieviests 2021.gadā. Ar audita ziņojumiem sniegta pārliecība Altum vadībai gan par biznesa procesiem, tādās programmās kā - valsts atbalsts lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegādei lauksaimniecības produkcijas ražošanai, daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes uzlabošana, lauksaimnieku apgrozāmo līdzekļu aizdevumi,

Paziņojums par korporatīvo pārvaldību 2021.gadā (turpinājums)

Informācija par Altum iekšējās kontroles un riska pārvaldības sistēmas galvenajiem elementiem, kurus piemēro finanšu pārskatu sagatavošanā (turpinājums)

Iekšējā kontrole (turpinājums)

Latvijas Zemes fonda Reversā zemes noma, kā arī par atbalsta procesiem, tādiem kā - personāla vadība, klientu attiecību un piesaistes vadība un citi auditi. Iekšējā audita daļa savus pienākumus veic atbilstoši piemērojamajiem normatīvajiem aktiem, vadoties pēc iekšēja audita profesionālās prakses starptautiskajiem standartiem, Altum un Koncerna iekšējiem normatīvajiem aktiem. Iekšējā audita daļa vismaz reizi gadā sagatavo un iesniedz Akcionāru sapulcei pārskatu par veiktajām pārbaudēm, galvenajām atklātajām problēmām un tūkumiem, novērtējot iekšējās kontroles sistēmas efektivitāti un izsakot viedokli par veicamajiem pasākumiem iekšējās kontroles sistēmas darbības uzlabošanai. Altum un Koncernā kopš 2017.gada 1.decembra ir izveidota Revīzijas komiteja, kura, cita starpā, uzrauga iekšējās kontroles un riska pārvaldības sistēmas darbības efektivitāti, ciktāl tā attiecas uz finanšu pārskatu un Koncerna finanšu pārskatu ticamības un objektivitātes nodrošināšanu. Revīzijas komiteja atbilstoši Finanšu instrumentu tirgus likuma prasībām uzrauga Altum un Koncerna finanšu pārskatu sagatavošanas procesu un veic citus tai normatīvajos aktos noteiktos pienākumus.

Altum un Koncernā ir izstrādāta „Grāmatvedības politika” un “Uzkrājumu veidošanas politika”, kuru mērķis ir noteikt darījumu, faktu, notikumu un finanšu pārskata posteņu uzskaites, novērtēšanas un atspoguļošanas principus, metodes un noteikumus. Altum un Koncerna vadība noteikusi finanšu uzskaites principus, kas nodrošina, ka finanšu pārskati sniedz informāciju, kas ir ticama un nodevīga finanšu pārskatu lietotājiem lēmumu pieņemšanai. Piemērotā Grāmatvedības politika un Uzkrājumu veidošanas politika nodrošina, ka Altum un Koncerna finanšu pārskatos paustā informācija ir patiesa, salīdzināma, savlaicīga, nozīmīga, saprotama, atbilstīga un pilnīga. Altum un Koncernā ir izstrādāti iekšējie normatīvie dokumenti, kas nosaka finanšu pārskatu sagatavošanas kārtību.

Risku pārvaldība

Risku pārvaldības mērķis ir identificēt, novērtēt, vadīt un kontrolēt potenciālos notikumus un situācijas, lai nodrošinātu pārliecību par uzņēmuma stratēģisko mērķu sasniegšanu.

Altum un Koncernā risku pārvaldībai ir izveidota risku vadības sistēma, ņemot vērā Altum un Koncerna lielumu, struktūru un darbības specifiku, kā arī ņemot vērā ierobežotās iespējas vadīt atsevišķus riskus. Altum un Koncerns īsteno tās darbību ietekmējošo risku pārvaldīšanu atbilstoši Altum un Koncernā apstiprinātajiem risku vadības iekšējiem normatīvajiem dokumentiem, kas apraksta un nosaka līdzekļu kopumu, kādi tiek izmantoti tās darbībai piemēroto risku vadībai.

Risku pārvaldībā tiek ievēroti šādi galvenie principi:

- Risku pārvaldība ir ikdienas funkciju sastāvdaļa;
- Altum un Koncernā nosaka un novērtē iespējamās riskus pirms jaunu produktu vai pakalpojumu ieviešanas;
- ņemot vērā riskus, Altum un Koncerns saglabā ilgtermiņa spēju īstenot tās darbībai noteiktos mērķus un uzdevumus;
- Altum un Koncerns neiesaistās darījumos, neveic darbības u.tml., kas rada riskus, kuri apdraud to darbības stabilitāti, vai arī kas ievērojami var kaitēt to reputācijai.

Risku pārvaldībai Altum un Koncerns pielieto dažādas risku analīzes metodes un instrumentus, kā arī nosaka riska limitus un ierobežojumus.

Pilnveidojot risku pārvaldības sistēmu, 2021.gadā cita starpā tika veikta garantiju patiesās vērtības aprēķina modeļa validācija ar mērķi turpmāk regulāri pārbaudīt aprēķinā izmantoto datu atlases pareizību, kā arī modeļa aprēķina pareizību un precizitāti.

Tāpat 2021.gadā tika veikts neatkarīgs riska seguma pietiekamības novērtējums Altum realizējot valsts atbalsta programmas, t.sk., novērtējot sagaidāmo zaudējumu aplēšu pieejas un atsevišķām valsts atbalsta programmām veicot riska seguma pietiekamības pārbaudi.

Paziņojums par korporatīvo pārvaldību 2021.gadā (turpinājums)

Informācija par Altum iekšējās kontroles un riska pārvaldības sistēmas galvenajiem elementiem, kurus piemēro finanšu pārskatu sagatavošanā (turpinājums)

Risku pārvaldība (turpinājums)

Turpinoties Covid-19 ietekmei, tika veikti papildus pasākumi, novērtējot Altum portfeļu kredītkvalitāti un nepieciešamo uzkrājumu apjomu, t.sk., bet ne tikai tika veikta papildus kredītkvalitātes novērtēšana aizdevumu un garantiju portfeļiem saistībā ar Covid-19 ietekmi un palielināta uzkrājumu rezerve nākotnē iespējamu uzkrājumu izdevumu kompensēšanai, tika noteiktas Covid-19 vissmagāk skartās nozares un izveidoti papildus uzkrājumi sagaidāmiem kredītzaudējumiem, kā arī tika veikti citi pasākumi, lai savlaicīgi identificētu kredītriska pieaugumu.

Ekselējoties situācijai Ukrainā, 2022.gada februārī tika pārskatīta Altum līdzšinējā prakse darbā ar Eksporta kredītu garantijām, ierobežojot jaunu darījumu uzsākšanu ar klientiem, kur sadarbības partneris ir Krievijā un Baltkrievijā.

Informācija par konsolidācijā iesaistīto komercsabiedrību riska pārvaldības sistēmas galvenajiem elementiem, kurus piemēro konsolidēto finanšu pārskatu sagatavošanā, ir sniegta Gada pārskatā.

Gada pārskats latviešu un angļu valodā ir publiski pieejams Altum telpās Doma laukumā 4, Rīgā un elektroniskā veidā – interneta mājas lapā www.altum.lv, sadaļas „INVESTORIEM” apakšsadaļā “FINANŠU INFORMĀCIJA” un sadaļas “PAR ALTUM” apakšsadaļā “[FINANŠU INFORMĀCIJA](#)”.

Neatkarīga revīzija

Altum un Koncerna gada finanšu pārskatiem tiek veikta neatkarīga revīzija, kuras ietvaros neatkarīgi revidenti sniedz atzinumu par to, vai, viņuprāt, Altum un Koncerna finanšu pārskati sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par Altum un Koncerna finanšu stāvokli, darbības rezultātiem un naudas plūsmu, saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem. Par Altum un Koncerna finanšu pārskatu revidentu 2020. - 2022.gadam ir apstiprināta SIA “Deloitte Audits Latvia”. Ievērojot ES regulas Nr.537/2014 prasības par obligāto revidentu vai revīzijas uzņēmumu iecelšanu sabiedriskas nozīmes struktūrās, revidenta izvēles procesā tika iesaistīta Altum Revīzijas komiteja. Revidenta izvēle tika veikta Publisko iepirkumu likumā noteiktajā kārtībā, veicot atklātu konkursu. Veicot revidenta atlasi, tika izvērtēti šādi kvalifikācijas kritēriji:

- iepriekšējo 3 (trīs) gadu laikā (2017., 2018., 2019. un 2020. līdz piedāvājuma iesniegšanas brīdim) ir pieredze vismaz 3 (trīs) veiktām revīzijām kredītiestāžu gada pārskatiem, kur kredītiestādes kredītportfeļa bilances vērtība ir ne mazāka par 200 milj. EUR;
- ir licence zvērinātu revidentu pakalpojumu sniegšanai;
- atbildīgajam revidentam ir Latvijas zvērinātu revidentu asociācijas izsniegts zvērināta revidenta sertifikāts;
- pretendents kā arī jebkurš pretendenta revidentu komercsabiedrību tīkla sadarbības partneris (ja pretendents ir revidentu komercsabiedrību tīkla sadarbības partneris), nav sniedzis Altum vai tās kontrolētiem uzņēmumiem Eiropas Savienībā ES regulas Nr.537/2014 5.panta 1.punkta otrajā daļā minētos ar revīziju nesaistītus aizliegtus pakalpojumus 5.panta 1.punkta pirmajā daļā norādītajā laikposmā un atbilst Eiropas Parlamenta un padomes regulas Nr.537/2014 4. un 5.pantā minētajām prasībām.

Revidenta izvēlei tika piemēroti šādi kritēriji:

- Saimnieciski izdevīgākais piedāvājums ar viszemāko cenu;
- līguma izpildē tiek iesaistīts Starptautisko finanšu pārskatu standartu eksperts.

Paziņojums par korporatīvo pārvaldību 2021.gadā (turpinājums)

Ieguldījums ilgtspējībā

Altum savā ikdienas darbībā, īstenojot valsts uzticētās funkcijas tautsaimniecības attīstības veicināšanai, kā arī uzņemoties brīvprātīgu atbildību par savu ietekmi uz sabiedrību un vidi, rīkojas atbilstoši organizācijas stratēģijai un vērtībām.

KOMANDA

IZCILĪBA

ATBILDĪBA

Altum ar atbalsta finanšu instrumentiem - aizņēmumiem, garantijām un ieguldījumiem riska kapitāla fondos - veicina tautsaimniecības attīstību valsts noteiktās, svarīgās jomās un sekmē privātā kapitāla un finanšu resursu mobilizēšanu. Altum ir ilgtermiņa redzējums finanšu resursu piesaistei ar mērķi nodrošināt resursus tautsaimniecībai svarīgu uzņēmējdarbības projektu finansēšanai.

Finanšu nozarei būs izšķiroša nozīme Eiropas zaļā kursa mērķu sasniegšanā, tostarp pārejā uz klimatneitrālu, klimatnoturīgu, resursefektīvu un taisnīgu ekonomiku. Ilgtspējība ir galvenā Altum uzņēmējdarbības un stratēģijas daļa, un tā kļūst par svarīgu stratēģisko virzītājspēku banku nozarē, kā arī attīstības finanšu institūcijām Eiropā. Altum uzņemas atbildību par savas ikdienas darbības ilgtermiņa ekonomisko, vides un sociālo ietekmi un pastāvīgi strādā, lai samazinātu savu ietekmi uz vidi un sniegtu pozitīvu ieguldījumu ilgtspējīgā attīstībā, veidojot ilgtspējīgu stratēģiju un rīkojoties atbildīgi savā uzņēmējdarbībā. Turklāt Altum plāno veicināt savu klientu pāreju uz ilgtspējīgu ekonomiku un atbalsīt viņus šajā procesā.

Ilgtspējība Altum balstās uz ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem (IAM), kas atspoguļo pasaules kopīgo plānu nabadzības izskaušanai, nevienlīdzības apkarošanai un klimata pārmaiņu apturēšanai līdz 2030.gadam.

Altum efektīvu darbību ilgtermiņā iespējams nodrošināt tikai ievērojot ilgtspējīgas komercdarbības principu, ko veido trīs savstarpēji saistīti un vienlīdz būtiski ESG aspekti – vides (*environmental*), sociālā (*social*) un korporatīvās pārvaldības (*governance*).

Sākot ar 2021.gada sākumu, Altum vadība kā vienu no prioritātēm ir izvirzījusi ilgtspējīgu finansējumu un ESG aspektu integrāciju kredītrisku vadībā un biznesa procesos. Plānots izstrādāt ESG kritērijus un sasniedzamos ilgtspējas rādītājus finansētajiem projektiem, integrēt tos kredītēšanas uzraudzībā, pārskatīt esošo klientu portfeli, veicot to analīzi, kā arī pakāpeniski atsakoties no tādu projektu finansēšanas, kas neatbilst Altum noteiktajiem ESG kritērijiem.

Lai virzītos uz ilgtspējīga finansējuma un vides, sociālās un korporatīvās pārvaldības (ESG) principu ieviešanu, ALTUM:

- paplašinās ilgtspējīgu finanšu instrumentu kopumu,
- uzlabos MVU un MidCap iekļaušanu ilgtspējas iesaistē, nodrošinot tiem atbilstošu finansējuma pieejamību un noteiktus stimulus ilgtspējas rezultātu sasniegšanā,
- kopumā palielinās finanšu sektora un valsts atbalstu šīs jomas integritātē,
- veiks iekšēju procesu izstrādi ESG izveidē un uzraudzībā,
- pilnveidos darbinieku kompetenci ilgtspējīga finansējuma un ESG izvērtēšanā, kā arī risku pārvaldībā.

Paziņojums par korporatīvo pārvaldību 2021.gadā (turpinājums)

Ieguldījums ilgtspējībā (turpinājums)

Altum ambīciju līmenis attiecībā uz ilgtspējīgu finansējumu tiek īstenots brīvprātīgi, un to nosaka (i) ieinteresēto pušu, piemēram, investoru, kredītreitingu aģentūru, starptautisko aizdevēju, Nasdaq, gaidas uz Altum kā attīstības finanšu institūciju, kam ir ļoti būtiska ietekme uz Latvijas tautsaimniecību, un (ii) atbilstības prasības publiskajam finansējumam, kas pieejams no ES Kohēzijas politikas un/vai ANM instrumenta, kas sniedz ieguldījumu ilgtspējīgas Eiropas investīciju plānā/zaļā kursa investīciju plānā, kur Altum ieņem kritiski svarīgu lomu finanšu instrumentu īstenošanā MVU sektorā Latvijā. Altum ambīciju līmeni ietekmē arī ilgtspējīgas finansēšanas regulējums, kas jau ir spēkā daļai Altum portfeļa (kā piemēram, portfelim, kas finansēts ar zaļajām obligācijām) un sagaidāmais Taksonomijas normatīvais regulējums. Lai arī tas nav saistoši Altum, taču Altum savā ikdienas darbībā ievēro starptautisko finanšu institūciju sektora praksi, tādejādi šobrīd ir izskatītas EBA (Eiropas Banku iestādes) vadlīnijas par ESG aspektu integrāciju kredītriska pārvaldībā, tostarp aizdevumu izsniegšanā un uzraudzībā, un izvērtēta to tālāka integrācija Altum kredītriska pārvaldības procesos.

Ar Altum īstenoto valsts atbalsta programmu palīdzību tiks veicināta tādu projektu īstenošana, kas ar izmērāmiem rādītājiem spēs nodrošināt pozitīvu novērtējumu sociālajiem un vides faktoriem, kas saistīti ar uzņēmumu ilgtspējību un ietekmi uz sabiedrību. Programmu īstenošanā tiks veikta uzraudzība plānoto rezultātu un mērķu sasniegšanai.

Visas jaunās programmas, kuru ietvaros būs pieejams finansējums no Eiropas Atjaunošanas un noturības mehānisma plāna (ANM), no atbalstāmo aktivitāšu viedokļa ir ar ilgtspējas uzsvāru, tikai dažādos aspektos un ir iedalāmas (i) klimata programmas, kas atbilst Taksonomijas vides mērķu prasībām, (ii) digitalizācijas programma ar mērķi celt produktivitāti un (iii) tīres namu programma ar sociālo mērķi – mazināt nevienlīdzību.

Altum ir identificējusi un īsteno ciešu sadarbību ar organizācijas ieinteresētajām pusēm, apzinoties Altum īpašo lomu tautsaimniecībā, kā arī ieinteresēto pušu vajadzības un risinot tās. Altum apzinās un izvērtē savas darbības sociālo, vides un ekonomisko ietekmi un iesaista ieinteresētās puses abpusēji būtisku jautājumu risināšanā. Veidojot attiecības ar iesaistītajām pusēm, Altum organizē un iesaistās konsultācijās, veido partnerības, rīko informatīvus un izglītojošus pasākumus.

Lai sastādītu Altum ilgtspējas būtiskuma matricu un nodefinētu ambīciju līmeni attiecībā uz ilgtspējīgu finansējumu aizdevumu portfelī, 2021.gada nogalē tika veikta ieinteresēto pušu apzināšana, kartēšana un aptauja, kas ļāva identificēt ilgtspējas saturā ietveramos būtiskos aspektus. Aptaujā tika uzrunāti vairāk kā 620 respondenti no dažādām ietekmes pušu grupām, to starp darbinieki, akcionāri, klienti, kapitāla tirgus dalībnieki, komercbankas, finansētāji un finanšu nozares pārstāvji, ilgtspējas eksperti, izglītības un zinātnes pārstāvji, piegādātāji, NVO sektora dalībnieki, politikas veidotāji, mediji, profesionālās asociācijas, uzņēmējdarbības atbalsta organizācijas un uzraudzības un kontroles iestādes. Aptaujā ikviens tika aicināts sniegt novērtējumu par līdzšinējo Altum darbību vides, sociālās un korporatīvās pārvaldības jomām, kā arī izteikt savas gaidas attiecībā uz Altum ilgtspējas jomām biznesa vidē, ikdienas darbībā, sabiedrības atbalstā un attīstībā, kā arī Altum kā darba devēju.

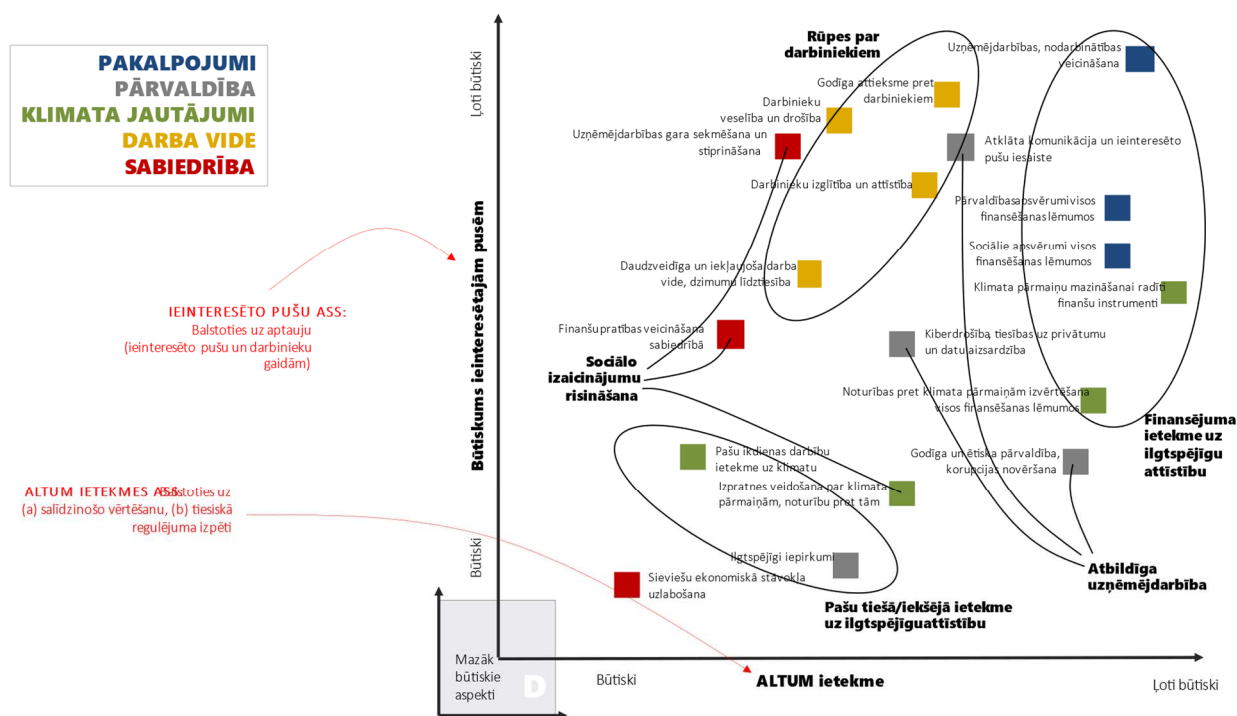
Viens no būtiskākajiem jautājumiem ieinteresēto pušu aptaujā bija saistīts ar Altum ambīciju līmeni, kur respondenti tika aicināti izvēlēties 1 - 3 ilgtspējīga finansējuma virzienus. Ņemot vērā ieinteresēto pušu viedokļu apkopojumu attiecībā uz Altum ambīciju līmeni ilgtspējīga finansējuma jomā kā TOP3 prioritātes ir izvirzītas: (i) uzlabot ilgtspējīga finansējuma pieejamību maziem un vidējiem uzņēmumiem, (ii) veicināt tādu projektu īstenošanu, kas spēs nodrošināt pozitīvu vides un sociālo ietekmi un (iii) paplašināt ilgtspējīgu finanšu instrumentu kopumu

Paziņojums par korporatīvo pārvaldību 2021.gadā (turpinājums)

Ieguldījums ilgtspējībā (turpinājums)

Līdz ar to turpmāk vēl lielāku uzmanība tiks pievērsta ilgtspējas jomām, gan paplašinot ilgtspējīga finansējuma kopu un uzlabojot to pieejamību uzņēmumiem, gan pieņemot ar finansēšanu saistītus lēmumus, gan pilnveidojot ALTUM iekšējos procesus.

Šī procesa rezultātā tika identificētas nozīmīgākās ietekmes puses, kuras apkopotas attēlā.

Altum apņemas sekot labākajiem nozares piemēriem Eiropā, kas ir pauduši savu stingru nostāju, definējot sasniedzamos mērķus un neatbalstāmās nozares un projektus neatkarīgi no finansējuma izcelsmes un jau šobrīd nefinansē enerģijas ražošanas projektus, kuros izmanto fosilo kurināmo Cita starpā Altum apņemas noteikt ambīciju līmeni, kur Zaļo aktīvu koeficients jaunajiem aizdevumiem un esošajam aizdevumu portfelim tiktu noteikts gan 3 gadu periodam, gan līdz 2030.gadam. Turpmākie soļi ilgtspējīga finansējuma un ESG aspektu integrācijā kredītrisku pārvaldībā:

- 2022.gada 1.pusgadā plānots veikt esošo zaļo/ilgtspējīgo aktīvu marķēšanu portfeli;
- 2022.gada 1.pusgadā plānots apstiprināt ANM finanšu instrumentus;
- 2022.gada decembris plānots pārskatīt esošās programmas, izslēdzot toksiskus/brūnos projektus. Brūnajos projektos tiks izvērtēts "sociālais" vs "zaļais" aspekts.
- 2023.gada 1.pusē tiks veiktas izmaiņas attiecīgo programmu Ministru kabineta normatīvajos aktos.
- 2023.gada martā plānots integrēt ESG aspektus Altum kredītriska pārvaldībā, aptverot visus biznesa un biznesa atbalsta procesus. Primāri MVU portfelis.

Paziņojums par korporatīvo pārvaldību 2021.gadā (turpinājums)

ESG - Korporatīvā pārvaldība (governance)

Altum no 2021.gada piemēro Korporatīvās pārvaldības ieteikumus, kas ietverti Tieslietu ministrijas Korporatīvās pārvaldības konsultatīvās padomes apstiprinātajā *Korporatīvās pārvaldības kodeksā*. Kodekss pieejams [šeit](#).

Kodeksā noteikto korporatīvās pārvaldības principu ievērošana veicina uzņēmuma ilgtermiņa vērtības pieaugumu, to efektīvu pārvaldību un darbības caurskatāmību un ir attiecināma visos Altum līmeņos, veidojot sekmīgu savstarpējo attiecību sistēmu starp akcionāru, padomi, valdi, darbiniekiem, klientiem un pārējo sabiedrību. Altum ikdienas darbībā veido atvērtu un uzticamu komunikāciju ar visām iesaistītajām pusēm, kā arī nodrošina atbilstību Latvijas un starptautiskajām likumdošanas normām un ētikas standartiem.

Izvērtējot Altum korporatīvās pārvaldības sistēmas atbilstību Kodeksā noteiktajiem korporatīvās pārvaldības principiem un šo principu ievērošanu Altum darbībā, Altum pilnībā ievēro Kodeksā noteiktos korporatīvās pārvaldības principus, izņemot principu "Uzņēmuma padomē ir neatkarīgi padomes locekļi".

Saskaņā ar *Attīstības finanšu institūcijas likuma* 7.pantu uz Altum padomes un valdes locekļiem ir attiecināmas prasības, kādas noteiktas Kredītiestāžu likumā kredītiestādes padomes un valdes locekļiem.

Altum padomes un valdes sastāvu un darbības laiku nosaka Attīstības finanšu institūcijas likums. Altum padomes sastāvu veido trīs padomes locekļi. Katrs akciju turētājs ir tiesīgs izvirzīt vienu padomes locekļa kandidātu. Padomes priekšsēdētājs ir Finanšu ministrijas izvirzīts padomes loceklis. Altum valdē nevar būt vairāk par pieciem valdes locekļiem. Padome ievēl valdes priekšsēdētāju no valdes locekļu vidus. Padomes un valdes locekļu pilnvaru termiņš ir trīs gadi.

Valdes un padomes locekļu nominēšanas kārtību nosaka Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums.

Valdes vai padomes locekļu kandidātu izvērtēšanai valsts kapitāla daļu turētājs vai kapitālsabiedrības padome izveido nominācijas komisiju. Nominācijas komisijā iekļauj valsts kapitāla daļu turētāja vai padomes un Pārresoru koordinācijas centra izvirzītos pārstāvjus, kā arī neatkarīgus ekspertus un, ja nepieciešams, novērotājus ar padomdevēja tiesībām.

Iespējamie valdes un padomes locekļu kandidāti tiek atlasīti, organizējot publisku kandidātu pieteikšanās procedūru. Izņēmums pieļaujams tikai likumā paredzētos gadījumos, ja padomes vai valdes locekli pārvel uz jaunu pilnvaru termiņu vai personu nav iespējams nominēt termiņā, kas nodrošinātu padomes vai valdes rīcībspēju.

Ja padomes vai valdes locekļa kandidātu noteiktajā kārtībā nav iespējams nominēt termiņā, kas nodrošinātu institūcijas rīcībspēju, par padomes vai valdes locekli ieceļ kandidātu, kas atbilst attiecīgajam nepieciešamās profesionalitātes un kompetences kritērijiem. Šādā kārtībā ievēlētā persona amata pienākumus pilda līdz brīdim, kad likumā noteiktajā nominēšanas kārtībā amatā tiek ievēlēts padomes vai valdes loceklis, bet ne ilgāk kā vienu gadu.

Altum padomes un valdes locekļu nominēšanas kārtība sasniedz Kodeksa korporatīvās pārvaldības ieteikumu mērķi un veicina labu korporatīvo pārvaldību kapitālsabiedrībā.

Paziņojums par korporatīvo pārvaldību 2021.gadā (turpinājums)

ESG - Korporatīvā pārvaldība (*governance*) (turpinājums)

Akcionārs

Akcionāru efektīva iesaistīšana lēmumu pieņemšanā palīdz sasniegt uzņēmuma finanšu un nefinanšu mērķus, kā arī nodrošina uzņēmuma ilgtspējīgu darbību.

Finanšu ministrija

Altum kapitāla daļu turētāju pārstāvja amatā turpina strādāt Finanšu ministrijas valsts sekretāre **Baiba Bāne**

Ekonomikas ministrija

Altum kapitāla daļu turētāju pārstāvja amatā turpina strādāt Ekonomikas ministrijas valsts sekretārs **Edmunds Valantis**

Zemkopības ministrija

Altum kapitāla daļu turētāja pārstāvja amatā ir stājies Zemkopības ministrijas valsts sekretārs **Raivis Kronbergs**, kuru Ministru kabinets Zemkopības ministrijas valsts sekretāra amatā apstiprināja ar 2022.gada 3.janvāri

Altum kapitāla daļu turētāja pārstāvis, Zemkopības ministrijas valsts sekretāre Dace Lucaua amatu pēc pašas vēlēšanās atstāja 2021.gada 31.decembrī

Padome un valde

Kompetenta un pieredzējusi uzņēmuma vadība ir priekšnoteikums uzņēmuma efektīvai darbībai un lēmumu pieņemšanai, kas sekmē uzņēmuma ilgtermiņa vērtības pieaugumu.

Altum padomes locekļiem ir atbilstoša pieredze un kompetence, piemīt prasmju un zināšanu kopums, tostarp par finanšu nozari, biznesa attīstības vadību, kā arī uzņēmuma stratēģiju un finanšu vadību. Padomē ir pārstāvēti abi dzimumi, ievēroti dažādības principi.

Altum ir noteikta un saprotama padomes darba organizācija un savlaicīgas, kvalitatīvas un atbilstošas informācijas pieejamība, kas veicina padomes uzdevumu efektīvu izpildi un padomes locekļu pilnvērtīgu iesaisti lēmumu pieņemšanā. 2021.gadā notika 11 padomes sēdes, kurās tika izskatīti jautājumi par Altum darbības uzraudzību un pārvaldību, kā arī vērtēts Revīzijas komitejas darbs, lekšējā audita daļas darbība un neatkarība, skatīti jautājumi, kas saistīti ar lekšējās kontroles sistēmas darbību, valsts atbalsta programmu ieviešanu, īstenošanu un uzraudzību. Padome aktīvi iesaistījās vidēja termiņa stratēģijas laika posmam 2022. – 2024.gadam izstrādes procesā.

2021.gadā darbu padomes locekļa amatā pārtrauca Kristaps Soms un 2021.gada 22.martā ārkārtas akcionāru sapulce padomes locekļa amatā apstiprināja Ilzi Baltābolu uz laiku, līdz tiks atlasīts kandidāts Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 31.pantā noteiktajā nominēšanas kārtībā.

No 2021.gada 18.marta valdes locekļa amatā tika apstiprināta Ieva Jansone - Buka. Ieva Jansone – Buka amatam izraudzīta atklātā konkursā ar pilnvaru termiņu trīs gadi.

Paziņojums par korporatīvo pārvaldību 2021.gadā (turpinājums)

ESG - Korporatīvā pārvaldība (governance) (turpinājums)

Padome un valde (turpinājums)

2021.gadā 3 valdes locekļiem beidzās pilnvaru termiņš un 2021.gada 27.maijā padome pieņēma lēmumu ievēlēt Reini Bērziņu, Jēkabu Krieviņu, Inesi Zīli Altum valdē uz jaunu pilnvaru termiņu - trīs gadiem. Padome no valdes locekļu vidus ievēlēja Reini Bērziņu par AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" valdes priekšsēdētāju. Darbu valdes locekļa amatā turpina arī Aleksandrs Bimbirulis un Ieva Jansone-Buka. Aleksandrs Bimbirulis 2022.gada 31.martā atstāj AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" valdes locekļa amatu. Jauns valdes locekļa amata kandidāts tiks atlasīts Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 31.pantā noteiktajā nominēšanas kārtībā.

2021.gadā valde sanāca uz 122 valdes sēdēm.

Informācija par Altum vadību, kas ir arī Koncerna vadība, Altum kapitāla daļu turētāju pārstāvjiem, Altum Revīzijas komiteju un Altum pārvaldību ir pieejama Altum interneta mājas lapā www.altum.lv, sadaļas „PAR ALTUM” apakšsadaļā “Korporatīvā pārvaldība un ilgtspēja”.

Padomes un valdes atalgojumu nosaka Latvijas Republikas tiesību akti – Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums un uz tā pamata izdotie Ministru kabineta noteikumi. Tiesību aktos ir noteikts vienots regulējums publiskas personas kapitālsabiedrību padomes un valdes locekļu atlīdzībai. Pārresoru koordinācijas centra izstrādātais regulējums Vadlīnijas publiskas personas kapitālsabiedrību un publiski privāto kapitālsabiedrību valdes un padomes locekļu atlīdzības noteikšanai definē prēmijas jeb atlīdzības mainīgas daļas izmaksāšanas kārtību valdei pēc gada pārskata apstiprināšanas un kapitālsabiedrības, tās valdes un padomes darbības rezultātu pārskata gadā izvērtēšanas.

Uzņēmuma darbības caurskatāmība

Uzņēmuma darbības caurskatāmība ir pamats efektīvām investoru attiecībām un veiksmīgai komunikācijai ar akcionāriem un citām ieinteresētajām pusēm. Altum regulāri un laikus informē akcionārus un citas ieinteresētās puses par uzņēmuma saimniecisko darbību, finanšu rezultātiem, pārvaldību un citiem aktuālajiem jautājumiem, atklājot precīzu, pilnīgu, objektīvu, aktuālu un patiesu informāciju. Uzņēmuma mājas lapā tiek publicēta informācija par pārvaldību, stratēģiju un darbības virzieniem, gada pārskats, kā arī statūti, ētikas kodeksa vadlīnijas, būtiskākās uzņēmuma politikas, korporatīvās pārvaldības ziņojums.

Informācija tiek atklāta likumā noteiktajos termiņos vai arī nekavējoties pēc tāda notikuma iestāšanās, kurš prasa nodrošināt informācijas atklāšanu. Informācija tiek publicēta latviešu un angļu valodā.

Altum ir izveidota un noregulēta informācijas kārtība, kā arī kārtība iekšējai un ārējai komunikācijai. Ir noteiktas konkrētas personas, kuras uzņēmuma vārdā atbild uz investoru un ieinteresēto pušu jautājumiem, kā arī kontaktējas ar masu medijiem. Tā kā 2017.gada oktobrī Altum uzsāka kotāciju Nasdaq Riga, Altum regulāri atklāj informāciju saskaņā ar “Kārtība, kādā NASDAQ OMX Riga tirdzniecības sistēmās iekļauto un/vai tirgojamo finanšu instrumentu emitenti atklāj informāciju” un Altum iekšējiem noteikumiem.

Darba kopīgums

Altum uztur sociālo dialogu ar darbiniekiem un to pārstāvjiem. Noslēgtais *Darba kopīgums* paredz papildu garantijas Altum darbiniekiem, regulē atpūtas laiku, darba sākumu un ar darba aizsardzību saistītos jautājumus, kā arī nodrošina taisnīguma, savstarpējās uzticēšanās, saprašanās un atklātības principus. Kopīgums attiecas uz visiem Altum Darbiniekiem, ar kuriem noslēgts darba līgums uz nenoteiktu laiku vai termiņu, kas nav īsāks par divpadsmit mēnešiem, un kuriem ir beidzies darba līgumā noteiktais pārbaudes termiņš. 2021.gada beigās *Darba kopīgums* nebija saistošs 0.45% jeb 1 darbiniekam, kuram darba līgums bija noslēgts uz noteiktu termiņu, īsāku par 12 mēnešiem, un 0.45% jeb 1 darbiniekam, kuram uz to brīdi vēl nebija beidzies darba līgumā noteiktais pārbaudes laiks.

Paziņojums par korporatīvo pārvaldību 2021.gadā (turpinājums)

ESG - Korporatīvā pārvaldība (governance) (turpinājums)

Iekšēja kultūra un ētiska uzvedība

Altum ir nulles tolerance pret kukuļošanas un korupcijas darbībām un to aizliegums jebkurā formā gan tieši, gan netieši. Altum neiesaistās koruptīvos darījumos un pilnībā tādus nosoda. Atbilstošas korupcijas, kukuļošanas un interešu konfliktu risku pārvaldības nodrošināšanai Altum ir izveidota iekšējā kontroles sistēma, kas nodrošina preventīvu risku vadību, un kontroles vide, kas ir vērsta uz korupcijas risku novēršanu, nepieļaujot interešu konfliktu un koruptīvas darbības, un kukuļošanu lēmumu pieņemšanā un darba vidē kopumā. Pilnveidojot Altum darbinieku profesionālo kompetenci un vēršot darbinieku uzmanību uz korupcijas aktualitātes būtiskumu darba vidē, 2021.gadā Altum darbinieku grupai tika nodrošināta dalība KNAB rīkotajās mācībās "Ārvalstu amatpersonu kukuļošana", kā arī lekcijā "NILLTPFN, ievērojot personas datu aizsardzības prasības". Pilnveidojot korupcijas un interešu konflikta novēršanas procesus, tika izstrādāts vienots normatīvais dokuments – *Korupcijas un interešu konflikta novēršanas noteikumi*, kas paredz arī noteiktu ziņošanas kārtību darbiniekiem par interešu konflikta situāciju nepieļaušanu darbā.

Altum ētikas normu pamatprincipi ir noteikti Ētikas kodeksā un kalpo kā uzvedības standarts Altum vadībai un visiem darbiniekiem. Ētikas kodekss ietver vadlīnijas darbiniekiem to ikdienas saskarsmē ar kolēģiem, klientiem, sadarbības partneriem, un tas palīdz veidot atbildīgu, drošu, ērtu darba vidi, kas savukārt veicina darbinieku uzticību un ētisku uzvedību, tādējādi arī nodrošinot uzņēmuma ilgtermiņa mērķu īstenošanu.

Lai konstatētu jebkuru iespējamo kukuļošanas vai korupcijas darbību, jebkuru korupcijas novēršanas likumu un noteikumu pārkāpumu rīcību, Altum nodrošina vairākus drošus un aizsargātus kanālus, tai skaitā [trauksmes ziņošanu](#). 2021.gadā nav saņemtas sūdzības par korupciju un trauksmes ziņojumi

Altum ieviestie personas datu apstrādes principi, t.sk. personāla atlases procesos sniedz informāciju par to, kā Altum rīkojas ar personas datiem, izmantojot savus iekšējos resursus, tostarp informācijas sistēmas. Personas dati ir jebkura informācija, kas attiecas uz identificētu vai identificējamu fizisku personu. Lai informētu par personas datu apstrādi, Altum interneta [mājas lapā](#) sniedz iepriekš norādīto informāciju saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes regulu (ES) 2016/679 (2016.gada 27.aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti.

Notikumi 2021

Starptautiskā kredītreitingu aģentūra Moody's Investors Service ("Moody's") 2021.gada 12.augustā publicēja aktualizētu analītisko ziņojumu par Sabiedrības kredītspējas novērtēšanu. 2019.gada 25.martā Moody's Investors Service ("Moody's") pārapstiprināja Sabiedrības (Koncerna mātes sabiedrībai) ilgtermiņa kredītreitingu Baa1, bāzes kredītnovērtējumu (baseline credit assessment, BCA) paaugstinot no Ba2 uz Baa3. Īstermiņa reitings apstiprināts P-2. Ilgtermiņa kredītreitings ir ar stabilu perspektīvas novērtējumu. Starptautiskās kredītreitingu aģentūras Moody's ilgtermiņa kredītreitingu Baa1 Sabiedrība sākotnēji saņēma 2017.gada jūnijā. Moody's ilgtermiņa kredītreitings Baa1 Sabiedrībai ir viens no augstākajiem Latvijas kapitālsabiedrībām piešķirtajiem. Augstais reitings ļauj sekmīgāk realizēt Koncerna ilgtermiņa stratēģiju finansējuma piesaisti, esot regulāram kapitāla tirgus dalībniekam un emitējot obligācijas.

Nasdaq Baltijas biržu uzņēmumu balvas "Nasdaq Baltic Awards 2021" iniciatīvā Altum ieguva 81.47 no 100 punktiem atklāšanas, labas pārvaldības un investoru attiecību izcilības jomā. Balvas mērķis ir izcelt biržas uzņēmumus ar labāko investoru attiecību kvalitāti un akciju cenas pieaugumu biržā, kā arī godināt labāko biržas biedru veikumu un citus ievērojamus gada notikumus, kas būtiski ietekmējuši Baltijas kapitāla tirgus attīstību. Baltijas biržu uzņēmumu un biedru vērtēšanu veic vietējie un starptautiskie uzņēmumu pārvaldības un investoru attiecību eksperti.

Paziņojums par korporatīvo pārvaldību 2021.gadā (turpinājums)

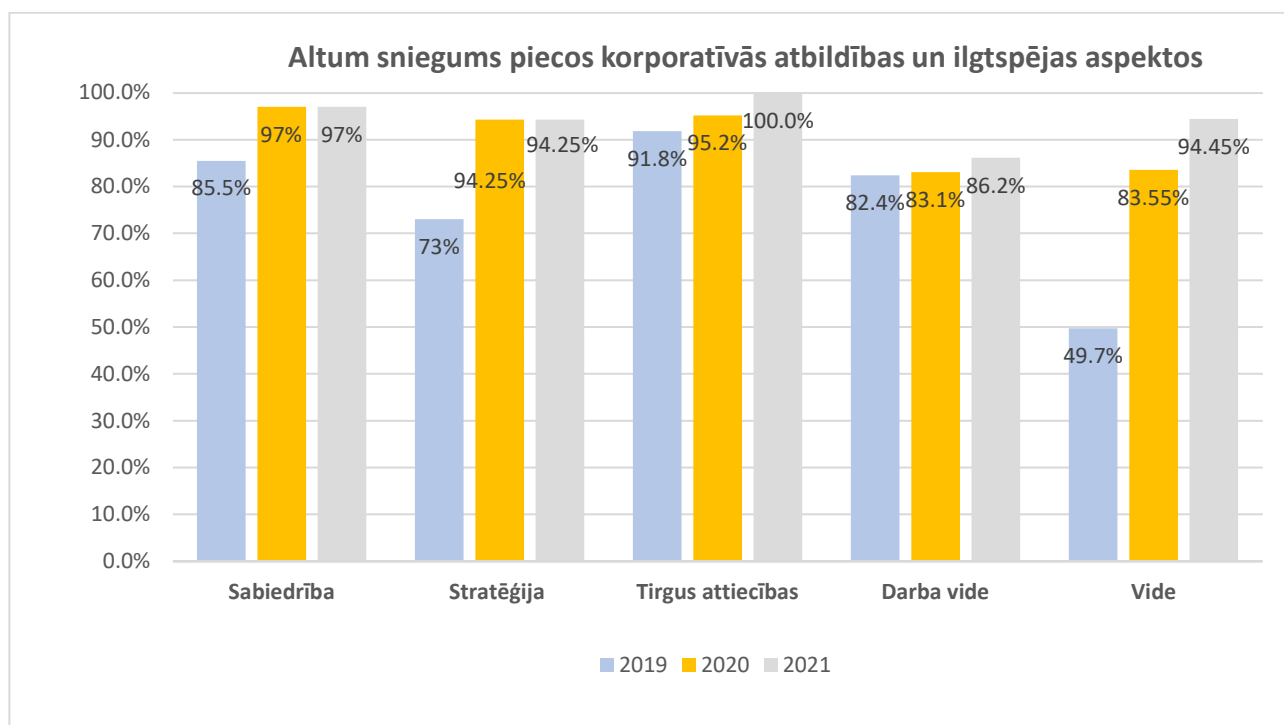
ESG - Korporatīvā pārvaldība (governance) (turpinājums)

Notikumi 2021 (turpinājums)

2021.gadā Altum saņēma **Platīna jeb augstākās kategorijas apbalvojumu Ilgtspējas indeksā**, kas novērtē uzņēmuma ilgtspēju atbilstoši starptautiskajām prasībām visās korporatīvās sociālās atbildības jomās. 2019.gadā Altum pirmo reizi startēja Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūta (*Institute for Corporate Sustainability and Responsibility*) organizētajā Ilgtspējas indeksā, saņemot sudraba novērtējumu, bet jau 2020.gadā Altum būtiski uzlaboja savu sniegumu, saņemot zelta novērtējumu.

Ilgtspējas indeksa vērtējums ir viena no uzskatāmām izpausmēm tam neredzamajam ikdienas darbam, ko uzņēmumi realizē, ievērojot korporatīvās ilgtspējas un atbildības principus, sabalansējot akcionāru, darbinieku, klientu, apkārtējās vides, biznesa partneru un citu pušu intereses ar ilgtspējīgas darbības nosacījumiem, tādā veidā kļūstot par nākotnes līderiem.

Ilgtspējas indekss ir stratēģisks vadības instruments, kas palīdz uzņēmumiem noteikt savu sniegumu piecās galvenajās jomās: stratēģiskā plānošana, tirgus attiecības, darba vide, vide un vietējā kopiena. Novērtējuma metodoloģiju ir izstrādājuši Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūta eksperti, un kritēriji veidoti, balstoties uz starptautisko pieredzi un principiem, tā, lai sniegtu objektīvu priekšstatu par uzņēmumu pieeju risku un procesu vadībai. Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūta interneta vietnē iespējams iepazīties ar katras novērtējuma sadaļas vadošajiem ekspertiem.

ESG - Vides aspekts (environmental)

Altum īsteno pastāvīgu vides pārvaldības un darbības uzlabojumu ciklu, tostarp pārskatot ilgtermiņa un īstermiņa darbības mērķus vides jomā, lai rastu līdzsvaru starp uzņēmējdarbības efektivitāti un to ietekmi uz vidi un dzīves kvalitāti.

Altum apzinās savu ietekmi uz klimata pārmaiņām, kā arī klimata pārmaiņu ietekmi uz Altum darbību. Mūsu vides politika pauž mūsu mērķus un apņemšanos īstenot savu darbību, radot pēc iespējas mazāku negatīvu ietekmi uz vidi tiešā un netiešā veidā.

Paziņojums par korporatīvo pārvaldību 2021.gadā (turpinājums)

ESG - Vides aspekts (*environmental*) (turpinājums)

Altum kā Latvijas attīstības finanšu institūcijas radītā ietekme uz vidi lielākoties ir netieša un tā rodas, nodrošinot klientiem atbalsta programmas. Altum apzinās savu kā valsts kapitālsabiedrības un finanšu sektora dalībnieka lielo nozīmi Nacionālajā enerģētikas un klimata plānā 2021. - 2030.gadam noteikto ambiciozo mērķu sasniegšanā. Altum kredītpolitika, kā arī sadarbība ar citiem finanšu sektora dalībniekiem tiek pārskatīta atbilstoši šiem izaicinājumiem.

Altum nodrošina plašu atbalsta klāstu iedzīvotājiem un uzņēmumiem energoefektivitātes uzlabošanai. Mēs esam guvuši spēcīgu pārliecību, ka ilgtspēja ir nākotne Latvijas iedzīvotājiem, uzņēmējiem un mums pašiem. Altum definē biznesa ilgtspēju kā ilgtermiņa vērtības radīšanu, ņemot vērā ekonomiskos, ētiskos, sociālos un vides apsvērumus. Mēs esam apzinājuši jaunus normatīvos aktus un to prasības, kas veicina klimata pārmaiņu ietekmes uzraudzību un mazināšanu. Altum ir uzsācis darbu, lai novērstu ar ESG faktoriem saistītos riskus kredītrisku vadībā un biznesa procesos. Pareiza ESG risku pārvaldība ir laba uzņēmējdarbības prakse, kas jāīsteno gan Altum, gan mūsu klientiem, gan sadarbības partneriem.

Altum fokusējas uz ilgtspējīgu attīstību un inovatīviem risinājumiem finanšu stabilitātes nodrošināšanai.

Jau 2017.gada oktobrī Altum veica obligāciju emisiju programmas veidā un kotācijas uzsākšanu Nasdaq Riga par kopējo apjomu nominālvērtībā 20 milj. eiro, kļūstot par pirmo Centrālās un Austrumeiropas nacionālo valstu attīstības institūciju, kas izlaidusi zaļās obligācijas.

CICERO
Medium Green

2021.gada 2.pusgadā tika aktualizēts Altum Zaļo obligāciju ietvars, ņemot vērā 2021.gada jūnijā Starptautiskās Kapitāla tirgus asociācijas (ICMA) publicētos Zaļo un sociālo obligāciju principus. Lai nodrošinātu investoriem pārliecību, ka zaļo obligāciju finansējumu Altum ieguldīs videi draudzīgos projektos un nodrošinās noteiktu mērķu sasniegšanu, CICERO (Starptautiskais

klimata un vides izpētes centrs/ Center for International Climate and Environmental Research, Oslo) 2021.gada decembrī sniedza neatkarīgu atzinumu par aktualizēto Altum Zaļo obligāciju ietvaru un saņēma **CICERO Vidēji zaļo vērtējumu**, kas līdzvērtīgs iepriekš saņemtajam 2017.gadā.

Piesaistītais finansējums no zaļo obligāciju emisijas tiek izmantots ilgtspējīgu uzņēmējdarbības projektu finansēšanai energoefektivitātes, enerģijas ieguves no atjaunojamiem energoresursiem, "zaļo" ēku un ilgtspējīga transporta jomās, tostarp energoservisa kompānijām (ESKO), kas darbojas uzņēmumu apkalpošanas sektorā šajās jomās.

Lai investori varētu sekot Altum Zaļo obligāciju ieguldījumiem un lai iegūtu ieskatu par atbilstošajiem projektiem, Altum 2021.gada septembrī publicēja ikgadēju ziņojumu investoriem. Ziņojums pieejams [šeit](#).

Piešķirto aizdevumu apjoms kopš energoefektivitātes programmas uzsākšanas uz investoru ziņojuma sagatavošanas brīdi sasniedza 18.1 milj. EUR, no kuriem izsniegti 15.7 milj.EUR. Tā kā visu šo četru segmentu projektu realizācija ir ļoti laikietilpīga, tad finansējuma izsniegšana ir ar 9-12 mēnešu nobīdi pēc finansējuma piešķiršanas brīža.

Plānotais CO2 emisiju samazinājums zaļo obligāciju finansētajiem projektiem ir 7945 tonnu CO2 gadā jeb 0.44 kg CO2 emisijas uz piešķirto 1 EUR.

Lielākais aizdevumu apjoms jeb 75% ir energoefektivitātes segmentā, kas projektu skaita un finansējuma apjoma ziņā dominē pār darījumiem atjaunojamo energoresursu, ilgtspējīga transporta un "zaļo" ēku segmentos, taču vērojot aktivitātes pieaugumu šajos pārējos trīs segmentos, sagaidāms, ka šī tendence līdzsvarosies. Energoefektivitātes investīciju projekti tiek īstenoti ne tikai uzņēmumos, bet arī pašvaldību sektorā, kur galvenokārt tiek ieviesti apkures sistēmu risinājumi. Tāpat jāizceļ vairāki ESKO īstenotie projekti apgaismojuma un tehnoloģiju jomās. Lai arī lēni, bet neatgriezeniski Latvijas uzņēmumi sāk izprast nepieciešamību veikt zaļās un ilgtspējīgās investīcijas ne tikai vadoties no ieguvumiem, ko šīs investīcijas sniegs klimata pārmaiņu samazinājumam, bet gūstot arī finansiālu ieguvumu pašam uzņēmumam jau šobrīd samazinot energoresursu patēriņu un uzturēšanas izmaksas.

2021.gada septembrī kā pirmais uzņēmums no Latvijas Altum ar savu zaļo obligāciju emisiju pievienojās **Nasdaq Sustainable Bond Network** pasaulē.

2021.gada rudenī ir uzsākta darbinieku kompetenču celšana ilgtspējīgas uzņēmējdarbības, zaļā kursa jomās, lai turpmāk spētu popularizēt un skaidrot ilgtspējas un ESG aspektu būtisko lomu klientu biznesa attīstībā un spējā sekmīgi darboties piegāžu ķēdēs. Darbs pie darbinieku izglītošanas turpināsies 2022.gadā.

Paziņojums par korporatīvo pārvaldību 2021.gadā (turpinājums)

ESG - Vides aspekts (*enviromental*) (turpinājums)

Pašu ietekmes mazināšana

Lai gan Altum kā attīstības finanšu institūcijas tiešā ietekme uz vidi ir salīdzinoši neliela, neskatoties uz to, Altum ir mērķis vēl vairāk samazināt pašu radīto ietekmi uz apkārtējo vidi. Altum cenšas pēc iespējas samazināt radīto atkritumu daudzumu, šķiro atkritumus, nodrošina birojos atsevišķas atkritumu tvertnes baterijām (bīstamajiem atkritumiem), cenšas veicināt otreizējo pārstrādi un samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas, kas ir tieši saistītas ar Altum darbību.

Lai sasniegtu savu apņemšanos, tiek veikti darbi, kas vērsti uz darbību un ēku energoefektivitātes uzlabošanu, komandējumu skaita samazināšanu, izmantojot attālināto sapulču formātu, un pāriešanu uz energoefektīvu autoparku uzturēšanu vajadzībām.

2021.gadā radījām:

par 48.7% mazāk CO2 emisiju nekā 2018.gadā, par 22.4% mazāk kā 2019.gadā, par 19.7% mazāk kā 2020.gadā.

113 tonnu CO2 emisiju jeb **0,51 tonnu uz vienu Altum darbinieku** (2018.gadā – 220 tonnu jeb 0.99 tonnu CO2 uz vienu darbinieku).

Vērtējot **CO2 emisiju intensitāti pret Altum finanšu instrumentu bruto portfeli**, tad, ja 2018.gadā tika saražotas 0.42 tonnu CO2 emisijas uz 1 milj. EUR finanšu instrumentu portfeli, bet **2021.gadā vairs tikai 0.13 tonnu CO2 emisijas uz 1 milj. EUR finanšu instrumentu portfeli**. Tas panākts, būtiski audzējot finanšu instrumentu portfeli (4 gadu laikā tas ir audzi par 69.3%) un samazinot CO2 emisijas (CO2 emisijas 4 gadu laikā samazinājās par 48.7%).

CO2 emisijas tiek aprēķinātas patērētājai elektroenerģijai, siltumenerģijai un degvielai. To panācām, uzlabojot Altum biroju energoefektivitāti, ierīču elektrības patēriņu, atjaunojot novecojušo autoparku, kā arī pilnveidojot darba ikdienu, lai arvien vairāk uzdevumu varētu paveikt attālināti.

2019.gada nogalē ieviešot jauno dokumentu un procesu vadības sistēmu, pilnībā nodrošinot elektronisku dokumentu apriti, tajā skaitā, visu normatīvo dokumentu saskaņošanu, apstiprināšanu un publicēšanu ALTUM Normatīvajā bāzē, rīkojumu sagatavošanu un parakstīšanu, saņemto un nosūtāmo dokumentu apriti, **samazinājām papīra patēriņu 2021.gadā 3 reizes.**

Altum īsteno pastāvīgu vides pārvaldības un darbības uzlabojumu ciklu, tostarp pārskatot ilgtermiņa un īstermiņa darbības mērķus vides jomā. Vides pārvaldības principi un sniegums ir pieejami Altum interneta [mājas lapā](#).

ESG - Sociālais aspekts (*social*)

Sociālais aspekts sevī ietver akcionāru, darbinieku, sadarbības partneru, klientu un sabiedrības uzticību un atbalstu.

Darbinieki

Altum rūpējas par darbinieku labklājību, nodrošinot izaugsmes iespējas, atbilstošus darba apstākļus, kā arī darba kopīgumā noteiktās sociālās garantijas un sociālās nodrošinātības pasākumus. Altum īsteno organizācijas kultūru, kurā tiek novērtēta savstarpējā cieņa, dažādība, iekļaujoša vide un tiek ievērots vienlīdzīgas attieksmes princips, kā arī radīti apstākļi, kuros šīs vērtības tiek cienītas, uzturētas un iedzīvinātas. Darba vide un procesi tiek veidoti, nepieļaujot iespēju, ka tiktu aizskartas vai pārkāptas darbinieku cilvēktiesības.

Paziņojums par korporatīvo pārvaldību 2021.gadā (turpinājums)

ESG - Sociālais aspekts (*social*) (turpinājums)

Darbinieki (turpinājums)

Lai piesaistītu kvalificētu, profesionālu un motivētu personālu, Altum ir īstenojis un turpina īstenot uz skaidriem principiem balstītu personāla atlasi. LR likumdošanā ir plaši ietvertas normas, kas regulē nediskriminējošu attieksmi, un Altum tās pilnībā ievēro. Esošais personāla sastāvs ir izveidots, salāgojot Altum nepieciešamās profesionālās kompetences un darba tirgus piedāvājumu.

Darbinieku mainība 2021.gadā bija 7.1%. Pērn tika izsludināta kandidātu pieteikšanās 33 amata vakancēm. Visiem darbiniekiem ir bijusi iespēja piedalīties 8 iekšējos personāla atlases konkursos, tādējādi 2 vakances tika aizpildītas ar Altum darbiniekiem. 2021.gadā nav bijušas ilglaicīgi neaizpildītas darba vietas, kas liecina par pozitīvu Altum darba devēja tēlu un kvalitatīvu personāla atlases procesu.

Altum darba ikdiena apliecina, ka darbinieki ar dažādu pieredzi un attieksmi spēj efektīvāk reaģēt uz klientu vajadzībām, rast inovatīvus risinājumus, tādējādi paaugstinot produktivitāti un efektivitāti. Strādājot ar dažādu vecuma grupu darbiniekiem, veiksmīgi apvienojam jaunības entuziasmu ar ilggadēju pieredzi un zināšanām.

Vidējais darbinieku skaits 2021.gadā bija 223 darbinieku – 65% sievietes un 35% vīrieši. 8% vecumā līdz 30 gadiem, 66% vecumā no 31 līdz 50 gadiem, 26% darbinieki vecāki par 51 gadu. Vidējais Altum darbinieku vecums 2021.gadā bija 44 gadi.

Augstākā un vidējā līmeņa vadītāju skaits 2021.gadā Altum bija 43 darbinieki, no kuriem 56% sievietes un 44% vīrieši. 77% vadītāju – no 31 līdz 50 gadiem, 23% vadītāju ir vecāki par 51 gadu. Savukārt speciālistu skaits 2021.gadā bija 180 darbinieki, no kuriem 67,8% sievietes un 32,2% vīrieši, kur 10% darbinieku vecums ir 20 līdz 30 gadiem, 65% darbinieku vecumā no 31 līdz 50 gadiem un 25% darbinieku vecāki par 51 gadu.

Altum ētikas kodeksā ir noteikts diskriminācijas aizliegums. Uzņēmumā ir izveidota Ētikas komisija un ieviesta ētiskas dabas pārkāpumu, sūdzību un priekšlikumu izskatīšanas kārtība. 2021.gadā Ētikas komisijā atbilstoši noteiktai iekšējai kārtībai tika izskatīts viens darbinieka iesniegums.

Ar visiem Altum darbiniekiem ir rakstiski noslēgti darba līgumi un nodrošināta oficiāla darba tiesisko attiecību reģistrēšana, sniedzot visu nepieciešamo informāciju iesaistītajām valsts institūcijām. 2021.gadā Altum vidēji tika nodarbināti 196 darbinieki ar noslēgtu darba līgumu uz nenoteiktu laiku un 27 darbinieki ar terminētu darba līgumu. Sadarbībā ar augstskolām 2021.gadā Altum nodrošināja prakses vietas 3 augstāko izglītības iestāžu studentiem.

Darba apstākļi, atalgojums, labumi un citi darba nosacījumi ir izstrādāti ar mērķi nodrošināt vienlīdzīgas iespējas visiem darbiniekiem un arī atvieglot iespējas apvienot darbu, privāto dzīvi un vecāku pienākumus. Sūdzības par darba laika, atalgojuma vai prombūtnes pārkāpumiem, kas atbilstu cilvēktiesību pārkāpumu statusam, 2021.gadā Altum nav saņemtas.

Altum pilnībā darbojas saskaņā ar Latvijas normatīvo regulējumu, kurš piespiedu un bērnu nodarbinātības jomā saskan ar ANO standartiem, un neiesaistās piespiedu un prettiesiskā bērnu nodarbināšanā. Ētikas kodeksā ir noteikti godīgas attieksmes un aizskārumu aizliegumu pamatprincipi, kā arī aprakstītas vadlīnijas darba attiecību veidošanai darbinieku starpā, vēlamā attieksme un uzvedība, kā arī rīcības modeļi iespējamo pārkāpumu gadījumā. 2021.gadā Altum nav saņemtas sūdzības ne par piespiedu vai nelegālu bērnu darbaspēku, ne arī par aizskārumiem darba vietā, darbinieku cilvēktiesību pārkāpumiem vai citām ētiskas dabas problēmsituācijām.

Dažādības vadība.

Saskaņā ar *Dažādības, vienlīdzības un iekļaušanas politiku* Altum atbalsta daudzveidību un vienlīdzīgas tiesības personāla atlasē, izaugsmē un attīstībā, nekādā veidā neatbalstot vai neveicinot individuālu diskrimināciju rases, reliģijas, vecuma, izcelsmes, dzimumorientācijas, invaliditātes u.c. aspektu dēļ.

Altum kā *Latvijas Dažādības hartas dalībnieks* ir viens no oficiālajiem dažādības vēstniekiem uzņēmējdarbībā un darba vietā. Altum tiecas pēc cieņas pret dažādību kā darba vietā, tā Latvijas sabiedrībā kopumā. Lai pilnveidotu Altum darbinieku izpratni par dažādības vadības jautājumiem, vairotu pozitīvu attieksmi par dažādo un veicinātu Altum darbinieku spēju dažādību uzskatīt kā iespēju nevis trūkumu, 2021.gadā vairāki Altum darbinieki piedalījās Sabiedrības integrācijas fonda, Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūta un organizācijas attīstības centra *Spring Valley* organizētajos mācību pasākumos "[Skatu Punkti: leguvumi](#)".

Paziņojums par korporatīvo pārvaldību 2021.gadā (turpinājums)

ESG - Sociālais aspekts (*social*) (turpinājums)

Personāla apmācības, kompetenču attīstība

Personāla apmācība un attīstība ir nozīmīga personāla vadības sistēmas sastāvdaļa. Atbilstoši stratēģiskajiem mērķiem Altum rūpējas par darbinieku kvalifikācijas paaugstināšanu, nepārtrauktu prasmju un zināšanu attīstību, iespēju gūt daudzveidīgu pieredzi uzņēmuma ietvaros. Personāla apmācības mērķis ir uzlabot darba sniegumu un efektivitāti, attīstīt darbam nepieciešamās prasmes, sniegt papildu prasmes profesionālajai izaugsmei un sagatavot darbiniekus jauniem amatiem un pienākumiem. Mācību procesa organizēšanā tiek izmantoti piemērotākie risinājumi profesionālās attīstības un kompetences paaugstināšanai.

Darbinieku apmācība un kvalifikācijas paaugstināšana 2021.gadā nodrošināta atbilstoši Altum stratēģiskajiem mērķiem un ikgadējā profesionālajā novērtēšanā apzinātajām apmācību vajadzībām. 2021.gadā par dominējošo darbinieku profesionālo prasmju un attīstības pilnveidošanas veidu kļuvas attālinātās mācības. Altum darbiniekiem tika nodrošināta dalība 129 dažāda veida mācībās (kursi, semināri, mācības ar testa izpildi, konferences u.c.), kurās piedalījās 98% darbinieku. Visiem darbiniekiem tika organizētas mācības ar noslēguma pārbaudes testu par personu datu aizsardzības un apstrādes jautājumiem. Visvairāk darbinieku apmeklētas bija iekšējās mācības par kredītēšanas jautājumiem (31 mācības), lekcijas un diskusijas par labvēlību veicinošām tēmām (20 mācības) un IT sistēmu lietošanu (2 lekcijas). Līderības un vadības prasmju attīstībai vidējā un augstākā līmeņa vadītāji piedalījās 19 dažāda veida mācībās.

2021.gadā klientu apkalpošanas tīklā liela uzmanība tika pievērsta darbinieku kompetenču celšanai ilgspējas un ilgspējīga biznesa jautājumos. Ņemot vērā to, ka 2022.gadā Altum būtiski papildina savu atbalsta programmu klāstu, kas nosaka vajadzību pēc reģionu darbinieku detalizētākas specializācijas, kā arī to, ka klientu prasības liek straujāk pilnveidot klientu apkalpošanas un kredītēšanas procesus, kam nepieciešama ciešāka reģionu darbinieku iesaiste procesu pilnveidošanā, tika pilnveidoti Kompetenču komandu darbības principi. Viens no Kompetenču komandu pamatzdevumiem ir sadarbībā ar kompetenču komandu vadītājiem un programmu īpašniekiem papildus celt kompetenču līmeni komandas profila ietvaros un dalīties ar zināšanām un praktisku pieredzi reģionu kolēģu lokā.

Atalgojums

Altum atalgojuma politika visiem darbiniekiem nosaka vienotus un taisnīgus principus, balstītos uz stratēģiskajiem mērķiem un rezultativajiem rādītājiem, kā arī veicina darbinieku attīstību un lojalitāti uzņēmumam. Altum ir ieviesta darbinieku finansiālās motivācijas sistēma, kas nodrošina, ka darbinieki tiek sistemātiski novērtēti un atalgoāti atbilstoši darba kvalitātei, iniciatīvai, darba intensitātei un ieguldījumam.

Altum publisko informāciju par atalgojuma politikas principiem, šī informācija, kā arī Altum profesionālās ētikas galvenie pamatprincipi ir pieejami www.altum.lv, sadaļas „PAR ALTUM” apakšsadaļā “[Personāls/Vakances](#)”.

Altum regulāri piedalās finanšu sektora atalgojuma pētījumā, lai nodrošinātu atalgojuma politikas pilnvērtīgu piemērošanu un lai atalgojuma līmenis tiktu sabalansēts ar atalgojuma līmeni darba tirgū un tiktu sekmēta Altum konkurētspēja darba tirgū.

Komandas veidošana

Ar sadarbību veicinošiem iekšējiem komunikācijas un komandas veidošanas pasākumiem Altum stiprina kolektīva komandas garu un uztur pozitīvu darba atmosfēru un veicina darbinieku aktīvu iesaistīšanos kopīgo interešu darbības jomā. Ņemot vērā ierobežojumus pasākumu organizēšanai klātienē, 2021.gadā netika organizēti uzņēmuma darbiniekiem tradicionālie pasākumi, bet komandas gara stiprināšanai un atpūtai darbiniekiem tika organizēti komandas pasākumi attālinātā virtuālajā vidē, kā arī struktūrvienību komandas saliedēšanas pasākumi ārpus telpām.

Paziņojums par korporatīvo pārvaldību 2021.gadā (turpinājums)

ESG - Sociālais aspekts (social) (turpinājums)

Darba vide, drošība, labbūtība

Altum ir svarīga sakārtota, ērta un estētiska darba vide un ikviena darbinieka veselībai atbilstoši darba apstākļi. Altum veicina darbinieku izpratni par darba aizsardzības jautājumiem un profilaktiskajām rūpēm par savu veselību. Uzklusot darbinieku viedokļus, pastāvīgi tiek pilnveidota darba vide, tās tehniskais nodrošinājums ar mērķi ieviest ergonomisku aprīkojumu visās darba vietās. Lai veicinātu darbinieku atbildību pret vidi, Altum izglīto un informē darbiniekus par tēmām, kas saistītas ar vides aizsardzību un uzņēmuma noteiktajiem vides mērķiem.

2021.gadā Altum veļtīja īpašu uzmanību drošas un veselībai nekaitīgas darba vides pasākumiem saistībā ar Covid-19 vīrusa izplatību. Ieviešot savlaicīgus un pārdomātus infekcijas izplatības ierobežošanas pasākumus, t.sk. nodrošinot attālinātas darba iespējas, Altum ir izvairījies no epidēmijas darba vietā un ir spējis nodrošināt nepārtrauktu un pilnvērtīgu darbu. Altum ir noteikta darba organizēšana un Covid-19 izplatīšanas ierobežošana darba vietā, t.sk.: maksimāli ierobežojot darbinieku un trešo pušu tikšanos (gan dodoties izbraucienos, gan pieņemot klientus vai sadarbības partnerus), paredzot attālināta darba iespējas, ierobežojot klātienē sapulces, nosakot prasību distancēties un elpceļu aizsardzības līdzekļu lietošanas nosacījumus darba vietā, veicot darbinieku un apmeklētāju temperatūras mērījumus, liedzot darbiniekiem, kas ieceļojuši no valstīm, kuru apmeklētājiem noteikti pašizolācijas pienākumi, saslimušajiem darbiniekiem, slimo personu kontaktpersonām un darbiniekiem ar jebkādiem tipiskiem simptomiem ierasties darba vietā.

Altum darbinieki ikdienas darbā nodrošināti ar nepieciešamajiem kolektīvajiem un individuālajiem aizsardzības līdzekļiem, regulāri veikta telpu un darba vietu dezinfekcija.

Rūpēs par darbinieku mentālo veselību un lai pievērstu darbinieku uzmanību labizjūtas jautājumiem, ņemot vērā attālināta darba specifiku un pieaugošu darba apjomu Covid – 19 atbalsta programmu operatīvas izstrādes un klientu apkalpošanas dēļ, 2021.gadā organizētas darbinieku apmācības par stresa vadības un labizjūtas tēmām, kā arī īstenots projekts "Veselības mēnesis". Darbinieku labizjūtas līmenim tiek sekots periodiski līdzī, veicot darbinieku aptauju par labizjūtas jautājumiem darba vide, t.sk. attālinātā darbā.

2021.gadā Altum nav notikuši nelaimes gadījumi darbā un nav konstatētas arodslimības, kā arī nav saņemtas sūdzības darba drošības jomā. Lai apzinātu darba vides drošības un gandrīz notikušo nelaimes gadījumu riskus, tika organizēta darbinieku aptauja. Līdz ar to darbinieki varēja izteikt savu viedokli par darba vides jautājumiem, kā arī atkārtoti pievērst uzmanību praktiskiem drošības pasākumiem, piemēram, medicīniskās aptiecināšanas atrašanās, evakuācijas norādēm un ugunsdrošības prasībām.

Klienti

Altum pakalpojumu pieejamības pilnveidošana ir cieši saistīta ar klientu apmierinātības aptauju rezultātiem. 2021.gadā tika ieviesta on-line klientu aptauja visiem kredītēšanas pakalpojumiem. Gada griezumā īpaši atzinīgs vērtējums tika saņemts jautājumā, kā klients vērtē Altum darbinieka zināšanas un profesionalitāti. Augstākos vērtējumus 'labi' un 'ļoti labi' atzīmēja attiecīgi 18% un 74% klientu, kopā sastādot 92%.

Uz jautājumu, vai klients ieteiktu Altum savai ģimenei, draugiem un paziņām, 24% klientu atbildēja ar 'drīzāk jā', 70% klientu atbildēja ar 'noteikti jā', kopsummā sasniedzot pozitīvā ieteikuma līmeni 94%.

Efektīva un veiksmīga klientu apkalpošana krīzes apstākļos būtiski atkarīga no iespējas apkalpot klientus attālināti. Altum piedāvā pilnībā attālinātu klientu apkalpošanu no konsultācijas sniegšanas un aizdevuma pieteikuma iesniegšanas līdz lēmuma pieņemšanai.

Pilnveidojot attālinātās apkalpošanas iespējas un rūpējoties par papīra dokumentu aprītes mazināšanu, visa gada ietvaros tika veiktas darbinieku motivējošas mācības par elektroniskā paraksta lietošanu parakstot sadarbības dokumentus ar klientiem. Gada laikā vērojām būtisku gan darbinieku, gan klientu izpratnes veidošanos, kas rezultējās ievērojamā elektroniski parakstītu dokumentu īpatsvara pieaugumā.

Tāpat tika pilnveidoti vairāki klientu apkalpošanas instrumenti, piemēram, tika uzlabota klientu portāla mans.altum.lv lietojamība, izveidots klientam draudzīgāks aizdevuma pieteikuma formāts.

Paziņojums par korporatīvo pārvaldību 2021.gadā (turpinājums)

ESG - Sociālais aspekts (social) (turpinājums)

Sabiedrības atbalsts, ieguldījums vietējās kopienas attīstībā

Veicinot zinātnes un uzņēmējdarbības sadarbību, jauniešu iesaisti zinātniskajos pētījumos, pētniecības kvalitāti un inovatīvu ideju komercializāciju, Altum sadarbojas ar LLU, veicina inovatīvu lauksaimniecības risinājumu rašanos un to ieviešanu dzīvē, un Banku augstskolu, tādējādi veicinot vēl jēgpilnāku studiju saikni ar finanšu sektora attīstību.

Altum darbība ir saistīta ar valsts ekonomisko izaugsmi, tāpēc iesaistoties sabiedrības atbalsta aktivitātēs un atbalstot organizācijas, projektus un programmas, fokusējamies uz iniciatīvām, kas veicina uzņēmējdarbības attīstību, uzlabo sabiedrības labklājību un sekmē vides aizsardzību. Altum neveic ziedojumus, bet finansiāli un ar brīvprātīgo darbu atbalsta projektus, kas palīdz veicināt un popularizēt iesaistīšanos uzņēmējdarbībā, inovācijas, izglītību, pieejamo valsts atbalsta instrumentu jēgpilnu izmantošanu, kā arī citas aktivitātes, kas uzlabo sabiedrības labklājību, sekmē vides aizsardzību un veicina Latvijas ekonomisko izaugsmi.

Lemjot par iesaistīšanos konkrētās sabiedrības atbalsta aktivitātēs, Altum balstās uz Altum kā valsts kapitālsabiedrības definētajiem mērķiem, darbības virzieniem un vērtībām, savukārt atbalsta aktivitāšu īstenošanā tiek iesaistīti darbinieki un plašāka sabiedrība. Iesaistes veidu un finansējuma apmēru, kādu Altum mobilizē sabiedrības atbalsta projektiem, nosaka Altum darbības stratēģija un apstiprinātais budžets, par kuru lemj uzņēmuma valde un akciju turētāji.

2021.gadā atbalstītās iniciatīvas:

Inovācijas, infrastruktūra	5G Techritory	Baltijas jūras reģiona valstu sadarbības veicināšana digitālās infrastruktūras jomā
	Tīs jūru iniciatīvas investīciju fonds (3SIIF)	Jaunas finansēšanas iniciatīvas veicināšana, ar mērķi Centrāleiropas un Austrumeiropas reģionā atbalstīt transporta, enerģētikas un digitālās infrastruktūras projektus, veicinot reģiona ekonomisko attīstību un infrastruktūras atbilstību augstiem standartiem
	Gada investors	Riska kapitāla investīciju un to pozitīvās ietekmes uz Latvijas tautsaimniecību popularizēšana, sekmīgāko privāto un uzņēmumu sektora investīciju darījumu aktualizēšana
Biznesa attīstība	Kultūras atbalsta programma Covid laikmetā	Lai neapstādinātu kultūras industrijas un ar to saistīto sabiedrībai svarīgo pasākumu organizāciju, rīkojam seminārus par šīs nozares atbalsta instrumentiem ar mērķi nodrošināt to plānošanu un operatīvu realizāciju pēc Covid ierobežojumu beigām.
	Uzņēmēju pieredzes dienas	Uzņēmēju savstarpējas zināšanu apmaiņas veicināšana veiksmīgākai biznesa attīstībai sadarbībā ar partneriem - LTRK un Swedbank
	Konkurss "Laukiem būt!"	Uzņēmējdarbības aktivitātes veicināšana laukos, iesaistot jauniešus, veicinot viņu kompetenču attīstību un iesaisti uzņēmējdarbībā laukos sadarbībā ar Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centru, vienlaikus veicinot vienmērīgāku reģionālo attīstību Latvijā
	Finanšu Pratības apmācība uzņēmējiem, kas grib izmantot ES un valsts atbalstu.	Semināru cikls "Grūtībās nonākušu uzņēmumu statuss" jeb kā sākot savu grāmatvedību un juridiskās saistības, lai varētu viegli un vienkārši piesaistīt ES fondu līdzekļus un valsts atbalstu.
Ietekme uz vidi, zaļā domāšana, ilgtspēja	Dzīvo siltāk un projekts „Energoefektīvākā ēka Latvijā”	Energoefektīvas saimniekošanas popularizēšana mājāsaimniecību un uzņēmējdarbības vidē, akcentējot gan finansiālos ieguvumus, gan pozitīvo ietekmi uz vidi

	Vērienīgs CO2 seminārs – pandēmijas un energoefektivitātes risku vadība	Altum uzņemas vadošo lomu un izglīto biznesus un publisko sektoru, kā mazināt CO2 nospiedumu, pandēmijas izplatību, kā arī palielināt energoefektivitāti publiskās telpās. Informācijas sagatavošanā līdzdarbojas riska kapitāla komūna, BVKB, Altum energoefektivitātes un privātā sektora eksperti.
	Privātmāju energoefektivitāte	Programmas atklāšanas un sabiedrības izglītošanas semināru cikls.
	SSE EMBA kursa darba atbalsta projekts "Kāpēc uzņēmējiem ir vienaldzīga energoefektivitāte un kam par to jā rūpējas"	Projekts, kurā iesaistīti Latvijas un Igaunijas lielo korporatīvo vadītāji, kas stratēģijas kursa ietvaros pētīja un prezentēja energoefektivitātes pārvaldības ieteikumus energoefektivitātes naratīva iedzīvināšanai uzņēmējiem un publiskajam sektoram.
	Klientu pavasara un rudens semināri par māju siltināšanu, ERAF fondu apguvi	Labo praksi un ieteikumu apkopojums, lai sabiedrība un projektu vadītāji viegli un vienkārši virzītos uz energoefektīvu māju renovāciju.
	Tiešsaistes konference Zaļā kursa ietekme uz lauksaimniecības ekonomika	Vebinārs, kurā kopā ar citiem lauksaimniecības partneriem, organizācijām tika skaidrota virzība uz Zaļo kursu, lauksaimnieku iespējām pārmaiņu laikā un spējām pielāgoties un attīstīties.
	Ekspertu diskusija "Riski – iespēja vai šķērslis attīstībai?"	Diskusiju cikls labākai korporatīvajai pārvaldībai, dalība ekspertu diskusijā "Riski – iespēja vai šķērslis attīstībai?", kas bija jau piektais pasākums sešu diskusiju ciklā par dažādiem aktuāliem korporatīvas pārvaldības uzlabošanas aspektiem. Organizē FKTK, Tieslietu ministrija un Nasdaq Rīga.
	Latvijas Kapitāla tirgus forums 2021	Dalība diskusijā par valsts iespējām kapitāla tirgus attīstībai
	Atbildīga biznesa nedēļas 2021 ietvaros Atbildīgu ideju tirgu!	#PasakasParDarbu – ATJAUTĪGAIS JĒKABS UN ĻAUNAIS BURVIS pieredzes stāsts par darbinieku labsajūtu un iesaistes veicināšanu – pievienotajā Atbildīgu ideju tirgus 2021 video ierakstā.
Izglītība	Augstākā izglītība (Latvijas Lauksaimniecības universitāte un Banku augstskola)	Zinātnes un uzņēmējdarbības sadarbības, jauniešu iesaistes zinātniskajos pētījumos, pētniecības kvalitātes un inovatīvu ideju komercializācijas veicināšana
	Latvijas SMU pasākumi #CitsBazārs	Jaunas uzņēmēju paaudzes un nozares ekspertu izglītošana, mācību procesā sasaistot teorētiskās zināšanas ar praksi, iesaistoties Junior Achievement Latvia programmā "Skolēnu mācību uzņēmums" (SMU)
Sabiedrības labklājība, demogrāfija	Sociālās uzņēmējdarbības asociācija	Sociālās uzņēmējdarbības idejas popularizēšana, lai Latvijā būtu arvien vairāk uzņēmumu ar skaidru sociālu mērķi un pozitīvu sociālu ietekmi
	Konkursa "Tam labam būs augt"	Mērķis ir veicināt jau esošu sociālo uzņēmumu un jaunu sociālās uzņēmējdarbības ideju attīstību, kā arī parādīt un par šīm idejām pastāstīt visai Latvijai. Konkursu organizē Latvijas Sociālās uzņēmējdarbības asociācija sadarbībā ar British Council pārstāvniecību Latvijā. Tā norisi atbalsta SEB banka, Attīstības finanšu institūcijas Altum, laikraksts "Dienas Bizness" un RISEBA Arhitektūras un mediju centrs H2O6.

	<i>Konference "Mājokļu pieejamība ģimenēm ar bērniem"</i>	Konferenci rīkoja Latvijas Daudzbērnu ģimeņu biedrību apvienība sadarbībā ar Pārresoru koordinācijas centra Sadarbības platformu Demogrāfisko lietu centrs, Ekonomikas ministriju, valsts attīstības finanšu institūciju "ALTUM" un pašvaldībām. Diskutēts par konkrētiem atbalsta soļiem, kas paveicami, lai uzlabotu vajadzībām atbilstoša mājokļa pieejamību ģimenēm ar bērniem, kā arī par valsts vai pašvaldību bērnam garantētiem dzīves telpas minimāliem standartiem.
	<i>Domnīca par remigrācijas jautājumiem</i>	Domnīcas mērķis ir sekmēt remigrācijas procesā iesaistīto pušu satikšanos, lai kopīgi izanalizētu šī brīža situāciju un rosinātu priekšlikumus, kā uzlabot remigrantu atgriešanās procesu. Informācijas pieejamības veicināšana par valsts atbalstu biznesa uzsākšanai reemigrantiem, kā arī atbalstu mājokļu iegādei atgriežoties Latvijā.
Nozares attīstība	<i>Finanšu nozares asociācija</i>	Finanšu nozares ilgtspējīgas attīstības veicināšana, sadarbības grupās ar komercbankām padziļināti fokusējoties uz kreditēšanas attīstību, personāla, komunikācijas, juridiskajiem un citiem jautājumiem un veicinot viedokļu apmaiņu un lēmumu pieņemšanu Latvijas sabiedrības interesēs;
	<i>Baņķieru mācību materiālu izstrāde par ERAF propozīcijām.</i>	Garantiju mācību izveide un integrācija baņķieru apmācību rokasgrāmatās. Video materiāls.
Eksports	<i>The Red Jackets</i>	Eksportspējīgu uzņēmumu pieredzes un izcilības paraugu popularizēšana, veicinot eksporta kultūru un pozitīvo ietekmi uz tautsaimniecību;
	<i>Konkurss "Eksporta un inovācijas balva"</i>	Jaunu un eksportspējīgu produktu ražošanas veicināšana, popularizējot Latvijas komersantu sniegumu un paužot atzinību par tirgus nodrošināšanu ar augstas kvalitātes pašmāju ražojumiem, inovāciju ieviešanu un rūpnieciskā dizaina izstrādi
	<i>Seminārs LIAA</i>	Sadarbībā ar LIAA pārstāvniecību vadītājiem visā pasaulē apmācam un tādejādi veidojam kompetences, kā eksportētāji ar valsts atbalstu var aizsargāt savu biznesu no starptautiskajiem riskiem (klientu un to valstu maksātspējas riski).
	<i>Seminārs Kāds atbalsts ir pieejams eksportam</i>	ALTUM sadarbības partneriem, kā arī valsts un tās kapitālsabiedrību darbiniekiem, kas strādā ar eksportētājiem.

Paziņojums par korporatīvo pārvaldību 2021. gadā (turpinājums)

ESG - Sociālais aspekts (social) (turpinājums)

Ar plašāku informāciju par Altum sabiedrības atbalsta aktivitāšu īstenošanas principiem un atbalsta projektiem var iepazīties interneta mājas lapā www.altum.lv.

Paziņojums par korporatīvo pārvaldību 2021.gadā ir publiski pieejams latviešu un angļu valodā Altum telpās Doma laukumā 4, Rīgā un elektroniskā veidā – interneta mājas lapā www.altum.lv, sadaļas "PAR ALTUM"/ „KORPORATĪVĀ PĀRVALDĪBA UN ILGTSPĒJA” apakšsadaļā "[KORPORATĪVĀ PĀRVALDĪBA](#)".

Reinis Bērziņš
Valdes priekšsēdētājs

2022.gada 30.martā